C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Hassel_Sven-002-Krev_a_mraz.pdb

PDB Name: 002-Krev a mráz.txt
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 18.12.2005
Modification Date: 18.12.2005
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

SVEN HASSEL:
Krev a mráz

„Vedu vás k nádherným zitřkům. „

Hitler ve svém projevu 3. června 1937

„JAKMILE NĚMCI PŘIJMOU BOLŠEVICKÉ DOKTRÝNYZA SVÉ, PŘESUNU SVŮJ HLAVNÍ STAN Z MOSKVY DOBERLÍNA, PROTOŽE V NADCHÁZEJÍCÍ SVĚTOVÉ REVOLUCI BUDOU NĚMCI SCHOPNI POSTAVIT MNOHEMLEPŠÍ KÁDR NEŽ RUSOVÉ.
„Lenin tureckému velvyslanci Ali Fuadu Pašovi,14. ledna 1921

Kovový rachot smrticich kulometů
Rozléhal se mrazivým tichem.
Dupot nohou, znějici jako výstřely, Štěkot psa, Lidské výkřiky.
Plačici děti, povražděné ženy
V poslednich paprscich zmirajiciho dne.
Nikdy na ni nezapomeři,
na krev zavražděných.
To byla válka...
Dorthe, své životní družce.

Ve třicátých letech vypracoval SS obergruppenführer Heydrich vychytralý plán, jak zlomit páteř Rudé armádě. Využil agentů gestapa, aby ke Stalinovi propašovali zprávy se jmény zrádců na nejvyššich postech ruskch obranných sil. Stalinova chorobná podezřívavost ještě vzrostla, takže následky daleko předčily Heydrichovo nejodvážnější očekáváni. Stalin společně s lidovým komisařem vnitra Berijou rozpoutal vlnu teroru, která se přehnala nad obrovským Sovětským svazem. Jedni z nejnadanějších vojenských vůdců všech dob byli popraveni: maršálové Tuchačevskij, Bljucher a Jegorov, velitelé Uborevič a Jakir, velitelé sovětského námořnictva, admirálové Orlov a Viktorou S nimi odešli i velitelé jednotlivých vojenských okruhů a devadesát osm procent velitelů armádnich a diviznich sborcl. Velitelé téměř všech pluků a praporů byli sesazeni ze svých postů a odesláni do gulagů, táborů nucených praci jako nepřátelé lidu. SS obergruppenführer Heydrich si mohl spokojeně mnout ruce. Stalin se sám připravil o nejlepši mozky ruské armádv a nahradil je neužitečnými patoíizaly a pokrytci schopnými velet nanejvýš nějaké kulometné jednotce. Během jediné noci bylo do hodnosti generála jmenováno několik tisíc nekompetentnich kapitánů a majorů. Někteří z nich neměli ani důstojnické školy a Frunzeho akademii neviděl ani jeden. Ještě před červnem 1941 se udál bezpočet pohraničnich incidentů. Podle veřejných průzkumů pronikaly německé letouny, hluboko do ruského územi, ale Stalin nedovolil na ně střílet. Sebemenši provokace ze strany ruských pohraničnich pluků se trestala smrti. Stalin prostě a jednoduše zakázal ruským vojákům, aby bránili sami sebe. „Proč?“ ptá se generálmajor Grigorenko. Ano, proč? Většina z těch, kteři na tuto otázku znali odpověd; byla popravena v prvnich dvou měsících války. Stalin s Berijou měli plné ruce práce. Práce s umlčováním svědků největšiho selháni v dějinách. „Nebo to snad byla zrada?“ táže se Petr Grigorenko.

Jedna
SERŽANTKA

„Tak co je s tebou?“ ptá se nadporučík.“Když já nemůžu,“ odpoví mu seržantka.“Nebo nechceš!“
„Na tom nesejde.“

„Ale proč, řekni mi, proč nechceš," vyzve ji jemně nadporučík. Pohladí ji po vlasech a shodí přitom na zem její vojenskou čapku."Tomu bys nerozuměl. Holka to prostě nemůže dělat, když je na tom tak bídně."
„Nesmysl. Mohla bys to dělat, i kdybys na tom byla ještě mnohem hůř. Já to jednou dělal s oběma nohama v sádře."
„Kdy jsi ty mohl mít obě nohy v sádře?"

„Když jsem sloužil s Laponcema. Jak nás pak napadli Finové."
„A ty jsi tam vážně byl? Nevěděla jsem, že jsi patřil k posádce v Leningradu. Nech toho, Olegu. Říkám ti, že nemůžu."
„Chceš říct, že nechceš! Myslíš, že by se ti to se mnou nelíbilo. Tak abys věděla, získal jsem řád Rudého praporu."
„Myslíš si, že holka skočí do postele s chlapem jen proto, že má řád Rudého praporu? A kde jsi ho vůbec dostal?"
„U Suomussalmi."
„Kde to je? Někde na východě? Tam je pořád nějaká válka."
„Ne, ve Finsku. Rozdrtili jsme tam finské fašisty a imperialisty."
„Máš na mysli tu velkou tankovou bitvu?"
„Jo. Zničili nám celou divizi. Ale pak poslal vrchní velitel do boje všechny armádní sbory. Pronikli jsme hluboko do jejich křídel a získali za to šest vyznamenání za statečnost."
„A tv jedno z nich?"
„Přesně tak!" Pokusí se vklouznout jí rukou pod hnědou armádní sukni. Ona stiskne nohy k sobě. Začnou se převalovat ve vysoké kukuřici."To nesmíš," zašeptá chraplavě. „Říkám ti, že nemůžu. Jsem voják, stejně jako ty. Všechny tyhle nechutné perverznosti musí počkat, dokud nerozdrtíme nepřátelské síly."
„Jo, já ti dokonale rozumím," povzdechne si nadporučík hořce. „Sakra! Jak já ti jenom rozumím. Rozumím ti každou noc i den, každou hodinu, každé ráno a večer. Obzvlášť večer, když sedím sám v tom zatraceném bitevním voze. Rozumím ti stejně, jako ďábel rozumí Karlu Marxovi! Jobu tvoju mať!"
„Musíš být hned tak sprostý?" zeptá se ho klidně. Uhladí si vojenskou sukni a posune pouzdro s naganem do pohodlnější polohy."Jsem voják," opakuje mu znovu, „tankista, stejně jako ty."
„No ty jsi mi voják, Jeleno Vladimírovno, telegrafistka v bitevním voze." Popadne ji za krk a povalí na záda mezi zlatavou kukuřici. Ona kolem sebe kope a urputně se mu brání. Sukně se jí vyhrne nahoru a odhalí pár nádherně tvarovaných stehen v khaki punčochách. „Přestaři už, kruci!" zavrčí divoce. „Nebo tě nahlásím politrukovi!"
„Myslíš si, že mám z tý svině strach? Jestli nacisty nezničíme, než se dostanou do Moskvy, všichni politrukové se budou houpat ve větru. Strachy se všichni třesou už teď, a mají proč. My totiž fašisty neporazime!"
„Zbláznil ses, Olegu Grigorjeviči? Ty pochybuješ o našem vítězství? To by tě mohlo stát krk, kdybych tě nahlásila!"
„Ke mně můžeš být upřímná, Jeleno Vladimírovno. Ty přece o vítězství pochybuješ taky! Hitlerovi lovci lidí nás tu od června prohánějí jak vyplašená kuřata. Tisíce a tisíce nás padlo během pár měsíců. Nespočet dalších je za ostnatým drátem v Německu. Nedobytné pevnosti byly v tahu, ještě než jsme se stačili pořádně rozkoukat. Jsme vyřízení! Hitler se se svými generály dostane do Kremlu ještě před Vánoci. Kde je generál Bagranjan se svojí neporazitelnou obrannou divizí? Dočista ho rozprášili, Jeleno! Stojíme na ztracených pozicích. Jsme ve válce teprve tri měsíce a Hitlerovy pancéřové divize už stojí něco přes tři sta kilometrů od Moskvy. Jestli vydrží počasí, a vypadá to, že vydrží, dostanou se fašistické tanky do Kremlu ani ne za týden. Copak neslyšíš dennodenně z německého vysílání:
„Tanky, kupředu! Ať se pásy točí! Nezastavujte, dokud se od nich nezačnou rozletovat jiskry na moskevském dláždění. Rozbijte mezinárodní komunismus!"
„ Copak jsi to nikdy neslyšela, Jeleno? Němci jsou ďáblové. Nikdy je neporazíme. Nikdo je neporazí! Viděla jsi, jak před sebou jejich žluté tanky všechno boří. Za každý jeden jejich, který se octne v

plamenech, příjdeme my o stovku našich. Naši tankovou brigádu už rozprášili pětkrát a my ji museli pokaždé dávat znovu dohromady. Myslíš si, že takhle můžeme pokračovat? Dneska ráno jsem zaslechl, že už se připravujeme evakuovat Kreml. Stalin nechá zlikvidovat nás, aby zachránil sebe. Je stejně krutý jako Hitler. Jedinou otázkou zůstává, který z nich znamená pro Rusko větší zlo. Sama znáš rozkazy:“Kdo se dá na ústup, je zrádce a bude zastřelen! Když se vzdáme, postřílejí naše rodiny.“
„Raději bych zemřela, než se vzdala,“ zašeptá chraplavě Jelena.“Tím si nebuď tak jistá. Z dálky se smrt možná nezdá tak hrozná. Ale tváří v tvář ztratí odvahu i ti nejstatečnější a vyberou si život pokud vůbec mají na výběr.“A kdo říká, že my dva na výběr mít budeme. Ještě jsme nenarazili na Hitlerovy SS. Jsou tisíckrát horší než naše NKVD.“
„To je nemožné,“ vydechne postrašeně dívka. „Nikdo nemůže být krutější než Berijovi muži.“
„Však časem uvidíš! Počkej si, až potkáš chlapy s lebkou na čepicích. Ti zabíjejí čistě proto, že je to baví. Říká se, že každé ráno dostávají vypít půllitr krve. Ruské krve, Jeleno Vladimírovno.“
„Taky se říká, že jedí malé děti,“ zamumlá seržantka s bledou tváří. „Jen v Berlíně se pohřešuje půl milionu nemluvňat. Židovských nemluvňat,“ dodá po chvíli. „Ne, židovských ne, ta by SS určitě odmítly pozřít!“ protestuje rozhořčeně nadporučík.“Skutečně si myslíš, že tenhle velký boj o svou vlast prohráváme?“
„My jsme ho už prohráli, Jeleno Vladimírovno, Bůh nám buď milostiv!“
„Ty věříš v Boha, Olegu? Sovětský důstojník, absolvent Frunzeho akademie?“
„Ano, od bitvy u Minska věřím v Boha. On je naší jedinou nadějí. Miluji tě, Jeleno Vladimírovno! Miloval jsem tě od chvíle, kdy jsi přišla k našemu pluku a byla přidělena do mé jednotky. No tak, děvče! Je válka. Kdoví, jestli večer budeme ještě naživu?“
„Nech toho, já nemůžu, nechci! Jsem zasnoubená!“
„Tak to ani náhodou nejsi,“ zvolá posměšně nadporučík Oleg.“Vím jenom, že máš něco s kapitánkou Annou Skrjabinovou. Šuška si o tom celá brigáda. Povídá se, že se z toho narodí malý T 34.“ Zakloní hlavu a rozesměje se na celé kolo. „Jsi milenka kapitánky Anny Skrjabinové. Každý ví, že ta stará koza je blázen do holek. Ale řekl ti už někdo, jak se rychle ztrácejí, když se jich ta stará čarodějnice nabaží? Jenže politruk s ní stejně brzo udělá krátký proces. Plukovník Potapov ji nemá zrovna v lásce.“
„Nedovolí si na Annu vztáhnout ruku. Ta má kontakty na nejvyšších místech.“
„Ty ses do ní zamilovala!“
„A co? Musím k tomu mít svolení velitele svého oddílu?“
„Copak spolu vy dvě děláte?“
„Myslíš si, že jsem perverzní?“
„Ne, jen lesba. Zvedá se mi z tebe žaludek, JelenoVladimírovno.“
„Dobře, tak mě ted nech jít, soudruhu nadporučíku!Jak vidím, slušné vychování společně s metály nerozdávali.“
„Pohrdáš řádem Rudého praporu?“
„Můžeš mě nahlásit, jestli chceš. Já si to zodpovím. Jestli mě za to postaví ke zdi, postarám se, abys mě doprovázel !“
„No, tak to ti věřím, Jeleno. Stačilo by ti dostat sek Anně do postele. Všechna hlášení má na starosti ona.“
„Jsi nechutné zvíře. Proklínám tě.“
„To je mi líto, Jeleno, sice jsem to tak nemyslel, alezačínáš mě pořádně rozpalovat. Já tě dostanu, ať to stojí, co to stojí!“
„Ne, říkám ti, že nechci! Nechci mít s tebou nic společného. Takhle ne!“ Náhle se na ni vrhne. Kukuřice se rozvlní. Tlustéstonky se s praskotem lámou. „Vezmu si tě, a to hned teď, i kdyby to měla být poslední věc, kterou v životě udělám! Frickové tu budoupřed západem slunce, a pak je konec. Rozkazy zní:, Zůstat a zemřít!“ Jediným trhnutím z ní serve její letní blůzu. „Potom můžeš běžet za Annou a povyprávět jí, o co lepší je to s opravdovým chlapem!“

***

„Podělaný vošousti!“ zahřmí Drobeček svým hlubokým hrdelním basem. „Todle by rozpálilo i vykastrovanýho negra s vochrnutým ptákem! No čumte, jak na ni ten sovětskej hajzl teďkonc skočil! Von asi fakt tomu konečnýmu vítězství moc nevěří. Měli by ho postavit před popravčí četu! A takovejdle chcípák, že by jeho mršinu ani pes nežral, by tady chtěl někoho přefiknout!“
„A vypadá to, že se mu to s tou čubkou fakt povede,“chechtá se potěšeně Porta. „Kdyby jen tušili, kdo leží kousek vedle nich a skvěle se baví. Ta válka je fakt děsivá záležitost. Jeden šokující zážitek za druhým!“
„Kristepane, už se jí dostává na kůži,“ šeptá Stege vzrušeně, zatímco si stírá pot z čela.
„Skončíme to, vy nadržený opičáci,“ zachraptí Dědek a připravuje si svůj lehký kulomet, jeden z těch nových typů s bajonetem pro boj zblízka.
Barcelona Blom se jen lascivně zasměje a začne odjišťovat ruční granát. „Měl by sebou hodit, kanec jeden hrbatá. Tohle bude jeho poslední číslo, než mu zaklepeme na dveře.“
Dívce se zatím podaří vysvobodit. Má odhalená řiadra. Ztěžka oddychuje a vrazí nadporučíkovi facku, jen to mlaskne. Jenže jeho to ještě víc vzruší. Seržantka ho dobře mířeným kopem zasáhne do rozkroku.
„Ta se měla dát ve vojenský akademii na judo,“ poznamená Porta, „pak by s tím pinďourem praštila rovnou mezi nás.“
„To by ho asi přešel humor,“ šklebí se Drobeček. „To jeho prťavý oficírský péro by se mu při pohledu na nás scvrklo ještě víc.“
Ti dva spolu zápasí v rozvlněné kukuřici. Ona už má roztrženou sukni. Těžký nagan za pasem tvoří s krajkovými kalhotkami směšný kontrast.
Se supěním se oba svalí do trávy. Ve vzduchu se zatřepetá cosi bílého a skončí to na konci větve. „A už letí, ta ozdoba její zadnice,“ ohlašuje Drobeček rozjařeně. Všichni kromě Dědka a Legionáře se pobaveně zasmějeme. Porta dlouze, pronikavě hvízdne.
„Co to bylo?“ zeptá se nervózně Jelena.
„Takhle píská rákosník na samičku,“ uklidřiuje ji Oleg.
„To spíš Rudej zápasník na kundičku, ty bastarde,“ zachechtá se nespoutaně Drobeček s tváří přitisklou k zemi.
„Přesně tak,“ zašklebí se chlípně Porta a poškrábe se svým bojovým tesákem v rozkroku. „Ne!“ vykřikne náhle dívka hystericky, „proč bych měla?“
„Abys mě potěšila,“ zasměje se Oleg. „Já nechci! Neslyšíš? Říkám ti, abys mě nechal být!“
„Jen jednou, copak ti to něco udělá?“ naléhá na ni. Chvíli je ticho. Z kukuřice se ozývá sténání. Dušený výkřik. Příval slov. Jsme dočista otupělí vzrušením, stěží popadáme dech, lačně přihlížíme. Porta se přisune k Drobečkovi. „Svatá dobroto,“ zašeptá bez dechu. „To je věc, co? Tak my tady drtíme Rudou armádu, ačkoli mnohem líp bysme udělali, kdybysme se k ní přidali. Ivani na to nejdou špatně. Berou s sebou uniformovaný kočky rovnou do bitvy. Možná bysme my dva, protřelý pruský veteráni, měli nechat svoji vybledlou orlici někam uletět a nasadit komunistickou hvězdu? Tihle chlapi bojujou za svatou věc.“
„To že jako sou svatý?“ zeptá se Drobeček zmateně. Jeho zkušenosti s věřícími jsou jedině ty nejhorší.
„No to jistě, ty tupče,“ zašklebí se Porta. „Nejsou ani o chlup svatější než sám ďábel. Ale jsou z jinšího těsta než ty mizerové v naší straně, který sloužej zároveři ďáblu i Bohu a spojení s tím prvním se snažej udržet v tajnosti stejně jako farizejští v Bibli. Slyšel jsem, že každej komunistickej obergefreiter má k ruce nějakou prcinu, aby mu zajela rukou do kalhot, kdykoli si jeho nadřízenej odskočí.“
„Jestli nekecáš,“ mumlá Drobeček s nachem rozlévajícím se mu po tvářích a jiskřícíma očima, „tak myslím, že sme už v Hitlerově trestanecký armádě ztratili víc času, než je zdrávo.“
„Nenecháme je to aspoň dodělat, než se do toho vložíme?“ zeptá se šeptem Stege.
Dědek neodpoví, nervózně se drbe za uchem a pohrává s dýmkou. Očividně ho vůbec nezajímá, co se před námi v kukuřici děje. Dívka se konečně postaví a začne si upravovat uniformu. Natáhne si sukni. Už je z ní zase seržantka obranných tankových jednotek Rudé armády. „Musím jít,“ usměje se se zábleskem bělostných zubů, „ale zajdu za tebou po nástupu.“
„Ne, nezajdeš,“ odpoví nadporučík. „Už nikdy zamnou nepříjdeš!“
„No to je hotovej jasnovidec,“ zašeptá Porta obdivně.“Nebo že by věděl, že tady jsme?“
„Přijdu,“ směje se dívka a zmizí v kukuřici. Míří ke čtyřem ruským tankům typu BT 5, které stojí

v houštině slunečnic za kukuřičným polem. Kdyby byly natřeny nažluto jako naše, nikdo by si jich ani nevšiml.
V tu část roku je Rusko celé žluté. Jakmile příjde září, dostanou dokonce i lidé lehký žlutavý nádech. Zelené tanky teď mezi žlutou a hnědou přímo bijí doočí. „Měli by ty svoje mašiny přetírat čtyřikrát do roka jako my," bručí Porta. „Dvakrát to v bojovejch podmínkách nestačí."
„Podle mě by se měly přetírat každej měsíc," vysloví svůj názor Stege. „Lednovej sníh je úplně jinej než sníh prosincovej, prašan v listopadu nemůžeš srovnávat se starým sněhem v únoru, a jen v březnu se vystřídá pět různejch odstínů bílý. A to mluvím jen o zimě, kdy bílá je v podstatě pořád bílá, takže se vyplatí natírat tanky jen jednou. Jakmile se dostaneme k jaru, tak se zelená mění skoro každej tejden. Jakej má smysl projíždět se s jasnou jarní zelenou uprostřed vybledlý zelený pozdního léta? Takovej tank vyčnívá jako mladá kočka v zástupu starejch kmetů. Ne, kdybysme se uměli opravdu maskovat, žili bysme mnohem dýl. Jen se koukněte na svoje uniformy! Šedozelený! Kde kromě prachu na cestách takovou barvu najdete? A kluci z jinejch oddílů se plácají v zimních khaki bundách až bůhví kdy do jara. Barvy uniforem musí vybírat nějakej idiot, co nikdy nevytáhl paty ze svý kanceláře."
„Za starejch časů se nosila červená a modrá," namítne Drobeček a potřese hlavou. „To bylo na zastrašení nepřítele," vysvětluje Barcelona. „Řada mužů s nasazenýma bajonetama, postupující v rudejch uniformách jeden vedle druhýho, při takovým pohledu dali do zaječích i ty nejstatečnější. Bylo to jako ženoucí se krvavá vlna."
„Kdyby byl někdo tak natvrdlej, že by na mě zaútočil takhle, zahrál bych mu tady na tudle mašinku takovou ukolíbavku, že by z něj zůstala jen řádka rudejch mrtvol," zachechtá se výsměšně Drobeček.
„Pitomče," ušklíbne se pohrdavě Barcelona, „tenkrát neměli automatický pušky, jen muškety, který museli po každým výstřelu znova nabíjet."
„Cože, žádný těžký kulomety?" ptá se nevěřícně Drobeček. „To musela bejt teda divná válka. Skoro neškodná. A to neměli ani třeba minomety?"
„Ne!" odtuší Barcelona s povýšeným výrazem. „Vůbec nic takovýho."
„No, tak měli po ruce aspoň pár zápalnejch pum, kdyby šlo do tuhýho, předpokládám?"
„Ropa ještě nebyla v tý době objevená," odpoví Barcelona. „Tak proč sakra radši nezůstali sedět doma? To nebyla žádná válka, ani dyž si voblíkli ty svoje červený kabáty. Spíš jako řiáká podělaná demonstrace, jako ta, co byla u nás před válkou, dyž sme chtěli víc prachůa museli sme bojovat proti poldům, který si na ten den vzali zelený helmy. Dyž ste mu šlehli jednu nahoru do tý helmy, že se mu narazila přes uši, byl nato tata vyřízenej. V mlácení poldů do helmy já sem sakra dobrej. Dá to stejně málo práce jako podrbat se v hospodě na zadku."
Ruský nadporučík leží na zádech v trávě, v puse stonek kukuřičné slámy. Spokojeně se usmívá. Letní kabát má rozepnutý. Po žluté hvězdě na jeho špičaté helmě budónovce si to šine sluněčko sedmitečné. Nadporučík zavře oči. Že je v nebezpečí si uvědomí, teprve když na něj dopadne Legionářův stín. Pak už je ale mrtvý. Z probodeného hrdla se vydere poslední vystrašené zachroptění. Legionář si pečlivě otře svou maurskou dýku do nadporučíkova kabátu. Proběhneme kolem s panzerfausty na ramenou.
Z tábora ruských tankistů se k nám nese vůně kávy. „U Mojžíše!" zašeptá Porta s vyvalenýma očima. „Kafe! Opravdový kafe! Tihle zatracený komunisti mají snad všechno! Pomalu se mi začíná líbit to jejich „Pracující celého světa spojte se!"
Porta zbožňuje kávu. Nedokáže si představit nic lepšího. Nejednou riskoval holý život pro pár zrnek kávy. Dědek říká, že Porta by za jediný šálek zaprodal celou rotu. A nejspíš není daleko od pravdy. Porta je hotový kávový maniak. Drobeček, který je už kus před námi, s těžkou pancéřovou pěstí ladně zavěšenou na rameni, zapadne náhle do kukuřice a dává nám znamení. Nehlučně se plazíme k němu. Tiše nám něco ukazuje. Ruský tankista sedí u malého ohýnku, na kterém se cosi vaří v ohromném hrnci. Porta blaženě nasává aroma kávy nesoucí se vzduchem."Kristovy rány!" mumlá Julius Heide poděšeným tónem. „Čtyři BT pětky!"
„Pět," opraví ho Porta. „Tamhle za stohem je ještě velitelská KV jednička."
„Chcípáci jedni," povídá Drobeček v extázi. „My je roznetáme jednou nádhernou šlehou." Poklepe na magnetický granát a už ho láduje do panzerfaustu. „Todl ejim zarazí koule až do krku, takže už nikdy žádnou vojenskou cuchtu nevohnou. Zatracený zrádcové, co pochybujou o konečným vítězství! Dyby

starej strejda Josef v Kremlu věděl, jakejch šmejdů ho zbavíme, zasypal by nás medailema!“
„Nezapomeři, že je zakázaný nosit sovětský vyznamenání,“ poučí ho chladně Heide. „Eště žádný nemám, tak v čem je problém?“ odvětí Drobeček suše a zvedne svou pancéřovou pěst do palebné pozice. „Nech toho!“ zašeptá popuzeně Dědek. „Dej dolů ten kanon! Nikdo nevystřelí, dokud nedám povel!“ Ze stanů tankistů se ozývá radostný mužský i ženský smích. „Myslíte, že vůbec věděj, že je válka?“ zeptá se Porta ohromeně. „Chovaj se, jak kdyby byli na cestě do tureckýho bordelu. Až to na ně namíříme, klepne je z toho pepka.“ Všeobecný hluk náhle utne ženský hlas. Hrubý, hrdelní, rozkazovačný.
„To je ta přihřátá kapitánka,“ prohlásí Barcelona a vytáhne z kapsy „tichou smrt“.
„Ta je moje. Ještě ji nechám naposled se udělat, než ji zaškrtím.“
„Ne, tu si vezmu já,“ zavrčí Drobeček. „Ta se eště podiví, jaký hosti jdou do její země na návštěvu.“
„Kdybyste aspoň chvíli dokázali držet klapačky,“ zašeptá otráveně Dědek. „Jdeme blíž. Jsme příliš daleko od vozů. Všech těch pět kraksen musí vyletět v jedný chvíli! Barcelono, ty máš s kulometem na starost ten plácek u stanů. Dostaři jich, kolik budeš moct! Ať se nikdo nedostane k mostu. Jestli ho vyhoděj do vzduchu, máme na krku vojenskej soud. Všechno závisí na tom mostu. Je pod ním asi tuna výbušniny.“
„To by byla nádherná šupa!“ zasní se Drobeček. Miluje všechno, co dělá velký hluk. „Tuna výbušniny! To sou ale mrchy! To by bylo slyšet až někam do Grónska. Až by při tom vši na břiše nějaký eskymácký děvky spustily kankán!“ Několik okamžiků poté je posádka ruských tanků svolána dohromady a každý dostane do ešusu kávu. „Už abysme měli to kafe, musíme je poslat na onen svět,“ vydechne Porta nervózně. „Jen doufám, že ho nestačej všechno dřív vyzunknout.“
„Tak oškliví by na tebe přece nebyli,“ utěšuje ho Drobeček. „Aspoň kapku nám nechaj. Jen by mě zajímalo, kde k němu přišli.“
„Jsou to speciální obranný jednotky,“ vysvětluje Heide jako vždy o všem dokonale informovaný. „Takže dostávaj taky speciální dávky potravin.“
„Jak sakra víš, že jsou to obranný jednotky?“ ozve sero zhořčeně Porta. „Zelený letní kabáty se stříbrnejma náramenikama,“odpoví vševědoucně Heide. „Nechápu, jak to, že ty to nevíš. Nečetl jsi květnovej rozkaz, kde se říká, že je tvojí povinností znát uniformy nepřítele?“
„Rozkazem si většinou vytřu zadek,“ zašklebí se Porta. „Je jemnější než kukuřičný listy.“
„To je sabotáž!“ bručí Heide mrzutě. „Utírat si zadek?“ zeptá se Porta s povýšeným darebáckým úšklebkem. „Ty víš, jak to myslím, Porto. Je mojí povinností nahlásit to úřadům.“
„Pak počítám, že je moji povinností profouknout ti uši ze strany na stranu, aby se ti trochu zchladil mozek,“ směje se Porta. „Jdeme,“ přikáže Dědek a začne se plazit kupředu. Rusové sedí v kroužku, přežvykují krajíce chleba, které splachují tou vořiavou kávou. Slunce zapadá. Za řekou se nebe barví do růžova. Jeden z Rusů začne hrát na balalajku. Ostatní zpívaji:

Dlouho ve svém hrobě tvůj otec už spi.
Ve vyhnanství na Sibiři se jak otrok
ubohý tvůj rodný bratr lopotí.
Nagajka se nad nim vznáši, do krve ho sešvihá.
Ruce i nohy v řetězech má…

V Rusku se takové smutné písně zpívaji už celá staletí. Od té doby, co existuji trestanecké tábory na Sibiři. „Ohavně děsivá písnička,“ zamumlá Drobeček a otřese se, jako by mu přeběhl mráz po zádech. V dálce hřmí dělostřelectvo. Nejsme na frontě žádní bažanti, takže zvuk výbuchů rozeznáme naprosto jasně. A tohle je na první poslech německé těžké dělostřelectvo. To napovídá o blížícím se útoku. Není to nic příjemného se o ty kraksny na uhlí starat. Máme s kluky z ostatních oddílů soucit. Musí se v zákopech choulit jak ježci. Jedině tak maji naději ubránit se smrti. My už jsme si tím také prošli. I my jsme jen vojáci. Maso pro lidské řezníky nového věku.
„Muss i denn, muss i denn, zum Stüdtele hinaus!“bručí si Drobeček.
Světlo z ohýnku ruských tankistů zaplavuje celou scénu fantastickou září. Nic nepůsobí tak strašidelně jako temné kmeny jedlí osvětlované plameny. „Dej mi trochu loknout tý kořalky chudejch,“ žádá Porta a

rozkazovačně natahuje ruku k Barcelonovi, kterému pošle velkou polní láhev s vodou. Vzdálená palba zesiluje.
Nebe náhle divoce vzplane. Rusové se stejně jako my zadívaji k severu. Tohle znamená smrt, příšernou smrt, pro obě strany. Šrapnely si nevybírají. „Kupředu, proč si sakra myslíte, že jste se narodili?“ Motory se rozvrčí. Tanky se valí vpřed, podél nic hběží pěchota. Každý z nich je přitom polomrtvý strachy. Nezodpovědní politici je pojmenovali páteří národa.
Rychlost se zvyšuje. Tank musí minout minové pole. O granátníka běžícího po boku a zachyceného na vlečném laně se nikdo nestará. Upadne, kus je vlečen, znovu se mu podaří postavit se na nohy, vystřelí na helmu vykukující nad okrajem zákopu. Tohle je válka, kamaráde. Zabij rychle syna cizí matky, než on zabije tebe, a je to, jako bys vyhrál cenu v loterii smrti. Jestli všechno to šílenství přežiješ, vrátíš se domů jako hrdina, ale nezapomeři, že nic se neztrácí z povrchu zemského tak rychle jako právě hrdinové. Dva měsíce po válce se ti budou všichni už jen smát.
Mluvím z vlastní zkušenosti. Nikdy ze sebe nenech dobrovolně udělat hrdinu. Zažil bys jen zklamání.
Přímo nad hlavami nám po obloze kreslí rakety ohnivé čáry. Rusové naslouchají. Jejich nervozita se pomalu přenáší i na nás. Rakety dopadají kamsi daleko za řeku. Sluncem vysušená kukuřičná pole vzplanou mohutným plamenem. Kromě plamenometů nenávidíme nic tolik jako rakety. Porta říká, že jsou udělány z chlupů ďáblova ocasu.
„Připravit k pochodu!“ přikazuje hrubý ruský hlas. Na povel to tu má vysoký důstojník, ještě úplný mladíček. Na hlavě mu také sedí jedna z těch zastaralých výstředních buďónovek s modrou hvězdou kavalerie.
Drobeček si umiřiuje, že tu čapku získá pro sebe. Legionář se hádá, že je jeho. „Přestaňte žvanit,“ okřikne je Dědek. Já neříkám nic, ale jsem pevně rozhodnutý, že tu buďonovku s modrou hvězdou dostanu buď já, nebo nikdo. Všichni je sbírají, protože u Rusáků pomalu začínají vycházet z módy. Nedávno se mi podařilo získat buďonovku s černozelenou hvězdou dělostřelectva.
Vysoký důstojník štěká rozkazy.
„Co to říká?“ ptá se Dědek, který nerozumí nebo nechce rozumět rusky.
„Povídá jim, aby zvedli zadky a zapadli do těch rakví,“ volně překládá Porta. „Se vsadím, že je to jeden z těch bastardů nadrženejch na střílení, co kolem sebe furt pálej, jen dyž to pěkně bouchá,“ prohodí Drobeček. Plazíme se kupředu na lepší palebné pozice. Přiložím si panzerfaust k rameni a zamířím na nejbližší tank. Drobeček v očekávání zhluboka oddechuje. Porta, na první pohled téměř nehybný, přežvykuje sousto játrového salámu. Heide nabíjí svoji zbraň. Každý jeho pohyb je jako vystřižený z vojenské učebnice. Je to pochodující panák vycpaný vojenskými poučkami. Svými magnetickými raketami nezabíjí lidské bytosti, jen rozptyluje nepodstatné koncentrace atomů, o které se on osobně naprosto nezajímá. Na rozkaz by dokázal podříznout kohokoli. A kdybyste mu to chtěli vytýkat, nejspíš by si myslel, že jste se dokonale pomátli. Podle jeho názoru se o rozkazech nikdy nedebatuje a člověk se jim ani nesmí divit. Kdyby mu někdo přikázal, ať pochoduje na Měsíc, sbalil by si svou tornu stejně pečlivě jako čerstvý rekrut, pověsil pušku přes levé rameno, nabral zásoby na osm týdnů pochodu, srazil podpatky a řízně udělal vlevo v bok. Vypjatý, jako kdyby měl místo páteře násadu od koštěte, vyrazil by směrem k Měsíci a pochodoval by, dokud by nepadl mrtvý k zemi nebo mu někdo nedal jiný rozkaz.
Naneštěstí pro obyčejné lidi jsou všude kolem takových poddůstojníků, jako je Julius Heide, spousty. Narazíte na ně, kamkoli se podíváte. Nikdy se jich úplně nezbavíte. Jenže Porta říká, že by to bez těchhle robotů ani nešlo, že jsou nepostradatelní. Bez té trochy „strachu z Boha“ za sebou by lidi přepadaly komplexy nadřazenosti. „Nasedat!“ zavelí ruský důstojník. Posádky tanků začnou nacvičenými pohyby vklouzávat do svých vozidel. „Nastartovat!“ Ozve se hučení dieselových motorů. Brzy už všechny běží docela hladce, bublají si v očekávání nadcházející jízdy. Jen jeden z nich stále ještě kvílí ve vysokých otáčkách.
Vysoká, mohutná žena v zelené uniformě s kapitánskými odznaky cosi rozzlobeně křikne na velitele vedoucího tanku. Řidič okamžitě sundá nohu z plynu. „Připravte se!“ rozkáže nám Dědek. Všech pět pancéřových pěstí míří na svůj cíl.
„Blíží se smrt, blíží...,“ procedí Legionář mezi zuby.
„Davaj, davaj, „ popohání velitel vedoucího tanku poslední loudaly sbírající kuchyřiské náčiní. Vojáci

mají vždycky problémy odtrhnout se od tábora. V dobrém táboře se snadno zapomíná na válku.
„Kde je Oleg?“ zeptá se náhle seržantka a postrašeně se rozhlíží kolem sebe.
„Ano, kde je Oleg?“ opakuje velitel třetího tanku. „Čas na ně vyrazit,“ prohlásí Porta. „Pal!“ zvolá Dědek a sekne rukou před sebe. Velitelé v tankových věžích se všichni jako na povel otočí směrem k nám. Všechny panzerfausty zarachotí v jediném okamžiku. Pět ohnivých ocasatých komet vyrazí ke svému cíli. Lesy se rozlehne ohlušující exploze. Všech pět výstřelů jsou plné zásahy. Na třicet metrů zničí pancéřová pěst jakýkoli typ tanku. Mezi stromy se prohánějí žhavé ocelové jiskry. Muži z tankových věží jsou vymrštěni vysoko do vzduchu. V nejvyšším bodě svého letu jako by se na chvíli zastavili, drženi nad zemí plameny výbuchu. Pak jejich těla rozmetá nárazová vlna.
Celá jedna z věží prosviští i s dlouhou dělovou hlavní nad korunami stromů. Žhavý olej tryská několik metrů daleko. Seržantka se potácí v moři plamenů.
Mladý voják, který naléval kávu, se motá mezi kmeny. Nemá hlavu. Dříve bychom se divili, jak daleko dokáže lidská bytost bez hlavy doběhnout. Dnes už ne. Když žijete nějakou dobu ve válce, už se nedivíte ničemu.
Jednou jsme viděli prchat muže bez nohou. Jeho řev nám drásal nervy. Byl to německý oberleutnant, postarší záložník. Vlastně to vypadalo docela komicky, jak se tak pohyboval bez nohou. Později jsme o tom úkazu často debatovali. Drobeček přišel s myšlenkou, že lidi jsou jako vši, které také lezou, ještě když jim utrháte všechny nožičky. Heide nám se svou rozčilující vševědoucností přednesl dlouhý výklad o nervovém systému, který, jak sezdá, zvláště vlivem zdravé stravy národních socialistů značně zesílí. Sovětský untermensch, o židech ani nemluvě, by nikdy nebyl schopný běžet bez nohou jako ten německý oberleutnant. Tak teď jsme narazili na Rusa, který dokázal skoro totéž co ten beznohý Němec. Mysleli jsme si, že Juliovi sklapne. Jenže Rus potácející se bez hlavy s nim ani nehnul. To svede i obyčejné kuře!
Valíme se kupředu mezi planoucími slunečnicemi, pálíme po všem, co se kde hne. S rozzuřeným štěkotem na nás doráží malý bílý pes. Barcelona ho chytne. Zvíře s ním divoce zápasí a nehezky ho pokouše na nose. Barcelona ho s bolestivým zavytím odhodí do kaluže benzinu, kde pes vzplane jako pochodeň.
Porta prohlásí, že s porafaným nosem to Barcelonovi mnohem víc sluší. Heide mu otevřenou ránu stáhne svorkami. Samozřejmě že on s sebou chirurgické svorky má. Bylo to přece v rozkazech z roku 1939. Od té doby je s sebou pořád vláčí v malé lesklé kovové krabičce ukryté v kapse na polní lékárničku svého svrchníku. Můžeme se spolehnout, že deset minut poté, co se vrátíme ke svému pluku, už si vyfasuje náhradní, a stejně tak jisté je, že ve své osobní krabičce první pomoci má stále šest metrů gázového obvazu. Ani o milimetr víc nebo míři. Kapitánku se nám podaří dostat živou. Vyrazí po Stegovi jako hladový vlk. Porta ji srazí na zem takovou silou, až se kapitánka odkutálí o několik metrů dál. Pak se ta ženská pokusí probodnout Drobečka nabroušeným kavkazským tesákem, ale on ji kopne pod koleno a přiloží jí svou pušku zezadu ke krku. Jenže ona ještě nemádost. Vytrhne se mu a s novou silou skočí po Dědkovi. Šest hlavní promluví naráz.
Kapitánka padne s výkřikem naznak. Z úst se jí řine krev. Umírá dlouho. Nikdo z nás si netroufne se k ní přiblížit. Mohla by mít v podpaží pistoli přivázanou nakrátkém bovdenu. Sehneš se nad ní, abys jí setřel krev ze rtů a dal jí loknout vodky, a ona zvedne rukua provrtá ti hlavu šestapůlkou. To už jsme viděli hodněkrát. Východní fronta je jako žádná jiná. Dokonce i téměř mrtví tu ještě zabíjejí.
Drobeček si ukousne důkladné sousto salámu ze skopového masa a spláchne ho douškem slivovice. Porta si ukrajuje z kozího sýra, objeveného v ruském táboře. Já přežvykuji kus ruského armádního chleba, který si čas od času namáčím do veliké konzervy se sardinkami v oleji. Dědek si pochutnává na kyselých okurkách. Nejsme žádná poživačná zvířata, jen máme hlad. Proto jsme se hned vrhli na zásoby, které nám tu po sobě Rusové zanechali. Ani si nepamatuji, kdy jsem naposled jedl sardinky v oleji. Zbožňuji je a nejlepší chleba na světě je právě tenhleruský armádní.
Kapitánka se svíjí v agonii.
„Nemám ji zhasnout?“ zeptá se Drobeček a vytáhne svůj nagan ze žlutého koženého pouzdra, které si připásal ke stehnu jako pravý ruský komisař. „Žádný takový,“zarazí ho Dědek, „nebo já zhasnu tebe za vraždu vězně!“
„Ale koukni, jak s ní ta bolest škube,“ přesvědčuje ho Drobeček. „Úplně si vyvrátí prsty! Já se nemůžu

dívat, jak takový pěkný kotě jako vona takhle trpí. Nech mě ji poslat do pekel, Starouši, ať se sakra můžem hnout!“
„Tak dělej!“ přidáme se všichni souhlasně, „dej jí jednu za krk!“ Dědek je v tu ránu čile na nohou a už na nás zírá rozšklebená tlama hlavně jeho kulometu. „Kdo se jí dotkne, toho zabiju! Dej tu pistoli pryč, Drobečku!“
„Ty bys měl velet leda tak stádu řiákejch podělanejch jeptišek,“ zavrčí Drobeček a vrazí si nagan zpátky dožlutého pouzdra. Kapitánka to se sebou naštěstí skoncuje sama. Skutečně měla v podpaží pistoli na bovdenu.
„A to jsem se právě chtěl zvednout a dát jí loka vodky,“ ozve se Stege vyděšeným hlasem. „To nikdy nedělej, mon ami,“ varuje ho Legionář.“Do každýho těla nejdřív pošli pár kulek, než se k němu přiblížíš, a prodloužíš si svůj zatracenej život v týhle vojenský kupce hnoje. Děkuj Alláhu za všechny mrtvý nepřátele. Protože ti už ti nikdy nemůžou ublížit!“
Porta přirozeně někde vyštrachá pytel s kávou. Přehodí si ho přes rameno se šťastným výrazem ve tváři.
„Roto, nástup!“ zavelí Dědek. Drobeček se postaví s ohořelými zbytky vytoužené buďonovky v ruce.
„Nejradši bych toho kripla nakopal do prdele! Proč musel kurva stát zrovna uprostřed toho benzinu? Prostě pitomej důstojník, já tomu nerozumím. To jenom proto, že je válka, nám po sobě nemůžou nechat ani suchý z nosu?“ Mrští zčernalou čapku mezi stromy.
„Vždyť jsi sebral pět zlatejch zubů,“ namítám a táhnu ho s sebou. Ostatní jsou už kus před námi. Není těžké jít v jejich stopách. Aroma kávy z Portova pytle se za nimi táhne jako dlouhá stuha. Nad korunami stromů rýsují poletující rakety čáry po nebesích. Rusové pálí ze Stalinových varhan. „Kamkoli se trefjej,“ řekne Drobeček a ukáže dopředu na řadu planoucích pruhů, „tam zůstane leda mastnej flek. Divný, dyž se nad tím zamyslíš, jak je možný zvednout do vzduchu tak zkurveně velkou hromadu železa a eště to zařídit tak, aby spadla tam, kam chceš.“
„Však na tom taky pracovali jak dlouho,“ snažím se mu vysvětlit. „Jasně, to já vím,“ odvětí Drobeček ztěžka. „Já chápu, že to nevyčarovali z nějakýho klobouku. Já jenom říkám, že rozhodně nestáli až poslední v řadě, dyž se rozdávala vtipná kaše. No jen si vezmi, že bys mohl vodpálit tunu voceli na kilometry daleko a nechat ji to napálit řiákýmu generálovi do šišky, kdykoli bys chtěl! Maj to sakra fakt vymakaný Zatraceně vymakaný!“

„NEBEZPENÝ ČLOVK, TENHLE HITLER, ALE KANCLÉŘEM, NATOŽPAK VRCHNIM VELITELEM OZBROJENÝCH SIL, SE NIKDY NESTANE. NANEJVÝŠ BYCHOM HO MOHLI VYUŽÍT JAKO GENERÁLNÍHO ŘEDITELE POŠT.“

Prezident Paul von Hindenburgv rozhovoru s generálem von Schleicherem, 4. října 1931

Maršál Malinovskij napsal do Vojennoistoričeskovožurnalu čislo 6/196l:
Vrchol Stalinovy stupidity byl, když nařídil ruským vojskům zůstat v kasárnách a cvičných základnách daleko za linii fronty dokonce i potom, co se mu dostalo pozitivních důkazů, že Hitler se připravuje k útoku. Již tři měsíce před dnem X byl na ruskopolských hranicích soustředěn milion německých vojáků.
Plán obrany, vypracovaný do nejmenších detailů ruským generálním štábem a schválený Stalinem, nebyl na jeho vlastní rozkaz nikdy realizován, díky čemuž zůstaly mnohé divize a armádní sbory zbytečně vystaveny útoku a německé pancéřové síly je zničily tak snadno, jako by podnikaly obyčejné vojenské

cvičeni. Nejšílenější akce se udála sobotního večera 21. června 1941, když byly tankové divize odtrženy od pěchoty, aby se formovaly do nových tankových brigád.
Staré typy BT 5 a BT 7 byly i se svými posádkami odveleny na cvičiště. V pondělí, když dorazili Němci, neměly tyhle specializované jednotky dokonce ani pěchotní výzbroj, aby mohly samy sebe bránit. Zůstaly z nich jen připravené zástupy vězňů servírované Stalinem Němcům jako na talíři. V průběhu prvních tři dnů války bylo 90 %c ruských leteckých sil rozprášeno německými bombardéry, protože Stalin je zapomněl poslat do vzduchu. Během prvních šesti hodin 22. června zase Stalin zapomněl dát Rudé armádě na frontě povoleni k palbě.
Jak ale ironicky podotýká Petr Grigorenko: Děkujme Bohu, že, nedisciplinovaní vojáci Rudé armády zahájili palbu i navzdory rozkazům. Stalin odmítal uvěřit, že německé jednotky překročily ruské hranice na Hitlerův rozkaz. Dokonce ještě v srpnu byl stále přesvědčen, že celá záležitost je nějaký omyl, vyprovokovaný německými junkery. Opakovaně prohlašoval: „ To nemůže být pravda! Adolf Hitler by nikdy neporušil své slovo! Ministr zahraničí Ribberztrop mě ujistil o německém přátelství „ Moskva se jen pomalu probírala ze šoku a začala vydávat rozkazy k útoku. Lidový komisař obrany Timošenko se snad domníval, že dosud žije v revolučních dnech roku 1917 a přikázal..“ Útočte chladnou oceli. „ Velitelé na frontě se museli doprošovat o svoleni, aby se směli přesouvat pod rouškou noci. V žádném případě! Stalin nařídil útok a jednotky se vydaly vstříc jisté smrti.
Pro luftwaffe to byla snadná kořist. I zbytky tankových oddílů přimíchal Stalin jako oběd do svého čarodějnického kotle. V Kyjevě se zoufale bránila 5. tanková armáda naprostému zničeni, a byla by zvítězila, nebýt nesmyslných rozkazů vydaných Stalinem a jeho patolízaly v Kremlu. Tisíce a tisíce statečných ruských vojáků byly díky jejich omezenosti zmasakrovány. Když tohle všechno skončilo a odvážným mužům se podařilo vnést do všeho toho chaosu alespoři jakýsi náznak pořádku, začali se za vše zodpovědní vůdci rozhlížet po obětních beráncích. Důstojnici západní vojenské oblasti přišli na řadu jako první a všichni!
Byl popraven dokonce i jeden z nejmladších a nejlepších armádních velitelů, generál plukovník Kirponis. Šéfa jeho štábu, generálnadporučíka Tupikova, čekal stejný osud. Ohromnou ruskou zemí se rozléhaly výstřely popravčich čet.
Generálmajor Grigorenko odhaduje, že bez jakéhokoli soudu bylo během čtrnácti dnů popraveno 80 000 důstojníků s vyšší hodnosti. Svědkové kremelské stupidity museli být smeteni z povrchu zemského. A Stalin se nechal jmenovat vrchním velitelem!

Dva
STRASTIPLNÁ CESTA HERR NIEBELSPANGA

Než jsme ten bílý hrad převzali my, používalo ho za svůj hlavní stan gestapo. Ve sklepení se povalují dvě stovky těl s dírou v týle. Hned druhý den se tu rojí plno lidí z propagandy. Když za sebou konečně přestanou práskat dveřmi, jsou mrtví pohřbeni pod květinovými záhony. Je tam nejměkčí půda. Máme pocit, že v parku už musí být pěkná hromada těl, a další jsou ještě na cestě; jakmile totiž vypochodujeme ven, nahrne se dovnitř speciální oddělení SSgruppenführera Heydricha. Nemluvíme o tom, ale všichni dobře víme, co má speciální oddělení na práci.
Vetšina z nás je velmi mladá, ovšem lehkomyslnou svobodu mládí nikdy nepoznala. Poslali nás do války, ještě než jsme stačili pořádně začít žít. Ve vzduchu je něco velkého. Každou vteřinu musíme zkoušet startovat vozy. Se skvělými Maybachovými motory je to nutnost. Kdyby zůstaly příliš dlouho bez otáček, už bychom je nenastartovali nikdy, a tankové jednotky nikdy neví, kdy budou muset vyrazit.
Přesně ve chvíli, kdy se jen tak v klidu povalujete a začíná vás přepadat pocit, že válka je za vámi nebo že o zbytek už se postará pěchota, dostanete rozkaz:
„Nástup! Připravit se! Tanky kupředu!“A už jste v tom zas až po krk. Kamarádi, se kterými jste se ještě před krátkou chvilkou bavili, se vám před očima proměřiují v planoucí mumie.
Někdy tojde rychle. Když je celá posádka nasáklá benzinem, kupříkladu.

Mnohem horší je, když ji zaživa uvnitř tanku pomalu uškvaří oheň plamenometů. Kolikrát se k nim dostaneme a ještě dýchají. Dotknete se jich a kus masa jim odpadne od kosti. Nemá cenu je ani zvedat. Opravdu, protože zemřou tak jako tak, a jakmile se dostanou z tanku, je pro ně mnohem lehčí umírat vleže.

Jenže armádní lékařské předpisy říkají, že musí být dopraveni na stanici první pomoci. A od vojáka je nejmoudřejší všechny služební předpisy naprosto slepě poslouchat.

„Ve službách musí bejt pořádek," prohlašuje Porta, „jinak by vůbec nemělo smysl chodit do války. A každej velkej národ čas od času do války jít musí, i kdyby jen proto, aby sousedi viděli, že to pořád ještě velkej národ je. Kam bysme to přišli, kdyby si každej otrok dělal, co se mu zachce? Jednoduše řečeno, celej osud naší drahý vlasti by šel do prdele. Každej podělanej pěšák by složil zbraně hnedka první den války, a ani generálové, ani politici by s tím nic nesvedli. No jen si představte, v jakým průšvihu by pak byli, když se na to tak připravovali. Válka je sakra vážná věc! To si zapište za uši," uzavře Porta a zabouchne za sebou dvířka k řidičovi.

Tu noc, kdy máme postavit tábor, je tma jak v pytli. Déšť se lije v proudech a všude kolem nás je cítit pronikavý zápach nafty, z něhož se nám už zvedá žaludek. Pěchota za námi dorazí promočená na kůži a promrzlá, omotaná celtami a s čapkami naraženými přes uši. Mazáci si zabalili zbraně do naolejovaného papíru. Devětadevadesát poplachů ze sta je planých, tak proč si špinit ruce. Používat naolejovaný papír je zakázáno, ale velitel žádné roty si toho nevšímá. Mámli být úplně upřímný, děláme spoustu věcí, které jsou zakázány.

Znásilřiujeme například. To je zakázáno. Dokonce přísně zakázáno. Hrozí za to trest oběšení, ale oběšen je za to někdo skutečně velice zřídka. Jednou jsme v jedné vesnici našli překrásnou dlouhonohou dívku, která do padla opravdu hodně tvrdě. Znásilnilo ji prý pětadvacet chlapů. Důstojnický lékař, který ji prohlédl, říkal, že todost dobře může být pravda. Pro potrestání viníků se ale nepodniklo vůbec nic. Ani jeden z polních policistů, nazývaných pro řetězy kolem krku Hlídací psi, se o to nestaral, a to jsou tu pro jistotu pokaždé, když zájmům obranných sil Velkého Německa hrozí jakákoli újma.

„Nosítka!" ozve se bolestný výkřik z temnoty. „Moje ruka." Stane se to snad při každém poplachu. Nějaký blázen vždycky bezmyšlenkovitě položí ruku na výfuk. Zasyčí to a je cítit zápach spáleného masa. Když ucukne, už nemá ani tak ruku jako spíš pařát kostlivce. Bude za svou hloupost potrestán, ale co je šest týdnů káznice ve srovnání s frontou? Dovolená na pláži! Muži s nosítky vyhrožují vojenským soudem za záměrně způsobené sebeporanění. Když má ten chudák smůlu, můžou ho za to dokonce i zastřelit až ho doktoři vyléčí a dají do pořádku. Jednoho takového jsme popravovali zrovna minulou neděli. Chlapíka s oběma nohama amputovanýma. Přivázali ho na prkno, aby mohl být zastřelen vestoje. Podle nařízení se totiž jinak ani popravovat nesmí. „Příjde vo kejhák," předvídá zlověstně Drobeček, otevře si die eiserne Portion, železné zásoby, a spořádá jejich obsah třemi ohromnými hlty.

„Kam to do sebe kčertu dáváš?" zeptá se Dědek udiveně. „Co jako?" nechápe Drobeček. „No tolik toho žrádla najednou?"

„Vo tom sem nikdy nepřemejšlel. Dyž mi bylo vosum, uměl sem spolknout celý kuře i s nohama. To se člověk rychle naučí, dyž to do sebe musí dostat co nejrychlejc, aby z toho vůbec něco měl."

„Pamatujete, jak jsme sežrali hauptfeldwebelovi Edelovi ty vánoční kachny?" uchechtne se Porta. Na tyhle kachny nikdy nezapomeneme. Když krádež osmi vykrmených armádních kachen začala vyšetřovat tajná policie, nakrmili celou jednotku dávidlem, aby odhalili viníky.

Kachny z nás vypadly v kusech skoro tak velkých, že na čtyři vyšetřovatele v kožených kabátech s klobouky naraženými do tváře mohly ještě téměř zakejhat. Eskortovali nás na vedení roty, kde museli pro potřeby vyšetřovatelů uvolnit dvě kanceláře, ale nakonec vyšlo najevo, že šéf naražených klobouků je jeden Portův známý obergefreiter, a celé vyšetřování se rázem proměnilo v pořádnou seřvávačku, po níž odcházeli milí vyšetřovatelé domů už bez kožených kabátů.

„Tanky, kupředu!" ozve se náhle z vysílačky. Maybachovy motory se rozehřmí. Dědek si na oči nasadí své ochranné brýle. Z lesa se ozývají vzdálené zvuky nějakého ozbrojeného konfliktu. Naši granátníci narazili na nepřátelskou pěchotu. Polní dělostřelectvo rozrývá jejich obranné pozice a za chvíli z nich nezbývá víc než hromádky hlíny a kamení. „Do Ruska jsme nikdy neměli chodit," povzdechne si Stege a upevní do kulometu nový nábojový pás. Před bojem mívá vždycky takové pesimistické nálady.

Kulomety zběsile rachotí a minomety o ráži 80 mm vyplivují své bomby proti nepřátelským pozicím. „Plop! plop!“ ozývá se neustále. Všude kolem nás vybuchuje země v mohutných gejzírech. Podél okraje lesa běží rovně jako podle pravítka nablýskané koleje, dokud se neztratí za mléčným závojem, který zahaluje blízkou vesničku. Nikdy jsme tu nebyli, a přesto v ní známe každý kámen. Aniž by nám to někdo říkal, přesně víme, kam nepřátelé umístili svá protitanková děla. Jestli mají tanky, schovali je za školou. Ideální postavení. Nemuseli je tam dokonce ani zakopávat.
Naše vybavení s krátkým dostřelem se jejich vozů typu KV I a KV 2 ani nedotkne. Protitanková děla budou hned vedle sekretariátu strany a komsomolu. Sekretariát strany je tím posledním místem, které opouštějí. Bože, to je lijavec! Déšť proniká dokonce i ventilátory. Jestli se jimi dostane voda, pak plyn ještě spíš! Mimoděk pohlédnu ke své plynové masce zavěšené nad periskopem. Má dva filtry. Jeden z nich jsme používali k destilaci kořalky a teď příjemně voní alkoholem. To bude při plynovém útoku vítaná pomoc. Než si vůbec všimnete, že se dusíte chlórem, máte to už skoro za sebou.
Po straně cesty, zpola v příkopu, leží na boku velký náklaďák se třemi nápravami, patřící k těžkému dělostřelectvu. Jeho houfnice byly výbuchem vymrštěny daleko do sadu. Jedno z kol je dočista pryč. Úder navíc vyvrátil několik ovocných stromů. Všude kolem se válí zralá jablka. V roce 1941 byla bohatá úroda. Když přiletěla letecká puma, byli česáči zrovna v plné práci. Žebřík tu zůstal ležet přelomený tak čistě jako uříznutý na cirkulárce. Je do něj nevyprostitelně vpleteno polámané tělo dívky. Výbuch z ní serval šaty. Jen na levé noze má ještě botu a na řetízku kolem krku kousek jantaru. Jedna příčel žebříku jí trčí ze zad. Kolem náklaďáku leží mrtví dělostřelci. Jeden z nich dosud svírá v ruce láhev vína. Smrt si pro něj přišla uprostřed doušku.
„Zvláštní, jak válka vždycky začne na podzim a najaře pak utichá,“ filozofuje Porta. „Zajímalo by mě, čím to je.“
S odchodem léta propuká válka ve vší své síle. Nejprve pak ustanou potyčky pěchoty. Většinou to začne zvukem motorů, startovaných noc co noc na té druhé straně. Potom se jednou, téměř před úsvitem, dají věci do pohybu. Prvních dvacet čtyři hodin je vždycky těch nejhorších. Pokaždé je tolik obětí. Po pár dnech se události začnou zklidňovat. Ne, že by se začala zklidňovat válka sama. Právě naopak. To si jen my zvykáme žít vedle smrti. Během posledních tří týdnů dorazila spousta čerstvých posil. Ve dne v noci jsme kolem našeho bílého hradu slyšeli někoho pochodovat. Roty, prapory, pluky, divize. Zpočátku jsme si je zvědavě prohlíželi. Cítili jsme z nich Francii. Všichni toužíme dostat se zpátky do Francie. Tenkrát jsme byli bohatí. Porta s Drobečkem uzavírali obrovské obchody. Ve spolku s jedním marineobermaatem jednou prodali plně vyzbrojenou torpédovou loď. Drobeček byl přesvědčený, že až skončí válka, dostane za to od Angličanů vyznamenání. Ti dva podezřelí džentlmeni, kteří od nich torpédovku kupovali, mu to alespoň slibovali. Bez známky odporu vjíždíme s rámusem do vesnice. Horko z výfuků nás uspává. Porta má obrovské problémy udržet těžký tank mezi zástupy pěchoty pochodující po obou stranách cesty. Chvilka nesoustředěnosti a mohl by vyhladit celou rotu. Naše vlastní pěchota je rozložená vzadu na korbě tanku, zpola v bezvědomí od výfukových plynů. Ležet na kapotě motoru mezi dvěma velkými výfukovými rourami je nebezpečné, ale vojáci tam lezou stále znovu. Je tam tak příjemně a teplo.
Drobeček se rozvaluje na své munici a kleje ze spánku. Jeho chrápání skoro přehluší hukot motoru. Po tváři se mu prohánějí čtyři vypasené vši. Patří ke vzácnému druhu s křížem na zádech. Říká se, že zejména tyhle mohou být nebezpečné. Dostáváme jednu marku za každý živý vzorek, který odevzdáme službu konajícímu zdravotníkovi. Ten je zavře do zkumavky a pošle do Německa. Nikdy se nám nepodařilo zjistit, co tam s nimi dělají. Porta zastává teorii, že naše vzorky končí v koncentračním táboře pro vši, kde se vědci snaží vyšlechtit speciální árijskou veš, která bude mít dostatek inteligence, aby dokázala zvednout přední nohu k nacistickému pozdravu, kdyby kolem náhodou procházel Adolf Hitler. Když byla tato teorie poprvé vyslovena, odešel Heide zhnuseně pryč. Dědek probouzí Drobečka a informuje ho o tom bohatství, které se mu prohání po těle. Drobečkovi se podaří tři ze vší lapit, ale čtvrtá, ta nejvypasenější, spadne za krk Portovi. Ten ji samozřejmě okamžitě prohlásí za svůj osobní majetek. Společně všechny vši uzavřou do gumového uzávěru na periskop, který je zrovna po ruce, a už upalují za medikem.
Z křovisek vedle vedoucího PIV vyšlehne s neuvěřitelnou silou ohromná oranžová ohnivá koule. Pěchota

okamžitě seskočí z vozidel a spěchá do úkrytu. Se strachem v očích a bušícími srdci čekají na smrt. Okolní terén kropí automatické dělo. Od ocelových boků tanků se odrážejí dvacetimilimetrové projektily.
Před námi se zvedá vysoká ohnivá stěna. Plamenná opona, která se roztahuje špatným směrem. Blíží se k nám od lesů, v tisíci blyštivých barevných odstínů šlehá až k nebesům, sklání se kupředu a padá naším směrem. „Stalinovy varhany," vydechne postrašeně Heide a snaží se reflexivně ukrýt pod kulomet vedle vysílačky. Rakety dopadají s hrozivým hřměním. Okolní budovy jsou doslova smeteny z povrchu zemského. „Tanky, kupředu!" přikazuje chraplavý hlas ve vysílačce. Ale ještě než řidiči stačí zařadit, dopadá další salva. Porta zvyšuje otáčky motoru. Vyrážíme vpřed vodou a bahnem. Maybach burácí na plný výkon. Pásy sviští bahnem, vyhazují vysoko do vzduchu veliké hroudy země. Ve Spas Demensku jsou všechny ulice v plamenech. Právě když projíždíme kolem jednoho širokého domu, zřítí se mu střecha a na proud tanků se snese déšť jisker a hořícího dřeva. Průlezem našeho tanku propadne kus planoucího trámu a podpálí jednu z beden. Venku hoří oslepujícím bílým plamenem cukrovar. Chvíli po tom, co jej mineme, vybuchne jeden z kontejnerů a všechno široko daleko je zaplaveno žhavým cukrem. Přímo uprostřed vroucí masy exploduje jeden PIII. Řada tanků se na okamžik zastaví a rozehřmí se zbraně. Všechno kolem propuká v plameny. Dělostřelectvo, granátomety, kulomety i tanky se octnou v pekle smrti a destrukce. Přední jednotky nás navádějí vysílačkami. Žádná armáda na světě není tak vytrénovaná v udržování kontaktu jako německá. Dokonce se nám daří zůstávat ve spojení i s těžkým dělostřelectvem za námi. Naše dělo s ráží75 mm nedokáže obřím ruským tankům KV 2 nijak ublížit, takže naší taktikou je stále na ně dotírat, vystrašit je, rozstřílet jim pásy, aby se nemohly ani hnout, a pak zavolat na pomoc těžké dělostřelectvo, nasměrovat vysílačkou jeho palbu a čekat, dokud nebudou obři dočista zničeni.
První prapor se potýká s nepřátelskými zákopy a protitankovými děly. Kolem nás proudí po silnici hordy zakrvácených vojáků. Naše pěchota utrpěla děsivé ztráty.
Postupujeme krok za krokem kupředu. Porta udržuje směr podle plamenů šlehajících z výfuku vedoucího tanku. Jedním PIII otřese hrozivý výbuch. Vozidlo vzplane modravým plamenem, roztrhne se a zmizí nám za černým závojem dýmu. Dráhy světlic nejistě spěchají směrem k nepřátelským pozicím. Z vedlejší ulice se vynoří útočící ruský tank střední velikosti, BT 6. Projede výkopem, který jej vymrští do vzduchu, až s ohlušujícím zaduněním dopadne na jeden PIII a převrhne ho na bok. Pak se na místě otočí a vyrazí k nám. Akorát se mi podařilo dostat ho do periskopu a bez míření vypálit. Naše kulky ve sprše jisker buší na jeho střeleckou věž. Oba tanky do sebe narazí a my uvnitř se všichni svalíme na jednu hromadu. Dědek rozrazí poklop a vykoukne ven zároveň s velitelem BT 6.
Je však přece jen o fous rychlejší. Vystřelí jako první. Drobeček vyskočí ven postranními dveřmi s Sminou v ruce. Po čtyřech se dostane přes tanky a vhodí minu otevřeným poklopem do BT 6. O několik vteřin později vytryskne z jeho průzorů oheň a z vozidla je jen hromada šrotu. Pomocí vlečného lana nás Legionář zpod toho vraku vyprostí.
Oberleutnant Moser, důstojník naší roty, nás rozčileně popohání. Snese se na nás palba z protitankového děla s průměrem 37 mm. Je ukryté v jednom z domů a střílí oknem. „Zacílit na čtyři hodiny, nepřátelské protitankové dělo, 125 metrů! Výbušné náboje! Pal!"
To by bylo příliš jednoduché. Sotva jsem stihl pořádně zamířit. V celé věži to skřípe. Dlouhá hlaveň našeho děla se pomalu natáčí. Nepřátelské protitankové znovu pálí. Jako by na nás střílel dětskou pistolkou. Svist a výbuch nábojů při dopadu splývají v jedno. Budova i s protitankovým dělem uvnitř zmizí nezůstane po nich vůbec nic.
„Další pán na holení?" zeptá se Porta a popojede kousek dopředu. Tank se zakymácí a sklouzne do hluboké jámy po výbuchu šrapnelu. Nosem se zaboří do měkké země. Porta hbitě přeřadí na zpětný chod, ale pásy se jen protáčejí na místě a nezabírají. Porta se nás snaží trochu rozhoupat, ale nepomáhá to, jsme tu lapeni. Drobečekmá na tváři dlouhý šrám od rohu bedny s municí. Spadl po hlavě i se svými náboji na Heideho, který je teď vtlačený mezi vysílačku a vedlejší kulomet. Ječí, že má utrženou ruku. Později vyjde najevo, že si zlomil jeden prst. Smůla, že když už se musela stát nějaká nehoda, že to skončilo jen zlomeným prstem. Tohle rozhodně nestačí k tomu, abychom měli aspoň pár dní klid. Dědek uklouzne přes bednu s municí a vrazí si ruku pod měřák tlaku oleje. Já upadl přes Portu a praštil se o

plynový pedál do rozkroku. Šílím bolestí, ale k propustce do nemocnice mi to nijak nepomůže. Barcelonovi zabere skoro patnáct minut, než nás vytáhne ven. Moserovo ječení je slyšet široko daleko. Je přesvědčený, že mu to děláme schválně. „Ještě jednou a půjdete před vojenský soud!“ soptí. „Jeho matka musela bejt totálně na mol, když ho rodila,“ zamumlá Porta opovržlivě. „Řve, jak kdyby měl každou chvíli vyzvracet vlastní plíce!“
Zaujmeme pozici nedaleko vyhořelé nemocnice. Nikdo netuší, co se ve skutečnosti vlastně děje. Dvaadvacet tanků naší roty je roztaženo do jedné dlouhé otevřené řady. Hlavně míří v očekávání výhrůžně kupředu. Slyšíme, jak se osmá rota rozmísťuje na druhé straně řeky. Zbytek praporu je v pohotovosti u cukrovaru. Probouzí se ráno zahalené do husté mlhy. To je na blízkosti řeky vždycky to nejhorší. Ráno a v noci jste obklopeni neproniknutelným oparem hustým jako z čarodějného kotle. Těžká děla mlčí. Na druhé straně řeky je slyšet jen pár kulometů. Nikdo nemá nejmenší tušení, kde se právě nachází pěchota. Nevíme ani, jestli náhodou už nepronikla nepřátelskými liniemi. Přepadá nás děsivý pocit, že jsme v celém obrovském Rusku dočista sami.
Mlha se pomalu rozplývá a tma ustupuje. Budovy a stromy začínají dostávat matné obrysy a tvar. Pancéřová pěchota se v řadě po jednom posunuje podél zdí a seskupuje se u tanků. Naše děla a kulomety vytvoří hřmící palebnou clonu. Zem se otřásá a chvěje poddunivou kanonádou, z hlavní tryskají dlouhé plamenné jazyky. Nad krajinou rozkvete kytice světlic. Pěchota složená z profesionálních vojáků se v krátkých přesunech probojovává kupředu. Střílíme těsně nad jejich hlavami v dokonale propočtené krycí palbě. Postupovat vpřed s kulkami svištícími nad hlavou není žádná legrace. Kdyby kulky mířily příliš blízko, dostala by je pěchota do zad, a může se stát, že se u kulometu octne nějaký neodpovědný cvok. Že střelec pak bude po zásluze postaven před vojenský soud, to už tomu vojákovi, kterého výstřel zasáhl, moc nepomůže.
V dálce před námi prchají postavy v hnědých uniformách. Ztrácejí se v mlze. Do nepřátelských řad teď už pálí víc než stovka tanků. Panikou zachvácení Rusové se neorganizovaně stahují na připravené pozice. Jsme vyrovnáni do řad jako při palebném cvičení. Jen terče jsou tu živé. Poklopy necháváme bezstarostně otevřené, jenže na naši útočící pěchotu se náhle snese krupobití nepřátelského dělostřelectva. Naši prchají zpět a zakopávají se. Z nebes prší šrapnely. Těla jsou stále znovu vymršťována do vzduchu. Do ruda rozžhavené střepiny mají na svědomí příšerná zranění. Z krytů se ozývají výkřiky a nářek.
A to už nás čeká nové překvapení. Dlouhá linie nepřátelských protitankových děl zaujímá čerstvé pozice. Hbitě na nás zamíří a během několika okamžiků se celá akce zvrhne v zuřivý souboj našich a jejich kanónů. První dvě protitanková děla jsou rozmetána na kousky, ale ostatní si dávají dobrý pozor. Jeden z tanků osmé roty vyletí do vzduchu. Barcelona nás informuje o zásahu do své střelecké věže. Hlaveň jeho děla je dále nepoužitelná, takže se musí vrátit zpět do dílen. Několik vteřin nato dostaneme plný zásah do předního štítu i my. Ječivý třesk výbuchu je tak hlasitý, že nás na několik minut naprosto ohluší. Praskne nám jedna trubka a kabina je rázem zaplavená olejem. Kdybychom si byli přední štít sami nevyztužili kusy pásů, projektil by jím pronikl a roztrhal nás na cucky. Proletěl by přímo skrz Portu a udeřil do bedny s municí za mnou. Krátce nato nám Legionář oznamuje zásah do podvozku a poškození svého děla. Také on se musí vrátit do dílen. Tři z vozů čtvrté čety jsou v plamenech. Explodují dřív, než se posádka stihne dostat ven. Nový zásah nám rozdrtí skříň s převodovkou, takže nemůžeme manévrovat. Horší věc se tanku ani nemůže stát. Jakmile ztratí svou pohyblivost, stane se pro nepřátelská děla snadným terčem. Porta se s námi pomalu kodrcá do úkrytu za kopeček. Vrháme se s nářadím do opravy převodovky. Hrneme se ven z tanku, jen z nás pot lije. Musíme navíc nahradit tři články v pásech. Nevděčná práce. Naštěstí se objeví opravárenský vůz se speciálním nářadím a jeřábem, takže jde všechno rychleji. Během půlhodiny jsme zpět nasvém místě a zapojujeme se do útoku na nepřátelská děla. Jenže sedm z našich tanků je v rychlém sledu proměněno na vraky. Z lesa se plazí ven řada šedých brouků. Na okamžik věříme, že jsou to motorizovaná protitanková děla. Z omylu nás vyvede třetí četa, která se na ně zaměří. Jsou to totiž ještě mnohem nebezpečnější protivníci. Pět tanků T 34 a deset T 60. Ve vzdálenosti osmi set metrů chytne vedoucí T 60 modrým plamenem. Do oblak z něj stoupá černý olejnatý kouř jako z továrního komínu. Zběsile se otáčíme, abychom se vyhnuli šrapnelům z dobře vyzbrojených T 34. Tyhle tanky jsou nejnebezpečnější ze všech; nejlepší zbraň Rudé armády. Tři naše

PIV už jsou v plamenech. Dva další se stahují s vážným poškozením. Jeden PIII dostává zásah dvěma šrapnely zároveň. Na pomoc nám přichází baterie děl s ráží 88 mm. V průběhu příštích několika minut je nepřítel dočista zdecimován. Tahle protiletecká děla jsou v boji proti tankům neocenitelná. Nový typ nábojů, který používají, dokáže proniknout snad vším. Sedmadvacátý tankový pluk útočí plnou silou a zanedlouho jsou přemožena i nepřítelova protitanková děla. Pluk se přes ně převalí. Náš vůz směřuje do polních dílen. Střelecká věž je zaseklá a je třeba ji zvednout, aby mohly být namontovány nové pístní kroužky. Také posuvné válečky na jedné straně musí být kompletně vyměněny.
„Do útoku, do útoku!“ ozývá se bez přestávky od divize. Nepřiteli nesmí být za těchto okolností dovoleno, aby se znovu sjednotil. Je nezbytné udržovat ho neustále v pohybu. Málem padáme únavou; všude po těle nám od nervového vypětí naskakují rudé skvrny; potácíme se jako opilci; na každou otázku podrážděně odsekáváme. Ze všech měst, kterými projíždíme, zbývají jen doutnající hromady ruin; po obou stranách cesty vidíme nespočetné vraky tanků a hromady těl. Vypelichaní psi ožírají maso mrtvých a slepice se vrtají ve vnitřnostech. Dříve jsme na ně stříleli. Už jsme s tím dávno přestali. Po zemi se válejí telefonní sloupy. Měděný drát se nám zamotává do pásů. Domy jsou bořeny v celých řadách ajejich prchající obyvatelé rozdrceni postupujícími tanky.
„Jásejte, mužici, osvoboditelé vám přinášejí nové časy! Stanete se Němci! To je pro vás obrovské štěstí! Nebo aspoň v Berlíně to tak říkají!“
Pěchota se zadýchaně trmácí podél vozů, od pásů na ni neustále odletuje bahno. Automatické zbraně vysílají nad terén světlice. Výbušné střely proměřiují nepřátelské bašty odporu v moře plamenů. Na krátkou chvíli zastavujeme, abychom se na vozidle postarali o vše potřebné: vyměníme olej, vyčistíme větrání a filtry, upevníme pásy. Na spaní nemáme čas.; Jakmile jsme se vším hotovi, ozývá se z reproduktoru rozkaz:
„Tanky kupředu!“
Po několika desítkách metrů na nás zaútočí roj jaků. Jejich rakety se prohánějí nad poli. První rota je smetena, během prvních několika minut náletu. Všechny tanky jsou v plamenech. A když se z jetelového pole vynoří ruští vojáci, rozprchne se pěchota v panice.
„Urá, za Stalina, urá, za Stalina!“ Jednotky mladých gestapáků se zelenými kříži na čepicích, političtí fanatici, se s nasazenými bajonety řítí, kupředu.
„Tři sta metrů přímo před námi nepřátelská palebná linie!“ ozve se z vysílačky. „Výbušné granáty a všechny automatické zbraně! Pal!“ Dvě stě kulometů a stovka děl zaduní. Všech šestnáct rot pluku stojí v jedné přímce.
První řada mladých vojáků v khaki padá, ale na jejich místa hned nastupují noví, jako by vyrůstali ze země, zformují se a sunou vpřed. Dělostřelectvo za námi se dostává na dostřel. Útočící obranné oddíly Rusů se ztrácejí v plamenech a svištící oceli. Nebe jako by planulo vlastní září. Pod pásy drtíme každou živou věc. Někteří se snaží ukrýt v jámách. Když si jich všimneme, zastavíme nad ní a houpeme tankem, dokud řvoucího vojáka nerozmačkáme. Tahle krátká srážka nebude ani zmíněna v denní zprávě, tak je bezvýznamná, dokonce i přesto, že několik stovek lidských bytostí stála životy. Ne, promiřite, nikoli lidských bytostí, jen vojáků. Ti nemají s lidskostí nic společného.
Míříme teď přímo na severovýchod, až se dostáváme na silnici ze Smolenska do Moskvy. Běží rovně jako podle pravítka, přes močály i lesy, přes řeky, jen kolem měst se obtáčí v ladných křivkách. Cestou předjíždíme nekonečné zástupy pochodující pěchoty a dělostřelectva taženého kořimi. Motorizované jednotky jsou už dál vpředu. Dá se to lehko uhodnout podle opuštěných vozidel vroubících obě strany vozovky. Míjíme místo, kde byl pobit celý pluk jedním jediným úderem. „Trhavý pumy,“ poznamená tiše Dědek. Tyhle proklaté věci, odpalované z rozmístěných těžkých minometů, doslova rozervou svým obětem plíce.
Pluk tu leží hezky vyrovnaný, seřazený podle rot a čet. Jako by jim jen někdo náhle rozkázal: „Padněte mrtví k zemi!“ V lese zůstal stát jediný strom s holými větvemi. Vysoko v jeho koruně visí mrtvý kůři.
„Doufám, že tahle válka brzo skončí,“ řekne Barcelona. „Jestli to tak půjde dál, čert ví, jaký příšerný zbraně jsou ještě schopný vymyslet.“
„Možná že to bude eště dlouho potom, co už vůbec nebudem mít s čím střílet, a budem do sebe muset řezat holema,“ domnívá se Drobeček. Všechno se začíná halit do protivné sychravé mlhy jako do

neproniknutelného pláště, který nás upamatovává na smrt. Po silnici pochoduje v zástupu pěchota. Vojáci spí za chůze. Staří mazáci jsou v tom hotoví mistři.
Mlha se plíží z močálů a je skutečně hustá jako polévka. Viditelnost půl metru, ani o chlup víc. Z pochodujícího zástupu vidíme jen nejasná torza. Když se cesta svažuje, ztrácíme je dočista, až se náhle zas vyloupnou na druhé straně.
Jedeme s otevřenými poklopy. Řidiči nevidí vůbec nic a musejí být navigováni vysílačkou. Pro postupující armádu snad nemůže být nic horšího než takováhle mlha. Každou chvíli čekáme, že narazíme na nepřítele. Mohli by nás napadnout a oddělat nás kapesními noži dřív, než bychom si vůbec uvědomili jejich přítomnost. Před námi se navzájem srazí tři tanky. Jeden z nich se převrhne na bok a okamžitě se ozvou výkřiky: „Sabotáž! Před vojenský soud!“
Vlna zmatku se přežene přes nás až daleko dozadu. Pod překoceným tankem byli rozmačkáni dva vojáci. Nákladní vůz luftwaffe přijíždějící z opačného směru zběsile brzdí, dostane smyk a smete z vozovky celou pěchotní rotu. Jeden důstojník od myslivců a leutnant odluftwaffe se pustí do divoké hádky. „To vás bude stát krk,“ ječí hystericky letec. „Tohle už luftwaffe nebude trpět.
Armáda nás neustále očerňuje. Telegrafista sem!“Řve na své muže, kteří bezradně postávají kolem nabouraného vozu. „Okamžitě zavolat štáb!“ rozkazuje. „Pane, vysílačka je nefunkční,“ zablekotá jeden obergefreiter odevzdaným tónem.
„Sabotáž!“ vřeští leutnant do mlhy. „Ano, pane, sabotáž, pane!“ opaku jejako ozvěna s naprostou netečností obergefreiter. „Nařizuji vám zavolat reichsmarschallovi,“ huláká leutnant nakřáplým hlasem. „Jestli nemáte v pořádku zařízení, tak si třeba řvěte! Nebo pochodujte na Berlín!Ale moje rozkazy musíte splnit!“
„Ano, pane,“ odvětí nevzrušeně telegrafista. Čile se otočí na podpatku a vykročí směrem na západ. U na šehovozu se na chvíli zastaví. Porta se apaticky rozvaluje na jednom pásu a ukusuje z třesoucího se fláku hovězího. Důsledně se řídí Churchillovým heslem:
„Nestůj, když si můžeš sednout! Nesedej si, když si můžeš lehnout!“
„Nevíš, kudy na Berlín, brácho?“
„Fűűha!“ ozve se Porta a nacpe si do úst další sousto hovězího. „Tak pan obergefreiterje na cestě do Berlína?“
„Tví rodiče museli bejt věštci,“ ušklíbne se obergefreiter z luftwaffe. „To ti asi nějakej čas potrvá, jestli chceš jít po svejch,“usměje se Porta. „Pojd radši s náma do Moskvy. To není ani dvě stě kiláků. A bez problémů tam seženeš nějakej telefon!“
„To nezní špatně,“ odpoví telegrafista, „jenže můj šéf mi nařídil pochodovat na Berlín a říct reichsmarschallovi, že s ním chce mluvit.“
„No, tak v tom případě musíš do Berlína,“ potvrzuje Porta.
„Rozkaz je rozkaz. My Němci se učíme poslouchat už od kolébky. Takže půjdeš podél týhle silnice až do Smolenska. Pak se drž ukazatelů na Minsk, ale rozhodně nezůstávej přes noc ve Vitebsku. Ty prasata by tam na tebe poslaly úřady a tím by sis to protáhl nejmíři o dva dny. Vojenskej mozek myslí pomalu. Jakmile se dostaneš do Minsku, hledej fontánu , Čůrající dáma. Každej ti řekne, kde to je. Přímo naproti soše je kabaret, Ludmilin úsměv. Ptej se po Alexandrovně, která ten podnik vlastní. Ta tě zásobí vodkou. Ubytovat tě může obchodník s moukou Ivan Domažlický, českej psanec, kterej žije v ulici Romaška, číslo 9. A nezapomeři se po Minsku porozhlídnout, když už tam budeš. Je to historicky zajímavý město, kde se během staletí vystřídala už spousta armád. Ale dávej si majzla! Ti bastardi, co tam bydlí, pokládají za svojí povinnost okrádat cizince. Nikdy v nich nesmíš vzbudit pocit, že vůbec něco máš. Nech je, ať si myslí, že jediný, co vlastníš, je tvoje kůže. Jestli se ti to nepovede, tak se můžeš spolehnout, že tě prodají buď Hlídacím psům, nebo partyzánům. Kdo z nich zaplatí víc, ten tě dostane. Počítám tak od padesáti do sta marek. A řekl bych, že za obergefreitera od luftwaffe zaplatěj partyzáni tu nejvyšší cenu. Za obyčejný hochy z armády by víc než padesát babek nedali. A esesáka by nikdo nevzal. S těma jsou jen potíže.
„Chceš fakt říct, že my letci za to všechno stojíme?“zeptá se obergefreiter s předstíranou pýchou.
„Jasně,“ zašklebí se Porta s plnou pusou hovězího.“Vy jste ve válce rarita. Vídáme vás, jen když se rozdávají vyznamenání nebo zásoby.“

„Přesně tak," přisvědčí obergefreiter upřímně. „No a až tě Minsk přestane bavit," pokračuje Porta,"jsou tři cesty, ze kterejch si můžeš vybrat. Přes Brest bys to měl nejrychlejší, ale já bych tudy nechodil. Koledoval by sis o problémy. Máš lepší to střihnout přesLemberg. Taky bys to mohl vzít na Charkov a pokračovat kolem Černýho moře přes Bulharsko a Rumunsko. Možná by tě nějaká loď hodila po Dunaji až do Vídně. Odtud vede dálnice přes Mnichov a dál až do Berlína. Tam je po cestě fůra pěknejch odpočívadel. Samozřejmě můžeš jít taky na sever podél Baltu, ale to by znamenalo procházet místem, kde se navzájem otravují esesáci s židama. To bych ti nedoporučoval. Jako člena luftwaffe bytě neuvítali ani jedni z nich. Bylo by to všechno na tobě. Ani zahnutý nosy, ani esesáci nemají tvojeho reichsmarschalla zrovna v lásce."
„Žijeme v nebezpečným světě," pronese postrašeně obergefreiter.
„Tak to máš naprostou pravdu," přitaká Porta. „Vezmi si třeba starýho Niebelspanga, co v berlínským Moábu prodával použitý flašky. Musel jednou cestovat do Bielefeldu kvůli smrti svojí tety a dopisu, kterej mu o tom poslal její právní zástupce. Ten dopis zněl nějak takhle:
Vážený pane Niebelspangu, navždy nás opustila Vaše teta, paní Leopoldina Schluckebierová, když si kolem krku uvázala sousedčinu šňůruna prádlo a udělala krok do prázdna ze své modré kuchyřiské židle. Jako jediný pozůstalý mne, prosím, neprodleně informujte, zda přijímáte, či nepřijímáte její dědictví s veškerým majetkem i závazky, které obsahuje. V této souvislosti Vám též musím sdělit, že sousedka vyžaduje náhradu za svou prádelní šňůru.
‚Hurááá! zajásal obchodník s flaškama z Moábu s nelíčenou radostí nad odchodem starý dámy prostřednictvím prádelní šňůry. Od tý chvíle nemyslel na nic jinýho než na dědictví, až ho jeho kamarád Fuppermann, kterej patřil k horní třídě okrsku, byl to hadrník a říkali mu, Sedmička, protože používal hák ve tvaru čísla sedm, teda až ho tenhle Fuppermann upozornil na to slovo, závazky.
„No jistě, jenže ona to byla taková milá stará dáma, která si za staženejma roletama v klidu žila svůj tichej život, „ vysvětlil mu ten šťastnej dědic. „A tady to máš, „ ušklíbnul se Sedmička.
„Stažený rolety! A já se tě ptám, proč asi byly stažený? Aby lidi venku neviděli, co se děje vevnitř! Takže nebuď moc překvapenej, až se ukáže, že tvoje milá tetička byla starej ochlasta, neustále nasáklá jak farářovy nejmilejší pelargonie. Nikdy bys nevěřil, jaký podivný věci vyjdou najevo po tak nečekaný smrti, jako byla tahle.
Jenže Niebelspang Sedmičkova moudrá slova neposlouchal. Nasedl v Berlíně na vlak, v Kasselu přestoupil, a pozdě v noci za příšerný vánice dorazil do Bielefeldu. Byla středa a v pátek musel bejt zpátky v Moábu, protože z Lipska čekal zásilku flašek. Takže bez okolků vyrazil za právním zástupcem, ani nepomyslel na to, jak jepozdě, a zazvonil. Na dveřích visela cedulka: „Zazvoňte a vyčkejte! Neotvírejte dveře před zazněním bzučáku!Jenže dveře ne a ne zabzučet. Místo toho se ozval hrubej, rozezlenej hlas:
„Kterej pitomej idiot zvoní na ten zasranej zvonek v tuhle podělanou hodinu?"
„Niebelspang z Berlína, odpověděl obchodník s flaškama podle pravdy.
„Přijel jsem přijmout majetek i závazky po svý skonalý tetě, paní Leopoldině Schluckebierové. „
„Mazej do všech pekel za tou svojí podělanou tetkou!Až ji najdeš, tak jí za mě nakopej zadek! zařval hlas s pravou německou zdvořilostí. Herr Niebelspang se spěšně stáhl a přečkal noc na lavičce v parku, patřícímu ke klášteru Božích sester. Připadal si teď, když teta Leopoldina odešla, na tom svatým místě docela příjemně. Druhej den se ztuhlej zimou vrátil do právníkovy kanceláře a podepsal prohlášení, že přijímá veškerej tetiččin majetek i závazky. Pak mu sdělili, že veškerý jeho dědictví sestává z obrovskýho dluhu. Byl zruinován a měl jedinou možnost: dát se do armády, posledního útočiště nešťastnejch sociálních ztroskotanců. Dostal se k šestačtyřicátýmu pěchotnímu pluku v Neumůnsteru a společně s ním vyrazil v hodnosti unterfeldwebela do Francie. Bůh nad ním držel ochrannou ruku. Hned úplně první den byl poctivě zraněn. Německý dělostřelectvo zahájilo příliš krátkou palebnou clonu a zmasakrovalo celej šestačtyřicátej, a protože zbylo jen málo těch, kterejm bylo možný rozdat Železný kříže poslaný armádním sborem, byl unterfeldwebel jedním z vyznamenanejch. Jakmile se vrátil z léčebnejch lázní, poslali ho k devátýmu armádnímu sboru coby kurýra. A teprve tady začaly jeho skutečný potíže. Dali mu BMW se zpátečkou a vyklápěcíma dveřma a poslali ho na cesty se zprávama životní důležitosti. V létě to bylo celkem fajn, ale pak přišla zima a s ní sníh a led, déšť a kroupy a každou chvíli smyk. Jednoho dne

byl unterfeldwebel vyslán na tajnou misi do Berlína. Dali mu černej kufřík se znaky orlic, aby nikdo nemohl pochybovat o tom, že cestuje s vojenským tajemstvím. Jenže brzy za sebou měl on a jeho kufřík chlápky v černým. Přátelé mu radili, aby jel přes Stuttgart. Lidi tam mají v hlavě jedinou věc: mercedesy. Ten osel si ale nane štěstí zrovna vybral, že pojede přes Hamburk. V Brémách ho na kontrolní stanici sebrala ochranka. Trvalo čtyři dny, než se přišlo na to, že potřebujou vládní plnou moc, aby směli čmuchat v jeho kufříku. Tu nedostali, ale zato dostali přísnej rozkaz, aby kurýra i s kufříkem propustili, a můj kamarád ve svým BMW se zpátečkou a vyklápěcíma dveřma pokračoval dál v cestě. V Hamburku narazil na silniční hlídku SS. Byli to zamračený hoši z pluku, Der Führer. Ode dne probuzení v třiatřicátým pokládali Hamburk za svůj osobní majetek, a kurýra Niebelspanga odvlekli do Langehornových kasáren. Tam ho drželi tři dny a esesáci si celou tu dobupletli jeho zadek s kopací merunou. Bez otálení potom pokračoval se svým kufříkem a BMW v cestě. V Trave, na dálnici do Lübecku se na něj sesypala bezpečnostní policie, že nezdvihl ruku v nacistickým pozdravu dostatečně vysoko. Po neskutečně komplikovanejch oklikách po vedlejších silnicích se nakonec dostal na dálnici do Halle, kam ovšem vůbec neměl důvod jezdit. Potkal jednu prostitutku bez domova a vzal ji stopem. Byla na útěku před mravnostní policii, která šla po její roztomilý prdelce. Byl by udělal líp, kdyby myslel na svůj kuřrík a nechal tu prostitutku těm naháněčům lehkejch žen napospas. Těsně před Willmannstadtem, kousek od Šibeničního vrchu, stáli místní poldové a čekali, až se něco semele.
„Halten sie sofort, oder ich schiesse! „ křikl na ně unterwachmeister, co ho doma držela žena pěkně pod pantoflem. Byl to takovej řiouma, kterýmu z roce 1916 v bitvě na Sommě ustřelili Francíci jednu kouli. Možná bych měl ještě pro úplnost dodat, že se jmenoval unterwachmeister Müller II, protože v tom okrsku měli ještě jednoho unterwachmeistera, kterej se taky jmenoval Müller.
„A hele, špion!“ zvolal Müller hlasem, při němž se z nedalekýho starobylýho Šibeničního dubu zvedly všechny vrány. Ztratily se směrem k Polsku s rozčileným krákáním, jako by chtěly popřít jeho obvinění.
„Ať řekneš cokoli, bude to použito proti tobě. Máš právo neudělat žádný prohlášení, ale já ti radím, aby ses přiznal hned, ty zrádcovská svině! Ty mě ještě neznáš, ale budeš si přát, abys mě nikdy nepotkal. Já jsem unter wachmeister Müller II, Herbert Carl, sedmej policejní okrsek, Halle. Už jsem chytnul větší ptáčky, než jsi ty:dva vrahy, čtyři zloděje, tři defraudanty a zrádce. Všichni do jednoho přišli o krk! „ dodal s přívětivým policejním úsměvem.
„Pane unter..., pokusil se hájit můj kamarád.
„Drž klapačku, dokud se tě někdo na něco nezeptá! „ zařval unterwachmeister Müller II. „My tady v Halle si potrpíme na pořádek. To si dobře zapamatuj! Máš právo odmítnout udělat prohlášení, ale vůbec se nepokoušej ho využít, nebo si budeš přát, aby ses nikdy nenarodil. Na děláme z tebe sekanou a budem tě servírovat k sobotní večeři. Tak přiznáváš, že jsi sovětskej špion? Tvůj lotrovskej obličej tě prozradil. Chtěl bys podkopat naší vlast. Jsi nepřítel lidu. Pánové ze sedmýho okrsku, zmalujte toho bastarda! „
Policajti vytáhli obušky, a když mýho přítele dotáhli na stanici sedmýho okrsku, nacházel se ve stavu blaženýho bezvědomí. Gendarmrittmeister Sauerfleisch se po příjemným rozhovoru s hlavním velitelstvím v Berlíně vypravil do města promluvit si s unterwachmeisteremMüllerem II. Poté vzal unterwachmeister Müller II mýho kamaráda na neformální ležák do hostince ‚U křiváckýho poldy, na rohu Erika Strasse a Hermanngasse. Cestou domů si spolu bujaře notovali:
Ach, Bože, nenechej mě státu těch nebeských vrat.
Ach, Bože, podej mi ruku svou a dovol mi do ráje vplout!,
Naše společnost je postavená na omylech, škytnul ještě policejní unterwachmeister Müller, než ruku v ruce šťastně usnuli.“
„Proč mi tohle všechno vyprávíš?“ zeptá se tiše obergefreiter od luftwaffe. „Abych tě připravil na cestu do Berlína. Dostaneš se na svým putování naším trojrozměrným, nacionálně socialistickým státem do prekérních situací.“
„Protestuju!“ zvolá rozhořčeně Heide. „Velezrada, nepřátelská propaganda!“
„Co je zas tohle za blázna?“ zeptá se obergefreiterpřekvapeně. „V žádným cirkuse nesmí chybět klaun,“ usměje sePorta. „U pátý roty máme unteroffiziera Julia Heida.“
„V armádě člověk ale potká výstřední typy,“ povzdechne si apaticky obergefreiter. „A mimochodem, co

ten tvůj přítel, dostal se s těma svýma zprávama doBerlína?“
„Jo, nakonec se tam dostal,“ naváže Porta na své vyprávění, jenže pobočník z vrchního štábu se na něj díval dost divně, když se kouknul na datum těch zpráv. Kdyby se tam byly dostaly včas, mohly změnit historii celýho světa. Mýho kamaráda zatkli a zavřeli v GrossLichterfeldu. Ani si nedokážeš představit, z jak dlouhýho seznamu zločinů ho obvinili. Uvědomil si, o kolik jednodušší a míři riskantní bylo prodávat použitý tlašky než dělat kurýra německýmu hlavnímu velitelství. Soudní advokát si s ním pohrával celý tři nebo čtyři tejdny. Taky přišel tesař vzít mu míru na dřevěnou truhlu, aby ji mohl dodat okamžitě po dvanácti kulkách, který na mýho kamaráda čekaly. Pak devátej armádní sbor rozhodl, že ho pošle do Štrasburku. Vojenská policie ho ve svejch záznamech už nějakej čas vedla jako dezertéraa on se teď k jejich překvapení objeví v base generálního velitelství. To je docela naštvalo. V Lipsku se můj přítel potkal s nějakým Herr Luskem, kterej načerno provozoval jatka a pozval ho na oběd na , šťavnatý vepřový s kyselým zelím spláchnutý laciným šampařiským. Zatímco seděli a ládovali se tím vepřovým...“
„Co tady ještě pohledáváte?“ ozve se náhle rozzuřený křik. „Copak jsem vám nerozkázal podat hlášení reichsmarschallovi? Na zem! A dvacet kliků.“ Obergefreiter se neuvěřitelně pomalu a s naprostoulhostejností sesune před svým nadřízeným k zemi a provede nařízených dvacet kliků.
„Neohýbej tolik lokty,“ radí mu šeptem Porta. „Nedáti pak tolik práce dostat se zas nahoru.“
„Vztyk, obergefreitere!“ zařve náhle chraplavě leutnant, když si uvědomí, že ze sebe jen dělá šaška. Obergefreiter zůstane chvíli nehybně ležet a předstírá bezvědomí. Takřka vždycky to zabere. V pruské armádě jsou totiž kliky zakázány. Za ta léta už stály hodně přetržených cév, a kdyby se nějaká zvěst o tomhle donesla k uším vojenského soudu, mohlo by to mít nepříjemné důsledky. „Tvůj šéf ti říká, aby ses postavil do pozoru,“ řekne Porta s pusou plnou hovězího. Leutnant na Portu bez rozmýšlení vyjede. „Hej vy tam! Obergefreitere! Držte laskavě jazyk za zuby! Nevšiml jste si, že mluvíte k důstojníkovi luftwaffe?“
„Ne, pane, promiřite, pane, nevidím teď vůbec nic, protože mám zavřený oči, pane. Na rozkaz mýho velitele, pane, obersta Hinky, pane. Podle vojenskejch učebnic nesmí bejt žádnej řidič tanku rušen nebo nucen vykonávat práci neproduktivní povahy. Jakmile se vúz zastaví, musí řidič odpočívat!“ Důstojník podivně zachroptí. Koulí očima a jeho tvář začne měnit barvy. Porta se na něj se zbožným výrazem zahledí. Jako by byl nadporučík jeho nově nalezený milovaný rozhazovačný bratr.
„Žádám o svolení, pane, zeptat se pana leutnanta, pane, jestli pan leutnant nezná Herr Platscheka, soudního advokáta z Vídeřiského Nového Města?“ Důstojník zůstane na Portu překvapeně zírat.
„Soudní advokát Platschek byl duší posádkovýho vězení,“ pokračuje Porta s přátelským úsměvem. „A každej novej přírůstek vítal následující nádhernou řečí:
„Přiznejse, ty kriminálníku, a povede se ti tady slušně. Jestli odmítneš, Bůh i církev se od tebe odvrátí. Důvod, proč jsi tady, mě vůbec nezajímá. Já chci jenom vědět, co jsi dělal předtim, než tě úřady odhalily. Řekni mi, co víš o vraždě v Kártner Strasse, číslo 27. Potom ve mně najdeš přítele, na něhož se můžeš vždycky spolehnout a kterej bude u soudu stát při tobě. „
Nejčastějc se vězni odmítli přiznat, ale čas od času narazil Herr Platschek i na rozumnou osobu. Kupříkladu na waffenmeistera Kleinhammera, kterej v přiznávání nacházel obrovský potěšení. Přiznal se nejen k vraždě na Kártner Strasse, ale i k nesčetnejm dalšímnevyřešenejm vraždám po celý Střední Evropě. Soudní advokát si s waffenmeisterem užil několik měsíců.
Jenže když pak začal vojenskej soud všechno matematicky kontrolovat, přišli na to, že Kleinhammer musel spáchat jednu vraždu každej den svýho života, třetím rokem počínaje. V tom právníci ani soudní psychiatři neviděli žádnej velkej problém. Jenže všechno se zhoršilo, když obhajující důstojník dokázal, že Herr waffenmeister Kleinhammer nikdy nebyl mimo Tyrolsko. Narodil se v Innsbrucku, do školy chodil v Innsbruckua oficiálně byl odveden k šestýmu dělostřeleckýmu pluku v Innsbruku. K cizímu státnímu území se dostalnejblíž, když sloužil jako pohraniční stráž v Brenneru. Byl kolem toho strašlivej poprask, když pak soud propustil vraha, o kterým se mluvilo už několik měsíců, jen s napomenutím. Obhajujícího důstojníka si pak vzali na paškál za to, že urazil samotnou armádu, když se mu podařilo z toho svýho klienta vysekat. Poslali ho do Salcburku, kde se do něj pustil vojenskej soud. A předsedu soudu převeleli do Klagenfurtu, kde ho v děvetatřicátým probodl nějakej chlápek z Terstu. Kvůli lepšímu zdání pak z tý obyčejný vraždy pro peníze udělali politickej atentát. A toho černookýho padoucha, co to

měl na svědomí, nakonec stejně pověsili za něco úplně jinýho. Nepamatuju si už přesně za co, ale myslím, že to mělo co do činění s Herr Giodonnim z jednoho z těch ostrovů, jak tam dělají sklo.“
„Tak to by stačilo, vy, vy obergefreitere!“ zaječí zoufale leutnant a ještě cosi naprosto nesrozumitelně zabreptá. „Nařizuji vám pochodovat na Berlín,“ zakvičí nakonec.
„Promiřite, pane, je mi líto, ale mám obavy, že to asi nepůjde,“ usměje se Porta zdvořile. „Nikde bych nebyl radši než v Berlíně. Znáte to u „Sedícího medvěda“ na Bernauergasse? Tam mezi ‚Cikánským sklepem a ‚Sedícím medvědem šlape chodník jedna kočka, který říkají Dlouhonohá Lily. V zimě byste ji nejspíš potkal, jak si hraje na dámu v Turecký kavárně, kde drží šálek vybraně jen dvěma prstama. Stala se jí stejná věc jako Pampeovi z Fasa nenstrasse, kterej si nalil vodu do piva...
Jenže důstojník už toho má dost a se vzlykáním prchá zpět ke svému převrženému nákladáku. Z dálky ho provází Portův hlas: „Tenhle Pampel se dostal do spárů soudnímu advokátovi Liebemu ze Sennelageru. Zastřelili ho vzadu za kasárnama v Paderbornu. A abyste věděl, pane, tak on brečel, když ho stříleli.“
„Tak to chodí vždycky,“ obrátí se Porta na vojáky se skupené kolem tanku, „přijedou namyšlený a sebejistý, se šavlema chřestícíma u nohy, a pryč je posíláme vysušený a vypumpovaný. Já bejt důstojníkem, nikdy si s žádným obergefreiterem nic nezačínám. Vedl bych válku úplně bez nich!“
„To bys pak ale tu válku prohrál,“ zašklebí se Barcelona.
„To bych prohrál stejně,“ odvětí Porta, „ale kdybych se držel z dosahu obergefreiterů, prohrál bych, ale nedělal bych ze sebe šaška.“
Porta si zvolna stáhne koženou rukavici a zkoumavě si prohlíží pravou ruku. „Panenko skákavá,“ zvolá náhle s předstíraným překvapením, „tak tady jsi ty jeden malej previte!“ Pohladí si něžně ruku. „No ty jsi ale vyrostl od tý doby, co jsem tě viděl naposled, ty čertisko!“
K PIV zvolna přichází hauptfeldwebel Edel. Jako pravý hauptfeldwebel má samozřejmě ruce v bok. Zastaví se u PIV a zpraží Portu zabijáckým pohledem. Porta leží v pozoru. „Herr hauptfeldwebel, obergefreiter Porta hlásí, že se přesně řídí rozkazy velitele: odpočívat, jakmile to jen bude možné.“
„Porto,“ zavrčí na něj Edel skrz bledé rty. „Ty se budeš jednoho dne houpat na konci pevného lana. Lhal bych, kdybych řekl, že mě ten pohled nepotěší. Nejmoudřejší věc, kterou bys mohl udělat, Porto, je zatraceně rychle skončit nějakou hrdinskou smrtí. Jsi ostudnáskvrna nepřemožitelného německého wehrmachtu. Jestli se führer jednou dozví, že ty jsi členem ozbrojených sil, okamžitě odejde na odpočinek zpátky do Rakouska.“
„Mohu Herr hauptfeldwebela požádat o svolení poslat mu pak pohled?“
Hauptfeldwebel Edel se otočí na podpatku a odkráčí. Z hořkých zkušeností ví, jak nemoudré je pouštět se s Portou do debaty. Porta se obrátí zpět ke kroužku vojáků kolem PIV a promlouvá k nim o nových časech a radosti, která vychází ze šťastného srdce. Dál pokračuje v přednášce o pokrevních svazcích, o záři a teplotě Slunce a končí zvučným zvoláním Amen a Čest všem velikánům na Zemi!
Pak se objeví vojenská policie, ale než se dostane k PIV začnou pálit ruské minomety a je vydán rozkaz k odjezdu. Porta s úšklebkem roztaženým přes celý obličej sklouzne do průlezu. Rozdrnčí se maybach. Zaskřípou pásy. Tank složí poklonu válce, která znovu klepe na dveře.

„KDYŽ POHLÉDNU NA NĚMECKÝ LID, ČASTO POCÍTÍM HOŘKOU BOLEST; JAK VELKÝ KAŽDÝ JEDINEC, JAK UBOHÝ NAROD JAKO CELEK.“
Johann Wolfgang Goethe

Divizni politický komisař Malenin prošel sálem polní nemocnice, strhal obvazy ze zraněných a navzdory protestům nemocničního personálu nahnal zotavující se vojáky do společné auly, kde se na hromadách vršily uniformy s výzbroji.
„Simulanti!“ rozeřval se na ně. „Zasloužíte si být popraveni, všichni do jednoho. Ale já nejsem krutý člověk. Tyhle věci přenechávám fašistům. Já jen těch několik nejhorších z vás použiju jako odstrašující příklad!“
Ihned určil deset mladých vojáků, všechny s obvazy nasáklými krví na rozličných částech těla. Pak

mocně potáhl z cigarety a nosními dírkami pozvolna vypustil oblak kouře.
„ Vy bastardi si bezstarostně ležíte v nemocničních postelích, zatímco každý jiný ruský občan bojuje za vlast a soudruha Stalina!“
„Jsem zraněný, soudruhu majore, „ bránil se voják Andrej Rutych, který právě toho dne dosáhl osmnácti let života. „Ale pořád máte hlavu na ramenou, nebo ne?“ zařval komisař „a nemáte snad obě ruce a nohy?“
„Ano, „ odvětil Andrej, „ale mám poraněnou plíci. „
„Použivejte druhou!“ Komisař se obrátil na plukovnika. „ Těchhle deset je odsouzeno k smrti! „ Utáhl si opasek, narovnal svou placatou čepici a vyplivl špaček od cigarety. „ Vyřiďte to rychle! A popravte je na křižovatce, chci, aby je vidělo co nejvíc lidi!“
„Provedu,“ přisvědčil plukovnik. „Nechám je zastřelit, jakmile se rozední. „
„ Výtečně!“ ušklíbl se komisař a opustil nemocnici se svými čtyřmi Sibiřany ze speciálnich jednotek v patách.
Všechno je ztraceno! pomyslel si mladý voják Alexandr Rittych, jehož otec sloužil jako velitel pluku. Nikdo nikdy nenajde můj hrob. Zahrabou mě do díry jako toulavého psa a ještě udupou zemi nade mnou, aby nezůstala ani stopa. Zpod závoje noci se začal plížit šedý úsvit. Odvedli je na křižovatku. Kolem zdi budovv bvli rozestavení všichni zranění z nemocnice. Mnohé z nich museli podepírat sestřičkv. Přitáhli prvniho z odsouzených a uvázali mu šátek přes oči. Zarachotily tři kulomety. Stejný postup se opakoval ještě devětkrát. Andrej Rutvch přišel na řadu jako posledni.
Na popraviště ho museli donést. Jakmile zastřelili poslední dva před nim, omdlel. Jenže předpisy se musí dodržovat. Než ho přivázali ke sloupu a upevnili mu šátek přes oči, zavolali doktora, aby ho přivedl zpět k vědomi. O tři hodiny později dostal velitel pluku, plukovnik Kujbyšev zprávu, že onen komisař major Malenin, padl v bitvě. „ Vypadalo to úplně jako sebevražda, „ hlásil mu důvěrně jeho pobočnik. „Ten dibel se postavil proti tanku jen s obvčejnou pistoli a pásv ho rozmačkaly. „
„Mizera!“ zavrčel plukovnik. „Stálo mě to půlku pluku. Stáhneme se. Bylo by šílenství tu ještě zůstávat. Musime se stáhnout, „ opakoval, „a hodně rychle!“ S muži srovnanými do těsného zástupu vběhl přímo do náruče sovětským bezpečnostním silám.
Ty zahájily palbu a bezmilosti smetly plukovníka i s celým jeho 436. omským střeleckým plukem. Jen několika málo se podařilo vyváznout holým životem. Ti byli pak popraveni o několik dni později.
„Ničevo,“ prohlásil jeden starý milicionář „Mohli vědět, co je čeká. Takhle to chodí vždycky však už jsem to párkrát zažil. Příště bez rozmýšleni zvednu ruce a půjdu srdečně pozdravit fricky. To je nejbezpečnější. Zůstávat na téhle straně je jistá smrt. „

tři
PROTITANKOVÁ

Nastavuji si svůj hrdelní mikrofon. Protitanková děla, která se pod pláštíkem tmy dostala na nové pozice, na nás zahajují palbu. Ohlušující hřmot jako by se chystal vyrvat celý les ze země. Stromy vytržené i s kořeny létají vzduchem. Vedoucí tank se náhle roztrhne na kusy vrozpínajícím se mračnu plamenů. Zůstanou z něj jen zohýbané a pokroucené ocelové pláty. Šarlatový závoj ohně vyšlehuje až k oblakům a roztahuje se přes silnici. Nepřítel používá zápalné pumy, které vybuchují ještě před dopadem. Les je v jednom plameni. Oheň se rozšiřuje a chystá se pohltit pole přezrálé nesklizené kukuřice. Vojáci, kteří se v něm snažili ukrýt, jsou v mžiku proměněni v živoucí pochodně a zoufale pobíhají kolem dokola. Je to již hodně dávno, co s námi podobné lidské utrpení dokázalo pohnout.
Na cestu se snese déšť střel a smete celou jednu pěchotní rotu. Je téměř nemožné rozlišit zvuk výstřelu od dopadu náboje. Dva PIV zmizí v hromové detonaci. Na vysoké jedli se zvláštním, lhostejným způsobem sem a tam pohupují zuhelnatělé ostatky protitankové posádky. Směrem k obloze se vznáší hřibovitý oblak žlutočerného dýmu.
„Tanky, kupředu!“ velí z reproduktoru oberst Hinka.

Velitelé rot signalizují zvednutými pažemi. Jejich gesta okamžitě opakují vůdci jednotlivých oddílů. Dvě stě šedesát tanků se seřadí do jedné linie. V předvoji a na křídlech PIV. Uprostřed PIII se zastaralými děly o průměru 50 mm. Následují PII a škody, štěkající jako rozzuření foxteriéři. Ovzduší se podrážděně chvěje hlukem motorů. Žehlíme ruské pozice do hladka. Pod pásy drtíme stovky nepřátelských vojáků. Za našimi ocelovými giganty se táhne mlha jedovatého dýmu. Tank se náhle s trhnutím zastaví.

Dělo odskočí a z nezvykle tvarované hlavně vyletí plamenné kopí. Výstřel i zvuk výbuchu zazní téměř současně. Na místě, kam dopadla fosforová nálož, vytrysknou plameny. Střídáme fosforové střely s trhavými, i když obě mají stejně děsivé následky. Valíme se kupředu, mrtvé i raněné zamačkáváme do bahna.

Jeden ruský kapitán se pokouší zachránit tím, že se pověsí na naše vlečné lano. Hrubý povrch ocelového lana mu však brzy sedře maso z dlaní. Spadne za námi na zem s rozdrcenýma nohama jako nějaký kus nepotřebného odpadu. Náš postup zastaví až soustředěná palba ruské protitankové jednotky.

„Zpátky na silnici!“ nařídí Dědek. „Kryjte se plamenometama a předníma kulometema!“ Vykoukne opatrně přes okraj průlezu a jemně kopne nohou do Porty; signál pro plnou rychlost vpřed.

PIV se rozehřmí po cestě. Zachytím pohledem jeden T 34 částečně lapený ve změti stromů. Střelecká věž se sice otáčí, jenže dlouhá dělová hlaveň se zarazila o kmen statné jedle a nemůže se hnout. Střelec ve věži začíná být nervózní. Snaží se hlavní strom povalit. Rychle otočím naši vlastní věž. V hledáčku naskočí zaměřovací linky a symboly.

T 34 potřebuje jen trochu za couvat, aby se dostal do výhodné střelecké pozice, a jestli se mu to podaří, jsou z nás nebožtíci. Zničil by nás dávno před tím, než bychom mu svou lehčí výzbrojí dokázali nějak ublížit. Naše síla spočívá ve větší rychlosti. Rusové udělali tu neodpustitelnou chybu, že vybavili T 34 pouze posádkou čtyř mužů, takže velitel tanku musí zároveň fungovat i jako střelec ve věži. Pátého muže, pozorovatele a vyhledávače cílů, značně postrádají. Když musí střelec hledat cíle a ještě přitom směrovat pohyb tanku, stojí je to nenahraditelnou ztrátu času.

„T 34 na dvou stech metrech! Protipancéřovou nálož!“ velí Dědek. „Nabito, připraveno,“ ohlásí Drobeček monotónně. Žlutobílý zášleh plamene; černý dým se formuje do obrovského hřibovitého mračna. Exploze trhá T 34 nakusy. Vrak se v průvodu žhnoucích koulí sune ještě kus přes silnici. Proti našemu tanku vyletí lidské tělo a rozprskne se jako zralá dýně. Za zničeným T 34 v tom okamžiku exploduje fosforová nálož. Prohledáváme očima okolí, rozhlížíme se po skrytých střelcích, teprve pak se přes vrak převalíme kupředu. Skupinka raněných proti nám zvedne paže, jako by se nás chtěla pokusit zastavit holýma rukama. Z boku přijedeme k silnici. Těsně nad námi prosviští šrapnel z protitankového děla. Levým pásem vyhazujeme do vzduchu kusy země a trávy. Tank se snaží udržet rovnováhu jako nějaký opilec. Porta cloumá s nemravnými kletbami řadicí pákou a zběsile zrychluje. Pásy dusají povrch vozovky. Dlouhá hlaveň našeho kanonu o průměru 75 mm vyvrhuje náboj za nábojem. Smeteme celou pěchotní četu. Ranění se marně pokoušejí odplazit, přes většinu z nich se převalí pásy. Bojiště se koupe v mrtvolně bledé záři vyhledávacích světel tanků.

„Nabito, připraveno,“ mumlá Drobeček mechanicky. Náhle vykřikne bolestí. Zapomněl, že nemá svou koženou kuklu a praštil se pojistkou do čela. „Kristovy rány!“ vyje a rozmazává si krev po obličeji.“Kurva práce, to je bolest!“

„Přestaři dělat divadlo!“ posmívá se mu Porta. „Skrz tak tlustou palici, jako je ta tvoje, se žádná bolest ani nedostane! Navíc v ní stejně nemáš nic jinýho než pitomýho datla, kterej si myslí, že našel dutej strom.“

„Vletěl mu dovnitř dírou v prdeli a ani si Drobečkane všiml,“ chechtá se Heide.

Drobeček po něm hodí bajonet, který Heideho mineo vlas jen proto, že se živý terč stihne přikrčit.

„Mohl jsi mě zabít, ty trhlej cvoku!“ ječí na něj teď vztekle Heide.

„Nezájem,“ ušklíbne se Drobeček, který má zas navrch. „Dostřel 500 metrů!“ poroučí Dědek. „Trhavý nálože! Nabít! Pal!“ Komora polkne náboj jako hladová šelma.

„Nabito, připraveno!“ zavrčí Drobeček a uštědří kopanec Heidemu, který se krčí u vysílačky.

„Tojsi udělal schválně,“ křičí na něj Heide.

„To sem nebyl já, to byla moje noha,“ ušklíbne se Drobeček. „Všechny moje končetiny žijou sice společně v bratrském svazku, ale zároveň má každá vlastní svobodu.“ A začne prozpěvovat nesnesitelně

falešným basem:

Wrihlt den Nationalsozialistenden Freund des volkes!
Tiglich wechselndes Programm!Urkomisch!
Zum Totlachen!
Kinder und Militür vom Feldweben abwürtshalbe Preise!

„Ví Bůh, co by ti asi führer na takový zrádcovský kecy řekl," ječí šokovaný Heide.
Tanky se valí kupředu v dlouhém rachotícím zástupu. Jedno z nepřátelských protitankových děl je rozdrceno. Hlaveň vyletí do vzduchu, uražené kolo narazí až do střelecké věže. Z dělostřelců zůstane jen krvavý rozcupovaný chomáč masa. Druhé dělo vypálí na PIV ohnivou kouli. Už ho obsluhují jen dvěma muži. Zaměřovač a velitel. Zbytek posádky leží mrtvý kolem. Je to úplně nové dělo a desátník Petr Vaska je na něj náležitě hrdý. Jeho pluk byl dán dohromady teprve před osmidny a už je zničený.
„Bravo, Sašo!" volá Petr nadšeně. „Toje čtvrtej fašistickej hajzl, kterýho jsme dostali!" Do komory vklouzne další náboj. Munici mají vyrovnanou na velké hromadě za sebou. Hromada prázdných nábojnic je ještě vyšší. „Vraž jim jednu do zubů, sviním německejm!" křičí a hodí svou zelenou ocelovou helmici směrem k vybuchlému tanku. Je pevně rozhodnut držet se komisařova rozkazu: „Stát na místě! Neustoupit ani o píď!" Oba poslední členové ruské protitankové posádky jsou celí obalení bahnem. Vypadají jak ďáblové, kteří povstali přímo z močálů. Zasáhnou ještě dvakrát. S žuchnutím za nimi dopadne utržená hlava německého vojáka, dokonce ještě s nasazenou helmou. Vybuchnou smíchy a berou to za dobré znamení. Nasadí hlavu na vrchol štítu svého děla. „Napal jim to přímo do prdele!" vykřikuje Petr. Oba vojáci pracují s mechanickou přesností. Jejich těla se ohýbají, narovnávají, napínají všechny síly. Ani je nenapadne pomýšlet na útěk. Každý, kdo by se o něco takového pokusil, by byl zastřelen na místě. V uších jim stále zní komisařova slova:
„Soudruzi, je třeba zlikvidovat fašistické vetřelce! Rozdrťte je, zničte je jako obtížný hmyz, kterým také jsou! Pokud projdou, pak jen přes vaše mrtvoly. Je povinností každého ruského vojáka vzít s sebou aspoň stovku fašistických sviní. Jestli se vám to nepodaří, budete považováni za zrádce a vaše rodina tím utrpí! Ať žije Stalin! Ať žije Rudá armáda!"
„Nepřátelský protitankový přímo před náma!" ozve se Dědkův tichý hlas, jakmile spatří Petrovo dělo.
„Cíl rozeznán!" odpovím. V hledáčku se mi roztančí tečky. Zamrká zelená kontrolka. Hukot otáčející se věže ustane. Protitankové dělo se nádherně rýsuje v zaměřovacím mechanismu. Hlaveň našeho kanonu se hladově natahuje k ruskému stanovišti. Následuje krátká, avšak mohutná světelná a zvuková exploze a velitel Petr Vaska odlétá kamsi daleko od nás, dělo se převrací v kotrmelcích, dokud nezůstane ležet na zemi jako bezcenná hromada šrotu.
Když pak přejíždíme přes jejich bývalou pozici, dostane se nám do pásů zaměřovač, takže ho vlečeme kus s sebou. Tím pro nás celý incident končí. Je pryč, navždy zapomenutý. Před námi se objeví pěchotní jednotka. Jeden z jejích příslušníků po nás v zoufalství mrští svůj kulomet. Nijak ho to, stejně jako jeho společníky, nezachrání od smrti pod pásy.
„Kdyby ta krev aspoň tak nelepila," hudruje Porta."Nejde to dolů. Kdyby byl Bůh pomyslel na tanky, když tvořil svět, udělal by krev, která by nebyla tak lepkavá a dala by se před prohlídkou smejt obyčejnou vodou."
Heide se hned pustí do složitého vysvětlování o červených a bílých krvinkách, kvůli kterým se krev tak dobře chytá na tanky. Pomalu si klestíme cestu vesnicí. Už byly zlikvidovány dvě roty 41. pěchotního pluku postříleny ranami do týla. Propaganda tvrdí, že je to práce NKVD, ale kolem těl se válí spousta zásobníků do samopalů. Koluje pověst, že šlo o rádoby dezertéry, o které se postaralo speciální komando. Když se chceme na mrtvá těla podívat zblízka, odeženou nás pryč. Doprostřed chumlu mužů ze speciálních jednotek dopadne střela z minometu. Průzorem řidiče proletí utržená paže, dosud svírající v dlani pistoli, a skončí Portovi na klíně. Ten ji zvedne a obdivně s ní zamává.
„Koukněte na to, kluci! Takhle se bojuje v Adolfově nepřemožitelný armádě! Dokonce ani urvaná ruka ten podělanej kvér nepustí.
To mi připomíná, jak můj vlastní otec rukoval do války s 67. postupimským pěchotním plukem, kde byli

všichni tak posedlí myšlenkou položit život za vlast, že vypochodovali ozdobený růžema z černýho a bílýho organdy. No a hned třetí den v akci všichni dezertovali k nepříteli. Už měli bojování za vlast až po krk, ale ještě než utekli, udělali si čas namlátit pár Rakušákům z Vídně, který na ně zrádcovsky hulákali: „Pryč s Prušákama! ‚Hurá, hurá, ať žije král!“ řvali pak vojáci z 67. pluku, když přebíhali přes zemi nikoho. Důstojníkům nikdy nedošlo, co měly tyhle ohnivý vlastenecký výkřiky vlastně znamenat. Mysleli si, že ti chudáci volají za pruskýho krále Viléma.
Jenže Berlíňáci měli na mysli Petra Srbskýho. A u tohohle 67. pluku měli jednoho opilýho feldwebela jménem Matějka, kterej stál několikrát v železech před vojenským soudem, kde mu naprosto narovinu vysvětlili, že větší pitomec, než je on, se zatím nenarodil. Feldwebelův problém spočíval v tom, že to byl Sudetskej Němec, a díky tomu musel měnit svoje názory jako ostatní lidi ponožky. Přito mho nijakej obzvláštní zájem netáhnul ani k těm novejm, ani ke starejm.“
„A odkaď byl?“ přeruší ho Drobeček, který sedí na mrtvém těle a jí rajče.
„Z Prahy,“ vysvětluje ochotně Porta. „Jeho matka byla Polka z Lembergu a žila s židovským kořiským handlířem z Libau, kterej nakupoval ruský koně pro severský trhy. Tyhle stepní herky byly tak starý, že jim musel barvit bílý chlupy na bradě, než je naložil. Cestou jim přidával do jídla tolik soli, že vždycky dorazily s kulatejma panděrama, jak musely pořád pít. Nejstarším z nich navíc ještě naordinoval dávku pepře do zadnice, aby to vypadalo, jak pořád dovádějí. Ani když si předtím některýho z nich kozáci označili, že není na prodej, protože třeba kulhal na jednu nohu, nebyl to pro něj žádnej problém. Žid mu pochroumal nohu i na druhý straně, aby si kupec ničeho nevšimnul. A pokud je dostatečně nepovzbudila pepřová injekce, dal jim loknout kořalky vylepšený trochou arzeniku, a to mi věřte, že po tomhle poskakovali šťastný jako blechy!“
„A dál? Co bylo s tím feldwebelem Matějkou?“ skočí mu do řeči netrpělivě Dědek. „Ježíši Kriste! Na toho jsem málem úplně zapomněl! Ten se šel hlásit k jednomu rittmeisterovi od dragounů, kterej ho předal do péče polizeiwachmeisterovi JosefuMalánovi. Malán byl takovej ten typ policajta, co se neustále snažej překonat svůj vlastní rekord v blbosti. Po první flašce slivovice si navzájem nadávali dozrádců a dezertérů a přísahali si, že ten druhej se bude ještě před večeří houpat na konci konopnýho lana. Když otevírali třetí láhev, zpívali už společně vlastenecký písničky, sepisovali zmatený hlášení a rozesílali je na různý místa daleko od tamějšího policejního okrsku. Pak se ruku v ruce vydali se zpěvem dolů po hlavní třídě. K ničemu zvláštnímu by bylo nedošlo, kdyby nenarazili na manželku velitele pluku a nezačali jí šmátrat rukama pod šaty s poznámkama, že je to jak ošahávat v listopadu zmrzlou polskou krávu. Slušně vychovaná důstojnická dáma spěchala hned za dragounským oberstem, kterej zavolal policejnímu rittmeisterovi a žádal, aby se ve svým okrsku postaral o pořádek, aby se bohabojný vdaný ženy mohly procházet po ulicích bez nebezpečí, že je někdo bude přirovnávat k polskejm krávám. Jenže v době, kdy si mu dragounskej oberst stěžoval na zacházení, jakýho se v době války dostalo jeho ženě, byl policejní rittmeister zrovna pěkně nachmelenej. Otevřel si hned novou láhev tokaje a chvíli o tom přemejšlel, pak si nechal nastoupit všechny svoje síly a rozpočítal muže do tří. Každej první dostal do obličeje pěknou šlehu jezdeckým bičíkem, jak bylo zvykem, když si důstojníci a různí džentlmeni, což se taky čas od času stávalo, přicházeli promluvit s řadovýma vojákama. Každej druhej schytal ukázkovej kopanec do zadnice. A každej třetí skončil s ránou pěstí do čelisti za to, že zůstal v rozpočítávání jako poslední. „Vy darebáci! Vy že jste srbská královská policie!“ řval na ně rittmeister. „Vy nejste nic než banda plocho nohejch, panděratejch kněžourů v uniformách. Vy jste leda tak rakouský korunovaný volové!“ dodal zamyšleně, když na to své ospalé stádo pohlédl. Tenhle rittmeister byl obecně známej jako notorickej ochlasta, kterej kolem sebe srší nadávkama a kletbama, kdykoli si trochu přihne. Čili skoro pořád. „Dělá se mi blbě, jen se na vás podívám!“ pokračoval. „ Stojíte tu v pozoru a myslíte si, že co se vás týče, může se jít celá vlast a válečný úsilí klidně vysrat. Jenže vlast, nemá ani náhodou v úmyslu jít se vysrat! Byli byste asi pěkně překvapený, kdybyste věděli, co má vlast v úmyslu a co taky udělá! I když, ať to bude cokoli, hlavně když to nebude mít nic do činění s váma!“ Ještě chvíli mluvil o disciplíně a nařízeních. „Drzým živlům, který strkají ruce pod sukně ženám důstojníků, by měly bejt nasazený pouta a měly by bejt předvedený na policejní stanici. Dámu byste měli vzít na stanici rovnou taky jako svědka, ale ne v poutech, vy oslové tupí! Na stanici je pak třeba zločin rekonstruovat kvůli hlášení!“ Vytáhl z rukávu oběžník a začal ho nahlas předčítat: „Nejvyšší královské ministerstvo válcy na vědomost dává, že

je vcelku dost dobře možné, že uvnitř naší země operují z důvodů současného válečného stavu špioni a podobní kriminálníci. Je samozřejmou povinností královské policie tyto podezřelé osoby zatknout a přijmout v souladu se zákonem taková opatření, aby tito mohli být pověšeni.“ Policejní rittmeister ze záhřebskýho vojenskýho okrsku byl všeho všudy jen vysoce respektovanej idiot, kterej se každou sobotu večer na důstojnickým večírku svlíkal pro pobavení ostatních celej do naha. Jednou si málem udělal pěknou ostudu, když si lehnul před královskou sochou na Petersplatzu a s uzeným lososem přilepeným na zádech, vysvětloval kolemjdoucím, že je mořská panna na cestě na Monte Negro. To by ještě ani tolik nevadilo, kdyby ten blázen neměl kolem nahejch beder přivázanou svojí šavli se všema slavnostníma ozdobama a na svým přirození pověšenou služební čapku. Později to vysvětloval jako ústupek vlastní stydlivosti. Sebrali ho a odvedli na hlavní strážnici, kde ho dozorčí důstojník, kterej byl právě ve službě a měl na starosti věznici, nechal vsadit do železa důkladně mu promluvil do duše pořádným výpraskem přes chodidla.

‚Však my takovýho civilního pošuka, jako jsi ty, naučíme dělat si šoufky z bojovejch sil. Lehat si před naším králem a prdět mu přímo pod jeho vznešenej žulovej nos! Příští den byl dozorčí důstojník degradovanej o dva stupně a musel zaplatit pokutu ve výši čtvrtiny svýho platu za potupení nadřízenýho. Jeho námitky, že rittmeister byl nahej a za těchhle podmínek od civilisty k nerozeznání, mu v ničem ani trochu nepomohly. O něco později ho začaly trápit hemeroidy. To bylo ale ze všech hlášení vymazáno, aby si armáda zachovala tvář. Žádnej důstojník pochopitelně hemeroidy mít nemůže. I rittmeistera stála tahle záležitost flek. Převeleli ho do jednoho příšernýho okrsku na frontě, kde byli lidi tak podezřívaví, že si s sebou brali i kolo dovnitř do kostela, což je věc, která se běžně dělá jen ještě v některejch částech Francie...“

„Sklapni už, Porto!“ povzdechne si Dědek, „a polez nahoru! Vyjíždíme!“

„Tahle podělaná válka mi už leze na nervy,“ rozkřikne se Porta zuřivě. „Co tohle všechno má sakra co dělat semnou! To je totéž jako se starým Levinským, tím pánským krejčím z Kdnigsallee v Düsseldorfu, kterej bylhotovej specialista na obracení sak naruby. Když obrátíte sako naruby, vyleze vám samozřejmě náprsní kapsička na špatný straně. Ve válečným roku 1916, jednou v pondělí, byl právě kolem tohohle děsnej povyk. Herroberstleutnant von Schletwein si obrátil svý civilní sako. A poprvé, když v něm takhle šel, potkal majora od husarů, kterej se ho se zájmem hnedka vyptává, jaký to je vytáhovat plnicí pero z druhý strany saka. Přesně v tu chvíli si oberstleutnant uvědomil, co je s tím spojený za problémy, nosit takhle obrácený sako.“

„Zavři už tu svoji nevymáchanou hubu!“ zaječí na něj Dědek. „Tvoji düsseldorfský krejčí i oberstleutnantovénám můžou bejt úplně ukradený! Koukej radši nastartovat motor!“

„To nechcete ani vědět, co se stalo Levinskýmu, kdyžho povolali k sedmýmu hulánskýmu pluku, kterej musel bejt změněnej na pěší, protože snědli všechny koně? Jejich oberst ve věcech války zrovna moc rozumu nepobral, a postupoval proto dál s pochodovou kolonou. Byl proti všem těm novotám, který se teď učej v důstojnickejch školách.

‚Kulomety nejsou k ničemu, vysvětloval svýmu pobočníkovi, ‚a já to dokážu tím, že proniknu s pochodovou kolonou. Až Francouzi rozeznají, že se k nim blíží hulánský uniformy, rozutečou se od svejch kulometů jako králíci. Pro obersta i jeho hulány to byl skutečně asi dostatečně přesvědčivej důkaz. Francouzi je pak těma kulometama bez debat pokosili. Ale oberst ještě když tam pak ležel, tak se smrtí na jazyku vzlykal: „Kulomety nejsou ve válce k ničemu. . .“

A jedinej muž z toho pluku, kterej z toho všeho vyváznul živej, byl krejčí Levinskej, kterýho zbavili služby kvůli tomu, že přišel o nohu, a tenhle...

„Ještě slovo,“ zasyčí Dědek a přiloží Portovi k týlu hlaveň svého revolveru, „a vystřelím ti ten tvůj ukecane jmozek z hlavy!“

V příkopu podél cesty, za hromadou zemědělských strojů a vyhořelých nákladňáků, je zakopáno protitankové dělo o průměru 100 mm. „Pal!“

Velitelova ruka sekne dolů. Šrapnel proletí kus nad vedoucím T 34. Příliš vysoko! Zaměřovač provede drobnou úpravu. Další výstřelje zásah. Dělostřelci jásají a plácají střelce po ramenou. Je to starý voják s ocelovými nervy. Pro protitankového střelce nezbytnost. Je to zásah, v pořádku. Jenže jeho jediným výsledkem je sprška jisker od tankové věže, od níž se šrapnel odrazil.

„Pal!“
Další zásah! Bez účinku! Protitanková děla pálí znovu a znovu, ale je to, jako byste stříleli z praku.
„Bože, měj s námi slitování!“ vzdychá s obavami dělostřelecký velitel. „Co je to sakra za monstrum?“ ptá se nervózně nabíječ. Dosud se s žádným T 34 nepotkal. Zatím vždycky operovaly jednotlivě. Teď jich je tu celá formace. „A pak nám budou říkat, že Ivani jsou v koncích!“mumlá si střelec. Celá dělostřelecká posádka se třese strachy a zírá na obří tank s neuvěřitelně širokými pásy, svažitými zelenými boky a ohromnou hlavní trčící z věže s rudou pěticípou hvězdou po každé straně.
„Pal,“ řve zoufale protitankový velitel. „Palte maximální rychlostí! Snažte se tu svini trefit víckrát na totéž místo!“ Jenže výsledky jsou i tak nedostatečné. Střelce přepadává strach ze smrti. Trefují ocelové, divoce řvoucí monstrum stále do téhož bodu jedním výstřelem za druhým. Pod osmatřiceti tunami je i plně naložený nákladnívůz rozdrcen jako nic. Už dvacátý pátý náboj z protitankového děla se od nepřátelského tanku odráží se stejně malým účinkem jako všechny předešlé. Náhle se otevře poklop na střelecké věži. Vynoří se v něm postava v kožené kombinéze a hrozí zaťatou pěstí směrem k německým pozicím. Posádka německého děla je morálně dočista poražena. Všech jedenáct z nich se cítí nadobro ztraceno a jen útrpně čeká na konečný smrtící úder. Jsou jako zvěř nahnaná do arény, v níž je T 34 v roli neúprosného toreádora.
První propadne panice nosič munice číslo dvě. Zoufale se rozběhne směrem k lesu. Od střelecké věže T 34 se odlepí čára stopovky a běžící postavu neomylně zasáhne. Čtveřice mužů uvnitř tanku se hlasitě rozesměje. Tohle je odplata ze BrestLitovsk, kde byly jejich tanky lehčí třídy rozdrceny jako vaječné skořápky. „Proč sebou trochu nepohne a všechno to neskončí?“ nadhodí dělostřelecký velitel. „Chce si to pořádně užít,“ odpoví nabíječ, obergefreiter, který slouží už od roku 1939.
T 34 se pomalu otáčí. Hlaveň ráže 76,5 mm klesá. Ječivé zavytí, výbuch plamenů na okraji lesa a skupina německých kulometčíků je smetena z povrchu země. Dělo zahřmí znovu a na kusy jsou tentokrát rozmetáni minometčíci. Zarachotí diesely. Ze zejících výfukových otvorů vyšlehnou jazyky plamenů. Nad protitankovou posádkou za silničními zátarasy se jako mrtvolný dech smrti rozestře zápach spálené nafty. Nabíječ si od hořící jedlové větvičky zapálí cigaretu, posadí se na bednu s municí, zamyšleně ten šedý mrak roztahující se jim na hlavami pozoruje a natahuje kouř hluboko do plic. S letmým úsměvem pohlédne na T 34 a pak dloubne velitele palcem do žeber.
„Lenau, tak jsi tu válku prohrál! Za chvíli s tebou pohnojej ruský slunečnicový pole a příští léto tě budou metařky v Moskvě baštitjako Stalinovu čokoládu. No jen si to představ, našima nejstatečnějšíma vojákama se bude živit untermensch!“ Podá svému kamarádovi polní láhev. „Lokni si! Možná když se dost opiješ, ani ten polibek smrti neucejtíš.“
„Myslíš, že to bude hodně bolet?“ otáže se dělostřelecký velitel s pohledem vyděšeně upřeným na T 34, který právě kuželem světla z reflektoru na střelecké věži hledá zbytek skupiny. „Nikdy jsem to nezkoušel,“ zasměje se nabíječ bezstarostně. „Ale už jsem viděl pár lidí zhasnout. Někdo jen polkne a je po něm. Jinej vyje jako zvíře. Jestli nás naši přátelé v tý ocelový rakvi přejedou pásama hezky čistě, nebudem ani vědět, že už to máme za sebou, ale pokud ti třeba jen rozmašírujou nohu, nebude to nic příjemnýho.“
„Radši to skoncuju sám,“ prohlásí velitel a začne uvolňovat pojistku na svém P 38.
„To by se Adolfovi asi nelíbilo,“ zašklebí se nabíječ.“Před dvěma lety jsi byl hrdina praporu vychvalovanej v hlášeních a teď by sis vystřelil mozek ze strachu před untennenschem! Co si vůbec myslíš, člověče?
„Přestaň, kurva, s těma nacistickejma žvástama!“ zakleje velitel. „Ty sovětský mrchy nás během minuty zmasakrujou.“ „A čekal jsi něco jinýho?“ ušklíbne se nabíječ. „Nebo jsi jeden z těch, co si mysleli, že druhá strana neví, jak se střílí z pistole, a bude se vzdávat, jakmile uvidí německou ocelovou helmu?“
„Ten tvůj proklatej cynismus mi leze na nervy,“ řeknevelitel roztřeseným hlasem. „Copak ty nemáš strach ze smrti?“
„Mám. Je to pech, umřít 200 kilometrů od Moskvy a konečnýho vítězství.“
„Takže věříš, že tu válku vyhrajeme?“
„Jestli věřím? Těžko říct, ale jestli prohrajeme, nebude to pro nás nic milýho. Člověk si bude přát, aby se nenarodil jako Němec. Co abysme zvedli ruce a počkali si na to konečný vítězství v jednom z jejich

zajateckých táborů?“
„Bolšáni by nás zlikvidovali,“ prohlásí ponuře Lenau. „Kecy, Ivani v podstatě nejsou tak zlí. Můj otec byl za poslední války v jejich vězení osm let, tak o tom něco musím vědět. Dokonce se z něj pak kvůli tomu stal komunista.“
„A co na to říkali Adolfovi hoši?“ zeptá se se zájmem Lenau. „Poslali toho dobráka do Fuhlsbüttelu. Jednoho dne tam pak překročil bílou čáru a SSoberscharfuhrer Zachho předhodil svým lidožroutským vlčákům!“
„To jsem nevěděl, že vlčáci žerou lidi,“ podotkne udiveně velitel.
„To mi věř! Dají se vycvičit úplně k čemukoli. Byli tojediní psi, který jsme dokázali ve školách protitankovýobrany naučit, aby běhali s minama. Začínali jsme s anglickejma psama, ale ti si miny jen očuchali a mazali domů s ocasem mezi nohama. Byli na podobný věci k nepoužití. Zato našim německým policejním ovčákům sta ma. Jsouto navíc jediní psi na světě, který jsou schopný naučit se pochodovat. Viděl jsi někdy, jak se trénujou psí roty? První pes vyrazí dopředu a dvakrát štěkne. To zna mená: Na místě seřadit! A všichni ostatní německý ovčáci se vyrovnají podle něho.
„ T 34 je teď už jen několik metrů od silničních zátarasů. Na vteřinu se zastaví. Oba jeho kulomety zarachotí a zas je o jednu pěchotní patrolu méně. Kolos se nad protitankovými děly vypíná jako ocelová hora. Na vyděšenou dělostřeleckou posádku se snášejí žhavé výfukové plyny. Ocel je pod širokými pásy rozemleta stejně jako dřevo. Tank se pomalu prodírá kupředu, pásy se nemohou dostat pořádně do záběru. Velitel Lenau hodí ruční granát, ale nezpůsobí tím žádnou škodu. T 34 se s hrozivým praskotem zhoupne nahoru a dolů. Protitankové dělo je rozdrcené na kusy. Voda, krev, špína a půda se míchají v jednu mazlavou kaši. Nabíječ se jako jediný, který přežil, snaží odvalit stranou. Chladnokrevně přiváže tři ruční granáty kolem kanystru s benzinem a běží za T 34, který se právě věnuje masakrování kulometné jednotky. Uklouzne a upadne mezi zkrvavenou změť, znovu se postaví na nohy, po tvářích mu stéká krev a špína. Už je vedle toho obřího monstra. V hlavě má jedinou myšlenku. Pomstít dělostřeleckého velitele, svého přítele.
Zbytek posádky pro něj v podstatě nic neznamenal. Byli to nováčci, kteří dorazili těsně před útokem na Rusko. Chytne se na tanku držadla pro pěchotu, ale klopýtne a vůz ho táhne kus s sebou. Zuby vytrhne pojistku granátu, hodí svou připravenou bombu a sám se vrhne na zem. Odkutálí se do krytu za vrak čehosi, co kdysi snad bylo nákladním autem. Následuje dutý výbuch a vzduchem prosviští dvě kola s kusem pásu. T 34 se zastaví. Motor řve na plné obrátky, ale obr se jen otáčí dokola na jednom místě jako brouk s utrhanými nožičkami. Nabíječ se s připraveným samopalem přikrčí za jedno mrtvé tělo. Otevře se průlez na střelecké věži. Vyskočí tři postavy v kožených kombinézách a vrhnou do oprav. V tanku zůstane jen řidič.
Nabíječ zahájí palbu. Všichni tři nepřátelé padnou. Když doběhne k tanku, je z nich naživu už jen velitel. S jistým zadostiučiněním dupne po něm. Přesně k tomuhle jsou jeho boty určeny. Stopy pruských vojsk lemují mrtvá těla a zotročení lidé! Ať žije císař! Sieg heil. Za obzorem vychází německé slunce! Měj se na pozoru, nepříteli! My se vrátíme! Nabíječ vytáhne další ruční granát a odšroubuje pojistku. S očima upřenýma na průlez řidiče si zapálí cigaretu, kterou našel u jednoho z mrtvých. Stačí ji vykouřit skoro celou, než se dvířka konečně otevřou a objeví seřidič, aby se porozhlédl po svých druzích. „Dosvidařija, tovaryšč!“ pronese s úšklebkem nabíječ a vhodí do průlezu granát. „Nět.“ stačí ještě vykřiknout řidič, než ho sloupec ohně vymrští ven. Nabíječ se omámeně vydá směremk lesu.
Německého PIV, který se prodírá podrostem, si vůbec nevšimne, dokud není přímo nad ním a nedrtí ho pod svými pásy. Všechno, co vojáka zbyde, je špinavá kaluž a zplacatělá ocelová helmice.
„Hurráá!“ volají granátníci postupující ve stopách tanků. Podle směrnic musí vyřvávat „Hurráá!“, kdykoli jsou na postupu. Ale dělali by to stejně, aby si dodali odvahu. Takhle aspoň umírají s úsměvem. Možná by měli spíšvolat: „Hurráá, jdeme na smrt! Jdeme na smrt, hurráá!“
Řada za řadou padá pod ruskou kulometnou palbou, která dosahuje do výše pasu. Přesto už jsou přední ruské pozice zabrány. Rozpoutává se nelítostný boj. Boj noži, bajonety a polními lopatkami. Kdo bodne první, žije déle. Muži s plamenomety postupují vpřed, aby vysvobodili své druhy. Všude kolem je slyšet sykot plamenů. Ze zápachu spáleného masa se nám zvedá žaludek. Kdesi zuřivě štěkne dvacetimilimetrové dělo a vyplivne po nás stopovku. Od nedalekých schodů do sklepa rachotí maxim.

Kryti našemi dvěma kulomety vrhnou se granátníci na hořící velitelské stanoviště Rusů. Vynoří se z něj skupinka s rukama nad hlavou. Bez milosti je pokosíme. Už nejsme lidé, jen krví poblázněné stvůry, které netouží po ničem jiném než zabíjet, zabíjet a zabíjet! Tanky se prodírají planoucími ruinami a boří všechno, co se jim dostane pod pásy. K jedné stěně se tiskne celá rota. Oba naše kulomety vychrlí svou dávku současně. „Naposled se pomodlete, mužici!“ chechtá se fanaticky Heide. „V novým věku pro vás nebude místo!“ Vyprázdní do roty celý nábojový pás. „Pálíš do našich vlastních lidí, ty servilní nacistickej idiote!“ nadává mu Porta. „Jsi slepej, že nerozeznáš polní šedivou od khaki?“
„Kristepane!“ vydechne Heide přiškrceným hlasem. „Vůdce by z tebe neměl radost, že se dovoláváš pomoci žida,“ usměje se Porta přátelsky. „Kristus nebyl žid,“ namítne Heide. „Alfred Rosenberg s náma na tohle téma mluvil v nacistický škole pro mládež. Kristus byl Němec. Jeho rodina pocházela z Bielefeldu, německýho Betléma.“
„A to je mi novinka,“ ozve se z věže Dědek, který se zajíká smíchy. „Ty tomu fakticky věříš, Heide?“
„Jistě,“ opáčí Heide přesvědčeně. „Kdybyste četli Bibli pořádně, sami byste viděli, jak je podobná Mein Kampfu. Kristus byl první nacionální socialista, jenom podcenil židovský nebezpečí, který hrozí z Moskvy.“
„Ty seš praštěnej, jak dyby tě vzal někdo prknem přes hlavu!“ zvolá Drobeček a vylije Heidemu na hlavu celou láhev vody. „Tebe měli pověsit hned vedle toho tvýho! podělanýho partyzánskýho Krista místo proroka Eliáše.“ Drobeček měl v biblických příbězích vždycky trochu zmatek, ale my víme, koho má na mysli.
„Urážíš árijskou rasu!“ ječí na něj Heide hystericky. Konverzaci však náhle utne hromová rána. Tank se zvedne z vozovky a málem se převrátí na bok. Roztrhla se přívodní trubka a po celé kabině tryská benzin. „Máme zničenej levej pás,“ oznámí nám chladně Porta. „Nemůžem se hnout!“ Vypne motor, povolí opěradlo své sedačky a natáhne se po láhvi s vodkou, která visí vedle hasicího přísrtoje. Dědek opatrně otevře poklop ve střelecké věži. Vedle nás stojí v plame. nech dva PIVa zahalují celé okolí do oblak černého dusivého kouře. Z průlezů visí zuhelnatělé pozůstatky jejich posádek. Kolem nedaleké studny se povalují mrtví granátníci. Vypadají, jako by spali. Jen několik z nich má kolem úst trochu krve. Dostala je jedna z trhavých pum, které se začaly používat teprve nedávno.
Porta si znovu přihne z láhve vodky, poškrábe se vesvé zrzavé kštici a nasadí si do oka prasklý monokl. „Jen kupředu do další bitvy za vlast, pro vyznamenání a řády,“ protahuje slova nadutým tónem. „Přátelé, děti se budou učit o vašich činech ve školách po celým světě. Děkujte Bohu za to štěstí, že jste se toho všeho mohli osobně zúčastnit.“
„Dneska je den akorát na sebevraždu,“ zamumlá Stege sklíčeně. „Trošku radosti do toho umírání,“ ozve se hořce Drobeček.

Oberst Hinka sedí ve své otevřené střelecké věži s šedým polním dalekohledem namířeným k T 34, které seřadí k útoku. Je to poprvé, co vidíme T 34 v těsné formaci. Až doteď jsme je viděli jen v malých skupinkách jako podporu pěchoty. Oberst Hinka popadne svůj mikrofon a tichým hlasem oznamuje všem vozům: „Poslouchejte, naše jediná šance je udržet ty T 34 pořád v pohybu. Neztrácejte hlavu! Vyražte plnou rychlostí dopředu! Musíme sedostat tak 400 metrů za ně. Pak se otočte a vypalte jim do zad! T 34 mají jediná slabá místa u okraje věží a v pásech! Ale pohyb, především to chce pohyb! Ne zastavujte ani kvůli střílení. Palte zajízdy!“
Mineme zničené silniční zátarasy a náš oddíl se jako první setká s vedoucími T 34. Postupují vpřed ve formaci do tvaru písmene V, kterou se naučili od nás. V červnu jsme ještě útočili na zmatené nováčky, ale ted v září už proti nám stojí zkušení váleční odborníci.
Druhý tankový oddíl si v nejvyšší rychlosti razí cestu přes budovy i blokádu. 0d pásů se rozstřikuje voda s bahnem. „Rychleji, rychleji!“ ozve se velitel naší roty, oberleutnant Moser. Velitelé ruských tanků se nám ve věžích svých T 34 vysmívají, když vidí, jak německé tanky přidávají, aby se co nejdříve dostaly z dostřelu. Kapitán Gorelik se cítí! ve svém zbrusu novém T 34, který bude už pro svou pozoruhodně prozíravou konstrukci mnoho let nejlepším tankem na světě, jako hrdinný dobyvatel. Když inženýři tohle smrtící monstrum konstruovali, nepochybně se museli nechat inspirovat silurským obdobím. Pásy tanku jsou tak široké, až to na první pohled působí komicky, ale brzy na tohle konstrukční vylepšení přešli i

výrobci za ruskými hranicemi. T 34 trochu připomíná želvu, je plochý, bez ostrých hran, a jeho dělo s dlouhou hlavní o ráži 76,5 mm, hotový zázrak. Asi půldruhého kilometru za vyčkávací pozicí ruských T 34 uvíznou německé tanky v bahně. Zoufale couvají a otáčejí se, ale čím více se snaží vyprostit, tím hlouběji do bažiny se propadají. Ruské dělostřelectvo spustí výstražnou palbu, ale za každého ženistu, kte rý padne, jako by se z lesa vyhrnulo na jeho místo deset dalších. Pásy tanků před sebou tlačí kmeny pokácených! stromů svázané po několika dohromady. „Ať dělají, co chtějí, stejně je zničíme!“ směje se ka pitán Gorelik sebejistě. Praporčík Tarsis, který slouží v rotě kapitána Gorelika jako velitel jednoho oddílu, už netrpělivě vyčkává začátek skutečné bitvy. Je to starý voják, Hrdina Sovětskéhosvazu, a tři dny po vypuknutí války opustil bezpečné místo posádkového praporčíka, aby se dobrovolně hlásil na frontu. Se zlomyslným úsměvem na pevně stisknutých rtech teď sleduje, jak se německé tanky vzpínají a podkluzují v bahně. Pohodlně a s jistým zadostiučiněním se opře o opěradlo své kožené sedačky. Má spoustu času. Ať fašističtí psi nejdřív svedou bitvu s rasputicou, ruským bezedným blátem. To je aspoň trochu unaví. Zbytek boje bude pak pro T 34 jako hračka. Od srdce se směje, když periskopem pozoruje, jak německé vozy zapadají stále hlouběji a hlouběji do bažiny.
Teď má konečně možnost pomstít se za ten příšerný den, kdy byl u Kyjeva nucen opustit svůj tank. Čtyři dny ho potom fašisti věznili. Myšlenka na protrpěnou potupumu stále ještě nedává spát. Osobně v zajetí zmlátil tři své vojáky za to, že byli ochotni spolupracovat s okupantskými vojsky. Když se mu podařilo uprchnout a dostat se zpět k ruským liniim, nahlásil je jako kolaboranty. Jestli se jim ještě někdy podaří dostat domů, je jejich osud zpečetěn. Na jejich rodiny si už bezpochyby také někdo posvítil. V Sovětském svazu je místo jen pro skutečně oddané lidi.
„Pozabíjejte je!“ řekl jim Ilja Erenburg, když před odjezdem promlouval k jejich tankovým posádkám. „Zabte je ještě v matčině lůně!“ Takhle je třeba mluvit.
„Hönigu!“ volá oberst Hinka na velitele prvního praporu. „Nařídil jsem vám zaútočit v klínové formaci! Tak co děláte všichni namačkaní v té jámě?“
„Herr Oberst,“ úpí major Hönig zoufale. „Celý můj prapor uvízl v tom prokletém bahně. Klouže jim to ze strany na stranu a navzájem si blokují cestu. Druhá rota má částečně volné palebné pole, ale každou minutou můžou zaútočit Ivani a proměnit nás všechny v hromadu šrotu!“
„Uklidněte se,“ odpoví mu oberst nevzrušeně. „Pošlu vám pár jeřábů. Druhý prapor vás bude krýt.“
„Ivani se od nás už pár věcí přiučili,“ volá major.“Moje čtvrtá rota je rozstřílená na kusy. Každý jejich výstřel byl zásah.“
„Vzchopte se, člověče!“ okřikne ho Hinka zostra.“Snažte se krýt. Použijte všechno, co máte, jako dýmovnice. Nepříteli dochází munice. Bude pálit, jen když si bude jistý zásahem!“
První prapor se ztratí pod špinavě žlutým závojem dýmu, ale brzy nato T 34 přesto zaútočí. Burácí kupředu v napohled neotřesitelném sevření ocelového písmeneV. Aniž by věnovali pozornost riskantnímu terénu, zanoří se do kouřové clony prvního praporu. Široké pásy jako by je držely na hladině bažiny. Dým prosvětlují záblesky. Začíná tu být pěkně husto. Výbuch následuje výbuch.
Ze vzdálenosti čtyřiceti metrů pumpujeme do T 34 šrapnel za šrapnelem. Zhoupneme se, otočíme a zacouváme. Ani na okamžik nezůstáváme na místě. Naše jediná převaha nad Rusy spočívá v rychlosti a možnosti manévrovat. Během několika minut přivedeme ruské tanky do stavu naprostého zmatku.
„Hajzlové!“ zuří kapitán Gorelik při pohledu na svůj hořící T 34. Dobře ví, co to pro něj znamená. Půjde ke zdi nebo ho degradují k trestnímu pluku. „Láduj rychleji, typ se!“ řve na svého nabíječe. Přímo před periskopem, ve směru, kterým ukazuje jejich dělová hlaveň, vykvete krvavě rudý oblak. Tank nadporučíka Sinevirského dostal zásah. Brzy žhnou v plamenném moři ještě další tři T 34. Kapitán jasně vidí, co se blíží. Všichni těm novým T 34 příliš důvěřovali. Maršál Žukov jim sliboval, že s jejich pomocí se jim podaří vyhladit Němce z povrchu země.
Praporčík Tarsis sedí ve věži, bledý potlačovaným vztekem. Minul dvacetkrát za sebou, a to měl pokaždéty fašistické psy přímo v hledáčku.
„Tarsisi, co navrhujete?“ zeptá se ho kapitán nervózně vysílačkou.
Praporčíkovi znatelně stoupne nálada. To je poprvé, co se na něj nějaký důstojník, hodností dokonce kapitána velitel bojového praporu, obrací s prosbou o radu. Spolkne slinu, kterou chtěl právě plivnout za krk svému řidiči. Ušetří dokonce životy tří německých pěšáků, kteří mu proběhnou přímo před

kulometem. Otevře poklop svého průlezu a sápe se ven. Bílé zuby pod černou koženou kuklou vykouzlí spokojený úsměv. Tohle je vrchol jeho života, ten domýšlivý kapitán se ho zeptal na radu.
„ Tovaryšč komandir, „ odpoví povýšeně do mikrofonu. „Nechte nás použít ty nové plamenomety! Jedině tohle na ty psy platí. Pak rychle do lesa, a tam se otočit!Budou si myslet, že nás zahnali na útěk, a my jim místotoho vpadneme do zad! Jsou zvyklí na to, že před nimi nepřítel jen prchá. Otevřený boj je zmate a donutí je stáhnout ocas mezi nohy!“
Kapitán Gorelik se třese nervozitou. Všude kolem něj vybuchují tanky jeho praporu. Pár metrů za každým zeleným T 34 se plíží žlutý fašistický tank a plive svému nepříteli do zad ocel s plameny. „Jak to ti ďáblové dělají?“ mumlá si pro sebe zpola nahlas kapitán. „Nejsou úplně pitomí, tihle všiví fašouni!“ Dá svému praporu povel k ústupu. Nařídí ukrýt se v lese. Uvědomuje si, že to bude hubené vítězství pokud to vůbec vítězství bude.
Zbylé T 34 se stahují na pozici za nevysokým náspem, ale německé PIV jsou jim v patách. Teď mají pod svými pásy navíc pevnou zem. Jakmile některý z nich chytne plamenem, posádka se evakuuje a pokračuje v boji ručními palnými zbraněmi. Náš vůz se rozhoří těsně před tím, než dosáhneme ústí řeky. Jen tak tak ještě zaslechnu Dědkův rozkaz: „Tank v plamenech! Všichni ven!“
Ležíme jen kousek od tanku. Dědek odmítá odejít, dokud nevyhoří docela. Je pochopitelně značně rozčilený. Pokud bychom tank opustili dřív, než z něj zůstane naprostý vrak, bude Dědek první, koho za to pověsí. Jenže tank nechce chytit pořádně. Všudeje plno kouře, ale plameny žádné. „Zatraceně!“ syčí Porta. „Kdykoli si to člověk nepřeje, chytají ty křápy tak rychle, že stojíte před svatým Petrem a ani si nestihnete strachy nadělat do kalhot, a teď nic!“ Drobeček odhodlaně vytáhne protitankovou minu a hodí ji dovnitř otevřeným poklopem ve věži. Tank se otřese sérii výbuchů. Zůstane z něj jen rudě žhnoucí podvozek.
Sebereme své samopaly a rozběhneme se do lískového mlází, kde leží tři mrtví koně. Porta si neopomeneuříznout z nich pár pořádných kusů masa. Najednou se na nás snese dlouhá salva z kulometu a houštím se k nám začne prodírat T 34 tak divoce, že málem ani nestačíme uniknout před jeho svištícími pásy. Zoufale se snažím zakopat do hluboké blátivé jámy. Jako ve zpomaleném filmu před sebou vidím velitele ve střelecké věži; černý kožený kabát jeho uniformy se vlhce leskne nasáklý lesní mlhou.
Porta vyskočí na T 34 jako lasička a vhodí do otevřeného poklopu za velitelem ruční granát. Následuje dutá exploze. T 34 s trhnutím zastaví a posádka v podobě živých pochodní začne skákat ven. Válí se zoufale po zemi ve snaze udusit plameny.
„Berte si je!“ křikne na nás Dědek, zatímco vytahujesvou nula osmičku. Zarachotí samopaly a ruští tankisté už nejsou mezi živými. Zaujmeme pozici v opuštěném kulometném hnízdě v sadu. Drobeček si vezme na starost těžký kulomet s temnou hlavní zející do nebes. Směrem k ruské pěchotě se vznese stopovka. Za námi se houštím prodíraji tři T 34. Zelený podvozek se sune kupředu a já cítím, jak mi po zádech klouže ocel a vytlačuje mi dech z plic. Pak znovu spatřím šedé nebe a ucítím, jak mi tvář bičuje déšť. Stále jsem naživu...

„NĚMCI JSOU NÁROD S PEVNÝMI ZASADAMI. JAKMILE PŘIJMOU NĚJAKOU MYŠLENKU ZA SVOU, JSOU NEZVRATNÉ PŘESVĚDČENI O JEJÍ PRAVDIVOSTI A DOBROVOLNĚ SE JÍ NIKDY NEVZDAJÍ.“

Lenin tureckému velvyslanci Ali Fuadu Pašovi, 3. dubna 1921

Armádni sbory a velitelé jednotlivých divizi se usadili nasvých místech ve velkém salonu. Světlo z lustrů se blýskalo na knoflících uniforem a vyznamenáních. Ke stropu se pomalu vznášel kouř z doutníků.

Panovala živá, povznesená nálada. Bouchaly zátky a pěnilo šampaňské. Společné heslo k přípitku znělo: „Rychlý konec války!“
Generaloberst Guderian si otřepal prach ze svého dlouhého koženého pláště a stiskl přátelsky ruku feldmarschallu Bockovi. Oba vysoko postaveni důstojnici se tlumeným hlasem rozhovořili o posledních událostech. Bockpoodešel ke stolu a začal listovat nějakými dokumenty.
„Pánové, Führer nařidil útok na Moskvu!“ oznámil všem radostným tónem. „Naše velkolepě vedené válečné tažení se tím dostává do své závěrečné a rozhodné fáze. Pádem Moskvy dosáhneme největšího vítězstvi v celé historii. Naši armádě se dostarne té cti rozdrtit ony komunistické stvůry a přinutit bolševiky k bezpodminečné kapitulaci. „
Feldmarschall přistoupil k veliké nástěnné mapě. „Operace TAJFUN bude provedena ve dvou fázich. Během první pronikneme západni sovětskou frontou a ze severu a jihu se dostaneme na dálnici Moskva-Smolensk. Naše tankové oddíly se soustředí u Vjazmy. Pak naženeme veškeré uprchlé nepřátelské síly do jednoho místa, zničíme je, vytáhneme přímo na Moskvu, obklíčíme ji a dobudeme. Smělý a jasně koncipovaný plán, pánové.
Na útoku na Moskvu se bude podilet 24 tankových divizi a 46 divizí pěchotních. Armáda má tři týdny na to, aby překonala 300 kilometrů. To je spousta času. Za čtyři týdny už budeme moci uspořádat pro Führera vitěznou přehlidku na Rudérn náměsti a překřtít ho na náměsti Adolfa Hitlera. „
Stárnouci feldmarschall si mnul ruce za zády; bodal orlím nosem směrem k tvářím důstojníků, elegantně se na špičkách svých dokonale naleštěných bot pohupoval dopředu a dozadu a žoviálním tónem je přesvědčoval. „Führer je génius!“
„Kéž by to tak byla pravda..., „ zašeptal důvěrně panzergeneral von Hlinersdorff generálu Hoepnerovi.
Hoepner se tomu tiše usmál. „Kdyby jim skutečně byl, nezastavil by se v červnu ve Smolensku, když Moskva ležela před jeho tankovými divizemi jako na dlani. Clausewitz říká:, Ke změně původní koncepce je možno se uchýlit jedině za podminek extrémní nezbytnosti. „
„Führer Clausewitze studoval, „ vložil se mezi ně generalleutnant Conradi. „Měl své důvody, proč poslal vojska na Ukrajinu, místo aby pokračoval směrem na Moskvu. Postrádáme jeho široký rozhled. Já ve führera věřím, „ dodal výhrůžně a ostře pohlédl na zjevně nervózního generála Hoepnera.
„Co si myslite o tom útoku?“ obrátil se von Hünersdorff na generála Strausse. „Oficiálně se nám to musí podařit. Co jiného?“ zasmál se dělostřelecký generál.
„A neoficiálně?“ otázal se von Hünersdorff s podlým úsměvem. „Kdybych měl říct, co si skutečně myslím, museli byste mě poslat před vojenský soud, „ ušklíbl se Strauss.
„Takže pochybujete?“ tlačil na něj Hünersdorff.
„Ten neposedný desátnik otálel příliš dlouho, „ zamručel Strauss. „Plán není jen smělý a jasně koncipovaný. Je také naprosto šílený. Bliži se podzim a začinaji hrozit deště. „
„Jestli přijdou deště, můžeme to klidně rovnou vzdát, „vybuchl generálmajor von Hünersdorff.
„Rusové nás zastavi, kdykoli se jim zachce, „ pokračoval Strauss. „Dobře vědi, o co tady jde. Pokud se jim nepodaří ubránit Moskvu, ztratu veškerou svou prestiž. Už z toho důvodu se budou bít jako smyslů zbavení. Stalin a jeho lidé nejsou z měkkého těsta. Vrhnou do hry všechno, co se jim podaři dát dohromady. „
„Přesto jsme nejsilnější armáda na světě, „ narnitl von Hünersdorff hrdě. „Pokud počasí vydrží, dokážeme to. Ale budeme muset vyrazit dábelským krokem, vymačkat z vozidel maximální rychlost, abychom se do Moskvy dostali ještě předtím, než nás přepndnou zimní plískanice. „
„Jak je to se zimním vvbavením?“ zeptal se opatrně generál Hube.
„Führer výrobu zimniho vvbaveni zastavil, „ odvětil mu feldmarschall s otcovským úsměvem.
„Mluvit o zimě jsou poraženecké řeči. Tažení skončí dávno před tím, než budeme nějaké palčáky a vlněné kukly potřebovat. Veškeré zimní vybaveni, které už bylo vydáno, se musí vrátit zpět do skladů. Tak zni führerův rozkaz, pánové!“
Několik generálů si vyměnilo tiché pohledy, ale nikdo se neodvážil protestovat.

Čtyři

PORTA VE SLUZBACH POLNIHO KURÁTA

Ležíme ve stínu ovocných stromů. Kolem nás se zlehka snáší k zemi barevné listí. Je nádherně teplý podzimní den, vlastně spíš ještě pozdně letní den, jeden z těch, jaké může člověk zažít jedině v Rusku. Pluk je kus za frontovou linii a čeká na reorganizaci. Z našich dvou set tanků jich zbylo jen šestnáct. Mužstvo utrpělo osmašedesátiprocentní ztráty. Už začínají přijíždět nové tanky. Jsme tu teď pátý den. Mnozí z nás je pokládají za svých nejlepších pět dní války. Lidé od zásobování se někde velice šťastně zmýlili. Rota dostává i nadále zásoby pro 220 mužů, což vůbec není špatné, když vezmete v úvahu, že nás není víc než šedesát. V kantýně se zásobovací důstojník může pominout z toho, že mu všechny potraviny má sníst pouhých šedesát vojáků.
„Co s tím mám sakra dělat?“ volá zoufale. „Mám tu podepsáno pro 220 mužů! Ti bastardi se klidně nechají pozabíjet od těch zatracenejch untermenschů a komu já to teď rozdám? Za tohle půjde někdo ke zdi!“
„No tak to rozdej nám,“ křikne na něj vesele Porta.“Budeš překvapenej, jak rychle my tě těch problémů zbavíme!“ Rozpoutá se bouřlivá diskuse. Zásobovací důstojník se nemůže rozhodnout, co dělat. Dokonce ani když se Drobeček nabídne, že jestli nám potraviny nevydá, rozbije mu hubu. Bůhví k čemu by ještě došlo, kdyby se neobjevil oberst Hinka a nenařídil důstojníkovi mužstvu veškeré zásoby vydat. Důstojník z toho naprosto šílí!
Dědek dostane zvláštní příděl žvýkacího tabáku a ostatní z nás dva doutníky nad normu. Porta, samozřejmě, navíc celý karton koňaku.
Takže teď se v klidu povalujeme pod jabloněmi. Během pár hodin jsme všichni přibrali několik kilo na váze. Porta vypadá, jako by měl každou chvíli rodit. A minimálně dvojčata. Nejenže spořádal celý svůj příděl, ale navštívil také čtvrtou rotu a dojedl po ní všechny zbytky. Sedí na prázdném barelu od nafty, který zároveň využívá jako latrínu. Žijeme teď podle manýrů vysoké společnosti. Potahujeme z dlouhých doutníků. Když na sebe navzájem mluvíme, oslovujeme se svou vojenskou hodností; a popíjíme koňak ze skutečných sklenic. Jakmile ale Porta začne používat vidličku a nůž, my ostatní to vzdáváme a chceme poslat pro vojenského doktora se svěrací kazajkou. Porta si na oslavu tohoto vzácného dne nasadil monokla Drobeček si na obě strany svého tvrdáku připevnil slepičí křídla. Připadá mu asi, že takhle vypadá o něco vznešeněji. Poprvé po šesti týdnech si sundáváme boty a cítíme se báječně. „Ten náš kurát je ale pěknej vožrala,“ poznamená z ničeho nic Drobeček mezi dvěma doušky koňaku, který zapíjí pivem.
„Kterej?“ zeptá se Porta se zájmem. „Ten katolík se žlutým odznakem, nebo ten s bílým, ten protestant?“
„Ten páprda s bílým,“ odvětí Drobeček a zakoulí očima k nebesům, jako když člověk mluví o nějaké svaté věci nebo osobě náležející ke svaté hierarchii. „Doufám, že takový závažný obvinění proti tomu počestnýmu důstojníkovi můžete nějak dokázat, obergefreitere Creutzfeldte,“ ozve se výhrůžně Porta.
„Si piš, že můžu!“ zvolá Drobeček. „Ten všivej bibloznalec se včera zlískal, jak zákon káže, a měl pak chutě něco si začínat s tou hrbatou, starou babuškou dole u přívozu. A navíc se u toho ksichtil jak ňákej židák s hrstíplnou podělanejch zlatejch dukátů. Měl setsakra velký štěstí, že se už začínalo stmívat, takže sem ho spíš slyšel, než viděl, ale je jasný, že musel nasávat jak houba.“
„Jak to můžeš vědět, když byla tma?“ zeptá se Barcelona podezřívavě. „Slyšel sem přece z toho fleku, kde sem ležel, všechny ty jeho tlachy,“ namítne Drobeček uraženě. „Docela komedie. Hustil tý starý hrbatici, že je jako jeho jediná láska a že mu ji snad musel seslat samotnej jeho anděl strážnej. A že ho prej, Kristova noho, poslali na frontu právě kvůli tomu, že si jako rád přihne. V Lipsku s ním prej kvůli tomu už nikdo nechtěl nic mít. Dyž tam měl v kostele poslední kázání pro posádku, vypadnul z tý sakramentský kazatelny ňákýmu generálovi rovnou do klína, zrovna dyž vyprávěl podobenství vo tom chlápkovi s vobrnou. Dostal se prej jen k těm známejm slovům: „Seber si svůj slamník a okamžitě padej!, dyž neudržel rovnováhu a zhoupnul se přes to zábradlí. No a hned měl v kapse lístek na Východ!“
„To mi připomíná,“ převezme nit vyprávění Porta, „ty časy, když jsem sloužil jako pravá ruka kurátu KurtuWinfussovi ze sedmý pěchotní divize v Mnichově.
Byl to takovej věčnej šťoura, co pořád strkal nos všude, kam neměl. Jednou večer se rozhodnul, že si

prověří, co je pravdy na množících se pověstech o mnichovský opilosti a nemravnosti, takže jsme začali v Horáuhausu, kde se nad kyselým zelím a pivem scházejí spořádaný občani s různejma darebákama a kde si bez větších problémů můžete nabrnknout nějaký to kotě pro potěšení. Dorazili jsme tam kolem osmý hodiny, kdy bejvá vždycky největší nátřesk. Davy musejí čekat venku, protože dovnitř by se už nevešla ani myš. Byl tam snad každej i se všema svejma bratrama a sestrama!
,No to se ale máme, hoši, hulákal tam jeden slušně nachmelenej pěšák, ,přišel se na nás podívat velebníček, takže dneska večer se nekonají žádný rvačky ani muchlovačky. ,To už nám lezou stavět oltáře Německý říší i sem do Hotbráuhausu? A všichni tihle drsný vojáci spustili sborem:
Kupředu. vojáci boží, kupředu za válkou,
Kristus nad námí drží ochrannou ruku svou...

Kdyby se mi podařilo tím davem prodrat, asi bych si vzal toho pěšáckýho hajzla pěkně do parády. Můj kurát to tehdá slušně schytal. Sesypali se na něj všichni, co byli v tý chvíli ve frontě kolem nás. Já jsem rozdával rány vpravo, vlevo i doprostřed, ale jim to bylo jedno. Ty neměli v hlavě nic jinýho, než chlast a ženský. Nakonec jsme se s kurátem přece jen propracovali dovnitř, samozřejmě do nóbl lokálu nahoře v prvním patře. Tamjsme hodlali to svoje tažení proti pití a nemravnosti zahájit. Postavili jsme se do rohu, abysme moc nepřekáželi zákazníkům, který se tam potáceli kolem.
,Porto, povídá mi kurát, ,tobě můžu věřit. Ty jsi mladý, inteligentní muž, ve kterém shledávám mnoho dobrého a chvályhodného. Dokážeš vzít za práci, jsi skromný a správně jsi pochopil, co je posláním církve na vojenském poli. Nikdy jsi nic nepopletl jako mnozí mí dřívější pomocníci. Nikdy jsem tě neviděl kouřit ani pít. Po celou tu dobu, co u mě pracuješ, se nevypařila ani kapka mešního vína a nikdy nám nedošly zásoby. Neholduješ hazardu, a co se žen týče, máš pověst naprosto neposkvrněnou. Co vím, tak nemáš žádné dluhy, a jsi dobrý přítel, často pomáháš těm, kteří to potřebují. Seržant, který má na starosti výplaty, mi sdělil, že jsi nikdy nepožádal o zvýšení mzdy. S potěšením jsem zjistil, že jsi zběhlý a schopný v kancelářských záležitostecha máš rukopis úhledný jako nějaký akademik. Zároveň mi udělalo radost, když jsem si všiml, jak šetříš s papírem a obracíš obálky naruby, aby se každá dala použít dvakrát. Nedopustíš, aby se něčím zbytečně plýtvalo. Ve službě jsi vždycky jako první, vyrovnáváš a zhásíš svíčky, nabádáš k pořádku ty, kteří během svatého přijímání plivou po zemi. Na jakémkoli druhu psacího stroje píšeš téměř bez chyby. Žádný kostelník by svou práci nezvládl lépe než ty. A při mši se nikdy nespleteš ve zpěvu. Můj poslední pomocník vždycky pomotal otčenáš s krédem. Uniformu máš pořád v dokonalém pořádku, boty naleštěné, límeček čistý a bílý. Proto jsem se rozhodl svěřit ti teď důležitý a nebezpečný úkol, ovšem nedopusť, aby nad tebou zvítězilo pokušení! Ďábel číhav téhle bavorské Sodomě na každém rohu. Sejdeš teďdolů do velkého sálu a budeš bedlivě sledovat, co se tamděje. Tady máš 100 marek na výdaje, protože nechci, aby sis to musel hradit z vlastních peněz. Já se vydám do Ludwigssaalu, kde se scházejí důstojníci. Zítra společně sepíšeme hlášení o tom, co jsme viděli a slyšeli. Sejdeme se v devět v polní kapli.
„Jistě, Herr Padre! zakřičel jsem hlasem, kterej tak vylekal tři opilce, až si na svejch židlích sborově uprdli a rozkašlali se. Nijak jsme si toho nevšímali, protože kurát zastával názor, že prdět je normální lidská reakce omluvitelná podmínkama a okolnostma. Sešel jsem teda dolů za seržantem Balkem, kterej tam vysedával uprostřed živý zábavy a čekal na mě. Nechaljsem ho, ať mi objedná čtyřlitrovej korbel, a pak si muřekl o prachy, který mi dlužil - 700 marek.“
„To jsi už tehdy půjčoval peníze s osmdesátiprocentním úrokem?“ zeptá se Barcelona Blom se zájmem.
„To jsem dělal už dávno předtím, než jsem se dostal do divizní kaple v Mnichově a převzal tam duše celýpěchoty.“
„A to o tomhle všem tvůj nadřízenej nevěděl?“ otáže se Dědek s pobaveným pohledem. „Ne,“ zašklebí se Porta. „Ten věděl jen to, co jsem si myslel, že by vědět měl, nic víc.
Ale tohle měla bejt Balkova velká noc, takže ji zahájil tím, že si půjčil dalších 700 marek. Když jsem byl v armádních duchovních službách, dělal jsem docela slušný obchody. Zpátky do kasáren jsme se nechali dovézt v kočárech s koňským spřežením, a než jsme tam dorazili, byli už koně skoro tak ožralí jako my. Dokonce s náma i řehtali melodii, Oh du schner Westerwoll . Ke spánku jsme je pak uložili za strážnicí. Nahoru s náma nechtěli jít.

Jenže můj svatej šéf upadnul ten večer do ještě horší společnosti. Skupinka důstojníků ho opila malinovým džusem, kterej předtím trochu pokřtili, takže když druhej den kolem poledne dorazil do polní kaple, byl pořád ještě pěkně sťatej. Sliboval mi ruku svý sestry, ačkoli žádnou neměl, a pak se mě pokusil zatáhnout k sobě dopostele v domnění, že jsem jakási Louisa z Zell am See. Taky mi svěřil několik historek z pohlavního života Jana Křtitele. Nakonec se rozbrečel a žádal mě, abych mu jednu vrazil, protože zhřešil. Tohle přání jsem mu samozřejmě s radostí splnil, jenže naneštěstí jsem ho praštil trochu moc, takže skončil na posádkový pohotovosti a já ve vazbě. Obvinil mě, že jsem mu nadělal do jeho parádních bot, ale mohl za to pochopitelně on sám. Důstojníci v Hofbráuhausu mu totiž, když se mu na tom večírku začala motat hlava, dali místo aspirinu nějaký projímadlo. Na rozkaz velitele jsem byl za to, že jsem udeřil kuráta, odsouzenej k jedenadvaceti dnům. Náš oberst nikdy o těžším trestu neslyšel. Když mě mezi dvěma strážema s nabitejma ručnicema a nasazenejma bajonetama vyváděli ven, stál před vězeňskou brankou kurát ve svý polní uniformě.
‚Jsi prolhaný padouch, křičel na mě a ve tváři měl přitom výraz, jakej měli mučedníci, když je ve žhavejch kleštích vyváděli z bran Říma. , Bůh ani já s tebou už nikdy nechceme nic mít, prohlašoval s rukou vztaženouk nebesům, kde předpokládal, že Bůh přebývá. ‚Špatněto s tebou dopadne, jestli budeš dál pokračovat po cestě směrem k zatracení! Po chvíli se mu ale vrátila jeho lidskost a daroval mi dvě krabičky junonek. Dokonce to došlo tak daleko, že mi sliboval, že mi Ježíš odpustí, když se brzy vrátím mezi jeho ovečky. Doprovodil mě až na strážnici, kde nařídil tamějšímu dozorčímu důstojníkovi, aby se mnou zacházel slušně. Museli mi povolit nechat si ty balíčkycigaret. Byl jsem tam za bohabojnýho muže, kterýho jistý podlý osoby svedly na cestu ďábla. Druhej den mi po svým sluhovi poslal košík se zvláštním přídělem potravin. Mezi všelijakejma salámama tam byla i polní bible svázaná v zelenejch deskách, v barvě naděje. Dopředu mi napsal:, Vojáku, obrať svou tvář k Bohu! Nezapomínej na modlitby! Nechť hvězda Naděje ozáří tvou temnou celu! Naštěstí jsme tam měli dost světla z karbidový lampy, takže si Ježíš ušetřil práci.
Jakmile dozorčí důstojník objevil ten roh hojnosti, okamžitě se nastěhoval ke mně. Pak byl se mnou v cele ještě jeden voják od transportu, kterej v tváři vypadal jako nějakej exportní pašíka dokázal imitovat všechny možný zvířata. Než se stal vojákem, vystupoval s tím na jevišti a měl prej obrovskej úspěch, zvlášť na venkově, kde z toho měli vesničani neskutečnou srandu, když před nima chlápek z města chrochtal jako prase nebo kvokal jak stará slepice.
Ve dvě ráno se po celý věznici ozývaly stížnosti nahluk, kterej jsme tropili. Odpovídali jsme na ně:
Mein Hut, der hat drei Ecken,
drei Ecken hat mein Hut
‚und hat er nicht drei Ecken,
dann ist er nicht mein Hut.
Pak jsme ještě přidali písničku desátýho britskýho husarskýho pluku ‚Mojžíš v Egyptě.
Voják od transportu nám k tomu dělal trubku. Dozorčí důstojník k tomu přidal na ešusy klapot koňskejch kopyt a já tympány. Tobyl nářez! Znělo to, jako by se věznicí prohánělcelej jezdeckej pluk. Fakt jsme se tam neměli zle. Z nedaleký kavárny, která se jmenovala ‚Přátelé radovánek, jsme si nechávali posílat kořalku a pivo. A ta cela, co jsme v ní bydleli, to byla nefalšovaná cela smrti. Všude po zdechtam byla spousta zajímavejch nápisů. Jeden z nejčerstvějších byla řízná vojenská zpráva:
Hej, vy bastardi! Feldwebel Paicl Schlüntznarozen na führerovy narozeniny, 20. dubna odchází 3. května (1938) Škoda že On mě na té cestě nedoprovodí.

Na jiným místě tý zdi zase stálo velkýma písmenama:

Přislušnik SS Boris Brarcse zastřelen zbabělými Němci 7. 4. 38. Říkali, že půjdu do Valhally, ale já myslim, že mi lhali. Nevěřím ničemu z těch jejich kydů, radši dostal bych se do ráje židů. A oberstürmbahnführer Kordel, ať mi laskavě políbí prdel. Vzpornínejte na mě! Aspoň o Vánocích!

Pod oknem krátký strohý sdělení:

Jdu zitra ve čtyři ráno. S pravým německým Wiedersehen
Helmut Wenzel, Sssturmmann
P. S. Můžete se jit všichni vysrat!

A ještě po obou stranách svýho jména přikreslil nadšeně dva hákový kříže.

Mezi obyvatelama cely devět musel bejt taky nějakej politickej filozof, kterej napsal na strop:

Co je to marxismus? Je to neárijská babička národniho socialismu!

Takže tam jsme teď vysedávali my tři, v týhle příjemný cele plný smutnejch vzpomínek, a užívali jsme si tak, že vězňové z dalších tří pater poslali vězeňskýmu veliteli kolektivní stížnost na hluk, jakej tam po večerce vyvádíme. A to se naše večírky ještě rozrostly a staly se ještě hlasitějšími když dorazil hauptfeldwebel Putkammer. Byl na cestě domů ze svatby, ze který ho vyrazili, když se třikrát po sobě pokusil znásilnit nevěstu: jednou během hlavního chodu, jednou po zákusku a do třetice ve vaně. Zazvonil u dveří na zvonek a dožadoval se vstupu hlasitým, rozkazovačným tónem. Nikdo ho ale neslyšel, tak zabušil ostřím svojí šavle. Měl na sobě kompletní uniformu. Když ani potom nepřišla žádná odpověď, prohodil oknem kámen a vypálil třikrát do vzduchu, přičemž se střelil modrou lucernu nad hlavním vchodem.
Jmenovali jsme ho čestným vězněm cely devět.

Deutschland, Deutschland ohne alles, ohne Butter,0hne Speck, and das bisschen Marmelade frisst uns die Verwaltung weg.

Náš zpěv se rozléhal až do stájí na druhý straně náměstí, kde se svýma koňma nocovali dragouni.
‚Bratři, takjsme se nakonec sešli na popravišti, hulákal hauptfeldwebel a bil se do prsou. Dulce est decipere in loco. Později ho něco naštvalo a tvrdil nám, že jsme parta darebáků, který ho svedli ze správný cesty.
Čtvrtej den nás navštívil kurát a my, abysme svýho dobrodince potěšili, jsme souhlasili, že se necháme biřmovat. Byla to tak dojemná záležitost, že se voják od transportu rozeštkal a začal pochrochtávat jako vepř. Celý se to konalo v posádkovým kostele. Když se o tom doslechl velitel, málem z toho zešílel a napařil nám dalších osm dní navíc za to, že si děláme švandu z církve. Kuráta přeložili do jednoho hodně vzdálenýho a pochmurnýho pohraničního města. Ještě než nasedl na vlak, stačil nás všechny exkomunikovat.
‚Já vás zbiřmuju tak, že se budete divit, sliboval nám oberst na velitelův rozkaz. , Víc, než by se vám líbilo. Nacpu vám modlitební knížky do chřtánu a budu vám je protahovat nahoru a dolů na kusu ostnatýho drátu, vy zlosinové! „

Stepí se začínají rojit těsně sevřené skupinky ruských postav v khaki. Jsou jich tisíce a tisíce. Rozbouřenou trávou se valí vlna lidských těl. Německá pěchota v polní šedi vypadá ve srovnání s těmito hrozivými hnědými hordami docela neškodně. Postupují kupředu s nasazenými bajonety, naši koncentrovanou kulometnou palbu vůbec neberou na vědomí. Naše pěchota v panice ustupuje ze svých pozic. Důstojníci se ji snaží zastavit. Německé kulky zabíjejí německé vojáky, ale strachem šílené muže nedokáže od útěku do zákopů odradit nic. Důstojníci, kteří se odmítnou hnout z místa, jsou zašlapáni do země. Už nebojujeme za vlast, ale za zachování holého života.
K nebesům vyletí rudé světlice jako signál dělostře lectvu. Před ruskými pluky se vztyčí palebná clona nebývalé mohutnosti. Do postupujících hord začnou bubnovat kulky stovek kulometů. Naše rota se ukryje za cihelnou. Šrapnely zametají step jako ohnivá košťata. Postupujeme s tanky pomalu kupředu na vyvýšeninu, z níž pohodlně přehlédneme mnoho kilometrů na západ.
V dálce spatříme v sevřených řadách pochodovat ruskou pěchotu. Vyjíždíme vpřed v široké V formaci a bez podpory pěchoty si prorážíme cestu zdmi a ruinami. Naše kulomety nepřestávají plivat kulky.

Dělostřelecká baterie tažená koňmi se před námi dává na bezhlavý útěk. Děla sou smýkána za uhánějícími koňmi, dokud ti nenaleznou smrt v dešti kulek a děla s kolesnami přes ně nepřeletí a neskončí na beztvaré hromadě kovu, dřeva a lidských i zvířecích těl.
Větráky tiše hučí, jak nám z kabiny vysávají štiplavý dým ze střelného prachu. Průlezem vyhazujeme ven jeden pytel s prázdnými nábojnicemi za druhým. Tank se celý chvěje a otřásá neustávající palbou. Všechny nás popadla jakási lovecká horečka; při každém zdařilém zásahu se rozesmějeme. Ani nepomyslíme na to, že vlastně zabíjíme lidské bytosti. Jako by se pro nás zastavil čas.
Vedro začíná být nesnesitelné. Je nezvykle teplý podzimní den. Bojujeme už hodinu nebo pět? Nemáme tušení. Do ocelových boků vozidla bubnuje ohlušující palba pěchoty. Několikrát se na nás pokoušejí vojáci z protitankových jednotek připevnit magnetickou minu, ale vždycky je včas spatříme a naše plamenomety je spálí na uhel.
„Nepřátelské tanky útočí!“ ozve se na poplach z reproduktoru. Na obzoru se přes vrcholky kopců plíží tři ze čtyř stovek T 34. Pluk s děsivým třeskem zahájí palbu ze všech děl. Země vzplane. Vedoucí T 34 se promění v pochodeň ohně a dýmu, jenže brzy vybuchuje v bílých žhnoucích ohňostrojích také nepříjemně mnoho našich PIV. Mastný černý dým šplhá vzhůru k čistě modrým nebesům. Dlouhé dělové hlavně opouští šrapnel za šrapnelem, aby se s hvízdnutím zabořily do masy nepřátelských tanků.
Další a další tanky na obou stranách explodují a rozlétávají se na kusy. Jen málokteré posádce se podaří zachránit. Většina z nich umírá v plamenech. Takový je úděl tankisty.
Náhle se nepřátelské tanky obracejí a plnou rychlostí se ztrácejí za kopcem. Na okamžik uvěříme, že před námi prchají, ale brzy spatříme, o co jim šlo.
Znovu se otáčejí dokola a bez zastávky se valí našimi oslabenými pěchotními pozicemi několik kilometrů na severu. Využívají německou taktiku. Udeř tam, kde je odpor nejslabší. Jednoduše řečeno: Blitzkrieg!
Oberst Hinka si konečně uvědomuje nebezpečí a dává nám rozkaz, abychom se okamžitě stáhli.
„Tanky na ústup. Rychle, rychle!“ Hoši v zákopech jsou ponecháni svému vlastnímu osudu. Tanky je opouštějí tak rychle, jak jen je jsou jejich pásy schopny nést. Na okamžik zastavujeme, abychom nabrali raněné. Jsou na našem zadním pancíři natěsnáni v několika vrstvách, připomínají spíš pytle s moukou než lidské bytosti. Na opatrnost však nezbývá čas. Mohou děkovat nebesům, že je vůbec někdo bere s sebou. Za chvíli jsou už po celé korbě. Na předních pancí řích, na střelecké věži, na bočních ochozech, kde je tře ba téměř nadlidské síly, aby se při všem tom natřásání a poskakování po nerovném terénu udrželi.
„Kamarádi, vemte nás s sebou!“ volají na nás ti, které jsme museli nechat vzadu.
„Neopouštějte nás!“ Proseb ně k nám vztahují ruce. Díváme se na druhou stranu a oni se ztrácejí v mračnu prachu a výfukových plynů, jak Porta přidal na rychlosti.
Na korbě tanku už pro ně nemáme místo, a jestli se dostaneme do boje, stanou se ti, kterým se na palubu dostat podařilo, snadným terčem pro nepřátelské kulomety. Šíleným tempem se prodíráme křovinami a příkopy Pětadvacetitunový PIV se houpe jako loď na rozbouřené mořské hladině. Bez ubrání rychlosti se proženeme dělostřeleckým parkem. V dálce před sebou rozeznáváme prach zvířený 100 ujíždějícím plukem. Je to závod se smrtí. Jestli se kolem nás sevřou nepřátelské kleště, dřív než se nám podaří proklouznout, odstřelí nás jak hliněné holuby.
„Rychleji, rychleji!“ ozývá se ustavičně z reproduktoru. Zastavujeme, abychom vzali do vleku Barcelonův poškozený tank. Řetěz se však se zasvištěním přetrhne a jehokonec ufikne hlavu jednomu z našich raněných. Nějakému feldwebelovi.
Celí propocení upevňujeme s klením novýřetěz. S Barcelonovým PIII v závěsu se pak na první pohled podstatně nižší rychlostí valíme hořící vesnicí. Dělostřelectvo tu odvedlo slušnou práci. Všude kolemse povalují krvavé chomáče lidského masa. Nad těly víří miliony much v ohromných bzučících rojích. Ze zápachu se nám zvedají žaludky. Jen vyjedeme z vesnice, vypálí po nás T 34 s ustřelenými pásy. Schytá to Barcelonův PIII. Není schopen pokračovat v cestě. Bez pomyšlení na raněné na korbě otáčím hlavní a zaměřuji na nepřátelský tank. Náš šrapnel mu ustřelí věž. Ven vyskočí dva muži, ale Heide je pokosí kulometem. Jeden spadne podél pásů, druhýu zadku tanku. Snaží se odplazit pryč, ale naše stopovka si ho najde a ukončí jeho trápení. S PIII je však konec. Když se pokusíme rozjet, praskne řetěz rovnou na třechmístech. Barcelona i s celou svou posádkou se přesunou k nám. Drobeček hodí na PIII hrst granátů

a ten je okamžitě v jednom plameni. S rachotícími pásy se ztrácíme ve stepi, motor zabírá na nejvyšší obrátky. Nemůže nás zachránit nic než rychlost a taktika momentu překvapení. Ve vysílačce slyšíme obersta Hinku, jak seřvává velitele roty za to, že nechal svou osmatřicetitunovou škodu uvíznout v bažině. Velitel si prý myslel, že to vezme zkratkou kolem řeky. Snad by se ještě dala vytáhnout pomocí PIV, který má širší pásy než škoda. „Dobře, pokusíme se vás vyzvednout zítra se záchran ným vozem," křičí na něj oberst popuzeně. „Budete tam muset zůstat přes noc, Mosere!"
„Tak to je rozsudek smrti," poznamená bezstarostně Porta. „Nikdy to neměl hlásit, že uvíznul zadkem v močálu. Kdyby u toho přemejšlel, vyhodil by prostě tu mašinu do vzduchu a dal by Ivanům sbohem. Pak by v hlášení prostě napsal, že do něj nějakej T 34 napálil šrapnel. Naštěstí pro nás je ještě nenapadlo srovnávat naše hlášení s nepřítelovým, ale jak je tak znám, jednou s tím určitě začnou."
„Vůbec nemáš smysl pro svoje povinnosti," okřikne ho Heide vyčítavě. „Člověk nesmí svůj tank vyhodit do vzduchu kromě případu naprostý nezbytnosti!"
„To jsem si všiml," zakření se Porta povýšeně. „Až se my jednou dostaneme do průseru a ustřelej nám kus pásu, tak na mě neřvěte, pane národní hrdino. Bude nesmírně zajímavý sledovat, jak si s našima ruskejma brachama hraješ na honičku."
„Přestaňte sakra myslet tak negativně," protestuje Drobeček. „Pojďte se bavit vo něčem pozitivním, jako například vo ženskejch." Ženeme se po zaplavené cestě přímo do dělostřelecké jednotky tažené koňmi. Vojáci i koně se v panice rozutečou, aby byli co nejdál od tanku, který na ně z obou kulometů chrlí stopovky. Porta se po hlavě vrhne na houfnici zaparkovanou mezi dvěma domy. Jako zkamenělí na ní sedí tři pěšák i s plnými miskami v rukou. Jeden z nich má zrovna lžíci v puse. Očividně jsme je překvapili právě uprostřed přestávky na jídlo. Všechno se v mžiku ztratí pod našimi pásy. Ve zpětném zrcátku ještě vidíme, jak se plazí po zemi a proklínají nás. „Proklatě, všechno to vyhodit do vzduchu!" zavyje chvíli nato Porta. „Je to celý nějaký rozhašený! Člověk už nemůže věřit ani motorům, který tihle vyšinutý nacisti vyráběj!"
„Co se stalo?" ptá se nervózně Dědek. „Ztrácíme otáčky jak žid na cestě do esesáckejch kasáren," odpoví Porta a vztekle přitom kope do plynového pedálu. Honem sundaváme kapotu z motoru. Nemůžeme však přijít na to, kde je zádrhel. Všechno, co zkoumáme, bezvadně funguje. „Pojď sem dolů," křikne na mě Porta a tahá mě za nohu, „ale Bůh ti pomáhej, jestli tady ta kraksna zůstane trčet nebo jestli mi něco uděláš se spojkou!" Nevybíravě mě posadí na své místo, abych si vzal na chvíli na starost řízení. Čistě z nervozity zajedu do hluboké jámy a nechybí moc, abych ho převrhnul. Porta s Heidem se jdou mrknout na motor. „Zatracená práce!" chytá se Dědek za hlavu. „A tohle se nám musí stát, zrovna když chceme prorazit mezidvěma útočícíma nepřátelskejma kolonama. Horší už to snad ani bejt nemůže!"
„Tak to bych netvrdil," namítne Porta. „Radši budu mít úplně chcíplej motor než ruskej šrapnel v zadku."
„Spoj se s Legionářem," nařídí Dědek Heidemu. „Řekni mu, ať zastaví a vezme nás do vleku." Jenže Legionář naši vysílačku neslyší a pokračuje dál přes vrcholky. V tom okamžiku jeho PIV vybuchne. Vysoko do vzduchu vyšlehne modrobílý plamen. Poklop průlezu se nad stepí rozletí jako hozený disk. Ke své obrovské úlevě vidíme, jak Legionář s Profesorem vyskakují z tanku ven. Ostatní tři členové posádky zůstávají lapeni v pekle uvnitř. Z dálky vše vypadá jako dýmající vysoká pec. Zvuk k nám dorazí jako protáhlé hromové dunění teprve o chvíli později. Porta je uvnitř u motoru, buší tam kladivem a cosi šroubuje. Zní to, jako by se snažil rozmlátit maybach nakousky. V přestávkách proklíná Rusy, partaj a zejména Julia Heida.
„Stejně je to všechno tvoje chyba," křičí na něj od vykuchaného stroje. „Kdyby ta tvoje pitomá prohnilá partaj zůstala sedětv Burgerbráukelleru u piva, místo aby si hrála na politiku, nemuseli jsme tuhle podělanou válku vůbec mít a nikdy by se nám ani nezdálo, jak vypadá nějakej zatracenej maybach.
„Radši mi nelez na oči, ty hnusnej teplouši!"Dvě hřmotná třesknutí a Heidemu prosviští nad hlavou spálená výbojka.
„Tak to bysme měli," zamumlá nakonec Porta a protahuje se zpátky ven. Maybach přede jako spokojená kočka. Opět vyrážíme na cestu a bez zastavení ještě nabíráme k sobě do kabiny Legionáře s Profesorem. Palba ruských kulometů už smetla z korby poslední zbytky našich raněných. „Máme zastavit a vracet se pro ně?" ptá se Dědek nejistě. „Nemůžeme, ani kdybysme chtěli," odvětí Porta."Akcelerátor

je nadoraz a zůstane tak, dokud kolem sebe zas neuvidíme nádherný hranatý německý palice!“ Vtom v motoru cosi bouchne. Pod kapotou se začnoudo kabiny drát jazyky plamenů. Drobeček s obtížemi spustí automatický hasicí přístroj. Oheň pomalu odumře. Motor se znovu rozběhne. Našim uším to zní jako ta nejkrásnější hudba. Drobečeksi otře pot ze své prachem a olejem zčernalé tváře.
„Z pekla štěstí, že s sebou taháme ty hasicí krámy,“stačí ještě říct, než do tanku udeří blesk takovou silou, že vytrhne poklop na střelecké věži z pantů. Vyletím ze sedačky a nějaká obrovská ruka jako bymě zatlačila dolů pod dělo. Po tváři se mi rozlije proudkrve a dočista mě zaslepí. Drobeček se v bezvědomí složí mezi šrapnely. Výbuch jím smýkl přímo proti dělu, které ho omráčilo. Jeho kožená kukla leží roztržená u bedny s municí. Barcelona leží s ústy dokořán. Obnažené zuby připomínají úsměv kostlivce. Dědek je přesvědčený, že má zlomenou páteř, ale naštěstí to není zdaleka tak zlé. Společnými silami se námpodaří vrátit mu všechny klouby na správné místo. Jeho výkřiky bolesti musí být slyšet na kilometry daleko.

„Tahle stará rakev to má spočítaný,“ oznamuje námPorta suše. „Už s ní nehnu! Je úplně na hadry! Zvedněte svý zadky a padáme!“
„Ven!“ nařizuje Dědek. „A vůz zničit!“ Jsem poslední, kdo odchází, proto odpálím ve věži výbušnou nálož.
„Myslím, že nejlíp uděláme, když odsaď poženeme svinským krokem,“ prohlásí Porta a ukazuje na malý jedlový hájek, odkud zvědavě natahují krky ruští vojáci a zírají na nás. Barcelona s ostatními jsou už na vrcholku nedalekého kopečku. Spěšně je následujeme. V uších nám hučí krev a těžko se nám dýchá. Bodá nás v plicích a nosní sliznice máme suché a rozedrané od těžkého dýmu ze střelného prachu v kabině. Rusové sledují každý náš pohyb a mohli by nás lehko odstřelit.
„Přidejte!“ pobízí nás stroze Dědek. „Musíme se dostat za támhlety kopečky. Ostatní jsou už pěknej kus před náma.“
„Sakra, jak to, že po nás Ivani nestřílej?“ ptá se bezdechu Porta. „Mohli by nás sundat jak chromý zajíce!“ Heide zakopne a udeří se do čela o velký kámen. Chvíli je v bezvědomí. Společně s Drobečkem ho zvedáme na nohy.
„Klidně tu můžem zůstat stát na místě,“ zasténá, zatímco si stírá krev z obličeje. „Stejně nás každou chvíli pokosej kulometem. Nemůžeme jim uniknout!“
„Jen pěkně koukej šlapat, ty nacistickej velikáne!“zavrčí na něj Drobeček. „Za tím podělaným kopcem na tebe čeká celá mísa vařenejch hákovejch křížů!“
„Já mám dost!“ vydechne Dědek unaveně a složí sena zem. „Na takovýhle štrapáce už nemám léta. Dál už neudělám ani krok!“
„Tak se mrkni za sebe přes rameno, staříku,“ ušklíbne se Porta, „a to ti garantuju, že ještě pěkně popelášíš zpátky za strejdou Adolfem!“
Teď už chápeme, proč Rusové dosud nezahájili palbu. Chtějí nás dostat živé. Ani ne padesát metrů za námi kluše celý oddíl. Dědek je v tu ránu na nohou a upaluje nebývalou rychlostí. Všechna únava jako by z nás spadla. Sprintujeme jako olympijští medailisté. I s plnou polní na zádech bychom nechali Jesse Owense daleko za sebou.
Ve vysoké trávěleží zraněný leutnant. Má rozdrcenou levou nohu, bílé kosti prosvítají ven. Bereme ho s sebou. „Díky, kamarádi,“ zalyká se slzami. Rusové nás pomalu dohánějí a my se můžeme bránitjen bajonety a dýkami. Ostatní osobní zbraně jsme nechali v tanku. Leutnant má sice mauser, ale to je proti celé četě sakra málo. „Kéž bysme měli kulomet,“ povzdechne si Porta. „Toby ty Stalinovy poskoky naučilo starat se o jiný věci než o honičky s náma. Nanýtoval bych do nich tolik železa, až by si mysleli, že se omylem dostali někam doloděnic.“
„Jen mě tu nenechávejte, kamarádi,“ zasténá leutnant, kterého mezi sebou táhneme my s Heidem. Není mu moc přes devatenáct a rozhodně nemůže být na frontě dlouho. Zelený kabát jeho uniformy zatím nezdobí ani jedno bojové vyznamenání, a že jimi pro vyšší šarže nešetří, kolikrát jim stačí zamávat na souseda a už nějaké mají.
„Fric, Fric, idi suda, „ volají na nás Rusové. „Máme pro vás děvčata! Fric, Fric, idi suda! Ruský dámy už se na vás těší!“ Pomalu se kolem nás stahují. Tázavě se podívám na Heideho. Přikývne a bezmocně

stáhne koutek úst. Pustíme zraněného leutnanta. Srdceryvně vykřikne a kus ještě poskakuje za námi po zdravé noze, než upadne na zem.
„Ne, ne, vezměte mě s sebou, vezměte mě s sebou! ,“Kamarádi, nenechávejte mě tu Ivanům. Jenže v sázce jsou naše vlastní životy.
Leutnant se pokouší škrábat za námi, ale brzy to vzdá. Místo toho na sebe začne zběsile házet hlínu v naději, že ho Rusové přehlédnou. U konce s dechem dosáhneme vrcholu kopce a podívá me se dolů do údolí širokého asi sedm kilometrů, v němž se popásají stovky bílých krav. Zpola běžíme, zpola se zběsile kutálíme po svahu ke stádům. Jen zázrakem si při tom nic nezlomíme. Drobeček přehlédne skalisko a zřítí se z výšky téměř deseti metrů. Slepý vztekem bodá dýkou kolem sebe do země. Ozve se několik výstřelů, a jen co se schováme mezi krávy, zahvízdají nám nad hlavou kulky. Jenže na to, aby nás dostali za těmihle hradbami živého masa, by po třebovali přinejmenším dělostřelectvo. Náhle mi tvář olízne dlouhý, drsný jazyk. Jedna kráva se s přátelskou zvědavostí rozhodla vyzkoušet, jak chutnám. Rusové povykují a hulákají nahoře na kopci. Tančí v kroužku kolem raněného leutnanta. Zazní dva slabé výstřely z naganu, provázené hlučným smíchem.
„Tak ten to má za sebou,“ usoudí Porta a popleská krávu po krku. „Škoda ho,“ řekne tiše Dědek. „Vždyť to byloještě dítě.“
„Byl to dobrovolník,“ prohlásí Porta rozhodně. „Jak to můžeš vědět?“ zeptá se Barcelona.
„Nadporučík v tomhle věku!“ zasměje se Porta. „Ten nosil helmu, ještě mu nebylo šestnáct. Ten chtěl bejt důstojníkem.“
„Se mu to taky povedlo,“ povzdechne si Drobeček a plivne po býkovi, který si ho se zájmem ve svýchj černých očích prohlíží. „Akorát, že teď je z něj mrtvej! důstojník.“
„Není to žádná slast skončit s kulkou z naganu v zátylku,“ pronese zamyšleně Porta. „ Věděl bych o fůře lepších způsobů, jak zkápnout.“
„Zírejte, pánové!“ zvolá Drobeček překvapeně. „Tydle čtyřnohý komouši mají v těch svejch měchách mlíko.“ Hned se vrhne dolů pod jednu spokojeně přežvykující stračenu, popadne ji za vemeno a nechá si mléko stříkat přímo do pusy. Rusové nahoře vyvádějí. Uřízli nadporučíkovi hlavu a nabodli ji na hůl, kterou teď mávají sem a tam. „Sibiřani,“ poznamená Porta, „takže aspoň víme, co nás čeká, jestli se jim dostaneme do spárů. Kam se nám sakra ztratili ostatní?“
„Vzhledem k rychlosti, jakou upalovali, bych řekl, že už sou nejmíň v Berlíně,“ odpoví mu Drobeček.
Zaštěká kulomet. Pak se zlostně ozve několik pušek. Mezi krávy začnou dopadat kulky. Celé stádo zpanikaří a dá se do kolébavého pohybu. Nás samozřejmě táhne s sebou. „Chytněte pořádně řadicí páky,“ volá na nás Porta, když nás míjí zavěšený na ocase jedné vyděšené krávy. Následujeme jeho příkladu, každý popadneme oháňku nejbližšího zvířete a už se jede, jen nám vítr sviští v uších.
Drobečkova kráva zatočí na špatnou stranu, směrem k Rusům. To ho rozzuří a on v tomhle stavu naprosto přestává uvažovat. Chytne krávu za rohy a snaží se ji obrátit. Stračena si očividně myslí, že s ní chce zápasit, a s funěním a divokým dupáním ho povalí na záda. Tím Drobečka ale už opravdu naštve. Se skloněnou hlavou se na zvíře vyřítí a to se k němu raději s postrašeným bučením obrátí zadkem a peláší za stádem. JenžeDrobeček krávu dohoní a podaří se mu vyhoupnout se jí na hřbet. Teď se teprve začnou dít věci. Kráva poskakuje jako na rodeu a unáší Drobečka k západu. Porta je samozřejmě první, kdo se toho nápadu chytne. Vybere si jednu bílou dojnici, chvíli běží podél ní a pakjí přehodí nohu přes hřbet. Kráva zakrouží a snaží se ho setřást, ale Porta se jí drží oběma rukama kolem krku jako klíště. Zvíře vyrazí s divokým bučením za ostatními, potřásá hlavou ze strany na stranu, ocas má vztyčený. Portu však dolů nedostane. Nechceme trhat partu, takže se hned pokoušíme o totéž co Porta. Heide několikrát upadne, než příjde na to, jak se udržet v sedle. Málem ho klepne, když zjistí, že si za svého oře vybral býka. Dědek dostane takový kopanec zadní nohou, že má chvíli vyražený dech. Barcelonu nabere býk, který je očividně rozhodnutý bránit si svůj harém, a nebožák proplachtí několik metrů vzduchem. Zvíře se už už chystá zaútočit znovu, když ho složí ruská kulka. Rusové na vrcholku kopce téměř umírají smíchy a pořvávají na nás dolů svoje rady. Střílejí schválně do vzduchu, aby stádo ještě víc vyplašili. Chtějí mít z tohoto volného představení bezesporu co nejvíc.
Moje kráva tancuje kolem dokola, vyhazuje a dopadá na napnuté nohy, takže mi připadá, že mám ledviny až kdesi v krku. Jsem přesvědčený, že mi v těle nezůstala jediná kost celá. Zvíře náhle ukončí své

dovádění a rozběhne se cik cak za stádem. Uhání děsivou rychlostí. Nikoho z nás nikdy dřív nenapadlo, že by se kráva dokázala tak čile pohybovat. Dá to pořádnou fušku udržet se na těchhle oživlých beranidlech, které s námi pádí jako dostihoví koně přes klády i kameny a rovnou trnitými křovisky, v nichž necháme polovinu svých uniforem i kůže. Šíleným tempem se přeženeme přes skupinku ruské pěchoty. Muži na nás zírají tak překvapeně, že dočistazapomenou střílet. V rozvířeném oblaku rudého prachu mineme německé linie s ohromným stádem bučícího dobytka v patách. Boj na chvíli úplně ustane. Rusové vykukují ze zákopů, aby si tu fantastickou podívanou užili. Někteří nás dokonce povzbuzují. Dočista obrátíme naruby hlavní stan německých plukovníků, mapy a listiny se rozletí všude kolem. Než si však stihnou uvědomit, co se děje, ztratíme se jim v blízké vesnici, kde se před námi kuchaři a vojáci odzásobování rozprchnou, jako bychom byli nějaká nová ruská zbraň.
„Joj, já nechci umřit Na osamělý prééériiiii..., „jódluje Porta a mává nad hlavou svým žlutým kloboukem. V tomto okamžiku vrcholného triumfu se však jeho kráva náhle zastaví s oběma předními nohama pevně zaraženýma do země. Zadek jí vyletí vysoko do vzduchu, až to chvíli vypadá, jako by se pokoušela o stojku. Portavystřelí dopředu jak raketa a s hlasitým žuchnutím dopadne doprostřed zapáchající kupy odpadků.“

JENŽE ONI SE PLETOU. JEŠTĚ ZDALEKA NEJSEM VYŘÍZENÝ, JAK SE DOMNÍVAJÍ. VŠICHNI SE PLETOU. PODCEŇUJÍ MNE, PROTOŽE POCHAZÍM Z NIŽŠÍ TŘÍDY ZE SPODINY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI; PROTOŽE PODLE NICH NEJSEM DOSTATEČNĚ KULTIVOVANÝ, PROTOŽE SE NECHOVÁM PODLE ZPŮSOBŮ, KTERÉ ONI, SE SVÝMI ZAKRNĚLÝMI PTAČÍMI MOZKY, POKLADAJÍ ZA SPRAVNÉ.“

Hitler v rozhovoro s předsedou senátu Hermannem Rauschningem

Hitlerův pronikavý ďábelský hlas burácel z reproduktorů: „Němečtí mužové, německé ženy, ujišťuji vás, že síla našeho zločinného nepřítele byla mým nepřemožitelným! wehrmachtem nadobro zlomena. Untermensch už nikdy znovu nepovstane...
V reproduktorech to zapraskalo, jak se ze stovek hrdel nasycených pivem ozval jásot. „Za mými vítěznými jednotkami leží dobyté územiío rozloze čtyřikrát větši než velká Německá říše v roce 1933, kdy jsem převzal její vedení, a já vám slibuji, že brzy bude větši stokrát. Nic nás nemůže zastavit! Vezmeme si, co potřebujeme! Ti, kdo se nám postaví do cesty, budou nelítostně! zlikvidováni!“
Ještě větši ovace od věrných příslušniků strany v Burgerbriukelleru. Z reproduktorů je doslova citit zápach potu a piva. Jásot neustává. „Heil! Heil! Heil!“
„Zdravim a v úctě skláním hlavu před statečnými vo jáky a důstojniky skvělého německého wehrmachtu, kteři právě v těchto chvílích zaujimaji pozice před největším útokern v dějinách. Ručim vám za to, moji věrní soukmenovci, že nejpoději do tři měsíců bude tahle válka skončena. O Vánocích se naše mobilizované složky rozjedou domů a nový válečný konflikt příjde nejdříve za dalších tisíc let. Pokud vůbec někdy příjde. „
Ohlušujici aplaus hrozil, že se reproduktory zřítí zedi,
„Sieg heil! Prosit! Heil Prosit“ Rozlehlou Mnichovskou pivnicí se přelila vlna nadšení. Tento osudný proslov vyslechly miliony Němců. Každý měl na záležitost svůj vlastní názor, ale nikdo se honeodvážil vyslovit. Za dnů třetí říše uklouzlo člověku nesprávné slovo přiliš snadno.
Gestapo SSobergrrrppenfuhrera Heydricha mělo uši všude, dokonce i v manželských postelích. „ Teď zasadíme svému nepříteli smrtící úder, „ hromoval Hitler v divokém vytržení.

Po tváři se mu řinul pot. Jeho krví podlité oči vypadaly jako skleněné. Zaťatými pěstmi bušil do řečnické tribuny. Kravatu měl nakřivo, knoflíky košile nedopnuté.
„Po téhle porážce se Stalinovy hordy už nikdy nevzchopí! Rozhodnou-li se chtít kapitulovat, my jejich nabidku odmítneme! Tohle je svatá válka! Přisahám vám, že vytrváme, dokud nezahubíme poslední bolševickou stvůru!“
Generál vorr Hünersdorff přecházel po místnosti a naslouchal Hitlerovvm slovům.
Tomu fanatickému chvástání chorého člověka. Ani jediný z vojáků německého wermachtu nepodceňoval svého ruského oponenta tak silně jako Adolf Hitler
Ve skutečnosti nikdo nevěřil, že by tak mocný protivnik vůbec někdy mohl být poražen.
Budoucnost nemá pro Německo přichystané žádné příjemné věci. Von Hünersdorff sebral ze stolu jakousi listinu a nahlas z ni přečetl náčelníku svého štábu, oberstu Lautovi;
„Každý voják, bez ohledu na hodnost, který se dá v rozporu s mými rozkazy na ústup, bude na místě postaven před vojenský soud a okamžitě odsouzen k smrti!“
Generálovy myšlenky nezadržitelně zamířily k velkému Moltkemu: - Žádnou vojenskou operaci nelze vybudovat bez přihlédnutí ke stavu počasí. Je nutno brát v potaz ročni obdobi!-
A Hitlerova operace TAJFUN je připravena bez přihlédnutí ke skutečnosti, že je podzirm, pornyslel si a již téměř viděl, jak se zpoza obzoru začíná vynořovat porážka.

pět
TĚPLUŠKA

Ruské pláně bičují příšerné listopadové bouře, ženoucí před sebou ohromné závěje bílého sněhu. Zima dorazila se vší silou a majestátností.
První sníh napadl desátého října. Letos skutečně časně. Všechny síly přírody jako by se rozhodly nahrávat bezbožným. Německá armáda je necelých 150 km od Moskvy. Kdyby se počasí nezkazilo, mohli jsme tam být během dvanácti dní. Teď získají poničené ruské divize čas dát se dohromady a znovu se spojit. Jsou zásobeny úplněnovým zimním vybavením. My nemáme dokonce ani palčáky a musíme si vypomáhat hadry natrhanými z uniforem padlých. Místo kožešiny používáme k vycpáváníobleků novinový papír. Chomáč slámy do bot je nedostatkové zboží. Generální štáb prohlašuje, že nás zima zaskočila, zato Rusové, jak se zdá, byli o jejím příchodu zpraveni dostatečnou dobu předem. Kdyby se pánové s rudými výložkami více zajímali o ruský lid, než ho napadnou, mohli být včas varováni. Jakmile se na východním obzoru objeví šedomodrá mračna a voda v řekách naberena prudkosti, rolník Ivan začne vyztužovat okapy svéchajdy, aby byl na krutou zimu, která může udeřit nečekaně během jediné noci, připraven. Bábuška zalepí okna novinovým papírem, nejlépe se hodí Novaja Rossija, která se dává lidem zdarma, a každý ruský občan je natolik moudrý, aby o tom pomlčel, když přijdou na inspekci z okresního sovětu. Už dva dny po vypuknutí zimy začínají stromy praskat mrazem se zvuky jako z polního děla, na dohled postupujících německých vojsk se ve smečkách táhnou vlci. Vždycky se najdou opozdilci, kteří jim zajišťují přísun potravy. První dny po nich střílíme a několik se nám jich podaří zabít, ale po nějaké době se o ně přestaneme zajímat.
Dokud pochodujeme v kolonách, drží se od nás dál, ale vydat se někam na vlastní pěst, třeba i s puškou, si nikdo netroufá. Smečka člověka strhne na zem, ještě než se dostane ke druhému výstřelu. Chlad je hodinu od hodiny větší. Vypadá to, jako by se celá příroda hodlala uvést do stavu zmrazené nehybnosti, aby tak vyčkala příchodu jara. Ale kdo by myslel na jaro při padesáti stupních pod nulou, za bouře ženoucí po ruských stepích bodavé sněhové krystaly. Zásobování se nedaří dostat se až k nám. Káva se v nádobách mění na led.
Německá vojska trpí nedostatkem všeho, co je pro vedení zimní války nezbytně třeba. Nemáme žádné nemrznoucí oleje na zbraně a obyčejný olej na součástkách zamrzá. U okraje cesty stojí opuštěné celé motorizované kolony. Mráz! Po dvou hodinách zbytečného stání jsou motory k nepotřebě. „Jestli Napoleon dostal od ruský zimy pořádnou nakládačku, náš Adolf dostane ještě větší!“ prohlašujePorta hlasitě na celou rotu. „Porta povídá, že tvůj führer má tudle válku prohranou, Julie,“ volá Drobeček. „To

mu na to nic neřekneš?“ Julius Heide na něj pohlédne mrtvolnýma očima, které se zdají být ještě modřejší a chladnější než samotný lezavý mráz. „No tak, Julie,“ povzbuzuje ho Drobeček tvrdohlavě. „Říká, že Velkej Áda si na tom podělaným ledu nabije hubu ! „
„Hlásím se do služby,“ vydere se Heidemu odkudsi hluboko z hrudi. „Díky bohu,“ zvolá s úlevou Stege. „Ještě nejsme dočista ztracený. Starý bojovníci ještě můžou ukázat drápy.“
„Rozpusťte mu do chlastu hákovej kříž. Bude to dobrý pro jeho přesvědčení,“ navrhuje Barcelona. „Poctivý vitamíny pro starýho nacistu!“
„Zpívat!“ ozve se z křídla. „Hele, ty lampasáku!“ zaskřehotá Porta nebojácně. „Pojď sem, ať ti nakopu tu tvoji zmrzlou prdel, ty trpajzlíku!“ Kolonou se k nám rozlíceně prodírá generálmajor a dožaduje se vydání toho, kdo právě mluvil. „Neopovažuj se mě urážet, chlape zatracená!“ zvolárudý vzteky do bouře. „To bych si nikdy nedovolil,“ zamumlá Porta polohlasně. „Žádám, aby celá vaše rota zpívala,“ obrátí se generálmajor na oberleutnanta Mosera. „Budou zpívat takhlasitě, aby až v Kremlu slyšeli, že se blížíme!“
„Tak něco spusťte, hoši,“ nařizuje Moser unaveně.“Seřadit do trojic! Rozestupte se!“ Neochotně natahujeme levou ruku, abychom vytvořili správné rozestupy.

Weit ist der Weg zurück ins Heimatland, so weit, so weit!
Dort wo die Sterne stehn am Waldesrand,
blüht die neue Zeit, ja, neue Zeit.
Jeder brave Grenadier sehnt lieimlich sich nach dir,
ja, weit ist der Weg zurick ins Heimatland,
so weit, so weit!Die Wolken ziehn dahin, daher,
sie ziehn wohl übers MeerDer Mensch
lebt nur einmal und dann nicht mehr!

Jen tuhle odrhovačku musíme přezpívat čtyřikrát, než je generálmajor spokojený. Jakmile vstoupíme mezi stromy, dostanou z nás vlci takový šok, že se okamžitě přesouvají k jiným skupinám, u kterých se žádných zpěvuchtivých německých generálmajorů nemusí obávat. Asi po hodině se náš nadřízený konečně nabaží a zmizí ve svém voze, obklopeném eskortou vojenské policie.
Odplivneme si za ním a hlasitě mu přejeme hodně pomalou smrt někde na Kolymě.
Německá vojska se proměňují v dlouhého šedozeleného hada, tvořeného ztracenými dušemi táhnoucími se směrem naseverovýchod. Moskva je jako obrovský magnet, který nás k sobě přitahuje blíž a blíž. Je srdcem celéhoRuska. S tvářemi zahalenými v maskách z jinovatky tupě zíráme na záda muže před sebou. Dokud se pohybuje on, pochodujeme dál i my. Dva tisíce kroků znamená jeden kilometr a do Moskvy jich zbývá ještě 140. Nemáme si co říct, navíc v ruské zimě by rozhovor stejně znamenal nepředstavitelné vypětí. Kdybyste vzali na výlet, jako je tenhle náš, samotného satana, stáhl by ocas mezi nohy a metelil by si to pryč tak rychle, že by se zastavil až v horoucích peklech. Těch pár německých vojáků, kteří operaci TAJFUN přežijí, zůstane navždy promrzlých až na kost a nikdy neroztají.
Když se zastavíme k odpočinku a postavíme stráže, musíme je každou čtvrthodinu střídat. Jinak bychom místo nich našli už jen mrtvá těla zdeformovaná mrazem do jakýchsi lidských karikatur. Čím hlouběji teplota klesá, tím více ztrácíme víru v Boha i Adolfa Hitlera.
„Tohle je hotová vstupní brána do pekla,“ prohodí Porta, než polkne sousto zmrzlé ryby.
„Si představte, že bysme byli s partyzánama a měli celej rok léto jako někde ve Španělsku nebo v Africe,“sní nahlas Drobeček.
„Měli jsme s nima zůstat,“ souhlasí Porta. „Bylo to sice nebezpečný, ale stejně to byly skvělý časy. Každou chvíli přilítaly letadla jak motorizovanej Ježíšek a nadělovaly nám pytle se zásobama.“
„Představ si, dybysme měli aspoň krapet toho zatraceného štěstí, který se nám jen vyhejbá, a poslali nás napoloostrov Kola,“ povídá Drobeček nadšeně. „Mohli bysme se v přestávkách mezi bojem potápět pro perly, a až by válka skončila, vodjeli bysme do Hamburku tak bohatý, že bysme si klidánko mohli koupit třebas vlastní putyku. Ňákou se strašně dlouhým pultem, kde by všicky chlapi mohli stát najednou s jednou nohou na takový tý mosazný příčce a s pivkem v ruce. Ježíši Kriste, to bybylo něco!“ dodá po

chvíli. „Co já bysem nedal za takovýdle hnízdečko, kde by to nádherně vonělo po děvkách, tabáku a čerstvě načepovaným pivu!“
„Copak v řekách na Kole jsou perly?“ zeptá se Stegeudiveně. Nebyl s námi v zimě na přelomu devětatřicátého a čtyřicátého, když jsme jako němečtí vojáci ve finských uniformách operovali za nepřátelskými liniemi pod vedením Laponce v ruské uniformě, nadporučíka Guriho. Střídali jsme uniformy tak často, že jsme málem zapomněli, ke které straně vlastně skutečně patříme.
„Moc jich na Kole není,“ vysvětluje Porta, „ale třeba v Umbě se jich pár najít dá. Jsou fakt nádherný, oválný s takovým jakoby proužkem kolem pasu. Některý z nich byly celý bílý. Laponci pro ně mají speciální pojmenování, na kterým by si ale našinec zlámal jazyk. Laponci tam na severu mají jazyky ohebný jak sobové. Potápěli jsme se pro mušle pod led do tý šíleně ledový vody a skoro jsme zapomněli, proč vůbec na poloostrově Kola jsme, než se nepřítel rozhodl provětrat nám trochu faldy.“
„Jo, byly to krásný doby tenkrát ve Finsku,“ přidá seDědek se slastným povzdechem. „Večer jsme jedli pstruhy, který jsme si sami nachytali na zahnutý pruty. Guri nás naučil, jak na to.“
„Ale nejlepší stejně bylo, když jsme se z těch výletů vraceli,“ ozve se vesele Porta. „Kdybysme nebyli na místě přesně jak expresní vlak, ty proklatý Finové by nás oddělali na místě.
‚Stoj ! řvali, jakmile jsme šli pozdě, a okamžitě pálili, ať už jsme se zastavili, nebo ne. Ale když stál zrovnaBůh na naší straně a my dorazili akorát načas, tak nám kolikrát dovolili nasednout do nákladáků a dovezli násdo sauny, aby se tam z nás odpařila všecka nepřátelská špína. V sauně jsme vždycky popíjeli sbíraný mlíko jakorodilí Finové. Nedokážeš si ale představit, jaký to bylo peklo skákat pak do jezera. V tý ledový vodě se každýmu úplně zcvrknul a sestřičky se nás pak ptali, jestli jsme ho nenechali někde jako zástavu.“
„A chlapi z vostatních jednotek se k nám chovali, jako dybysme byli nejmíři oberstové s barevnejma stužkamapo celým těle,“ zakření se Drobeček. „Byli sme tak v klidu, že sme se mohli votevřeně posmívat klukům vod pěchoty. Jó, to byla kurva armáda, tydle Finové! Měli dokonce i uniformu, kerá mi padla.“
„Zajímalo by mě, co se s Gurim nakonec stalo,“ prohodí zamyšleně Dědek. „Tipuju, že ho povolali znovu a slouží za nepřátelskejma liniema zas s někým jiným,“ prohlásí Barcelona.“Možná je z něj dneska už kapitán.“
„Myslíte, že se tam nahoru eště někdy dostanem?“ zeptá se Drobeček. „V létě by to tam mohlo vypadat fakt skvěle. Prej tam mívaj fůry pečenejch tetřevů. Povídal to jeden desátník, co jezdil se sobama.“
„A rozdávaj si to s holkama, který se koupou nahý v jezeře,“ skočí mu do řeči Porta s chlípným úsměvem.“Ať se na místě propadnu, jestli bych hned teď nedokázal přefiknout nějakou udělanou kočku, kdyby se tu batolila kolem. Udělal bych jí to třeba uprostřed sněhový závěje, i kdyby mi hned potom měl ten můj starej tovaryšč zmrznout na rampouch.“

Během pochodu odpadávají mnozí do sněhu. Lhostejně přihlížíme jejich skonu. Ještě než je kolona z dohledu, jsou pokrytí slabou vrstvičkou sněhu. Za chvíli je po nich. Umrznout k smrti vlastně není zas až tak hrozné. Být zachráněn je mnohem horší. Nevíte, co je skutečná bolest, pokud jste nezažili gangrénu po omrzlinách. Páchne to jako zanícený puchýř. Jen mnohem intenzivněji. Gangréna po omrzlině se nedá s ničím srovnávat. Zastavujeme v rozbořené vesnici. Před válkou to byl zřejmě nějaký železniční uzel. Všechno tu vyhořelo. Snažíme se uklohnit si něco poživatelného ze spálené kukuřice v jedné ze sýpek. Když si Drobeček vylomí zub, raději toho necháme. Je to jako chroupat žulu. Na odstavné koleji najdeme několik těplušek a dumáme nad tím, jak unikly spalujícímu požáru, který zničil vše kolem. Opatrně kolem nich obcházíme. Odsuvné dveře jsou zapečetěné těžkým visacím zámkem. Porta vyzkouší jeden z nich pažbou svého samopalu, ale tyhle mohutné železniční zámky se jen tak nedají. Porta sezamyšleně škrábe ve své rozcuchané rezaté kštici. „V těch kraksnách musí bejt něco cennýho, když jsou tak pečlivě zamčený. Možná kremelský zlato,“ zašeptá s nadějí v očích. „Celej život jsem toužil po opravdickým zlatým prutu. Napadlo vás někdy, co všechno by se za takovej kus zlata dalo pořídit?“
„Třebas ňáký moc fajnový kotě,“ navrhne Drobeček chlípně a poškrábe se rukojetí granátu v rozkroku.
„Za to by sis mohl koupit celej bordel a upíchat se tam k smrti,“ ušklíbne se Porta.
„Já doufám, že je uvnitř nějaký jídlo,“ zamumlá Stege přes kožený řemínek, který žvýká. „Mám hlad, že

bych sežral slona i s ušima!“
„Koukni se kolem,“ řekne mu Barcelona. „Je jich tady tolik, že kdyby byly plný jídla, vystačilo by nám to na stovky let.“ Shromáždíme se kolem Porty. Povolujeme uzdu své fantazii. Dohady, co všechno by v těplušce mohlo být, neberou konce.
Drobeček je přesvědčený, že to jsou zmražené děvky, které je před použitím třeba jen rozehřát na správnou teplotu.
„Třeba je vevnitř balanda,“ ozve se Porta. „Kristepane, budeme kadit oves celý příští tři měsíce!“ Nikdo z nás se však nemá k tomu odstřelit zámek. S těpluškou je třeba zacházet opatrně.
V Rusku mají těplušky bezmála tak dlouho jako samotné železnice. Už původně se vlastně stavěly pro vojenské účely. Jsou to velké, solidní nákladní vagony, postavené ze sibiřského dřeva. Uprostřed na podlaze stojí malá kovová kamínka s trubkou vedoucí přímo skrz střechu. Vedle kamínek je v podlaze díra, jakýsi druh suchého WC. Praktické a jednoduché, jako ostatně všechno v Rusku. Počítá se s tím, že se do vagonů vejde 30 vojáků nebo 12koní nebo 70 vězňů posílaných na Kolymu, do Novosibifsku, Číny či někam jinam; konečné stanice pro lidi, kteří se znelíbili velkým bratrům v Kremlu. Když se sem a tam po rozlehlých, nepopsatelně krásných, avšak krutých dálavách Ruska převáželi vojáci, byla těpluška cítit senem a slámou. Když se převáželi vězňové, zapáchala těpluška výkaly. Roura vedoucí z podlažní toalety brzy zamrzla a z rybí polévky, která byla vězňům jedinou potravou, brzy dostali průjem. Umírali jako mouchy. Kopali do nich, tloukli je, bodali bajonety, každý si přisadil, jen aby demonstroval, že on je tím posledním, který by s těmihle blázny mohl cítit soustrast. Tak to v Rusku chodilo od nepaměti a navždy tomu tak také bude. Těpluška vozila po celé říši vojáky i cara jako vězně. Carovo slovo bylo zákonem dokud nepřišel říjen roku 1917.
Teď do těplušky nasedali ti, kdo byli ještě včera svobodní. Carskou orlici vystřídala rudá hvězda. Všechny těplušky však měly jedno společné: lidé uvnitř byli odsouzeni zemřít za vlast; ať už na bitevním poli, nebo v olověných dolech.
Porta si o pevný zámek zlomí hlaveň samopalu. Snažíme se posuvné dveře vypáčit dlouhými sochory.
„Sežeru svůj ešus, jestli tam uvnitř není mražený maso,“ zvolá Drobeček a olizuje si mrazem popraskané rty. Už pět dní nemáme co k jídlu. Rusové na ústupu vyhazují všechna skladiště do povětří. To je stará ruská taktika. Ustupovat z boje a pálit za sebou všechno, co jde. Dveře konečně povolí.
Poplašeně odskočíme stranou, když se na nás vyvalí lidská těla. „Bylo to mražený maso,“ zabručí Drobeček zklamaně. „Akorát škoda, že nejsme nějaký kanibalové.“ Apaticky si posedáme do sněhu a podělíme se o poslední zbytky železných zásob. V lese rozpustile zaštěká kulomet. Je to jeden z těch nových typů, které zní jako motor závodního auta.
Barcelonaje zklamáním z těplušky dočista jako bez života. Po tvářích mu tiše stékajíslzy. To může být nebezpečné. Kdyby mu zamrzly v očích, mohlo by to znamenat slepotu. Zpočátku posílali případy ledové a sněžné slepoty zpět do polních nemocnic, ale teď se už sanitáři neobtěžují ani s jejich vyšetřováním. Pokud člověka nevezmou do vleku jehopřátelé, je vyřízený. Kamkoli pohlédnete, setkávají se vaše oči s nekonečným polem běloby a vy se potácíte v kruzích jako na mol opilí. Člověk bez přátel je vystrčen z postupující kolony a zapomenut stejně rychle jako mrtví ležící ve sněhových závějích. Zbývá-li mu ještě nějaká energie, snad kus cesty klopýtá, pak ale stejně skončí pod sněhem jako ostatní. Kolem silnic k Moskvě leží 100 000 umrzlých německýchvojáků. Podle Hitlerových rozkazů je však ztráty na německé straně zakázáno počítat. Umírají jen zbabělci. Skutečný německý voják nedovolí, aby ho smrt přemohla. A takové je třeba oslavovat. Profesor, který si vede deník, si však se sčítáním nechce dát pokoj. Varujeme ho. Jestli se to donese nějakému nacistickému důstojníkovi, bude ho to stát hlavu. A udavači jsou dneska všude; nebo spíš lidé, kteří jsou nuceni někoho udat. Před těmi není nikdo v bezpečí. Zejména nebezpeční jsou ti s nějakým rodinným příslušníkem v koncentračním táboře. Od roku 1933 je jich běžně využíváno jako rukojmích k vydírání. Když Profesor k naší páté rotě přišel, věřil každému slovu, které mu nacionální socialisté vtloukli do hlavy. Teď už se z toho jako i mnozí jiní vyléčil. Věří jen tomu, co vidí na vlastní oči.
„S takovouhle těpluškou by se člověk mohl vydat kamkoli, jen kdyby měl rudou hvězdu na čepici,“ povzdechne si Dědek a unaveně se složí do závěje. Snaží se zapálit svou starobylou dýmku se stříbrným víčkem. „Vycpali bysme vagon nádherným senem a na kamínka postavili hrnec s kaší.“ Přimhouří

zasněně ojíněná víčka. „Co já bych dal za horkou kaši! I Rusové se o svoje otroky starají líp. Nebo jste už potkali mužika, kterej by neměl vůbec nic pod kabátem?“ S rozezlenýmgestem obrátí Dědek naruby svůj, takže na nás vykoukne bílá podšívka. „A co dostanou pruský hrdinové? Pětset stránek propagandistickejch žvástů se zlatejma slibama, jak se budou mít, když vyhrajou válku a jinak úplný hovno!“
Konečně se mu dýmka rozhoří, Dědek s uspokojením vyfoukne oblak kouře, vyndá ji z pusy a ukáže na nás troubelí. „Víte, co já si myslím? Náš starej tuhle válku prohrál a my za to můžeme bejt jedině rádi!“
„Zrád...,“ to je všechno, co ze sebe stihne Julius Heide dostat, než ho Drobeček přetáhne fošnou po hlavě, a on upadne do bezvědomí.
Když mluví Dědek, jsou všichni ostatní zticha, protože Dědek z nás ví nejlíp, jakto na světě chodí. Naše druhá četa dospívá náhle k názoru, že Hitler svou válku prohrál necelých sto kilometrůpřed Moskvou. Měli jsme si to uvědomit už dávno, ale zaslepily nás nespočetné chvástavé proslovy a nekonečné zástupy vězňů zaplňující vozovky nás přiměly uvěřit ve vítězství. Jenže co znamená pár milionů lidí pro Josifa Visarionoviče Stalina? Ani ne dvě nebo tři armády. O nic víc než pro nás znamená nějaká ta divize. Za každého Rusa, kterého zabijeme, jich už deset dalších čeká, aby zaujalo jeho místo.
„Německá armáda padá pomalu, ale jistě na kolena,“pokračuje Dědek. „Takhle daleko jsme se dostali. Vojáci z tankovejch jednotek s dlouhým nákladným tréninkem za námi klušou jak obyčejný pěšáci. Náš nepřítel je moudřejší. Ten ví, jakou cenu voják z tanku má. Jakmile se posádka dostane ven z oddělanýho tanku, už na ni čeká nějakej T 34, a ten si dneska v takový situaci umí už moc dobře počínat. Děcka, děcka! Abysme se vůbec dostali z Ruska s celou kůží, budeme se toho muset od Ivanů ještě hodně naučit.“
„Pochybovači o vítězství, urážíš führera,“ zaječí Heide, který se právě probral ze setkání s Drobečkovou fošnou. Drobeček popadne svou mohutnou zbraň a chystá se ho přetáhnout znovu.
„Nech ho bejt,“ zasyčí na něj Dědek popuzeně.
„Proč?“ nechápe Drobeček s otevřenou pusou. „Dybych mu urazil koule, nemohl by dělat žádný nový malý nacistický bastardy!“

„Pátá roto, nástup!“ zavelí oberleutnant Moser. Rozmrzele se zvedáme na nohy. Zrovna se nám začínalo tak pohodlně sedět. „Prober se, chlape,“ třese Stege Barcelonou, který leží v závěji. „Nešahej na mě,“ vzlykne Barcelona. „Jděte si doMoskvy sami, jestli se vám chce. Moje válka to není!“
„Koukej vstávat,“ říkám mu. „Tady přece nemůžeš zůstat!“
„Copak, někdo sebral chlapečkovi jeho bonbon?“ zeptá se Drobeček a dloubne do něj svým samopalem. „Tenhle zmrzlej pitomec to chce vzdát,“ hlásí Stege. Napřáhne se nohou, aby Barcelonu kopl, ale mine, ztratí rovnováhu a svalí se do sněhu.
„Zamrznul mu mozek,“ odhaduje Drobeček. „Ale však my mu ho brzo rozehřejem.“ Popadne Barcelonu vpředu za uniformu, vrazí mu pěstí do mrazem promodralé tváře a odhodí ho do závěje.
„Budeš pochodovat, pochodovat, ty neduživej cucáku! Velkej Adolf Rakouskej ti přikázal mašírovat na Moskvu! Jinak se Ruskovrhne na reich!“ Barcelona se s obtížemi vydrápe na nohy a pomalu si stírá krev z nosu a ze rtů. „Za tohle půjdeš do Torgau, Creutzfeldte,“ procedí mezi zuby cizím feldwebelovským hlasem, u něj naprosto nezvyklým.
„Už se nemůžu dočkat, až mě šoupnou do vyhřátý cely,“ ušklíbne se Drobeček. „Já bych snad dal i pusu Železnýmu Gustavovi. Já bych mu políbil klidně i prdel, jen dybych se dostal zpátky do Torgau!“
„Ty mě ještě poznáš!“ křikne na něj Barcelona stejným přiškrceným hlasem jako předtím. „To ani nebude třeba,“ odtuší Drobeček posměšně.“Dyť už tě dobře znám, ty starej vometáku.“ Barcelona okamžitě drží v ruce samopal připravenýk výstřelu. V očích mu září podivné světlo, prvotní náznak pomatenosti přepadající vojáky, kteří jsou v boji už příliš dlouho.
Bitevní šílenství!
„Troufneš si vztáhnout ruku na feldwebela?“ zavrčí chraplavě.
„K čertu s tebou!“ Zběžně se kolem sebe rozhlédne, aby se ujistil, že tu nejsou žádní svědkové. Pozvedne hlaveň samopalu. Něco si pro sebe mumlá. Zmatené věty, které nemají žádnou spojitost s tím, co se děje. Zacouváme mezi stromy. Každou minutu by ho mohlo napadnout, že jsme Rusové, a pustil

by se do nás.
„Tak podělanej Rusák by chtěl vztáhnout ruku na německýho feldwebela!“ vykřikne tak hlasitě, že celý zbytek roty vzhlédne a okamžitě si uvědomí, co se stalo. Všichni jsou ve skrytu lesa dřív, než byste jednou mrkli. Nikdo se nehodlá nechat oddělat německým samopalem.
Drobeček leží na břiše ve sněhu s odjištěnou zbraní. Nic mu nebrání Barcelonu sejmout, ale není to snadné vystřelit na kamaráda, i když očividně pozbývá smyslů a myslí si, že je obklopen nepřátelskými vojáky.
„Poslouchejte, feldwebele Blome, byl podepsán mír,“ říká Dědek. Kráčí směrem k Barcelonovi. „Válka skončila. Odhoďte tu zbraň! Vidíte, že nejsem ozbrojený.“ Otevřené dlaně má spuštěny podél boků.
„Co to na mě zkoušíš, ty podělanej komunisto!“ zaječí na něj Barcelona. „Mám vystřelit mozek z hlavy tobě?“ Drobeček se vymrští jako panter a srazí Barcelonuk zemi právě v okamžiku, kdy sníh u Dědkových nohou rozryje krupobití kulek.
Barcelona řve jako rozzuřený býk. „Pomoc! Dostal mě nepřítel!“ Stále pokládá Drobečka za Rusa. Rota se znovu probudí k životu. Všichni povykují jeden přes druhého. Někteří navrhují zastřelit Barcelonu na místě dřív, než znovu nabude přesvědčení, že jsme Rusové, se kterýmije třeba udělat krátký proces. Brzy dorazí vojenský lékař a něco mu píchne, takže za chvíli je Barcelona zase sám sebou. Obchází kolem, každému podává ruku a omlouvá se. To je pro podobné případy šílenství typické. Jakmile z nich pomatenost opadne, vždycky se začnou hned všem omlouvat. Není to tak dávno, co jsme tu měli jednoho unteroffiziera, který nám vykládal o černých andělech se zlatými křídly. Tvrdil, že je hlavní mechanik v garážích mechanizovaného rytířstva nebeského. Dávali jsme si na něj dobrý pozor, abychom byli připraveni, až mu oči začnou nepřirozeně svítit, ale ani tak jsme nebyli dostatečně rychlí. Podařilo se mu zabít pět mužů, než jsmeho odzbrojili. Také on pak chodil od jednoho k druhému, potřásal si s nimi rukama a říkal, jak ho to mrzí. Dokonce si potřásl i s těmi mrtvými a snažil se jim vysvětlit, že nebyl při smyslech, že proti nim v podstatě nic nemá. Hned ten večer ho to popadlo znovu a zmizel k nepříteli, aby dojednal příměří. Nikdy víc jsme ho nespatřili.

Nebe nad námi rudě žhne, osvětlované téměř neustávajícími záblesky mocných explozí. Kolem nás s hřměním přejede tankový pluk SS. Za několik hodin je dohoníme, dosud se však ty zdemolované vozy stále sunou kupředu, i s promrzlými esesáky vykukujícími ze střeleckých věží. Mezi stromy vidíme rozstřílené ruské tanky a pozůstatky celého protitankového praporu. Asi tucet Rusů tu leží zastřelených ranou do týla. Nejspíš se snažili vzít do zaječích, když tu začínala být horká půda pod nohama. Probereme se jejich věcmi rychleji než profesionální kapsáři, ale nic zvláštního nenajdeme. Obě strany mají jednu věc společnou: hlad. V jedné chatrči narazí Porta na hrnec s trochou zmrzlé polévky. Ve vedlejší místnosti leží pět mrtvých civilistů. Všech pět zastřelených zezadu, tváře roztržené výbuchem kulky.
„Oddělaný naganem,“ oznamuje Stege stručně. „Takže zrádci!“
„Nech těch žvástů o zrádcích,“ okřikne ho popuzeněDědek. „To je ted snad nejpoužívanější slovo. Jakmile potřebujou vlastenci nějakýho obětního beránka, už čenichají, kde by našli nějakýho zrádce. Nejlíp nějakýho ne moc významnýho, aby se nemohl moc bránit.“ Ukáže na tělo malé dívenky, ležící na hromadě dřeva. Kulka jí roztrhla obličej a krev se roztekla po vyrovnaných polínkách. „Myslíš, že týhle se někdy třeba jen zdálo o nějaký zradě? Koho by tahle asi tak mohla zradit?“
„Ve válečnejch časech je zrádců dycky spousta,“ prohlásí Drobeček. „Ve škole nám říkali, že všichni Alsasani jsou jen banda zrádců a měli by do jednoho viset. Stříleli po našich vojácích, dyž tudy v roce 1914 pochodovali. Náš učitel, kerej byl pro nás se svojí rákoskou hotovej postrach, tam byl tenkrát sám a schytal tam odjednoho alsaskýho zrádce kulku do ramene.“
„Merde!“ pokrčí rameny Legionář. „Alsasani byli Francouzi. Byla to jejich povinnost střílet po německejch vojácích. Tyhle lidi z pohraničí jsou doslova mezi dvěma ohni. V roce 1871 se z Alsasanů najednou stali Němci a museli poslouchat rozkazy z Berlína. V roce 1918 z nich zas byli Francouzi a rozkazy jim vydávala Paříž. A ted ve čtyřicátým se vrátili zpátky k Němcům. Můžete klidně vsadit krk, že jakmile tuhle válku prohrajeme, budou z nich zas Francouzi. Nemůžete se divit, že to pro ně není zrovna jednoduchý sledovat pořád, komu mají právě zachovávat věrnost.“

„Ať dělají co chtějí, pro mě jsou to prostě zrádci!“ zakření se Drobeček. „Děkuju Bohu, že sem se narodil v tom pitomým Hamburku. Tam to má člověk bez problému. Když na sebe zapomene myslet sám, postarají se o to ve Stadthausbrücke 8.“
„Co má tohle sakra společnýho s nima?“ zeptá se Barcelona s rukou nataženou k pěti tělům. „Tohle nejsou Alsasani. Tohle byli odjakživa Rusové.“
„Jenže s nima je to něco jinýho,“ namítne Dědek, zuřivě potahující ze své dýmky se stříbrným víčkem. „Nejspíš jim rozkázali zahájit na nás palbu, oni se pokusili s nima diskutovat a NKVD každou hádku vyhrává.“
„Není zrovna moc chytrý pouštět se do diskuze s NKVD, ani s tím podělaným gestapem. Na ty se musí vod lesa,“ prohlásí Drobeček s mazaným pohledem. „Já bych tomu tovaryšči z NKVD řekl: Dej sem ten kanon, kamaráde, a uvidíš, jak si s těma germanskej ma bastardama poradím. Já je srovnám do řad jednu rotu za druhou. Já jim dám, lízt nám sem takhle bez pozvání!“
„Nezapomínej, kdo jsi a čí uniformu máš na sobě,“ napomene ho výhrůžně Heide. Polévka vystačila stěží na dvě lžíce pro každého a hlad nám teď svírá útroby ještě o to víc. Je stále větší zima. Uložíme se k odpočinku v poboře né cihelně.
Hned za hlavními vraty se povaluje halda zuhelnatělých ruských těl.
„Plamenomety,“ prohodí Stege.“ Zpola mrtví únavou se složíme na podlahu. Místo nohou jako bychom měli v botách olovo. Nikdo neřekne ani slovo. Dokonce ani Porta. Sedím vedle něho uvnitř jedné z velkých pecí. Jsme tady pěkně za větrem, takže je námpřece jen o něco tepleji. Většina z nás se neubrání spánku. Oberleutnant Moser leží stočený do klubíčka na kupce popela. Má na sobě kožešinový kabát nějakého ruského kapitána. Je to dost riskantní, kdyby ho chytli. Dědek se vtlačí za nás a vytáhne cosi ze svého vycpaného pláště. Podá nám to. Trocha cukru a kousek skopového salámu. „Kde jsi to u všech svatejch vyštrachal?“ ptám se udiveně. „Radši zmlkni a jez,“ zavrčí Dědek. „Je toho i pro tři málo. Chceš, aby nás slyšeli ostatní?“
„Máš ještě něco?“ zajímá se Porta během kvapného přežvykování. „Ještě kousek salámu, kousek chleba a sušenou polívku,“ přikývne Dědek. „Pro Kristovy rány! S tímjsme sakra ti nejbohatší vojáci v týhle armádě,“ rozesměje se Porta s rozzářenýmaočima. „Teď si dáme ještě ten zbytek salámu a chleba. Polívku necháme na zejtřek.“
„Přesně tak, myslím, že jinak bysme to ani nevydrželi,“ přiznávám souhlasně, když cítím, jak se mi po celém těle rozlévá vlna příjemného tepla. „To mi připomíná jednoho úředníka z berlínskýhoMoábu,“ říká Porta. „Tomu zůstalo na Štědrej večer v krámě tolik jelit, že se jich prostě musel zbavit. Pocházel z Břeclavi a asi si myslel, že se v Berlíně na Štědrej večer jedí jelita. No a pak stál odpoledne na Schlesischer Strasse s plnou krabicí a vyvolával: Vánoční jelita zdarma! Vánoční jelita zdarma! Nakonec ho tam sebrala ochranka a odtáhla ho napsychiatrický oddělení. Ty jelita poslali na laboratorní analýzu. Mysleli si totiž, že jo to buď totálně namazanej cvok, nebo masovej vrah, kterej se snaží vyhladit Berlín pomocí otrávenejch jelit. Žádnej berlínskej řezník totiž nikdy nedá nic zadarmo.“
„Zima?“ zeptá se Dědek a položí mi ruku kolem ramen.
„Šílená!“ přitakám. Přitáhnu si svůj letní kabát co nej těsněji kolem těla. Zimní výbava se k nám zatím ne dostala. „Otoč se ke mně zádama!“ Jeho silné prsty mi obejmou krk. Začne mě masírovat a zároveň mi na krk teple dýchá. Pomalu se mi do těla začíná vracet život. Když jsem vcelku zahřátý, udělám totéž i já jemu. Pak si oba vezmeme do parády Portu. Teď se cítíme přímo skvěle. Schoulíme se všichni do jednoho klubka jako divoká zvěř a upadneme do hlubokého spánku...
Devět mužů z naší roty té noci úmrzne. Škoda pro ně, protože my ostatní se probudíme do nádherného rána. Konečně se k nám dostali kuchaři se zásobami. Na každého muže připadne celý jeden slaneček a půl plechovky kypjatku, vařící vody. A co víc, dostaneme půl bochníku chleba. Připadáme si jako hotoví multi milionáři.
„Děcka, děcka!“ raduje se Dědek a poskakuje vesele kolem nás. „Tak přece jen nás ještě úplně neodepsali!“ Zbytek druhé čety se sesedne do kroužku, každý muž se zmrzlým slanečkem v puse. Ani sousto nesmí přijít nazmar, a než sníte zmrzlého slanečka, zabere to spous tu času. Ulomíte si vždycky malý kousek a dáte ho do úst, kde pomaličku roztává. Bože, jak jen si to vychutná váme! Jsme ponořeni do slavnostního ticha. Choulíme se k sobě jako holátka v hnízdě, až cítíme teplo unikající z těla svého

souseda. Už si ani nepamatujeme, kdy na posled jsme byli takhle spokojení. Vložení každého jednotlivého sousta do úst je hotový rituál. Slanečci se po malu vytrácejí; hlava, ploutve, kosti, ocas, každičká část, až do té nejposlednější. Nezůstane ani atom. Kočka by to nezvládla lépe. Obalujeme si chleba v cukru a pře valujeme na jazyku tak dlouho, dokud našimi vlastními slinami nenabude na objemu. Cukr nám pomalu stéká do hrdla v sladkém proudu a my cítíme, jak probublává do každé částečky našeho těla.
„Chleba a cukr, na to prostě nemá Žádný jiný jídlo na celým tomhle proklatým světě," prohlašuje Porta, namáčí kousek kůrky v cukru a podává Dědkovi. Najednou se k Dědkovi natahují i další ruce s chlebem obaleným v cukru. Dědek není jen velitel naší čety, je nám zároveň otcem i matkou, tenhle nevysoký, podsaditý tesař z berlínské chudinské čtvrti, kterého násilím navlékli do uniformy feldwebela. Jsou to naše vlastní životy, cobudou v sázce, jestli se jednou Dědkovi něco stane. Pokud ho ztratíme, je naše jednotka vyřízená. Všichni to víme. Mezi námi se prodírá oberleutnant Moser a nese s sebou čaj. Velikou konvici. Jeden po druhém si usrkáváme. Porta vytáhne dvě cigarety a nechá Je kolovat. Oběhnou kolečko třikrát, takže se na každéno bohatě dostane.

„NEMAJÍ ANI POTUCHY O SKUTEČNÉ REALITĚ TIHLE NEKOMPETENTNÍ KARIÉRISTI, BYROKRATI A ZELENÉMOZKY, TI VYSOCÍ DŮSTOJNÍCI WEHRMACHTU A HLAVY NAŠEHO GENERÁLNÍHO ŠTÁBU. VŠECHNY BYCHOM JE MOHLI HODIT DO JEDNOHO PYTLE A TEN OZNAČIT CEDULKOU: POBOČNÍCI. PROTOŽE NIČÍM VÍC NEJSOU. VŠIML JSTE SI, JAK SE PŘEDE MNOU VŠICHNI KLEPOU A JAK SKLÁNÍ HLAVY?"

Hitler v rozhovoru s obergruppenführerem Heydrichem, 23. prosince 1936

„Zítra ráno pánové, zaútočíme na Borodino, „ Začal generalleutnant Weil. „ Tady, na této historické půdě, před námi stanul už císař Napoleon, když 7. srpna 18l2 porazil ruského generála Kutuzova. Jsem šťastný, že po něm budeme moci toto vítězství zopakovat a zapsat se tak se ctí a hrdostí do historie našeho národa. Jakmile padne Borodino, máme cestu do Kremlu otevřenou, čeká nás už jen několik málo bezvýznamných překážek. „
Generál se na okamžik odmlčel a vyndal si doutnik. Pohotově zacvakalo několik zapalovačů. Zvenku sem doléhalo duněni dělostřelectva. Malý zárneček se nepatrně zachvěl. Sklo na lustrech se rozcinkalo. Generál se s úsměvem a zjevnou spokojeností rozhlédl po svých důstojnících. „ Pánové, téměř si troufám řict, že by to byla pocta setkat se na této historické půdě se svým osudem. Máme... „ Slova zanikla v hromovém výbuchu a scénu osvětlil záblesk nadpozemské záře. S ohlušujicim rachotem se zřítila polovina stropu.
Oberst Gabelsberg, pěchotni velitel, se sklonil nadgenerálem a společně s náčelnikem štábu ho přenesl na pohovku. Střepina mu rozpárala záda. Vojenský lékař už pro něj nemohl nic udělat.
„Pánové, náš generál je mrtev, „ oznámil oberst Gabelsberg tiše. „Rozlučme se s nim, jak se sluší a patří.
„Srazil podpatky a pozvedl ruku ke štitku čepice. Všichni důstojníci následovali jeho příkladu.
„Generál Weil vedlnaši divizi po dlouhou dobu, od vitězstvi k vitězstvi jako nevšedně statečný voják, kterým vskutku byl. Jen díky, němu nám bylo dovoleno bojovat vždy v přední linii. Jen díky němu jsme v této válce dokázali přidat další jména k dlouhé řadě bitev, vedených ve stejných barvách už oddob Waterloo. Náš generál zemřel nejlepší smrtí, jakou si mohl zasloužit. Bůh ho povolal do svých služeb a zařadil ho do mocnější armády, než je naše. Přátelé, Siegheil čeest našim padlým hrdinům!"
Důstojnici stáli s čepicemi v rukou a zrakem soustrastně sklopeným k podlaze. Očekávalo se to od nich.

„Jako nejstarši důstojnik v pořadí přebírám velení nad divizí, „ spěšně prohlásil oberst Gabelsberg. Jen s obtížemi dokázal skrýt své potěšení z generálova skonce. „Naše tanková divize má ve slavném německém wehrmachtu výbornou pověst a já se jako jeji nový velitel postarám, aby si ji udržela i nadále. Nebudeme oplakávat své mrtvé, ale děkovat Bohu, že jim dovolil zemřít pro čest naši divize. Pánové, byl

bych hrdý, kdybych do hodiny padl za führera, za vlast, za své rodné bratry!“
Posledni rozloučeni s mrtvým mělo slavnostni charakter: Generál padl na poli cti. Událost si žádala spoustu taktu. Nekouřili se doutníky, nehovořilo se o ženách. Důstojnici německé armády byli kultivovani muži. Nový divizni velitel odjel ve svém voze, který za sebou při jízdě rozstřikoval spršku bláta. Mohutné vozidlo se bezedným bahniskem jen stěži prodíralo, obtížně si rozráželo cestu návějemi špinavého sněhu. Řidič si vydechl úlevou, kdvž ucítil, že se kola konečně dostala na pevnou vozovku. Velitel se zachumlal do tři pokrývek, nohy zastrčil do ohřívačů z jehněči vlny a kožešinový límec svého dlouhého kabátu si vytáhl přes uši. Německý oberst nesmí nikdy připustit, aby mu byla zima. Pohodlně se opřel, o zadní opěradlo. Měl čas si na chvíli zdřímnout.
Ještě předá velení svého dosavadniho pluku oberstleutnantu Reuffovi a pak zpět k divizi a do pořádné postele. Válka se teď stane mnohem příjemnější záležitostí. Oberst pocitil, že by si zasloužil nějaké osvěženi. Pořádně, zhluboka si lokl z láhve koňaku. Ubohý generál Weil, napadlo ho. Nikdy nespatřil Moskvu. Teď dovede divizi do Kremlu on, oberst Gabelsberg. Za pár let ho jistě jmenuji generálem. Tahle válka nakonec zase není tak špatná.
V tom okamžiku rozmetala vůz mohutná exploze na tisíce kousků. Těla obersta, jeho pobočníka i řidiče vyletěla do vzduchu a následně zapadla hluboko do bahna. V lese se rychle ztratily stínové postavy. Partyzáni, kteří tu pokládali miny, mohli být se svou praci spokojeni.

šest
SKLADIŠTĚ

Hauptfeldwebel sedí a upřeně zírá před sebe. Ruce má položené na stole. Na sobě má dlouhý zimní kabát s kožešinovou podšívkou a jeho velikou hranatou hlavu zdobí překrásná perziánová čapka. Porta s Drobečkem čile zasalutují, ohlásí svůj příchod, třikrát za sebou srazí podpatky, zdvihnou pravou ruku k nacistickému pozdravu a hřmotně k hauptfeldwebelovi napochodují. Popadnou ho pevně v podpaží, zvednou ze židle a nádherným obloukem ho pošlou ven skrz okno. Dopadne do sněhu a zůstane v něm bez hnutí sedět ve své ztuhlé pozici. Vypadá tak přirozeně, že když ho míjejí dva pěšáci, tak mu zasalutují. Porta s Drobečkem prosmýčí celou pojízdnou kancelář. Zabaví gumová razítka a prázdné formuláře. Zanedlouho jsou vybaveni tolika orazítkovanými propustkami a legitimacemi, že by mohli poslat celý pluk na vyhlídkovou cestu pětkrát křížem krážem Evropou. Jsou již kus cesty za umrzlým hauptfeldwebelem, když se Drobeček zarazí, jako by do něj udeřil blesk. „Co je sakra?“ zeptá se nervózně Porta. „Mám strach, že začínáme stárnout, brácho,“ odpoví Drobeček a potřese ustaraně hlavou. „Úplně sme se zapomněli podívat, jestli ten starej obejda neměl ňáký zlato v tlamě!“

Beze slova se vrátí k tělu a překulí ho na záda. Následuje hlaveň pistole mezi zuby, nacvičená operace a Porta je šťastným majitelem dvou zlatých zubů. „Když je člověk ve válce, musí mít pořád rozum v hrsti," vysvětluje. „Všude kolem nás se povaluje bohatství. Ten starej páprda si tu jen tak sedí a klidně si umrzne k smrti. Měl led dokonce i v hubě. Možná schválně, aby zabránil počestnejm lidem, jako jsme my dva, najít v ní jeho zlato."
„Vsaď se, že až půjdem z armády, budou z nás boháči," usmívá se Drobeček a opatrně uklízí svůj váček se zuby do náprsní kapsy.
„O tom nepochybuj," ujišťuje ho Porta. „Přišli jsmedo týhle podělaný války chudý jak kostelní myši, ale vyjdeme z ní bohatý jak nějaký židovský zlatníci, oháknutý ve fajnových oblecích a s nablejskanejma oficírskejma botama."
„Ty myslíš, že se z nás stanou oficíři?" kroutí Drobeček skepticky hlavou. „Ne, to bych nepokládal za možný, ale na druhou stranu ani za nemožný. Ve službách Bohu a Prusku se může přihodit cokoli!"
„Já bych to bral hned, bejt některým z těch oberstů," ušklíbne se Drobeček s pomstychtivou jiskrou v oku. „Nejlíp jedním z těch velkejch zvířat z generálního štábu s těma růžovejma proužkama na kaťatech. Nechal bysem hauptfeldwebela Hofmana každej den osm hodin válet pupek ve hnoji. A ukřičenýho Julia Heideho bych vysadil na nejvyšší strom v lese, aby tam vyřvával ‚Siegheil. od svítání do soumraku. S nasazenou plynovou maskou, samozřejmě!"
„Na to nepotřebuješ bejt víc než leutnant," prohlásí Porta, „a tím máš šanci se stát mnohem rychlejc než oberstem. Nauč se odříkávat směrnice odpředu i odzadu a bude z tebe polykač mečů, ani se nenaděješ."
„Dyť neumím ani pořádně číst, čéče!" zamumlá Drobeček hořce. „Najdi si nějakýho pitomce, ať tě to naučí. Ale nikdy nesmíš přiznat, že to neumíš. Stejně by ti to nevěřili. Poslali by tě na gestapo a tam by tě šimrali žhavejma kleštěma tak dlouho, dokud bys neuznal, že číst umíš. V programu partaje se píše, že číst umí každej Němec, a ty jsi Němec, to popřít nemůžeš. Je to jako nějaký prokletí. Jakmile se ho ale zbavíš, můžeš klidně holit samotnýmu satanovi záda tupou břitvou a všem to bude ukradený!"
„Já sem na to nikdy nebyl zrovna moc hrdej, že sem se narodil v tom zasraným reichu," přizná trpce Drobeček. „Kdybysem se narodil někde jinde, nemusel byse maspoň chodit s tímdle pitomým, zatraceným ptákem naprsou. Tudle drůbež sem dycky nenáviděl!"
„Co to je?" vyhrkne náhle Porta a ukazuje na velkou bílou eeduli. Seškrábou z ní sníh. Zatímco Drobeček stále slabikuje první slovo, má ji už Porta celou přečtenou.

SKLADY ZÁSOB TŘETÍHO ARMÁDNÍHO SBORU NEPOVOLANÝM OSOBÁM VSTUP PŘÍSNĚ ZAKÁZÁN!

„Tak na to se musíme jít mrknout," rozhodne Porta. „Jen aby nás za to nechtěli provrtat jak řešeta," zve se opatrně Drobeček. „S těmadle salámovejma vymaštěncema nemám moc dobrý zkušenosti. Jakmile viděj někoho čmuchat kolem svý spíže, hned je svrbí prst na spoušti."
„Klídek, synu! Když mohl Mojžíš převíst přes Rudý moře celej kmen Židů i s faraonovýma pancéřovýma divizema za zadkem, pak my dva zvládneme německý sklady uzenin s jednou rukou přivázanou za zádama. Hlavně drž jazyk za zuby a veškerý mluvení nech na mně. Tvař se jako otrlej esesák s levou rukou přirostlou k pouzdru na pistoli a v pravý kvér s prstem na spoušti, to každýho rychle přesvědčí."
„Můžu to taky spustit?" zeptá se Drobeček, pohrávající si vesele se svým samopalem.
„Prokristapána, jen to ne!" zchladí ho Porta. „Salámovci jsou natolik pitomí, že by po nás mohli začít pálitna oplátku. Musíme je nejdřív úplně znehybnit strachy, takže Ať ti budou říkat cokoli, jen na ně vrč jak gorila a koulej očima. Zaválíme to s nima jako tenkrát na tom nádraží, co jsme je vyděsili tak, že nám nakonec vydali celou lokomotivu."
„Ty to tenkrát dostali!" Drobeček přímo září štěstím."Myslíš, že se páni kovbojové už zas prohánějí na železnejch ořích, nebo eště seděj v base?"
„Doufám, že ještě seděj," řekne Porta. „Protože jestli ne, tak už nás nejspíš hledaj všichni, od mezinárodní policie až po Armádu spásy."
„Ať se jdou vycpat," odfrkne Drobeček bezstarostně."Mezinárodní policie se za tohodle počasí do Ruska nepožene. Je příliš velký a je na to příliš velká kosa.

„Ich hab mich ergeben mit Herz
und mit Hand dir,
lanrl voll Lieb und Leben,
mein Deutscles Vaterland.
Teira Herz ist englornmen,
dir treu zlrgeivandt,
dc Land der freien Fromrnen,
zu herrlich Herrrnannsland, „

prozpěvují si cestou k armádním skladům.
„Pořádně se rozhlédněte, obergefreitere Creutzfeldte," říká Porta a rozhazuje rukama v majetnickém gestu, jako by mu tady všechno patřilo. Po dvou hodinách pochodu se octnou uvnitř oplocen íz ostnatého drátu, ohraničujícího ohromné sklady, které dříve sloužily za ruskou vojenskou základnu. Potloukají se kolem, aby si dobře prohlédli rozmístění budov, dokud jim cestu nečekaně nezastoupí jakýsi feldwebel. Svým vzrůstem připomíná protitankový zátaras. „Co tady vy dva čumilové sakra pohledáváte?" zařvena ně a nebezpečně mává ve vzduchu svým samopalem."Copak vám, vy vojebaný sráči, nikdo neřekl, že sem nesmíte ani páchnout?"
Porta se před ním zeširoka rozkročí. Drobeček se jako obr s kamennou tváří postaví přímo za něj. Po vzoru esesáků se zhoupne v kolenou a plivne těsně vedle feldwebelovy boty. „Poslouchej, ty fakane, kterýho jeho čubčí matka vyhodila do stoky, protože si myslela, že potratila. Zrovnatu koukám po nějakejch ruskejch sračkách, který bych ti narval do tý tvý nevymáchaný držky, než tě posadím na nejbližší vlak za Železným Gustavem do Torgau, ty pruhovanej prasečí ksichte. Konec hlášení!"
Feldwebel byl jen obyčejný voják, a to je velice nepříjemná záležitost. Neví, co má dělat. Řvát na ně dál, nebo se potichu vytratit? Jednou věcí si ale může být jistý. Obergefreiter, který si dovoluje takhle otvírat hubu naslužbu konajícího feldwebela, to není žádný obyčejný obergefreiter. Rozhodne se raději potichu vytratit. „Vidíš," vysvětluje Porta Drobečkovi, když nerušeněpokračují ve slídění kolem skladů, do kterých, jak byli právě přísně poučeni, nesmějí ani páchnout. „Stačí mluvit jak pouliční děvka a hnedka sklapnou. Odteďka za deset sekund už budou mít všichni salámoví šéfici naděláno strachy v kalhotech. Rozpadnou se jak válečný pomníkv odfláknutě postavený na písku. My teď navíc těmhle připosrancům ukážeme, že vůbec nemáme naspěch!"
„Jako gestapo, dyž nahání v noci lidi," zvolá Drobeček a prohne se v pase bouřlivým smíchem. „Přesně tak," přitaká Porta s vděčným úsměvem. „Ty nakonec fakt nebudeš tak blbej, jak vypadáš."
„A co tady vůbec děláme?" zeptá se Drobeček po chvíli. „To lezeme do všech těchhle problémů, jen abysme vyděsili k smrti bandu párkařů?"
Porta se zastaví v Drobečkových stopách a zůstane naněj zírat s výrazem nezastíraného ohromení. „Oberbefreitere Wolfgangu Ewalde Creutzfeldte, vy nemáte hlad?"
„Já mám hlad pořád," připustí Drobeček. „Eště sem nezažil, abych se najedl tolik, že bych už do sebe víc nedostal."
„Právě se nacházíme přímo uprostřed armádní kuchyně, a ty se mě zeptáš, co tady děláme?" vyjede na něj Porta káravě. „Jdeme se sem nažrat, Creutzfeldte, a protože k tomu nemáme legitimní povolení, musíme si holt pomoct nějak sami."
„Vystrašit je!" zašklebí se Drobeček s přimhouřenýma očima.

Dráty táborového telefonu jsou rozžhavené doběla. Zvěsti se šíří rychlostí lesního požáru. Tajná kontrola! Skladištěm proběhne vlna paniky. Zašantročené zásoby se objevují Zpět na pultech. Miskové váhy zas váží, jak mají. V účetnich knihách se gumuje, až se z nich kouří. Pět"ztracenych" nákladních vozů je z ničeho nic znovu nalezeno a připraveno k odeslání. Téměř prázdné regály veskladišti kožešin jsou v rekordním čase plné k prasknutí. Pohyb obou „auditorů" po zasněžených ulicích neustále sledují bystré oči. Všechno málem skončí katastrofou, když se oba zastaví u skladiště pohonných hmot a Drobečka napadne, že by si mohl doplnit zapalovač. Tamní dozorčí důstojník popadne sbalený pytel a vytratí se

zadími dveřmi do svého třínápravového mercedesu. Nikdo se necítí jistý vlastní kůží. Feldwebel, který má právě službu ve skladu pečiva, spolyká celou lahvičku prášků na uklidnění a vykouří balíček cigaret. „Neohlášená kontrola je pro zdejší hochy horší než dostat kapavku," poznamená Porta a ukáže ke skupince rozčilených vojáků od zásobování, které vyslali s košťaty do ulic jako pozorovatele. Vetšina z nich si oddyche, když spatří, že oba tajemní muži vstoupili do skladišt masa. Nepokládají za příliš velké neštěstí, že to nakonec bude stabsfeldwebel Brumme, na koho si nezvaní návštěvníci došlápnou.
„Bůh se nad námi smiloval!" zvolá pekař, feldwebel Willinsky, šťastně. „Konečně dostane ten tlustej parchant pořádně na prdel! Prohlídli jste si toho zrzavýho?Ten je cejtit gestapem na kilometry daleko! Kristepane, když se na mě podíval, málem mi z toho vyschly hemeroidy. Vypadá na jednoho z těch ostrejch hochů, který sestaraj o to, aby všechno klapalo. Ani za tou uniformou to neschová. Jsou to důstojníci SS v převleku."
Stabsfeldwebel Brumm je jediným mužem v celém areálu armádních skladů, kterého o příchodu maskovaných auditorů z gestapa nikdo nezpravil. „Má to spočítaný," prohlašuje feldwebel Willinskyrozjařeně. „Uvidíte, že za chvíli ho povedou ven s želízkama na rukou. Možná ho pro výstrahu odstřelej na apelplacu," dodá s nadějí v hlase. Porta s Drobečkem zatím vstoupí do velké místnosti, kde na hácích visí nespočet rozčtvrceného dobytka. „Kdo to tady má na povel?" zeptá se Porta přísně otylého unteroffiziera, který netečně sedí na malé židličcea ukusuje z játrového salámu neslýchaných rozměrů. Přelétne oba cizince chladnýma rybíma očima a usoudí, že nejsou hodni odpovědi. Přesto se sníží k tomu, žeukáže salámem směrem ke dveřím na druhé straně jatek. Drobeček mu bleskurychlým pohybem vytrhne salám z ruky, celý si ho nacpe do své obří tlamy a polkne s obratností a elegancí anakondy požírající selátko. „Nebreč, synku," řekne ještě tlouštíkovi. „A nezírej na mě jak ňákej pitomej turista na Eifelovku! Ta tvoje dobrota je prostě pryč, a i kdyby se měla eště vrátit, myslím, že už bys ji nechtěl. Nemá smysl ronit slzy nad kusem salámu. Jestli ti to udělá radost, synku, můžu tě ujistit, že mi fakt chutnal! Byl to dobrej salám!"
„Skvělá práce!" pochválí ho Porta. „Příště si to vypasený čuně dá sakra pozor mávat salámem kolem sebe. Ještě bysme ho měli poučit, jak se odpovídá nazdvořilý otázky. Kam ho pošleme? Do Glatzu neboTorgau?"
„Nejlíp do Germersheimu," rozhodne Drobeček s říhnutím po každém slově. Unteroftizier na ně zůstane hledět s tupým výrazem ve tváři. S výrazem retardovaného dítěte nebo chronického imbecila. Přesto jakmile za nimi zapadnou dveře kanceláře, mrští do míst, kde ještěpřed chvílí stáli, ohromnou kostí. Stabsfeldwebel Brumme není zrovna nejmenší postavy. Má dobré dva metry a hrudník jako tažný valach. Pod úplně plešatým čelem se blýskají po obou stranách plochého zarudlého nosu dvě neuvěřitelně zlomyslná očka. Rozvaluje se na porcovacím stole, s modrým polštářem pod býčí šíjí, a šťourá se bajonetem mezi zuby, protože mu tam zřejmě uvízl kus masa. Trvá skoro deset minut, než si přítomnosti cizinců všimne. „Co tady chcete, vy dva opičáci?" zeptá se tónem nafoukaného prokurátora. „Jen si s váma na chvíli promluvit, Herr Stabsfeldwebel," zašklebí se Porta od ucha k uchu a nevzrušeně si vezme řízek z mísy na malém kulatém stolku za zavalitým stabsfeldwebelem. „Zaslechl jsem, že jste dobrej člověk, kterej neodmítne pomoc příteli v nouzi." Brumme se nadzvedne na jednom lokti a vyplivne žvanec masa, který s plesknutím přistane přímo pod fotografii führera. Na chvíli se podezřívavě zahledí na Portu, pak obrátí zlomyslné uhlíky svých očí k Drobečkovi a nakonec se na porcovacím stole převalí na záda ve výbuchu chraplavého smíchu.
„Tak to je fakt dobrý!" zvolá opileckým basem. „Za stabsfeldwebelem Brummem se připlazili červi a prose jo pomoc! Kdo vás, vy prdelatý opičáci, poslal zrovna za mnou? Ten člověk vás asi k smrti nenáviděl a chtěl se vás rychle zbavit. Mě si při odpočinku netroufne vyrušit ani pitomá štěnice. To vám, vy podvyživený parchanti, nikdo neřekl? Jestli jste zrovna duchem nepřítomný, tak si to radši někam napište: Já nejsem žádnej dobrák, kterej by se pro svoje přátele ztrhal. Já nemám žádný přátele. Já jsem sám ďábel!" Seskočí ze stolu a natáhne svou obří pěst Portovi pod nos tak blízko, že Porta musí uhnout hlavou, aby přes ní vůbec viděl. „Čuchni si!" rozkáže Brumme s hrubým smíchem."Až nebudeme mít žádný tanky, tak já ty jejich zasraný T 34 rozmlátím jedinou ránou týdle pěsti!"
„Docela velká," připustí Porta bez zájmu. „Možná ti toještě nedošlo, starouši, ale nikdo zatím nevyhrál válku jen tím, že mával ve vzduchu svejma špinavejma prackama! V Germersheimu jsme měli jako

velitele bloku nějakýho leutnanta Liebeho, kterej schoval v hrsti celkem statnou toulavou kočku, a jak ji tak držel, zavolal klidně na některýho vězně a povídá mu: „Hádej, co mám v ruce, ty ochlasto. Když uhodneš, nechám tě poslat mezi polepšený. Když neuhodneš, ufiknu ti šavlí ten tvůj židovskej raťafák. Takhle to bez nějakejch problémů běželo pár let, než se do Germersheimu vetřel kontrolor z gestapa, aby se v převleku podíval, jak to tam chodí. Bylo to na rozkaz samotnýho führera. A bylo pondělí ráno, stejně jako dneska. A taky sněžilo. Leutnantovi Liebemu o tý návštěvě nikdo neřekl, takže vyváděl a vyřvával na všechny jako obyčejně. Než si stačil uvědomit, co se vlastně děje, šlapal v čele dělostřeleckýho pluku rovnou na frontu. Jistě by se mu na předsunutý dělostřelecký pozici, na kterou ho poslali, výborně dařilo. Kdyby ho ovšem nezabili, hned jak se tam dostal.“

„Herr Stabsfeldwebel,“ pohlédne na něj Porta úkosem, , jak by se líbilo vám, položit život za fűhrera, rodinu a vlast?“

Stabsfeldwebel polkne knedlík v krku a snaží se o vlastenecký výraz ve tváři. Není si jistý, zda jsou tihledva skutečně Železné palice z SS nebo jen páreček šibalů, kteří zoufale plácají nesmysly, aby si zachránili kůži. Uvědomuje si, že lepší bude mít se maximálně na pozoru. Jestli to jsou Železný palice, pak je v pěkným průseru. Rychle ukáže na opačnou stěnu, kterou zdobí velkáfotogratie Adolfa Hitlera.

„Tam visí náš vůdce,“ prohlásí hrdě.

„Visí moc pěkně!“ ušklíbne se Porta drze a zavětří ve vzduchu. „Není to tady u vaší jednotky cítit zrovna Valhallou, ani heroickýma skutkama. Myslím, že mi dáte za pravdu. Užíváte si života, dokud to jde, a od všech hlučnejch záležitostí války se držíte co nejdál.“ Stabsfeldwebel se na okamžik zamyšleně zahledí na Portův prohnaný krysí obličej.

„Pochybujete o konečným vítězství?“ zeptá se Porta s tázavě vztyčeným prstem. „Ale jistěže ne!“ zahlaholí zmateně Brumme. Pošetilá otázka, myslí si v duchu. Jen absolutní blázen na smrtelné posteli by na ni odpověděl záporně.

„Slyšel jste poslední Hitlerovu řeč?“ táže se dál Porta jako u výslechu.

„Ano, pane,“ zalže Brumme. „Mluvil výborně.“ Zoufale při tom přemýšlí, co za nesmysly to Adolf posledně plácal.

„Jsou ve vaší rodině nějací židé?“ pokračuje Porta s nebezpečným gestapáckým pohledem. Jeho otázku provází Drobečkovo výhrůžné zamručení.

„Moje árijský osvědčení je v naprostým pořádku,“odvětí Brumme, v této chvíli již viditelně nervózní. S obavami si totiž vzpomene, že v pořádku je to jen po jeho babičku. Reichswehru naštěstí árijská babička stačila. Zatracení židi!

„Víte, kdo byla vaše prababička?“ nedá mu Porta vydechnout. „Nejmenovala se čirou náhodou Ráchel?“

„Ne, jmenovala se Ruth,“ brání se rychle Brumme. Podařilo se mu kdysi dostat do postele jednu blond krásku, která se jmenovala Ruth, takže je přesvědčen, že je to typicky árijskéjméno.

„To zní zajímavě,“ usměje se Porta v náhlém návalu veselí. „Je povinností každýho spořádanýho Němce nahlásit komisi rasový čistoty výskyt sebemenšího židovskýho semínka v neporazitelným německým wehrmachtu. Tímhle způsobem přišli třeba na generalleutnanta Hosenfelda. Měl sice árijskej nos, ale jeden obergefreiter si všimnul, že milej generál nikdy nejí vepřový. Samozřejmě to nahlásil a jednoho krásnýho rána se dostavili dva rasoví specialisti z SS a leutnanta s árijským nosem si odvedli. Takovej zrádce v německý uniformě by mohl nakazit celou německou armádu, takže by se nikdy nedostala až k Moskvě. Hrdá německá vlajka by nikdy nezavlála nad Kremlem, německá pěchota by se nikdy neprošla po Trafalgar Square, führerovi by se nikdy nesplnilo jeho přání dostat bezzubýho britskýho lva před Buckinghamským palácem. Nezdá se vám, Herr Stabsfeldwebel, že kdybysme měli o tohle všechno přijít, bylo by to pro Německo doslova nesnesitelný?“

„Sieg heil!“ zvolá stabsfeldwebel Brumme svým opileckým basem a k vlastnímu překvapení pozvedne obě paže k nacistickému pozdravu.

„Naši statečný bratři v šedejch polních uniformách se účastní největší z křížovejch výprav za svobodu,“ prohlásí Porta s vlasteneckým zápalem. „Cílem nacionálního socialismu je naprosto vymýtit podčlověka a vytvořit tak lebensraum pro zotročenej německej lid. Kamvstoupí hnědá bouře našeho vojska, tam žádná jiná kultura než naše nesmí přežít. My Němci budeme rozhodovat, jak mají ostatni myslet. Oni totiž nesmí

myslet! Za ně bude myslet führer!“
Je to jeden z těch stranickejch vymaštěnců, pomyslí siBrumme zoufale. Tihle fanatici můžou bejt smrtelně nebezpečný. Takový jsou schopný řvát Heil! i na bezhlavou ovci, pokud je náhodou napadne, že by to třebamohl bejt desátník v převleku.
„Ein Volk, eni Reich, ein Führer.“ zavřeští Drobeček s očividným nadšením. Déle už prostě nevydržel mít zavřenou pusu.
V kanceláři se na krátký okamžik rozhostí absolutníticho. Všichni tři se pozorují navzájem. Z dálky je sem slyšet hřmění děl. Drobeček srazí s prásknutím podpatky a pravou rukou zasalutuje.
Die Fahne hoch, die Reihen fest geschlossen, SA mnrschiert...
Vyřvává falešně.
Všichni tři dozpívají píseři společně do konce, v pozoru a s rukama zdviženýma. Náhodný pozorovatel bymyslel, že se stal svědkem jakéhosi slavnostního a vlasteneckého aktu.
„Co si myslíte, že by se stalo, Herr Stabsfeldwebel, kdybyste mi nabídl něco k pití?“ nadhodí Porta podlézavým tónem. „Myslíte si, že bych odmítl?“ Brumme se s trpkým úsměvem, avšak mlčky natáhnepro veliký demižon na polici a rozlije do dvou hrnků, které mu Drobeček pohotově přistavil na stůl. V duchu se zapřísahá, že později ty dva hrnky rozdupe. Porta s Drobečkem je s rozkošnickým „Ááááááách!“vyprázdní. „A co třeba ještě jeden?“ navrhne Porta. „V tak významnejch časech, jaký dnes máme, bysme se neměli nijak omezovat.“ Stabsfeldwebelovi se vzteky zatmí před očima, ale nalije znovu. Kdyby mohlo být po jeho, zarazil by korek co nejhlouběji zpátky a vyhodil tyhle dva náfuky ze dveří.
„Takže, Herr Stabsfeldwebel, vy teda máte na povel tenhle sklad masa,“ prohlásí Porta mezi dvěma spokojenými říhnutími. Nečekaně uhodí pěstí do černé účetní knihy ležící na stole. Stabsfeldwebel Brumme ustoupí leknutím o krok dozadu, jako by Porta v té chvíli řekl:“Před vojenskej soud s tím lumpem!“
„Vést takovej vojenskej sklad masa, to není zrovna jednoduchá práce,“ pokračuje Porta stroze. „Proto by ji taky nesvěřili jen tak ledaskomu. Vlastně by se na ní mělo pohlížet jako na určitý svatý poslání srovnatelnýs prací sboru polních kurátů z generálního štábu šest.“
„Sex?“ zamumlá Brumme zmateně. „Já vám rozumím, stabsfeldwebele,“ přikývne Porta souhlasně. „Když slyším o štábu šest, taky si ho spojím spíš s polním bordelem než s polníma kurátama. Mimochodem, máte ve svým personálu trénovaný porcovače?Abysme mohli v týhle válce uspět, musíme mít experty v každým odvětví.“
„Všechny moje nižší šarže jsou prvotřídní specialisti z řeznickýho učiliště v Drážďanech,“ ujišťuje ho Brumme dychtivě. „Porcovat maso je záležitost, která s sebou nese stejnou zodpovědnost, jakou má třeba vojenskej kartograf,“ pokračuje Porta kantorským tónem. „Je k ní třeba lidí s šedou kůrou v lebce, který jsou navíc zběhlý v matematice.“
„Matematice?“ zakoktá Brumme rozpačitě a pocítí, jak mu po zádech stéká pot. „Já tady vedu armádní sklad masa, ne oddíl dělostřeleckejch matematiků, který propočítávaj na zlomek palce, kam nejlíp shodit nepříteli šrapnely a pumy. Vím o mase všechno, takže jděte doprdele se svojí matematikou a podobnejma zhovadilostma. Umím sčítat a odčítat, vážit na kila i na gramy; vím, že každá rota má dostat 175 porcí, z čehož polovina musí bejt libový maso. Nic víc vědět nepotřebuju. Zeptejtese Alberta Speera. Ten dělal dva roky na hlavním úřadě dodavatelskejch sborů, kde ho tak zblbli matematikou, že už ani neví, jestli zrovna stojí, nebo leží. Já mám naučený svoje: 175 červenejch balíčků stranou a rota dostane přesně, kolik jí patří, přesně podle účetní knihy.“
„To se teda zatraceně pletete!“ zvolá Porta se salvou smíchu. „Vojenskej sklad masa je místo, kde je matematická přesnost naprosto nezbytná. Než začnete porcovat, musí se předem propočítat odpad. V dobytku je fůra vody, stejně jako ve vojácích. Takže dostanete do skladu kupříkladu 40 kg syrovýho masa. Jenže obrovský procento z toho je voda a kosti, ze kterejch hladovej voják asi nebude mít zrovna velkou radost, když mu je podstrčíte místo masa, a v tom je právě ten háček. Vy jste dostal 400 kg masa a tím pádem věříte, že 400 kg masa vyšlo i na druhým konci skladu zase ven. Ale pak přijde kontrola, projde si vaše záznamy v účetní knize a zjistí, že pětatřicetprocent se někam vypařilo. A je to na vás, protože jste nepočítal s přirozeným úbytkem, kterej tvoří voda a kosti. Jo, pracovat s poraženým

dobytkem, to je všivá záležitost.
A s lidma to není jiný, tojsem zjistil, už když jsem dělal ve spalovně ve sklepě nemocnice Charité. Takovej vypasenej zavražděnej ochlasta zabere, když ho donesou, pořádnej kus místa, ale pak se kousek po kousku scvrkává. A když ho pak nakonec spálíte, vešel by se klidně do krabičky od cigaret. Proto jsem je nikdy nepřebíral na váhu. Doklad o příjmu jsem vždycky vydával jedině na kusy. Můj předchůdce, kterej to podepisoval podle váhy, se kvůli tomu scvrkávání dostal do pěknejch problémů. Podezřívali ho, že pracuje ruku v ruce s vlastníkem lahůdek v nemocniční kantýně, v jehož vynikajících párcích se při analýze přišlo na stopy lidskýho masa.“
„Z týhle stránky jsem se na na porcování masa nikdy nedíval,“ zamumlá stabsfeldwebel Brumme a rozpačitě přenese váhu z jedné nohy na druhou. „Vždycky jsem porce vážil na seřízenejch armádních decimálních vahách a navíc jsem si postavil někoho za záda, aby mě kontroloval. V mým skladu totiž vedeme podvojný účetnictví,“ dodá pyšně, jako by za vynálezce tohoto komplikovaného systému považoval sám sebe. „Tolik libovýho, tolik odpadovejch kostí, tolik šlach a nepoživatelnejch vnitřností. Nemůžete se splést!“
„Ale můžete!“ zvolá Porta triumfálně. „Dostanete těsně před koncem pracovní doby 50 tun. Protože máte naspěch, tak těch 50 tun podepíšete. Nemám pravdu?“
„Ale jo, jasně,“ přitaká Brumme a v duchu vzpomíná, jak kolikrát zatížili váhy, tak že ve skutečnosti přijali skoro dvojnásobek té hmotnosti. „Váhy nelžou,“ dodá po krátké odmlce. „A v tom to právě je,“ rozesměje se dlouze a hlasitě Porta. „Doklady o hmotnosti přijatýho masa odhalej pravdu. Pro vojenskej soud je to nevyvratitelnej důkaz. Není to tak dávno, co jsem pomáhal zastřelit jednoho ubohýho a nešťastnýho stabsfeldewebela ze skladu masa čtvrtý armády. A můžu vás ujistit, Herr Stabsfeldwebel, že jsme mu vážně věřili, když řval na celý kolo: „Jsem nevinnej. Jsem poctivej člověk. . . !“
Našich dvanáct kulek zasáhlo tělo tohohle ubohýho nevinnýho stabsfeldwebela přesně, jak si podle vlastních slov zasluhoval - poctivě!“
„Sloužil jste u likvidačního komanda?“ zeptá se Brumme strachy roztřeseným hlasem. „To bych prosil!“ chvástá se Porta s povýšeným úšklebkem. „Já jsem za svejch časů poslal na onen svět pěknejch pár lidí od zásobování. Viděl jste někdy takovou vojenskou popravu, Herr Stabsfeldwebel? Nechutnej zážitek. Člověk si hned pak musí něčeho loknout, a ani to mu z paměti nevymaže všechny ty odporný detaily. Ale proč si kazit náladu debatama o nejvyšším trestu? Tak to prostě chodí. Vraťme se radši zpátky k našim padesáti tunám masa, pod který jste se tak lhostejně podepsal. To pak druhej den ráno přijdete do skladu, pěkně čerstvej a odpočatej a dáte se do poctivýho čtvrcení. Výsledek: 45 tun! Necháte si zkontrolovat váhy, ale ty fungujou perfektně. Vy jste svým podpisem převzal 50 tun masa, ale ubohej německej voják na frontě jich dostane jen 45. Zatímco jste spal a snil, dejme tomu, o nějakým vydařenýmobchodu, z vašeho masa se odpařilo 5 tun vody, a jelikožani vy, ani nikdo z vašeho personálu o tomhle tajemným chemickým procesu nic nevíte, dostanete se do pěkný šlamastiky, když na neohlášenou návštěvu zavítá nějakej kontrolor. Ale protože jste chytrej a opatrnej člověk, zjistil jste, že se vám někam ztratilo těch pět tun, už dávno před příjezdem kontrolora. Z hořký zkušenosti samo zřejmě víte, že všichni obyčejný vojáci kradou jako straky, takže se jako obořite na svoje podřízený. Pokud máte štěstí a je mezi nima pár prostoduchej chubožáků, pak jste zachráněnej. Podobný blázni se nechaj lehko přesvědčit, že v noci skutečně ukradli pět tun masa. Když je nepřinutíte k přiznání vy, Železnej Gustav to zvládne určitě. Je to specialista na vynucování přiznání. Jednou jsme u nás měli nějakýho wachmeistera z armádní továrny na munici a výbušniny v Bamberku. Než ho povolali do služeb vlasti, byl to kazatel. Několika náboženskejma prohlášeníma, při nichž člověku vstávaly vlasy na hlavě a který nešlo přejít jen tak bez potrestání, urazil katolickýho polního biskupa. Takže skončil v Tornau a Železnýmu Gustavovi trvalo přesně 9 minut a 21 sekund, aby ho přesvědčil, že je rouhač, kterej si zasluhuje houpat se nakonci pevnýho německýho provazu. Jednou jsem na vlastní oči viděl, jak si Železnej Gustav bral do parády zásobovacího důstojníka pátý tankový divize. Ten pošetilec odmítl přiznat před vojenským soudem svoji vinu dokonce i přesto, že Herr Stabsauditeur Viebaba, kterej byl svojí přesvědčivostí známej, udělal maximum pro to, aby mu vysvětlil, že to přiznání je v jeho vlastním zájmu. Co nedokázal stabsauditeur, to měl Železnej Gustav, než bys řekl švec. Zásobovací důstojník se přiznal, že sám během jediný noci sežral chybějících pět tun masa. O čtmáct dní později to s ním skoncovali na dvoře číslo čtyři.

To vám povídám, Herr Stabsfeldwebel, když se člověk dostane zespárů Železnýho Gustava s celou kůží, to je, jako kdyby si nachcal do kalhot a vůbec se přitom neumáčel. Modlete se, abyste se s ním nikdy nepoznal. Ten ve svý přílbě i spí.“
„Búh nás ochraňiuj,“ koulí očima Brumme celý zpocený.
Orlové pruští k západu hledie, vysoko, vysoko zdvižené prapory neste, brumlá si v pozadí patrioticky Drobeček.
Nucené dlouhé mlčení ho začíná nudit. Připadá mu, že tichá vložka jakotato nemůže ničemu uškodit.
„Ale vraťme se zpět k našim tajemně vypařenejm pěti tunám,“ naváže Porta s vážností soudce, který má právě vyslovit rozsudek smrti nad překrásnou ženou.
„Vypařenejch pět tun!“ pokusí se Brumme zahřmět, ale vyjde z něj jen jakési chraplavé zašeptání.
Mozek mu pracuje jako splašená kalkulačka. Netrvá mu ani ni jak dlouho a přijme ten nepříjemný závěr, že v jeho skladu skutečně došlo k značné ztrátě. Probleskne mu hlavou, že by oba tyhle parchanty s plechovýma hlavama mohl zabít, napěchovat je do svého nového mlýnku na maso a nakrmit jima v podobě malých porcí salámu hladové vojsko. Byla by to dokonalá vražda. Těla by se ni kdy nenašla.
Brumme při té myšlence nápadně ožije a úkosem pohlédne na ohromný sekáček na maso položený ani ne tři metry daleko. Drobeček sleduje směr jeho pohledu a s chápavým úsměvem se sekáčku zmocní.
Stabsfeldwebelova nervozita očividně ještě vzroste.
„Kdo vy, pánové, vůbec jste? A odkud jste?“ zeptá se mrzutě. Flákem masa si setře pot z čela.
„Obergefreiter Josef Porta, BerlínMoáb,“ představí se Porta s přemrštěnou zdvořilostí. „A můj asistent obergefreiter Wolfgang Creutzfeldt, Knigin Allee, Hamburk.“ Konečně vyložil karty, parchant jeden, pomyslí si Brumme a už už se natahuje po palici postavené pod stolem. Knigin Allee! Geheime Féldpolizei! Tajná polní policie! Berlín Moáb kontrolní úřad náčelníka generálního štábu pro zásobování. Pěknej párek vší se ti do stal do kožichu, kamaráde. Hořce teď lituje, že nezůstal doma marodit s lahví koňaku, jak měl původně v plánu. Pak by to tu měl na povel Stalle. A jestli si nějaká opice v uniformě zasluhuje dostat se do Germersheimu, je. to právě feldwebel Stalle. „Herr Stabsfeldwebel, kolik šarží tu máte k ruce jako porcovače?“ táže se chladně Porta. „Čtyřicet poddůstojníků a dalších zaměstnanců,“ vy štěkne Brumme dychtivý být k službám.
„Jsou plně vycvičený?“ zeptá se Porta s přimhouřenýma očima.
„Nejlepší posádka v tomhle oboru,“ ujistí ho Brumme.“Každej z mejch mužů prošel řeznickým a jatečním kurzem ve Štětíně. Pracujou jak dobře promazaný roboti.“
„A tady zase máme jeden typicky špatnej příklad,“ zvolá Porta potěšeně.
„Parta studentíků, který prej pracujou jako roboti. Tyhle zatracený náhražky vojáků krájej a odsekávaj maso, kde je to pro ně nejjednodušší. Svatá matka bohorodička by se musela nad kvalitou práce těchhle ignorantskejch nekřiubů pokřižovat. Jako roboti, říkáte! Takový by se slušelo na místě zamordovat.“
„Rozmačkat je jak žábu pod pásama tanku,“ ozve sezezadu přátelský Drobečkův hlas. „Nakopat jim prdele!“
„Tihle slušňácký parchanti se dali k zásobování jen proto, aby se vyhnuli přední linii,“ zvolá Porta rozhořčeně a obviňujícím gestem ukazuje na stabsfeldwebela porcovacím nožem. „Tady se lehko schovaj před kulkama. Nejhůř je tu můžou zadusit pod spadlou půlkou dobytčete. Jenže to se přepočítali, naši milí ufňukánci. Armáda znamená mnohem víc, než si tihle šaškové uvědomujou. Porcovat maso není vůbec žádná legrace! K tomu je potřeba mít v hlavě víc než piliny! Odkrajovat kosti a šlachy by svedl každej imbecil ze cvokhausu, ale tady je třeba umět krájet tak, aby i z všivýho, prorostlýho fláku nakonec vylezla výborná šunčička nebo kotletky. Tohle je umění! Salám není jen salám, i když ve skutečnosti to jen salám je! Herr Stabsfeldwebel! Když vaříte prejt, mícháte ho zprava doleva, nebo zleva doprava?“
„Jak ho míchám?“ zaúpí Brumme, jehož výraz je právě živoucím zosobněním naprostého zmatení.
„Žádnej Němec, pokud to není idiot bez toho nejnepatrnějšího záblesku inteligence, by ho nikdy nemíchal zprava doleva. Takovou věc totiž může udělat snad jedině Angličan,“ vyřvává Porta přesvědčivě. „Snižuje se tím rotační rychlost a krev se srazí. Tihle vaši roboti, Herr Stabsfeldwebel, za ty nesete plnou zodpovědnost. Vy ručíte za veškerou práci. Mám pravdu, nebo nemám?“
„Máte,“ zablekotá Brumme slabě. Mozek se mu už bezmála vaří, jak se marně snaží sledovat, kam tenhle

podivný obergefreiter svými náznaky míří. „Nepochybuju o tom, že ta kniha, co jste si v ní četl při našem příchodu, byl Mein Kampf," pronese Porta tónem, jaký nesnese odporu.
„Přirozeně," zalže Brumme sebevědomě, zatímco ne pozorovaně schovává onu knihu s titulem „Taxikářka" pod kus loje. Její autor se ke všemu jmenuje Levi! Číst podobnou literaturu vás může dostat před komisi rasové čistoty, a tam jsou v mžiku schopní proměnit i čistokrevného Eskymáka, kterému ještě kape z uší velrybí tuk, v nosatého Izraelitu dehydrovaného žízní na Sinajské poušti. Každý Němec, který má v hlavě aspoň kousek šedé hmoty, se drží od komise rasové čistoty co nejdál.
„Co abysme se podívali na vaše muže při práci?" na vrhne Porta potměšile a vyrazí směrem k řezníkům.
„Dokážu vám, Herr Stabsfeldwebel, že k vedení takový; jednotky je třeba notná dávka inteligence. Neřekl byste, kolik se najde uslintanejch idiotů, který se prostě rozhodnou změnit branži a koupěj si řeznictví. No, jen si představte, jak to asi vypadá, když se za řeznickým pul tem začne najednou promenovat nějakej švec, kterej do dneška neprodával nic jinýho než kožený boty! Ať pro vás takovej otrapa uřízne nějakou šunku! A teď si vemte, že by třeba mohl začít dodávat do vaší oblíbený restaurace, kde se každej čtvrtek scházíte s ostatníma milovní kama eisbeinu. To byste koukal, kdyby vám díky naše mu ševci-řezníkovi přinesli rypák polskýho divokýho kance. Ale možná jste dobrák od kosti, kterej si o lidech od fochu myslí jen to nejlepší, takže kus z tý nepovedený karikatury eisbeinu, co se vám válí na talíři, i ochut náte. Pokud nejste zrovna dobře vychovanej pruskej džentlmen, tak ten blivajz okamžitě hodíte číšníkovi na hlavu a na tlustou severoněmeckou hausfrau, která sedí vedle u stolu a měla to štěstí, že jí donesli skutečnej eisbein, vylijete francouzskou hořčici. Takže sám vidíte, jaký problémy z toho můžou vzejít, když se někdejší švec rozhodne změnit profesi. Pokud je totiž ta restaurace jednou z těch, kde se dbá na pravou německou kulturu, tak tam každej čtvrtek na večerním menu stojí jedině eisbein mit sauerkraut, a vy nebudete jedinej nespokojenej host. A takovej zklamanej fanoušek eisbeinu, to je jedna z nejnebezpečnějších věcí na tomhle světě.
„Co je zas tohle?" zavyje náhle Porta s předstíraným rozhořčením a praští pěstí do kusu masa, až Brumme hořezníci leknutím nadskočí. „Zadní čtvrtka," odpoví Brumme sklíčeně. Jedná se o kousek, jejž nechal dát stranou pro oberstabstintendanta, který při kontrolách vždycky za menší úplatekrád přimhouří oko. „Tak toje skutečně vrchol!" soptí Porta vzteky. „Mám toho dost! Každej obchodník na první pohled vidí, že je to úplně znehodnocená zadní čtvrtka! Herr Stabsfeldwebel, budu zřejmě brzo nucen na jistejch místech vyslovitsvůj otevřenej názor na to, jak nevojenský podmínky tady panujou. Kdyby vás führer požádal o šťavnatej řízeček, asi byste se dostal se do pěkný polízanice, jestli byste ho nechal ukrojit některýmu z těch svejch židáckejch studentíků. Byla by to urážka vůdce kterej ostatně židy nemá zrovna v lásce."
„V mým skladu žádní židi nejsou," brání se Brummepodrážděně a úporně se snaží skrýt svůj vztek za maskou bezúhonného vojáka. „Tím si nemůžete bejt nikdy jistej," usadí ho Porta chladně. „Ale dejme tomu, že jeden z těch vašich strážců hovězího uřízne führerovi řízek a nebude přitom vědět, jak Adolf nesnáší odřezky a šlachy."
„Myslel jsem, že führerje vegetarián," protestuje udiveně Brumme. „I to nejposlednější čuně má v naší národně socialistický společnosti právo věřit, čemu chce," poučí ho Porta se zdviženým prstem. „Jediný, v co věřit musi, je führer sám. Nebo byste snad chtěl našemu nejvyššímu veliteli ubírat právo na řízek bez šlach?"
„Proboha, to ne!" brání se Brumme polekaně. „Kdyby si führer poručil řízek, uřízl bych mu maso na něj vlastnoručně," prohlásí hrdě a odhodlaně v ruce sevře porcovací nůž. „Takhle bych ho uřízl!" Nůž se zableskne a s obdivuhodnou rychlostí leží nastole řízek přímo jako ze sna. Porta se opovržlivě usměje, vyndá z kapsy malé zvětšovací sklíčko, na zkoušku do krvavé flákoty píchne prstem a se zdviženým obočím se obrátí na Drobečka. „Co si o tý návnadě na krysy myslíš?"
„Slušnej člověk by to nepozřel," zalže Drobeček bezostyšně, ačkoli mu z koutků úst stékají sliny. „Je to samášlacha! Kdyby to teď neuříznul tady přede mnou, myslel bych si, že je to kus prdele ňákýho vysušenýho mrtvýho židáka."
„Slyšíte, Herr Stabsfeldwebel?" usměje se Porta. „Před válkou sloužil Creutzfeldt jako velitel speciální jednotkyna Reeperbahnu. Jeho okrsek dosahoval až na konec Knigstrasse v Altoně."
IV, 2a, speciální oddělení gestapa, pomyslí si Brumme, který kdysi vlastnil útulnou malou restauraci na

Heyn Hyer Strasse. Dvě návštěvy z IV 2a ho stály sedm měsíců. Musí být opatrný. Dobrej Bože, dej ať Německoi tuhle válku prohraje, modlí se v duchu.
„Nechci tím říct, že jste to ukrojil úplně špatně," pokračuje Porta, „ale není to prostě porce pro labužníka! Zřejmě se vám nedostává základních znalostí z anatomie. Generální inspektor škol pro armádní dodavatele by vás všechny vojenský řezníky, kuchaře a pekaře naučil! Dokonce i v našem prosperujícím národně socialistickým státě se najde spousta těch, který by zasluhovali jeden dobře mířenej kopanec do zadnice. Prosperita s sebou přináší lenost a lhostejnost. Každej si hledí jen svýho pohodlnýho křesílka, kde si může hovět svojí tlustou prdelí a čekat, až příjde čas odejít do důchodu. Jenže to je všechno hrozně proti přírodě, Herr Stabsfeldwebel. Člověk byl stvořenej k tomu, aby se o živobytí musel starat s potem na čele. Jedině pak je slušnej a pokornej a vděčně poděkuje, když něco dostane. Ale dneska, když má každej všeho nadbytek? Všichni chtěj ještě víc a dokonce závidí i svojí vlastní ženě, když něco dostane od nějakýho štědrýho nápadníka. V takový společnosti se pak rodí donašeči provokatéři, a je na nejlepší cestě k vlastnímu zničení! Říkají tomu socialismus! Ráj pro rozmazlený povaleče, tak tomu říkám já! Pche!" Brumme odmítá věřit vlastním uším. Tohle je nejostřejší kritika národně sociálního režimu, jakou kdyslyšel. V duchu s Portou naprosto souhlasí, ale připustit to nahlas by se ani za nic neodvážil. Porta brousí zkušenými tahy řeznický nůž a přitáhne před sebe celou půlku dobytčete.
„Maso na pečeni se nedá řezat tak, jak to děláte vy a ti vaši poskoci. Už jste někdy slyšel něco o šlachách a svalech nebo zrádnejch malejch kůstkách?" Brumme zavrtí hlavou a pomalu se vzdává naděje, že by mohl Portovi porozumět.
„Musíte mít pořád na paměti vnitřní kůži," fantazírujePorta se zjevným potěšením. „To je nejtajuplnější stavební prvek matky Přírody, kterej je stejnej pro všechnyživý tvory, ať čtyřnohý nebo dvounohý, od kdejaký děvky ze Sankt Pauli až po východohaličskou svini. Kdybyste neměl vnitřní kůži, Herr Stabsfeldwebel, seděl byste tu na prdeli a mohl kolem sebe leda tak kopat nohama. Tohle musí znát každej řezník, protože bez týhlevědomosti nikdy nedokáže správně uříznout jedinej kus masa. Je to taková vymyšlenost, která to celý drží pohromadě. Nejdřív je třeba říznout přesně sem. Stíháte mě, doufám, sledovat, Herr Stabsfeldwebel?" otáže se Porta povýšeně. „Pěknej dlouhej řez do vena peniscellum. Nemá to pochopitelně nic do činění s penisem. Víte snad, co je to penis, Herr Stabsfeldwebel?" zeptá se Porta s širokým úsměvem. Brumme, připomínající v té chvíli přehřátý bojler, který by potřeboval upustit trochu přebytečné páry, není schopen kloudně odpovědět.
„Penis," vysvětluje Porta, „je ten povadlej kus masa, kterej se chlapům houpe mezi nohama a kterej různý nekultivovaný osoby nazývaj ‚vocas. Ale dívejte se dál, řez vedeme tak, a tak, až dostaneme řízek, kterej můžete poslat rovnou na nějakou uměleckou výstavu, a kdybysme ho připlácli na kus plátna, tak máme jistou první cenu v podobě zlatý medaile. Je to totéž, jako když zkroutěj zrezlej rám od kola, navařej místo řídítek kovovoučajovou konvici a místo sedadla nasaděj záchodový prkýnko. Prostě velký umění! Divokej sen pacienta s deliriem tremens, kterej není nikdo s to pochopit. Nicméně, každá provinciální městská rada využije s potěšením těžce vydělaný peníze daňovejch poplatníků na to, abyten zázrak směla vystavit v parku svýho města. Nepamatujete se, Herr Stabsfeldwebel, na tu nádhernou hru, co ji dávali v Burgtheateru s Emilem Janningsem v roli hlavního kurfiřta? Mám teď na mysli tu tajemnou scénu, kde tenhle národní mizera sedí s jelení kýtou v hubě a mastnota mu stéká dolů po žaketu. To totiž není jentak ledajakej divadelní kus, Herr Stabsfeldwebel, to se skutečně stalo, když se hlavní kurtiřt utábořil poblíž vinic v horách severně od Salcburku a hladově zíral směrem k zámku. Kuchař, kterej mu zvěřinu připravoval, byl mistr nad mistry, původem řezník z berlínskýho Moábu. Povýšili ho do hodnosti obersta s právem nosit čestnej meč ozdobenej národníma barvama."
„Ach, bože," zabreptá Brumme zmateně, „může se tohle skutečně kuchaři poštěstit?"
„Velice zřídka," odvětí Porta. „Co já vím, stalo se to jen dvakrát v historii. A tady máme skutečně excelentnířízek," zvolá nadšeně a srdečně popleská ohromný kus masa.
„To je řízek, jak se patří," pochvaluje si Brumme udiveně. „Jedině takovej by se hodil na stůl nejvyššího velitele, jenže ten o jeho existenci nemá ani tušení, takže navrhuju, abysme si na něj posvítili sami."
„Protentokrát nebudu mít nic proti," usměje se Porta. „Hlad patřil vždycky k mejm největším problémům. Dokonce jsem do sebe jednou nacpal celej obloženej stůl a snažil sám sebe přesvědčit, že teď bychměl

bejt konečně spokojenej, jenže v tý chvíli mi najednou padlo do oka vypasený selátko s nadívaným holoubětem v útrobách. Můj neukojitelnej žaludek začal okamžitě kručet a hubu jsem měl plnou slin. V takový chvíli jsem schopnej spáchat vraždu, jestliže mi soused u stolu odmítne svoje holoubě vydat. Většinou se mi podaří obelstít na chvíli žaludek tím, že polknu pár kostí, jenže pak si jednou dvakrát odkrknu a všechno začne nanovo. Kolikrát už si říkám: „Teď do sebe už nedostanešani sousto, Porto! Ale vtom ucejtím z druhý strany ulice vůni pečenýho zajíce a už tam letím, jako bych trpěl posledních čtrnáct dní mořskou nemocí a nemohldíky tomu vůbec nic pozřít. Když se mi nepodaří tu lahůdku získat tak ani onak, jsem schopnej se snížiti k tomu, Svatá Panno, ochraňuj mě, že toho voňavýho zajíce ukradnu, a to klidně nějakýmu mizernýmu důstojníkovi přímo pod nosem. Trpím tímhle nesnesitelným hladem už od narození. Doma museli dávat na dveře do spíže visací zámek. Říkali nám se sourozencema ‚sarančata. Byli jsme známí po celým Berlíně, Herr Stabsfeldwebel. Nemusíte mi to věřit, ale dokážu polykat i prázdný nábojnice a zapíjet je zteplalou vodou. Já nepotřebuju dostávat zrovna prvořadý jídlo, jakým plejtvá kupříkladu německá armáda. Když není k dispozici nic lepšího, vezmu zavděk i takovou šlichtou, co ji žerou francouzský nebo ruský vojáci. A domácí zelí, rejžovej nákyp, na másle osmahnutej pórek, hrachová kaše nebo upečené kuře mě dokážou proměnit v hladovýho tygra. A to vám nechci povídat, co tose mnou dělá, když mi oči padnou na bramborovou kaši s nadrobno nakrájeným vepřovým nebo na zapej kanou rybu s nějakou omáčkou. Až usedneme ke stolu, abysme oslavili tohle naše nečekaný setkání, musím vás, Herr Stabsfeldwebel, požádat o dvojitou porci. Myslím, že mi rozumíte!“ Brumme se dlouze a hlasitě rozesměje, sice nechápe proč vlastně, ale připadá mu to v téhle chvíli jako to nej lepší, co může udělat. „Mám tu taky pár lahví vína ze šestatřicátýho,“ oznámí podlézavým tónem, když mu připadá, že se už dosyta nasmál.

„Rok mýho odvodu!“ zvolá Porta hrubým kasáren ským hlasem.

„To víno tu na nás přímo čekalo!“ Stabsfeldwebel Brumme popadne obří řízek, přitiskne si ho k hrudi a upaluje do kuchyně připravit pro sebe a tajnou komisi malou hostinu. Během přípravy masa se stává atmosféra stále přátel štější. Po dvou hodinách se konečně dostanou k hlavní mu chodu. Ládují se jako staří Vikingové, oběma ruka ma pevně svírají ohromné fláky masa. Ohryzané kosti odlétají ladným obloukem za hlavu. Porta hltá a pije, jako by si hodlal v rekordním čase zničit játra. Drobeček se musí čtyřikrát natáhnout na stůl, zatímco druzí dva mu poskakují po zádech, aby uvolnili sousto masa, které mu zaskočilo v krku. Když se pak zakucká i Brumme a jen o vlásek unikne smrti zadušením, pošlou raději pro sanitáře, aby byl v případě dalších problémů nablízku. Naloží mu na talíř obyčej nou porci, aby nepřišel zkrátka. „I služebníci potřebujou jíst,“ vysvětluje Brumme ze široka, „ale kdo říká, že musej bejt spokojený se svejma porcema? My poddůstojníci si je musíme držet pěkně na uzdě, aby nám nepřerostli přes hlavu. Na ty kecy jako ‚dělníci celýho světa spojte se, já moc nedám. Jediný místo, kde je vidím rád pohromadě, je masovej hrob!“

„A jedem!“ zvolá Porta, když mu mezi dvěma sousty křehounkého masa unikne mocné prdnutí.

„A takový ty přehnaně kultivovaný týpci s bůhvíkolika frčkama, to taky není nic pro mě,“ přisadí si Drobeček s pusou plnou šťavnatého hovězího.

„No jo, prokrista, přesně tak!“ huláká Brumme na celé kolo.

„Přesně jako můj šéf, oberintendant Blankenschild, kterej si myslí, že stabsfeldwebelové jsou tu jen proto, aby si s nima vytíral prdel. Kdyby se vám povedlo trochu s ním zacvičit a kapánek mu pocuchat pěšinku, vysloužili byste si čestný místo u poddůstojnickýho stolu ve Valhalle s právem nalejt si plný boty německýho piva!“

„Natrhnout takovýmu mongolskýmu opičákovi prdel, to je pro nás maličkost,“ chvástá se Porta a mrští doběla ohryzanou kostí do kouta, kde posedává sanitář. „Rozpáráme mu břicho a uvážeme střeva kolem uší, aby si kadil na záda,“ rozchechtá se Drobeček. Pořádněsi přihne z láhve, jenže polovina mu stejně vyteče na hrudník. „Můj šéf je prostě podělanej zkurvysyn, kterej žije přesně podle regulí a zásobuje nás rozkazama a papírováním jak člověk s úplavicí sračkama,“ funí Brummenavztekaně.

„Skol!“ zvolá Porta, vyprázdní jedním dlouhým douškem, při kterém se celý pobryndá, velký litrový hrnec a nasadí si ho na hlavu. Kolektivně si třikrát za sebou připijí na zdraví. Připíjejí si jeden druhému navzájem a dávají přitom najevo jakousi neotesanou srdečnost, kterou však není možnozaměňovat se skutečným přátelstvím.

„Abys tomu pořádně rozuměl, brácho," vysvětlujeBrumme důvěrně, když lahví vína pomůže obrovskému soustu masa na cestě dolů hrdlem. „To starý vojenský čuně je jen proradná krysa, smradlavej pavián s rudou prdelí, špinavej, zvrácenej jihomořskej kanibal, kterýho měli už dávno sežrat nepřátelé jeho kmene. A ted na sebe navlíknul uniformu oberintendanta, všivák jeden."Popadne žvanec masa a nacpe si ho do úst. „Doneste mi tatara!" zahaleká otevřenými dveřmi na své muže, kteří jsou všichni ve střehu. Většina z nich pracovala v civilu jako číšníci. Jeden byl dokonce vrchním v berlínskémluxusním restaurantu Kaminski. Ten je teď Brummovýmosobním lokajem. Pojištění proti odeslání na frontu a hrdinské smrti.
„Takže ten smrdutej Arab," pokračujeBrumme ve svém hlášení o oberintendantovi, „je takbezcharakterní pomlouvač, že mu jeho černý svědomídoslova prosakuje kůží ven. Vůbec se nedá pochybovato tom, že tenhle kurevník je zralej na vojenskej soud."
„My si na něj posvítíme," slibuje Porta ochotně, zatímco si svou porci tatara zdobí plátky šunky. „Kam by to sakra naše vlast přišla, kdybysme nechali takový flákače sedět na jejich místech a klidně sabotovat válečný úsilí?"Přiloží si ke rtům láhev a bez viditelného polykání si celý její obsah nalije do hrdla. Posledními kapkami si důkladně propláchne ústa, připravený na pátý chod.
„Při těch svejch inspekcích asi zažijete spoustu nepříjemností, že jo?" zeptá se Brumme a s hrubou žoviálností šťouchne Drobečka do žeber. „Ani ne, my víme jak na to. Většinou je skřípneme, eště než se vůbec zmůžou na slovo. Navíc nám kryjouzáda hoši s těžkejma zbraněma a ty znaj všechny špinavý triky, jaký kdy existovaly," odvětí Drobeček přátelsky.
„Nikdo není hloupější, než jak se narodil!" Postaví se na nohy a zapěje pronikavým hlasem:

Falešnej brachu, tys neměl mi lhát,
Mně nezbejvá než hořce zaplakat.
Zradil jsi, feldwebele, zradil mý srdce,
Teď na tě čeká už jen šibenice.

„Chodí vám sem kontroly často?" otáže se Porta se zaujetím. „Zaslechl jsem něco o tom, že je to už pěkně dávno, co jste tu měli poslední?"
„No, tak dávno to zas není," odvětí Brumme hořce."Ty zatracený slídilové tu strkaj nos úplně do všeho. Neškodila by nějaká revoluce! Omlouvám se..., dodá zdvořile, když si uvědomí, že nechal uniknout svým nejniternějším myšlenkám.
„V pořádku," usměje se Porta přátelsky. „A povězteml, už si z vás někdy někdo vvstřeli!? Chci říct, nestalo se vám někdy, že by vás oblafli nějaký podvodníci, co se za auditory kontrolní komise jen vydávali?" Místností se rozhostí hrobové ticho, pak Brumme dlouze výhrůžně zařičí. Jeho tvář dostane nepřirozený namodralý odstín a oči mu málem vypadnou z důlků. Nejméně tucet krevních sraženin hrozí ukončit jeho vojenskou kariéru. Téměř deset minut trvá, než se trochu uklidní.
„Kurva fix! To bych chtěl vidět, kdo by měl ty nervy, zkusit si tolle na stabsfeldwebela Brumma!" vydechne."Rozkrájel bych ty parchanty do salámu a nakrmil jima naše hrdiny." Popadne nůž a zuřivě jím probodá kus masa ležící na stole. „Já bych jim rozsekal prdele! Takhle!A takhle!"
„Tak to vám rozhodně doporučuju, abyste byl pořád ve střehu," kamarádsky mu radí Porta. „Nikdy byste neřekl, kolik takovejch švindlířů se potuluje kolem a vydává se za zásobovací poddůstojníky nebo státní úředníky. Sami jsme jich pár odhalili!"
„To by se mně stát nemohlo!" ujišťuje je Brumme. „Já tyhle šašky odhalím, ještě než s tou svojí komedii vůbec začnou. Za podobný sviňárny by se měl dávat trest smrti. Hajzlové jsou to! I ta smrt je pro ně příliš mírnej trest!"
„Mrtvej chlap už nikomu neublíží," prohlásí Drobeček pateticky. Po čtyřech a půl hodinách nezřízeného žraní se konečně propracují k zákusku, čerstvě upečenému piškotovému koláči s jablky. Porta si hned polovinu uřízne, dá do misky s půlkou láhve koňaku a rozmačká koláč na hustou kaši, kterou pak s mlaskáním vypije. „Užívejme života, dokud ho máme," ušklíbne se. „Jak nacisti, tak komunisti se nás o něj snažej připravit, cojim síly stačej !"
„Kdybysem tušil, že to tady bude tak nebezpečný, ni kdy bych se radši nenarodil," povzdechne si

Drobeček smutně, načež si na svou porci koláče rozetře prejt. Po chvaluje si, jak to chutná.
Někdejší vrchní z restaurantu Kaminski podává šampaňské. Na každého jednu láhev. Na německé pánské jízdě je méně než láhev na osobu naprosto nemyslitelná. Stabsfeldwebelovi se na tváři trvale usadil připitomělý výraz a své hosty teď oslovuje jedině „starej kozle“ a „vznešenej bejku“.
„Z nás budou přátelé do konce života,“ rozhoduje Drobeček a mává u toho kolem sebe divoce rukou, aby své počestné záměry ještě zdůraznil, „a nikdy si neobujeme hnědý boty, jen abysme se vyhnuli podezření ze sympatii k jistejm věcem.“ Objímají se a po ruském způsobu navzájem líbají na tvář. Konec konců, jsou přece v Rusku.
„Až se dostanete do Hamburku, představím vám ‚Píchalku Gerdu,“ slibuje Drobeček. „Co ta má schovaný ho v kalhotkách, z toho by i starýmu gorilákovi na místě slezly chlupy a mohl by se s tím svým vometákem jít le da vyfotit.“
„Moji chlapi se mě bojej víc než samotný smrti,“ za huláká Brumme svým opileckým basem tak, že se to ozvěnou odrazí od vzdálené zdi rozlehlých jatek. Hodí kostí po sanitářovi. „Koukej skákat jako klokan! A tak dlouho, dokud se z toho nepoděláš!“ přikazuje. Pak na sanitáře, který se bez otálení pustí do plnění rozkazu, pyšně ukazuje. Co všechno by člověk neudělal, aby se vyhnul frontě.
„Tomu říkám disciplína!“ Důvěrně se nahne k Drobečkovi.
„Naprosto přesně vím, jak zasáhnout nepřítele, aby zů stal ještě chvíli naživu a umíral hezky dlouho!“
„To my taky!“ ujistí ho Drobeček s ďábelským řehotem. „V mý jednotce panuje dokonalá německá kázeň a pořádek,“ řve Brumme chraplavě a cení na ně svůj ne čistý umělý chrup. Z otevřených úst mu je cítit zatuchlý dech. Sanitář i někdejší vrchní vypadají, že každou chvíli omdlí.
„Rozkazy jsou dobrá a moudrá věc,“ usměje se Porta, pouštějící se znovu do prvního chodu.
„Tady skutečně nemusíte mít strach z neohlášenejch auditorů, který bývám strkali čumák do účetnictví a skladů. Vy vypadáte na první pohled jako čestnej chlap, Brumme!“ Na místnost se snese tíživé ticho. Pozorují se navzájem jako staří kocouři, kteří se připravují na souboj.
„Jedině idiot, kterej nemá ani trochu za ušima, hnedka troubí do boje,“ pronese Porta tajemně. „Chytrý lidi jako my dávají přednost diplomatickejm taktikám. Pročbysme se u všech všudy měli pouštět po široký cestě idiotů, když se můžeme dát pěšinou, určenou lidem s šedou hmotou pod čepicí.“
Brumme se potěšeně a dlouze rozřehtá, přestože Portovi nerozuměl ani slovo. „Až budete odcházet, nachystám vám něco s sebou na cestu,“ slibuje sám od sebe. „Hned od začátku jsem věděl, že jste skutečný Železný palice,“ dodá s hlasitým úsměškem. „Chvíli jsem si ale doopravdy myslel, že jste dva mazaný lišáci, který se mě snažej přechytračit,“ přiznává s falešnou srdečností a poťouchle hledí do Portových modrých uličnických očí.
„Milej kamaráde,“ usměje se Porta odevzdaně. „O kom se v lednu 1933 nepochybovalo? Buď byl člověk nebezpečná, politicky nespolehlivá osoba, nebo ještě nebezpečnější vlastenec. Nežijeme v lehký době. Všude vládne přetvářka. Zrovna ti, od kterejch byste to nejmíň čekal, jsou největší darebáci. Jak jsem vám už řekl, Brumme, dávejte si dobrej pozor, koho zvete ke svýmu stolu!“
„Dali jste se k armádním silám dobrovolně?“ zeptá seBrumme důvěrným tónem, zatímco rukou se natahuje po novém fláku masa.
„Dobrovolně, a jsme na to patřičně pyšný,“ prohlásí Porta, „ono, když se na to podíváte z tý druhý stránky, mít po ruce zbraň, dokud se situace trochu neuklidní, není vůbec od věci. Uniforma dokáže dneska člověka dobře ochránit.“ Po kávě a dalším koňaku se vydají na prohlídku nového stroje na párky. „Tak co tomu říkáte?“ ptá se Brumme hrdě. Stroj pracuje na plný výkon a chrlí ven párky v dlouhých provazcích. „Vypadá to, jako když sere kráva v chlívě,“ prohlásí Porta beze snahy skrýt své překvapení. „Ten můj stabsintendant se chová jak posvěcený prase,“ vrací se Brumme ke starému tématu, když zas sedíkolem stolu a zkoušejí, jak budou čerstvé párečky plavat v červeném víně.
„To je nebezpečný! Strašně nebezpečný!“ huláká Drobeček na celé kolo. „Z vlastní zkušenosti vím, že je lepší držet se v armádě od těchdle posvěcenejch náboženskejch vůdců co nejdál. Parchantům, který věřej v život po smrti, na nějakým tom roku, co nám tady na zemi eště zbejvá, nesejde a pouštěj se do všemožnejch zatraceně riskantních podniků. Všude cejtěj hrdinskou smrt a možnost dostat se brzo za starým Abrahámem. Každej podělanej pohan, kterej neumí do dvou počítat, je lepší. Ten ví, že májen jeden život, a jakmile jde do tuhýho, drží se zpátky. Ten nenechá svý chlapy špinit zbraně na zkurvený

nepřátele. Ten nemá hubu plnou keců vo pomstě. Jednotky, který maj takovýho bezbožnýho velitele, se většinou vracejne dotknutý, ať už je poslali kamkoli. Jen si vemte všechnyty padlý kaplany, co sme měli. Zamumlaj ňákou modlitbu a vlezou nepříteli přímo do rány, takže sou nahoře u starýho Abraháma, než se stačej rozkoukat."

Po půlnoci nabere slavnost naší nesvaté trojice ještěvětší grády.

Wir halten fest und treu zusammenHiphiphuráää!
Hiphiphuráää!Wir halten fest und treu Zusammen
Hiphiphuráää! Hiphiphuráää!

prozpěvují tak hlasitě, že je je slyšet i v těch nejvzdálenějších domcích. Ve dvě hodiny zrána začnou míchat vodku s pivema pozvou na večírek i ženský personál. Okamžitě je rozehrána partička svlíkacího pokeru. Nedopřejí si chvíli oddechu. V časných ranních hodinách jsou už vedeny tak velezrádné řeči, že by se při jejich vyslechnutí v porotě vojenského soudu krve nedořezal. Z führera a jeho osobní stráže se ve spikleneckém hovoru stávají mrtvoly.
Drobeček navrhuje, že by mohli začít tím, že by dohuby největšímu z nich házeli doruda rozžhavený prázdný nábojnice a sledovali jeho grimasy, jak by mu nábojnice pomalu chladla na jazyku. Pak by na ně mohli vyzkoušet některý z rafinovaností, pomocí kterejch křesťani během náboženskejch válek obraceli pohany nasvoji víru.
„Sakra práce!" rozplývá se Brumme. „Už se nemůžu dočkat! Viděli jste někdy, jak kardinálové mučili svatýho Emanuela? V katedrále v Lipsku to maj na obraze. Píchaj ho žhavejma kleštěma všude, kam to jde. Od papežů bysme se mohli učit." Druhého dne se do nich vrátí život teprve pozdě odpoledne. Všichni tři leží v Brummeho starobylé posteli, zděděné po předcích z Bulharska.
„Ježíši Kriste!" zasténá Brumme a popadne se oběmarukama za bolavou hlavu. Dlouze zmučeně zaúpí.
„Ach. bože!" zvolá Porta, kterému se očividně zvedá žaludek, a sebere z podlahy láhev. Hlasitě a řádně si přihne. Drobeček se s žuchnutím svalí z postele, jako raněnýkanec se doplazí ke kbelíku s vodou a ponoří do něj celou hlavu. Chlemtá jak velbloud, který měsíc bloudil povyprahlé poušti. Viditelně se mu nadouvá břicho. Nepřestane, dokud v kbelíku zbývá jediná kapka. Porta se s krví podlitýma očima posadí na posteli a uvažuje, jestli náhodou není po smrti.
„Nesnáším velebníčky, který kážou o posvátnosti pouta přátelství," vysvětluje stabsfeldwebelovi, jenž se válí u nohou postele a vydává podivné zvuky. „Takoví lidi mají vždycky něco nekalýho v úmyslu," uzavře a vyhodí do vzduchu polštář. „Dal bysem je postřílet!" ozve se dutě Drobeček z prázdného kbelíku.
„Pal!" zasténá Brumme. Vytáhne z pouzdra revolvera třikrát vystřelí do stropu. Signál pro vrchního z restaurantu Kaminski, že je čas podávat kávu. Do postele, samozřej mě. O několik hodin později dojde k srdceryvnému loučení. Stali se z nich přátelé na život a na smrt.
Porta s Drobečkem se vrací k pluku s pytli naditými zásobami přes rameno. Brumme stojí ve dveřích a sleduje, jak mizí za oponou padajícího sněhu. Stále si není úplně jistý, zda byl nebo nebyl napálen dvojkou podvodníků, nebo zda šťastně unikl ze spárů ostrých Železných palic.
„Jestli si ze mě dělali prdel, přísahám, že ty parchanty vlastnoručně zaškrtím!" zařve vztekle a jeho tvář dostane při té myšlence nepřirozený namodralý nádech. Když se však Porta u vrat otočí, aby naposled zasalutoval, rozhodne se pozdravit jej přátelským zamáváním.

„ŽÁDÁME TREST SMRTI PRO TY, KDO SE POSTAVÍ DO CESTY NASEMU BOJI ZA BRATRSTVÍ MEZI LIDMI. ROVNĚŽ ŽÁDÁME TREST SMRTI PRO ZLOČINNÉ ZRÁDCE, LICHVÁŘE, DEFRAUDANTY A VYKOŘISŤOVATELE NARODA, BEZ OHLEDU NA RASU

ČI VYZNANÍ.“

Z programu Národně sociální strany

Major Michail Gostonov, vůdce partyzánského odboje v okrese Minsk, byl krutý hromotluk, jejž všichni jeho podřízeni nenáviděli, člověk, který se svého času brodil jezery mrtvých těl.
Malýma záludnýma očkama teď pozoroval muže v nevelké světnici, páchnoucí vlhkými šaty a nemytými těly.
„Zítra v noci zaútočíme, „ pronesl tónem, který nepřipouštěl žádné námitky. Ukázal hlavní svého kulometu na starce v obnošeném, potrhaném plášti, s nohama obalenýma hadry jako tisíce dalších ruských rolníků.
„Razine, postaráš se, aby, tvoje vesnice byla krátce po půlnoci v jednom ohni. V záři plamenů budou nacisti slepě pobihat z mista na misto jak krysy, my je napadneme a ty svině do jedný pobijeme. „ Stařec, poznamenaný životem v chudobě a těžké robotě, zoufale sevřel ruce. „Tovaryšč komadir, co bude s našimi dětmi, co se starými a nemocnými? Je chladno, mráz den ode dne krutější, tovarišč, sám nepamatu ji horši zimu, ne je ta letošní!“
„Přestaň fňukat, mužiku, tohle je válka, „ zahřměl partyzánský major: „ Všichni musíme přinášet oběti. Když bojuješ za svou sovětskou vlast, neznamená tvůj život vůbec nic. Jestli ta vaše zatracená vesnice nebude po půlnoci v plamenech, ať ti pomáhá sám dábel“ Vytáhl svůj nagan a surově jim udeřil muže do tváře. Vyrazil mu dva zuby a rozsekl nos, z něhož se vyvalil pramínek krve. „Jsi starosta, tak nezapomínej, že tvoji první povinností je sloužit našemu otci Josefu Stalinovi, který tidává chleba a práci! Vlast teď potřebuje tvoje služby. Uvědom si to konečně. Ten prasečí chlív, co nazýváte vesnicí, bude na můj rozkaz hořet. A teď vypadni!“
„Je třeba dát jim čas od času přivonět k biči, „ usmál se major na partyzánské velitele, jakmile stárosta opustil mistnost. „ Ty svině nechávaji fašisty spát ve svých postelích, sedaji s nima k jednomu stolu a cpou se žrádlem nepřítele, misto aby počestně umiraly hlady!“
Po těch slovech si nacpal do úst pořádné sousto šunky a polkl je, jako když čáp polyká žábu. Začala kolovat láhev pravého francouzského koňaku. Ukořistili ji při nájezdu na německou zásobovaci kolonu.
„Jedině bič dokáže udržet tyhle venkovany v poslušnosti, „ pokračoval svým chraplavým hlasem. „Pomáhají nám sice, ale jen proto, že z nás mají větší strach než z nepřítele. Pro nás existuje buď vitězství, nebo smrt. Na to nezapomínejte, a ať vás ani nenapadne pomýšlet na přeběhnuti ke druhé straně, „ dodal výhrůžně. „Každýho partyzána, který jim padne do rukou, nejdřiv nelidsky zmučí, než ho pověsí. Od nikoho se nedočkáme smilování. Pro nás válka nikdy neustává, ve dne ani v noci. Zůstala nám jen povinnost bojovat za vlast a za soudruha Stalina a v porovnáni s ni jsou naše životy bez významu. „

Sedm
PŘED MOSKVOU

V mrazivém chladu uhlově černé noci vylézáme ze svých provizrních doupat a pochodujeme kupředu na nové pozice za lesem. Téměř podvědomě se zformujeme do neuspořádaného zástupu. Uniformy máme vycpané novinovým papírem čerstvý vynález náčelníka generálního štábu. Podle jeho vyhlášky hřeje papír stejně jako kožešina.
Každý den nám takových nových vyhlášek předčítají spousty. O vítězství a hrdinských činech. Stejně to už nikdo neposlouchá. Všichni stateční, kteří měli tu odvahu lehnout si do sněhu, jsou teď mrtví. Ti méně stateční, jako třeba my, pokračují v pochodu a nechávají se dál bez odporu zneužívat, jak bylo u mládeže odjakživa dobrým zvykem.

Muž, pochodující vedle vás, se náhle složí do závěje a zůstane tam ležet, ruku pevně sevřenou kolem hlavně pušky. Pokud ve vás zůstala ještě poslední troška sil, skloníte se nad ním a seberete jeho identifikační známku, aby doma věděli, že je po smrti, a neztráceli zbytečně roky jeho hledáním. Nejeden z nás zemřel právě tak.
Od řeky se postupně zvedá mlha, v níž v otupělé mpolospánku spatřujeme snové obrazy. Porta vidí obrovitý stůl prohýbající se pod všemi možnými druhy jídel. Popisuje nám, že na ten stůl celé bataliony vojáků od zásobování nakládají tuny bramborové kaše s horami nadrobno nakrájeného vepřového.
„Kristova noho!“ zasténá Drobeček a vrhne se po ohromném soustu eisbeinu, z něhož doslova kape omastek a které mu proplouvá přímo před očima. Avšak jediné, co mu zůstane v rukou, je Heideho zledovatělá torna.
„Mrcha jedna pojebaná,“ uleví si zklamaně, ale o párokamžiků později podlehne pokušení znovu. Tentokrát to byl obří kus pečeného vepřového, politý jablečnou šťávou, který se vznášel uprostřed mlhy. Drobeček chvíli tiše stojí a překvapeně zírá na své prázdné ruce. Nedokáže uvěřit, že to byl jen přelud. Všechno vypadalo tak skutečně, až se zdá, že se ovzduším dosud nese vůně pečínky.
Heide si strčí do pusy kus zmrzlého chleba a energicky se ho snaží rozžvýkat. „Tys ukradl mý vepřový!“ rozzuří se Drobeček a popadne ho pod krkem. „Nech mě sakra na pokoji,“ zavrčí nepřátelsky Heide.“Nesnaž se dát mi záminku nahlásit tě za porušení kázně! Protože já bych to s potěšením udělal! Rozumíš, ty pošahanej židovskej parchante?“
„Jdi se vysrat, šplhoune!“ odvětí Drobeček chladně a vtlačí se mezi nás s Portou. Když začne Heideho svrbět prst na spoušti, je moudřejší udržovat si odstup. Trpí totiž jistým druhem šílenství, které dříve nebo později popadne každého politického fanatika.
„Tma jak v negrově prdeli,“ prohlásí Drobeček po nějaké době. „A člověk si ani nemůže poškrábat hemeroidy. Mám tak zmrzlej zadek, že bych si o něj zlomil prsty!“
„Caravnba, vidíte ty kupole, co vypadaj jako přerostlý cibule?“ zvolá vzrušeně Barcelona Blom.
„Tak už jsme tu! Ještě dneska v noci se zahřejemu kamínek v Kremlu,“ oddychne si Stege. „A napereme si panděra eskalopem a vodkou,“ zavýskne Drobeček s radostným úsměvem od jednoho promrzlého ucha k druhému. „Ať se propadnu, jestli tohle vážně neni Moskva,“ za mumlá fascinovaně Dědek. Mocně potáhne z dýmky se stříbrným víčkem. „Slyšíte ty zvony? Ale proč ty ohňostroje v ulicích?“

Jenže to, co Dědek slyší, nejsou zvony, stejně jako to, co vidí, není ohňostroj v moskevských ulicích. Jsou to ohnivé fontány vybuchujících šrapnelů, které bičují kra jinu v divoké uzavírací palbě. Mlha nám tančí před očima a je mohutnými explozemi trhána na dlouhé vlnící se cáry závojů.
Naše rota zmateně postupuje zrychleným tempem k okraji lesa, se šrapnely svištícími nám kolem uší. Jejich střepiny jsou schopny roztříštit člověku klouby, jako by byly ze skla. Je to dílo dblovo, tyhle šrapnely. A i když střepina nezasáhne právě kloub, zanechá po sobě větši nou nechutnou tržnou ránu, která při podobném počasí znamená téměř istou smrt.
„Kupředu!“ zakřičí oberleutnant Moser chraplavě. Sám se na chvíli zastaví a unaveně se opře o svůj kulomet. „Nevypadá to s ním dobře,“ řekne nám Dědek tiše. „Jeden sanitář mi povídal, že močí krev. Má oddělaný ledviny. Ale na hospitalizaci to nestačí. Abyste se dostali na lůžko, musíte si dneska nechat nejmíň ustřelit hlavu!“
„Kupředu!“ opakuje Moser, jemuž po smrtelně bledém obličeji stéká pot. Ochable zdvihne ruku a ukáže nám směr útoku.,
„Pátá roto. Kupředu!“ Skupinky mužů vyrazí. Každý krok znamená agonii. Boty nám mrazem ztvrdly na železo. Německá vojenská obuv není stavěná na ruskou zimu. Jediný Porta si samozřejmě svoje pěchotní kanady dávno vyměnil za pár měkounkých laponských bot. Podařilo se mu nějak splašit z ruské výbavy všechno, po čem by srdce mohlo toužit. Nikdo nechápe, jak to dělá, ale prostě si vždycky dokáže sehnat vše, co potřebuje.
Jednoho dne jsme míjeli město nějakou dobu předtím jsme obsadili železnici a blížili se ke kolchozu, když tu se Porta náhle zastavil. „Jen běžte klidně dál! Jen mám takovej pocit, že támhle v tý stodole by se možná našlo něco užitečnýho, vysvětlí nám a okamžitě zmizí mezi nízkými budovami. Když se po chvíli znovu objeví, nesepřes rameno ovci a v ruce džbán s vodkou. „Když má člověk na takovýhle věci nos a

zařídí si čas od času teplou večeři," vysvětloval nám tehdy Portas pusou plnou skopového, „není ta světová válka zas až tak hrozná. Ačkoli by mi samozřejmě vůbec nevadilo, kdyby nám za hodinu měli dát padla. To byste pak zahlídli jen mračno sněhu, který se ohromnou rychlostí řítí k západu! A v jeho středu by byl obergefreiter Josef Porta, dej mu Pánbu věčnou slávu. Chtěl bych vidět ten všivej oddíl NKVD, kterej by byl schopnej mě v tý chvíli chytit. Berlín by si mě okamžitě přitáhnul jako magnet.
„ Jenže teď máme zase jednou pořádný hlad. Armáda pro nás navždy zůstane místem, kde jsme neustálé trpěli nedostatkem jídla a spánku. Je nám řečeno, že musíme ještě přejít řeku. Pak se konečně dostaneme do tábora. Nic víc si ani nemůžeme přát. Další dvě noci téhle vražedné zimy a byl by s námi amen. Potřebujeme teplo, především teplo. To je ta vůbec nejdůležitější věcv životě. Podél cesty leží nepočítaně mrtvých koní. Nohy jim trčí v nepřirozených polohách přímo do vzduchu. Jediným zásahem tu byl rozprášen celý jízdní pluk. Zaskočen Stalinovými varhany. Jejich zásah vám rozerve plíce. Zemřete tak rychle, že ani nestačíte zmodrat v obličeji. Nicméně i tak dáváme varhanům přednost před trhavými pumami. Rakety varhan slyšíte a máte šanci utéct, ale pumy o svém příletu nedají nijak vědět, prostě tu najednou jsou. Explozi zaslechnete teprve v té chvíli, kdy k vám zároveň dorazí zvuk vyvolaný při výstřelu.
Teď je začaly vybavovat rozbuškami pro výbuch ještě ve vzduchu. Heide nás ujišťuje, že podobný typ bomb a nábojů je zakázán mezinárodními dohodami. Jenže to je kupříkladu plamenomet také, o výbušných kulkách, které vám utrhnou půlku hlavy, ani nemluvě.
Heide má malou knížečku s červenými deskami, v níž jsou vytištěna všechna ustanovení Versailleské dohody, která se týkají zakázaných zbraní, a kdykoli s něčím nepovoleným příjdeme do styku, zapisuje si Heide do jiné, černé knihy datum, čas a jména svědků této události. Tvrdí, že v pravý čas poskytne své poznámky mezinárodní komisi, která bude soudit válečné zločiny. „Ty ses snad narodil jen proto, abys neustále chcal proti větru," posmívá se mu Porta. „Myslíš si, že se někdo bude namáhat, aby poslouchal kecy nacistickýho unteroftiziera, kterýho od malička krmili jen hákovejma křížema a kterej si dokonce i svýho ptáka obarvil nahnědo, aby měl jistotu, že se mu naroděj malí náckové?"
V lese mrzne, až praští. Větrem se honí malé krystalky ledu, všude leží tlustá sněhová peřina. „Lepší zemi si na válčení fakt vybrat nemohli," ozvese sklíčeně Barcelona. „Tohle by do konce života vyléčilo z lásky k zimním sportům i kde jakýho lyžařskýho fanatika." Neustále zapadáme do hlubokých závějí, odkud nás ostatní musí vyprošťovat. Profesor není příliš vzdálen naprostému zešílení. Bez brýlí je téměř slepý, a když si je nasadí, jsou zase neustále pod vrstvou sněhu. Stále se potácí kolem, až ho nakonec raději přiváženie k Barcelonovi, aby se nám někam neztratil. Máme tohohle přihlouplého norského studenta všichni vlastně docela rádi. Přitom ze začátku jsme ho nemohli vystát. Ani ne tak proto, že se nechal naverbovat dobrovolně, to udělala většina z nás, ale proto, že se k nám dostal přímo z SS. Nikdy jsme nezjistili proč. Kolovaly zvěsti, že je ze čtvrtiny žid. To by byl přijatelný důvod, proč by se ho z SSmohli chtít zbavit. Máme mezi sebou tři čtvrteční židy .Porta o sobě dokonce prohlašuje, že je poloviční žid, ale to dělá jen proto, aby pozlobil Heideho. Říká, že u nich doma sedala celá rodina každý pátek v kloboucích u jednoho stolu a rozebírala před sabatem finanční otázky.
Co chvíli musíme zastavovat. Nepřátelská uzavírací palba je nepříjemná. Vypadá to, že Rusové jsou odhodláni střlet po nás vším, co mají po ruce, snad až na záchodová prkénka, jen aby nám zabránili dostat se přes řeku. Kulky zavrtávající se do sněhu vyvolávají nezvyklé zvuky. Z dálky k nám doléhá zvláštní druh šplouchavých nárazů. Pak do vzduchu vyletí celá lavina sněhu. Popravili tři muže z naší divize. Četli nám o tom ráno při rozkaze. Když hodlají někoho pověsit, nikdy nezapomenou všechny ostatní o tom informovat.
Zprvu na nás tahle hlášení o chystaných popravách dělala dojem, dnes jsme si na ně už zvykli. „V době války jsou popravy potřeba," vysvětluje námPorta, když stojíme před šibenicí, na níž se houpou tři těla. „Jak říkají vzdělaný lidi, má to pedagogický účinky. Donutí to nás, obyčejný pěšáky, přestat myslet na všelijaký vylomeniny. Cesta dobrý armády je lemovaná šibenicema."
„Přidejte, přidejte!" nařizuje nám oberleutnant Moser. „Rychleji, rychleji," pokřikují velitelé jednotlivých oddílů zuřivě a mávají nad hlavou zafatými pěstmi jako signál: „Kupředu! Ostrý pochod!" Dělostřeleckou palbu je třeba „podplavat", jak se u vojska tomuhle manévru říká. Zní to tak jednoduše.
Koncentrujte své síly co nejblížmísta dopadu šrapnelů a proveďte urychlený přesun podpalbou. Ve

vojenských učebnicích byste podobných rad nalezli spousty. Tlustá Příručka pro armádní služby je skutečnou biblí německé armády. Existují dokonce lidé, kteří se jejími ustanovení řídí i v soukromém životě. Železný Gustav v Torgau, kupříkladu, tím téměř přivedl svou manželku do blázince. Jako správná hospodyňka chtěla měnit ložní prádlo každých čtrnáct dní. Železný Gustav to nepovolil. Podle Příručky si je vězeňský personál mění každý šestý a samotní vězňové každý osmý týden. V domácnosti Železného Gustava se koupou jedině o sobotách mezi desátou a dvanáctou hodinou. Voda má 18 oC, o nic víc, o nic méně, koupel probíhá pochopitelně pod sprchou a každá trvá přesně sedmnáct minut. Ani po dvaceti letech manželství není ta dobrá žena stále schopna pochopit, proč nesmí používat vanu, přestože se jí manžel již nesčetněkrát snažil vysvětlit, že vany jsou pouze pro důstojníky. Nad vstupními dveřmi jejich domu je nádhernými gotickými písmeny vyveden nápis ICH DIENE, sloužím. Tímtomottem se také řídí celý rodinný život. Vojáci vyskočí ze sněhu a vyrazí na svůj závod se smrtí. Pod nákladem těžkých zbraní sotva popadáme dech. Navíc je cesta před námi stále strmější. Za opory křovisek a malých stromků šplháme vzhůru do svahu.

Obergefreiter, který běží těsně přede mnou, to dostane. Zastaví se, jako by narazil do neviditelné stěny. Puška mu vylétne z ruky do vzduchu, on sám přepadne na záda a kutálí se a kutálí z kopce dolů v oblaku sněhu. Pak se jeho tělo zarazí o keř, dál dolů pokračuje jen ocelová helma. Žluté vlasy zazáří na sněhu jako čerstvě vykvetlá slunečnice. Na okamžik se zastavím a ohlédnu se za ním, než pokračuji za ostatními. Kulometná palba se přiostřuje.

Ostřelují nás seshora. Salvy kulek štípají z kmenů stromů dlouhé třísky. Přímo proti nám se s hukotem valí veliké kusy kamenůa ledu. Pátá rota si hledá úkryt v podrostu. S nacvičenou rychlostí zacílíme zbraně, abychom kryli postup sedmé roty na čele. Tesně pod vrcholkem se usadí minometčíci a brzy nato k nám doléhá pravidelné: Plop! Plop! Nepřátelské minomety znějí příšerně, ale zvuk našich vlastních je nádherně uklidňující.

„Nasadit bajonety! Připravit k útoku!“ dostaneme rozkazem.

„Hlídej si dobře střeva, Ivane Stěpanoviči, nebo ti je vykuchám jak králíkovi!“ zvolá Drobeček, zatímco vy tahuje svůj krátký bajonet z pouzdra. Pak, kryt Heideho palbou, vyrazí překvapivou rychlostí vpřed. Záblesky z hlavní v ruském opevnění vytvářejí dlouhý světelný náhrdelník. I mne Heide pošle v první linii. Jsem specialista na granáty, a musím proto jít napřed, abych se pokusil vyhodit do vzduchu kulometné hnízdo. A musí to být rychle. Hodím pět granátů, hezky jeden za druhým. Dopadnou přesně tam, kam jsem chtěl. Jeden k těžkému kulometu, který je rázem pohlcen ohněm. Jeden kus napravo, kde leží skupinka velitelů, a zbytek dozadu na munici. Porta střílí v běhu od boku. Drobeček je mu těsně v patách, s šedým tvrďákem naraženým na hlavě. Předstírá, že věří tomu, že tím přiměje nepřátelské kulky, aby se mu strachy vyhýbaly.

„Pohni kostrou!“ řve na mě rozlíceně Dědek. „Na co máš ty granáty! Odrovnej toho maxima!“

„Jdi se bodnout!“ odpovím mu a zůstanu na místě. Těžký maxim pálí tak, že by dostal i mouchu, kdyby byla natolik šílená, aby se pokoušela přeletět přes sníh. „Mazej, nebo tě pošlu před vojenskej soud!“ křičí Dědek, rudý vzteky. Maxim se na chvíli odmlčí a já, vyhecovaný nervozitou, vyskočím a rozběhnu se kupředu. Za běhu házím granáty. Těžký kulomet vyletí vysoko do povětří i se svým střelcem. Nohy pod námi pracují jako neúnavné písty. Na koncích hlavní se temně lesknou bajonety potřísněné krví. Vpadneme do opevněného nepřátelského ležení. Teď už to není ani zpoloviny tak nebezpečné, tedy dokud člověk slepě nevběhne na nějakou nekrytou planinku.

Techniku, jak vyčistit zákopy pomocí ručních granátů, máme dokonale zvládnutou. Nepřítel nesmí dostat čas k přemýšlení. První tři minuty jsou rozhodující. Házím po jednom granátu do každé díry, kterou míjím. Za zády mi třeskají výbuchy. Když zahýbám za roh, vynoří se přede mnou skupinka, která se právě štrachá ze zákopu. Můj poslední granát skončí přímo v jejich středu a exploduje s hrozivým zahřměním. Sníh všude kolemje zbarvený krví. Strhnu z ramene samopal a napálím celý zásobník do těch, co se ještě hýbou. Pak se zhroutím přímo mezi ta potrhaná těla.

„Skvělá práce!“ pochválí mě uznale Dědek. „Měli bysme se o něm v tom zasraným hlášení zmínit jako o hrdinovi dne,“ usměje se Drobeček. „Jenže voni by určitě přišli na to, že je to podělanej židák a pověsili by ho s Davidovou hvězdou přišpendlenou na ptáka!

„Vystrčí rychle svůj kulomet přes okraj zákopu a pokropí prchající Rusy, kteří v panice klopýtají dolů ze

svahu.
„Zastavte palbu!“ nařídí oberleutnant Moser. „Pět minut přestávka!“ Padneme všichni, kde zrovna stojíme. Většina z nás okamžitě usne. Téměř v bezvědomí slyším Portu, jak vysvětluje Stegemu cosi o oslovi, kterého viděli přecházet přes Landwehrkanal, díky čemuž vojenští pozorovatelé rozhodli, že se musí vyhodit do vzduchu všechny mosty.
„Bylo by k ničemu takovýmu nedošlo,“ říká Porta,“kdyby ten pitomej osel nebyl celej bílej! Okamžitě upadnul v podezření, že je to špeh ve službách mezinárodního židovstva...“ V té chvíli jsem usnul, takže jsem bohudík zůstal zbytku vyprávění ušetřen. Když jsem se později Porty na konec toho příběhu ptal, zřejmě už na něj dávno zapomněl a popíral, že by o nějakém židovském špehovi převlečeném za bílého osla cokoli věděl.
„Druhá četo do čela. Zbraně na ramena! Pohyb, pohyb! Kupředu, vy lenoši!“ nařizuje oberleutnant Moser. Kolem nás začnou dopadat minometné granáty. Ohlédneme se dozadu a jsme v té chvíli rádi, že jsme na samé špici postupujících jednotek. Na místě, kde jsme ještě před chvílí odpočívali v zákopech, se zvedá stěna plamenů. Vzalo si ho do parády ruské těžké dělostřelectvo.
„Řeka,“ ohlásí nám Dědek s úlevou. Hlavní svého samopalu ukazuje dopředu.
Uvědomíme si, že tahle zašpiněná, hnědá škarpa je Nara. Dokonce i led, navršený do malých kopečků, má špinavě hnědou barvu. „Tak za tímdle potůčkem chcanek se ženeme už tolik tejdnů,“ zamumlá Porta užasle. „Teď už je mi jasný, proč jsem o něm nikdy dřív neslyšel.“
„Ted z toho radši nepijte,“ ozve se Drobeček, který se do řeky právě vymočil.
„Nara!“ opakuje si oberleutnant Moser. „Dokázali jsme to. Už jsme tak blízko Moskvy.“
„Můžeme se zbytek svézt tramvají, Herr Oberleutnant?“ zeptá se Porta. „Mě už vážně strašně bolí kolena!“ Není to poprvé, co nás potkala podobná deziluze. Přestože jsem šli od vítězství k vítězství, míjeli nekonečnézástupy vězňů a viděli hory dobytého vybavení, je z nás Heide jediný, kdo ještě věří v konečnou výhru. „Je mi úplně putna, kdo tuhle válku vyhraje,“ říká Porta. „Hlavně když se dostanu zpátky do Berlína, zbytek mě vůbec nezajímá!“
Třetí rota se začne přesouvat přes řeku. Kryjeme je palbou z automatů. Už jsou téměř v polovině, když tu jako by celá řeka naráz explodovala. Žluté, zapáchající bahno vylétá desítky metrů vysoko. Na všechny strany se šíří na pohled nekonečná stěna plamenů a ohromné kusy ledu odlétají až hluboko do lesa. Třetí rota zmizí beze stopy pod bublající a kolotající vodou.
Stalinovy varhany.
Zní to, jako by se na Zemi řítily všechny planety sluneční soustavy, a také to tak vypadá. Celé nebe je protkáno dlouhými ocasy plamenů raket jako meteory. Kam dopadnou, tam je zničeno vše živé.
„Ty kurvy,“ uleví si rozhořčeně Heide. „Proč?“ zeptá se Stege.
„Jen využívají všechno, co mají. A nepřestanou, dokud se tu neuškvaříme za živa!“
„Tak toho se untermensch nikdy nedočká!“ zvolá Heide fanaticky. „Nebuď si tím tak jistej,“ ušklíbne se Porta.“Podle mě přichystali tvýmu führerovi dost nepříjemný překvapení.“
„Mýmu führerovi? Tvůj führer to snad není?“ rozkřikne se na něj Heide výhrůžně.
„No, on to možná tvrdí. Tihle Rakušáci si vždycky něco namlouvali. Díky svejm vysokejm horám trpěj komplexem nadřazenosti.“
„Josefe Porto, dej si setsakra pozor, ať tě nenahlásím nacistickejm úřadům. To je poslední varování!“ ječí Heide s vyvalenýma očima. „No tak, buď hodnej chlapeček a skloň se trošku, ať ti taťka může prohnat kulku hlavou,“ řekne mu Drobeček, co nejmileji a přiloží Heidemu samopal ke krku.
„To by sis nedovolil,“ zavyje Heide, ale raději hledá úkryt za Dědkovými zády.
„Klidně vsaď svůj sladkej život, že dovolil,“ odvětí Drobeček s dokonale ďábelským výrazem ve tváři.
„To bys neřekl, co všechno bych si teď, dyž mě oblíkli do uniformy wehrmachtu, dovolil. Připrav se na zastřelení. Při popravách nesnáším žádný zbytečný průtahy.“
„Nech těch zhovadilostí!“ nařídí Dědek a skloní hlaveň Drobečkova samopalu.“Tohle není žádná hračka, kamaráde.
„Ale i tak je náramná sranda si s tím hrát,“ odvětí Drobeček s úsměvem.
„Zahráváš si s ohněm,“ křičí na něj Heide vztekle.! „Vyhrožovat unteroffizierovi německý armády není žádná laciná sranda, Creutzfeldte! Naopak tě to příjde zatraceně draho!“

„Druhá četo za mnou!“ zavelí Dědek stroze.
Porta zakopne o tělo mrtvého majora s válečným křížem kolem krku.
„Hrdinové chcípaj jak mouchy,“ prohodí Drobeček a pohodlně se usadí na mrtvole. Zavdá si řádný doušek ze své polní láhve, načež ji nabídne nám ostatním. „Kde jsi tohle u všech svatejch sebral?“ zajíkne se Porta a sevře si rukama hrdlo, které pálí, jako by se napilkyseliny.
„Nejede ti?“ ušklíbne se Drobeček. „Je v tom jen petrolej a jelení chcanky.“
„Odkud to máš?“ zeptá se znovu pochybovačně Porta a očichává láhev. Páchne to příšerně.
„Dárek od jednoho soudruha komisaře, kterýho napadlo, že do sebe budu chtít kopnout něco pořádně říznýho, než zaklepu na kremelskou bránu,“ směje se Drobeček a pomlaskává jazykem.
„Co tady, vy chlapi, sakra vysedáváte a čumíte?“ oboří se na nás neznámý feldwebel.
„Dáváme tady mrtvýmu majorovi, pane“ poslední pomazání, pane, jestli nemáte nic proti, pane,“ ohlásí Porta po vojensku. Drobeček strčí svou polní láhev mrtvole mezi rty. „Je dočista po něm,“ vzlykne hlasitě a se sepnutýmarukama padne na kolena.
Feldwebel je očividně zmatený. Neví, co si o tom všem myslet. Na druhou stranu se je neodvažuje seřvat v přítomnosti majora byť mrtvého!
„Tak si s tím pospěšte, šup šup,“ nařídí krotce a zmizí mezi stromy.
„Hrdina!“ bručí Drobeček, zatímco si smetá sníh z kalhot. „Už ses díval?“ zeptá se najednou Porta.
„Svatá matko jeruzalémská, dyť já na to málem úplně zapomněl!“ zavyje Drobeček překvapeně a jediným škubnutím rozevře majorovi čelisti. Tři zlaté zuby.
„S čím se to tady vy tři hrabete?“ zavrčí Dědek.
„Před vojenskej soud s nima,“ navrhne okamžitě podlézavě Heide.
„Dávali jsme poslední pomazání hrdinovi s válečným křížem, majorovi od myslivců,“ prohlásí Porta svým svatouškovským hlasem.
„Amen!“ přizvukuje v pozadí Drobeček.
„Lháři!“ vyštěkne Dědek. „Dejchněte na mě! Co jste to, k čertu, pili? Toje ale puch!“
„Podělili jsme se tady s mrtvým hrdinou o olej,“ odpoví Porta s pokryteckým farářským úsměvem a pokřižuje se.
Vtom se na nás odkudsi rozječí kulomet a zajímavě se vyvíjející zábavu utne. Do podrostu se spěšně schovávají stínové obrysy. Z temnoty k nám dolehne pár nezřetelných slov. Hodím tím směrem granát. Z křovisek se ozve srdcervoucí výkřik.
„Blíží se smrt, blíží...,“ pobrukuje si Drobeček s ďábelským úsměvem a vyprázdní zajedním prchajícím stínem zásobník.
„Světlo!“ nařídí příkře Dědek. Stege zvedne nad hlavu signální pistoli. S prásknutímve vzduchu vybuchne fosforová světlice a nahradí tmu ostrým bílým světlem.
„Zastavte palbu!“ křikne Dědek rozzlobeně. „Tady tankový pluk 27!“
„Tady střelecký pluk 106. Heslo?“ ozve se z druhé strany. „Shnilé jablko!“ odpoví Dědek.
„Běžící krysa!“ následuje okamžitě z hustého podrostu.
„Běžící pitomci by pasovalo líp,“ prohlásí neukázněně Drobeček. Vstaneme ze země a pomalu se krademe směrem ke křoví, kde se náhle ocitneme tváří v tvář našemu známému feldwebelovi.
„Zas vy!“ zařve rozlíceně. „Obergefreiter Josef Porta k vašim službám, pane, vždy připraven provést poslední pomazání, pane! Podlep ředpisů má každej umírající obránce vlasti právo na modlitbu, olej a salvu na rozloučenou nad otevřeným hrobem, pane!“
„Vy si koledujete dostat se před vojenskej soud!“ soptí feldwebel, rudý vzteky.
„Dovoluju si oznámit, pane, že jsem už sloužil vojenskejm soudům v Torgau, Glatzu a Germersheimu. A v hlavním stanu šestý armády v Münsteru jsem měl na starost dolívat vodu u stolu. Dovoluju si oznámit, Herr Feldwebel, že Herr Kriegsgerichtsrat Dornbusch chlastal jak vyschlá díra v písku.“
„Kéž by ses těma svýma tlachama udávil, chlape,“prohlásí feldwebel a ztratí se i se svými muži v temnotě.
„Banda tupejch idiotů,“ poznamená Drobeček, „který by se nechali postřílet svejma vlastníma bratrama!“
„Takový věci nejsou ve válce nic neobvyklýho,“ chytne se toho Porta a začne kolem sebe rozkládat rukama.“Žijeme v době plný překvapení. To byl jednou nějakej Herr Bauer, kterej si postavil dům v

kopcích za Egerem. V roce 1915 se stal jednočlennou bojovou jednotkou. Udělali z něj praporečníka a poslali k druhýmu císařskýmu mysliveckýmu pluku. Jenže když praporečník Bauer svoje myslivce v Haliči nenašel mezitím je totiž přesunuli do Itálie, aby tam bránili vlast rozhodl se tenhleneohroženej muž, že vytvoří samostatnou jednočlennou jednotku, a vymyslel naprosto novou strategii, jak bojovat proti carskejm kozákům...
V té chvíli doslova vběhneme do náruče další rotě a zbytek osudů hrdinného praporečníka Bauera z Egerunám zůstane navždy utajen.
„Ještě že jste se sem dostali, feldwebele," zahřmí nanás oberleutnant s černou páskou přes oko. „Rudí zaminovali řeku a vyhodili do vzduchu most."
„Přesně tak, Herr Oberleutnant!" odpoví Dědek poslušně. V duchu si však myslí: „Kéž jste s tím mostem vyletěli i vy!"
„Nepodařilo se jim ale zničit ten most celej," pokračuje oberleutnant. „Takže je teď na nás, dostat se na druhou stranu dřív, než na to ti parchanti přijdou. Dejte se se svojí četou napřed a zajistěte předmostí. Já vás budu se svojí rotou následovat. Kupředu, feldwebele!"
„Ano, pane!" odvětí Dědek apaticky a vydá se s námi v patách k mostu. Vysvětlovat tomu důstojníkovi, že nemá právo udělovat nám rozkazy, by nikam nevedlo. Pohlíží na nás jako na dar z nebes, který za něj odvede špinavou práci. Všechnu slávu za obsazení mostu pak sklidí pochopitelně on, my za to jen zaplatíme krví svou vlastní !
„Ty půjdeš první," nařídí Dědek a pokyne Portovi hlavní samopalu.
„Polib mi šos!" odsekne Porta neuctivě. „Ani kdybymi to přikazoval samotnej Adolf se všema svejma stranickejma kumpánama, vykašlu se na něj a neudělám na ten most ani krok. Co třeba Julius? To je rozenej hrdina!"
„Myslíš si, že jsem blázen?" brání se urputně Heide. „Na to se mě radši neptej. Ono stačí, že jsi členem partaje. Už to samo o osobě je první stupínek na cestěk sebevraždě."
„Přestaňte žvanit! Diskutování o tý zatracený partaji si můžete nechat, až bude po válce," okřikne je netrpělivě Dědek. „A ty mazej, Porto! Moskva na nás čeká, sakra! Zajisti pozici u třetího pilíře! Svene, ty půjdeš s ním. Začneš tam odsud házet granáty!"
Podá mi jich plnou tornu. Dárek od oberleutnanta s čemou páskou. Pomalu se suneme kupředu po železné traverze. Je celá zledovatělá a několikrát z ní málem spadneme. Kromě granátů s sebou táhnu i obě brašny s municí.
„Měli jsme se dát k cyklistickejm dragounům," ušklíbne se Porta, „přefrčeli bysme to teď na speciálním modelu pro wehrmacht z roku 1903 s obrácenejma řidítkama a dalšíma cennejma vylepšeníma, jako je třeba volnoběh, pneumatiky a přípojná kadibouda."
Z protějšího břehu po nás začne jeden kulomet plivat stopovky. „Vážně vřelý uvítání," křikne tam Porta a smekne zdvořile svou čapku. Konečně dosáhneme pilíře a zaujmeme palebné postavení. S neuvěřitelnou loudavostí zasune Porta nábojový pás a nalije na zámek téměř půl láhve ruského nemrznoucího oleje.
„Když se maže, tak to klouže," zakření se. „To mě naučil v sedmatřicátým jeden čínskej velkoobchodník s děvkama. Každou sobotu ráno rozdal svejm pracovnicím skoro kilo vazelíny, aby tolik necejtily, jak v nich ty naše písty pumpujou." Těsně za námi se ozve hlasité žuchnutí. Je to Drobeček se svým lehkým kulometem. „Takjsme tady, kluci moji, fajn rozhled, co? Skoro by tu za to mohli vybírat tučný přachy!"
„Hombre, „ povzdechne si Barcelona. „Je to jako za starejch dobrejch časů, kdy jsme z mostu chcali do Ebraa snažili se trefovat do černejch košil." Kousek před námi exploduje minometný granát a odstřelí bezmála polovinu jednoho pilíře. Dva vojáci z cizí čety jsou zasaženi a zmizí ve špinavých vodách řeky. Z druhého břehu se ozve automatickédělo s ráží 20 mm. Je to strašlivá zbraň. Malé kulky vysekávají z betonu ostré střepy, které nám sviští kolem uší jako šrapnely. Navíc se na nás zaměří dva maximy. „Já to tady balím," prohlásí Porta a obrátí oči v sloup. „Na mírumilovnýho Berlíňana je tady kapku moc rušno."
„Stáhneme se," nařídí Dědek s přísným výrazem vetváři. Chceme se rozběhnou zpět, ale na konci mostu se vynoří jednooký oberleutnant a pošle za námi dávku ze samopalu. Rozhodneme se tedy raději zůstat, kdejsme., „Držte se, hoši!" křikne na nás hlas ze břehu. „Plamenomety jsou na cestě."
„Podržím mu před ksichtem jeho vlastní koule, jestli se mi dostane pod ruku," slibuje Drobeček a pokropí nepřátelský břeh, kde dosud běsní automatické dělo. Ale plamenomety se sktečně dostaví.

Plamenomety a trhavé střely. Pálí přes řeku na podivná vozidla, kterávy padají jako kříženci mezi bitevními pontony a samohybnými saněmi. Následujeme jejich příkladu a zahájíme útok na předsunutá kulometná hnízda, kde se Rusové brání mnohem urputněji, než jsme dosud zažili. Jsou to komsomolci z průmyslových oblastí. Dostanu do ruky tornu s granáty nového typu. Leutnant od ženistů mne s vážnou tváří varuje: „Trocha z tý tekutiny uvnitř se ti dostane na ruku a prožere se ti to až do masa. Zkoušeli jsme to na jednom psovi a nevěřili jsme vlastním očím. Udělal tři přemety, zavyl a zbylaz něj jen kostra.“ Nato zůstanu se svou tornou sám.
Ostatní se ode mne odtahují, co nejdál to jde. Se dvěma dalšími ženisty sevrhnu na nejbližší kulometné hnízdo. Je to jedno z těch velkých, s malým provizorním výtahem. Z terénu se náhle vynoří kupole podobná obří krtině, z níž všemi směry trčí hlavně zbraní plivající plameny. Pak se potopí zpět pod povrch. Když se objeví podruhé, vhodím dovnitř dva granáty označené červeným křížkem. Silná ocel při jejich výbuchu doslova taje. V očích i plicích nás škrábou ostré výpary, a to i přesto, že máme nejnovější typ českých plynových masek. „Kašlu na to!“prohlásí lakonicky jeden ze ženistů. „Je to naprostý šílenství!“
„Zůstaneš, kde jsi,“ zasípá druhý a přiloží mu hlaveňplamenometu k hrudi. „Nezapomínej, že jsi tu za trest! Měli tě zlikvidovat v Germersheimu, ty všivej zrádce! Führer tě sem neposlal na dovolenou. Budeš rád, když se vůbec dožiješ Moskvy!“ Držím se stranou.
Není to moje starost, jestli se nějaký trhlý leutnant dostal za trest k frontovému ženijnímuoddílu. Pro mě za mě, ať si ho klidně zastřelí, ať si s nímudělají, co chtějí. Popoběhnu dopředu do dalšího kráteru po výbuchušrapnelu, hodím dva granáty s červeným křížkem a přitisknu se na dno jámy. Oba ženisti se ke mně za chvíli připojí. Jeden nadzdvihne hlaveň plamenometu a vyšle směrem ke kulometnému hnízdu dlouhý syčící ohnivý jazyk. V tom okamžiku se druhý vyšvihne ven z kráterua s rukama nad hlavou se rozběhne k Rusům. „Sundej ho!“ křikne na mne ten, co zůstal. „Polib mi!“ odpovím. „Jestli má chuť nechat se zabít, je to jeho věc, ale já mu tu radost neudělám!“
„Tovaryšč, tovarvšč, niclzt schiessen,“ volá ženista zoufale, zatímco se blíží k ruským pozicím. Přeju mu, aby mu to vyšlo. Kdyby se ted vrátil zpátky, čeká ho příšerná osamělá smrt v Germersheimu. Jen málo lidí ví, co se tam děje za věci, ale pátá rota tam po tažení do Francie sloužila jako strážní jednotka. Šéf tamního speciálního oddělení, oberfeldwebel Schon, nebyl zrovna člověk, se kterým by se dalo rozumně vyjít. Jednou málem zpřelámal Drobečkovi záda za to, že mu pustil na nohu dubovou stolní desku. Drobeček má následkem tohoto přátelského poplácání po rameni problémy s páteří. Skutečně to nazvali přátelským poplácáním, aby se vyhnuli hlášení veliteli věznice, oberstleutnantu Ratcliffovi. Nenáviděnější důstojník se snad nenarodil. V žádné jiné věci nebyl stálý personál a dozorci s vězni zajedno, ale v tomhle jim museli dát za pravdu. Germersheim byl místem děje neúprosné trojstranné války, v níž jako první opouštěly bojiště oddíly dozorců. Žádnárota tu nevydržela ve službě déle než tři měsíce. Stálý personál to měl nejhorší. Byli tu svým způsobem uvězněni za živa i když měli klíče ode dveří. Nikdo z nich se neodvážil vydat mimo zdi věznice bez doprovodu, protože je provázel neustálý strach, že by mohli narazi tna nějakého bývalého trestance, který se už vrátil do své funkce a využil dovolenou k opětovné návštěvě místa, kde toho tolik prožil.
Jednou jsme s Portou potkali leutnanta vyznamenaného tolika různobarevnými stužkami, že vypadal jako chodící reklama na obchod s nátěrovými hmotami. V noci, daleko za ruskými liniemi, nám vyprávěl, jak touží vrátit se zpátky do Germersheimu, aby si vyřídil účty se třemi feldwebely z tamního stálého personálu...
„Nechal bych je, ať mě udeří první,“ usmíval se pomstychtivě.
„Přesně tak,“ přizvukoval mu Porta, „to je fikanej tah. Setkat se s nima v civilních hadrech, že jo? Praštit důstojníka, to příjde člověka setsakra draho. Dokonce i když neví, že ten chlap je důstojník.“
Jenže leutnant se do Germersheimu už nikdy nepodíval. Tu noc ho dostalo letectvo. Je zvláštní, jak to katům ve věznicích vychází. Páchají jednu legální vraždu za drohou, každý den si nadělají spousty nových nepřátel, kteří jim slibují smrt, ale málokdy se to někomu skutečně podaří. Pak na ně narazíte jako na sympatické sedmdesátileté penzisty s vnoučaty na kolenou.
Ženista zvedne plamenomet a pečlivě zamíří na svého bývalého druha, který je už jen několik kroků od ruských pozic. „Podělanej, stokrát prokletej zrádce!“ zavrčí. Jeho hlas zní v plynové masce dutě a

jakoby z velké dálky. Stiskne prst na spoušti. Hrbolatou zem před námi olízne ohnivý jazyk jako z pájecí lampy nastavené na plný výkon. Před ruským hnízdem přeskakují a mihotají se malé olejnaté ohníčky. To je vše, co z leutnanta zbylo. Stačily dvě vteřiny a byl by býval v bezpečí. Není mi ho líto. Byl to blázen. Útěk z německéhowehrmachtu je operace, která vyžaduje náležité naplánování. Leutnant dostal jen to, co si zasloužil. Prošel Germersheimem a péčí oberfeldwebela Schdna, takže mohl tušit, že si na něj budou dávat pozor.

Útok pokračuje. Musíme si probojovat cestu nekonečným světem, v němž není nic než kulometná hnízda. Vnější obranná linie před Moskvou. Znovu a znovu nacházíme vypálené vesnice. Bojujeme o každý metr. Přes řeky jsou vztyčeny nové mosty, po nichž v dlouhých kolonách duní tanky, polní dělostřelectvo, speciální jednotky, těžké dělostřelectvo. V dálce lze zřetelně rozeznat panorama Moskvy. Celou noc svádíme lítý boj s poraženou armádou, která se odmítá vzdát. Jsme nuceni likvidovat je doslova jednotku po jednotce. Nenarazíme na jedinou stojící budovu. Rusové při ústupu využívají taktiku spálené země. Raději všechno zničí, než aby to nechali nám.
Hodinu od hodiny je zima stále horší. 52 stupňů pod nulou. Už nám došel nemrznoucí olej do automatických pušek. Kolem zámků přivazujeme nahřáté kameny, abychom zabránili jejich promrznutí. Na lehkých a těžkých kulometech teď závisí naše životy. Jakmile se setmí, objeví se kafemlýnky, staré dvojplošníky s malými pumami připevněnými přímo k trupu. Slyšíme je přilétat a víme, že dokud jim rachotí a bafají motory, nemusíme se ničeho bát. Jakmile utichnou, běžíme do úkrytu. Pak svist ve vzduchu, stín mihnuvší se nad sněhem, a brzy nato výbuch, následovaný řevem raněných. Jednu noc se Portovi podařilo takový dvojplošník sestřelit. Pilot stihl oddělat ještě tři naše vojáky, než si sám prohnal kulku hlavou, takže od té doby se k sestřeleným ruským letadlům raději nepřibližujeme. Zapálíme ohromnou vatru. Je to nebezpečné, ale zima se stává nesnesitelnou a my potřebujeme horké kameny kvůli kulometům. Pár okamžiků poté, co se oheň pořádně rozhoří, začnou na nás dopadat střely z malých, ďábelských dělo ráži 75 mm. Ruské přední dělostřelecké hlídky nemohou plameny přehlédnout a je zřejmé, že kde je oheň, tamjsme i my.
„Už mi ledovatí i morek v kostech!“ naříká Porta a strká si žhavý kámen do zimníku. „Kriste pane, to je kosa,“ fňuká zoufale Stege, zatímco poskakuje z nohy na nohu.
„Kéž mě někdo zasáhne, abych se z tohohle všeho dostal. Dám nohu za teplou nemocniční postel.“ Barcelona si pečlivě tře obličej, protože zpozoroval, že má povážlivě bledý nos. „Ne tak drsně, nebo o tu nádheru příjdeš!“ varuje ho Porta.
„Tři si ho sněhem! Jedině tak ti zmrzlej frňák za seroztaje.“ Barcelona by nebyl první, komu umrzl nos. Najednouvám zůstane v ruce a uprostřed tváře zeje díra.
„Podělaný vši!“ nadává Porta a zuřivě se škrábe jako nějaký zablešený voříšek. „Nedají člověku pokoj, dokud mu z koulí nevisí rampouchy. Jakmile se našinec zastrochu zahřeje a dá se dohromady, aby na chvíli zamhouřil oko, už mu rajtujou a šmejdí po celým těle!“
„Cest la guerre,“ odvětí Legionář. „Dokonce i rudý vši jsou už proti nám!“ Zastrčím si pod uniformu horký kamínek. Jakmile sedotkne kůže, začne to svědit. Vši se stahují k teplu.
„Stalin dal těmhle minipartyzánům speciální rozkazy,“ vysvětluje Barcelona. „Nedarujte fašistickým útočníkům ani vteřinu klidu!“
„To by mě nechaly na pokoji,“ komentuje to Porta. „Nikdy jsem nebyl fašista! Řekněte jim někdo, ať sepřesunou k Juliovi! Tomu koluje v žilách hnědá nacistická krev!“
„Stejně je to zvláštní, že už jsme u Moskvy,“ prohlásí Stege. „Před šesti měsícema by tomu nikdo z nás nevěřil. Teď už se jen potřebujeme dostat do města, a máme nejmíři na čtrnáct dní klid. Snad Stalin trochu změkne, až mu napochodujeme na Rudý náměstí!“
„Kreml je dál, než si myslíš,“ usadí ho Porta za doprovodu zběsilého tleskání rukama.
„Vždyť máme to prokletý místo na dohled,“ protestuje Stege nazlobeně. „To máme Anglii taky,“ odvětí Porta suše, „ale dostali jsme se tam někdy? Strana a její generálové se pořád jen vychlubujou, jak už nás dělí jen La Manche. Spřádají plány, jak nadělají z lordů pasáky dobytka a bůhvíco. Jak přebudujou Buckinghamskej palác na důstojnickou noclehárnu. My Němci trpíme neléčitelným komplexem nafoukanosti. ‚Bůh Anglii ztrestá, prohlásil císař, když zjistil, že nemá na to, aby to udělal sám.

A Adolf teď shání Mojžíšovu hůl, aby se před ním rozestoupily vody, jenže ta je ve skleněným futrálu v Britským muzeu v Londýně! Jsem upřímně přesvědčenej, že tady v Moskvě dostane takovej nářez jako ještě nikdo. Copak jste si nevšimli, cojsou tihle malíři pokojů za cvoky? Většina z nich krade jako straky.
Vemte si třeba leutnanta Pricka ze střelecký čety. Má v Berlíně na malování pokojů celou firmu. Měli jsme spolu tuhle menší nedorozumění. ‚Sejdeme se v Canosse, řval na mě. ‚Tam mě teprve poznáš! Tak toho se chlapec teda nedočká! Každej ví, že ‚Canossa, ten bar na Gendarmenmarktu, je teploušský doupě. Nikdo z tamních štamgastů si netroufne strčit ani nos ke ‚Kulhavýmu psu, co je přes ulici. Kdyby tam leutnant Prick vlezl, narvali by mu do prdele celou malířskou štětku. A to ještě tu levnější, co po sobě nechává na stropě šmouhy.“
„Vítězství už je za dveřma,“ zvolá vzdorovitě Barcelona. „Zejtra v noci už si to budeme rozdávat s moskevskejma děvkama, a za tejden se zas vydáme dál!“
„Však uvidíme,“ ušklíbne se Porta znechuceně. „Adolfova cestovní kancelář už nám zajistila tolik bezesnejch nocí, že máme vybráno do konce života.“

Za nějakou chvíli nás začnou Rusové zasypávat střelami z minometů a polních děl. Jeden otřes následuje druhý a sněhem pokrytý terén rozrývají krátery. Z lesa se vyrojí ruská pěchota.
„Za Stalina, urá, za Stalina!“ ozývá se zvěrský řev. Z trosek se vynoří utahané německé jednotky. K nebesům sviští světlice, které ozařují nekonečné útočící hordy proudící zpod stromů. S horečnatým spěchem připravujeme kulomety do palebných pozic. V přízračném svitu nesčetných explozí probleskují bajonety. Granáty leží připraveny na obranném náspu, jejich keramické kroužky o sebe cinkají. Jestli se nepříteli podaří proniknout až k nám, je s námi amen. Na boj muže proti muži nás není dost. Z těch, kdo nastupovali k útoku dvaadvacátého června, nás zbylo už jen pár. Těla ostatních lemují cestu z Brest Litovsku přes Minsk do Kyjeva a z Kyjeva až sem k Moskvě. Po Volze a Dněpru plují tisíce mrtvol. Hrdě položili život za věčnou slávu Německa a führera.
Z rudočerného mlžného oparu se s šíleným smíchem vynoří voják od pěchoty. Vykřikne, odhodí pušku a začne se plazit po zemi jako raněné zvíře. Zemi kolem něj bičuje ocelový déšť kulek. Nikdo se nepokusí dostat ho zpátky. Není to naše starost. Dokonce i Hlídací psi by museli uznat, že přišel o rozum. Tyhle pronikavé výkřiky si nelze s ničím splést. Ty se nedají napodobit. Hlídací psi by ho možná poslali do polní nemocnice, ale možná by mu taky prohnali kulku hlavou, aby se ho zbavili.
Stovky kulometů plivou přes planinu stopovky. Řadu za řadou kosíme Rusy svou smrtící palbou, ale na jejich místa okamžitě nastupují noví, zvedají jejich zbraně a po kračují v postupu. Každá vyzbrojená řada je následována dvěma řadami beze zbraní. Vlnící se les postav v khaki. Snadno lze mezi nimi rozeznat komisaře. Ti jediní mají na hlavách kožešinové čepice se zkříženým srpem a kladivem uprostřed rudé hvězdy, symbol nemilosrdné moci. Bůh pomáhej ruskému vojákovi, který při útoku zaváhá. Komisaři se o něj postarají.
Vzduchem sviští ruční granáty. Ruská komanda zničila komunikační linky našeho zadního voje. Jsme dočista odříznuti a k udržení alespoň nějakého kontaktu musíme využívat spojky. Být vyslán jako spojka znamená téměř jistou smrt. Rusové útočí v sevřených zástupech s nasazenými bajonety. Naše automaty na ně nepřetržitě chrlí stopovky.
„Takhle za chvíli odrovnáme celou ruskou armádu,“ prohlásí Heide. „Jejich vůdcové musí bejt naprostý magoři!“
„Ještě hůř!“ odvětí Porta. „Jsou chladný jak samotná ruská zima. Mužstvo je pro ně stejně bezvýznamný jako munice. Oddělali bysme jich sotva polovinu a už bysme neměli čím střílet. Nejsme první, kdo se o to snaží. Rusko se prostě nedá dobýt.“
„Ty komunistická svině!“ rozkřikne se na něj Heide rozhořčeně. „Měl bych na tebe poslat vojenskou policii!“
„A já bych měl tebe nakopat do prdele!“ odvětí Porta a pošle dlouhou dávku směrem k nebezpečně vyhlížející skupince nepřátel.

Náhle se dva Rusové vynoří přímo u nás. Oberleutnant Moser a Dědek málem zahynou pod bajonetem.

Drobeček naštěstí včas popadne oba milicionáře podkrkem a zaškrtí je. Každou rukou jednoho!
Už se pomalu chystáme opustit své pozice, když se přihrne jednotka bojového dělostřelectva. Vždy zastaví, vystřelí a valí se dál. Zápalné bomby dopadají přímo mezi útočící masy pěchoty, takže vlnící se les vojáků je zanedlouho v jednom plameni. Útočníci se dávají na ústup. Marně do nich komisaři střílejí. Nepřítel v panice prchá pryč. Nejdřív sem tam voják, pak celé kolony. Náhle je bitevní pole zcela prázdné. Zůstaly jen hory mrtvých těl.

Čistíme si zbraně a doplňujeme zásobníky. Máme horečnatě naspěch. Nikdo neví, kdy se Rusové vrátí zpět. Z lesa k nám doléhá vrčení zásobovacích motorových saní. Pomůžeme z nich složit munici. Řídí je většinou starší muži, kteří minulou válku sloužili u pěchoty. Abyto neměli tak těžké, byli většinou přiděleni k zásobovacím oddílům. Tam se musí obávat jen min a partyzánů. V našich očích jsou to přestárlí lidé, kteří se už dávnopřestali bavit o děvčatech a pravidelně píší domů dopisy utahané ženě, ohrožované nálety. Mnozí z nich mají v našich bojových jednotkách své syny.

Těsně po západu slunce se nepřítel odhodlá k novému útoku, ale dělostřelectvo na naší straně si na jejich pěchotě pochodující vpřed v sevřených řadách, rameno narameni, vybere tučnou daň. Řezničina pokračuje celounoc, boj se na otevřené planině přelévá sem a tam.
Plazíme se přes stále narůstající hory těl; přelézáme ztuhlé paže trčící v žalujících gestech směrem k nebesům. K ránu se Rusům podaří proniknout naší kulometnou palbou a my se chystáme k rozhodující bitvě. Nečekaněnám na pomoc přispěchá počasí. Od řeky se přižene ječící vichřice a zakryje všechno padajícím sněhem, který naprosto znemožňuje odlišit přítele od nepřítele. Klestíme si cestu kupředu a voláme na sebe navzájem heslo. Když odpověď nepříjde dostatečně brzy, zakousne se dostínové postavy před námi bajonet. Kdo odpovídá nejrychleji, žije nejdéle. Čas od času zjistíte, že svým bajonetem pářete břicho svému druhovi, ale není čas se nad tím pozastavovat. Hlavní je zůstat naživu. Tomuhle stylu boje vás v žádnévojenské škole nenaučí. Už se necítíme jako lidé, spíš jako nějaká polární zvěř zabíjející kvůli holému přežití.
Kdykoli se zastavíme k chvilkovému odpočinku, využijeme ho k broušení svých zbraní. Jsou už tak ostré, že by se s nimi dalo holit. Kolem tváří máme omotané kusy hadrů, aby koukaly jen oči a zbytek byl chráněn proti mrazu. Zámky na kulometech zamrzly během několika vterin, takže jsou nefunkční. V děsivé bitvě, která zuří všude kolem, jsou našimi nejlepšími zbraněmi naostřené polní lopatky. Sebrali jsme je mrtvým ruským pěšákům. Jsou pevnější a k tomuto účelu mnohem vhodnější než naše nespolehlivé německé. Německá lopatka v ruce takového Drobečka se zlomí při prvním úderu, zatímco ruská vydrží bezmála všechno. Nejlepší je zasáhnout nepřítele kus pod pravé ucho, jednou ranou mu tak urazíte celou hlavu. Především si je však třeba dávat pozor a nemířit na kabát, protože tam se úder značně ztlumí o tlustou látku uniformy. Bojujeme muž proti muži, s lopatkou v jedné a pistolí v druhé ruce. Přebíháme od jednoho kráteru k druhému, krčíme se jako šelmy na jednom koleni, připraveni znovu vyskočit, jakmile zvětříme kořist a v žilách nám přestane zběsile tepat krev. Těžké dělostřelectvo zahájí těsnou uzavírací palbu. Dokonce i velitelské sbory v týlu si teď uvědomily, že jsou ve vážném nebezpečí. Proto nařídily dělostřeleckou podporu.
Z lesa stoupají plameny a mračna dýmu. Stromy se kácí jako pod obrovskou kosou. Rusové se kryjí za těly svých vlastních mrtvých. Mrtvola vás ochrání stejně dobře jako pytel s pískem. Ve válce se člověk naučí využívat všechno, co má po ruce. V přední linii nemáte čas starat se o nějaké morální zásady. Ale vojáky za to nikdo ani neviní. Ať vina padne na hlavy politiků, kteří je na tuhle cestu zkázy poslali.
Střelba i nápor útoku se zmírňuje. Dají se zaslechnout výkřiky raněných. Jeden z nich leží přímo před námi. Nelidsky vyje celé ráno a my jsme z toho už tak zoufalí, že do míst, kde si myslíme, že je, naházíme několik granátů, jenže pokaždé se jen rozstříkne sníh, a když si začínáme myslet, že jsme ho konečně dostali, ozve se jeho protáhlé, srdceryvné skučení nanovo.
Dědek je toho názoru, že ten člověk musel dostat trhavou kulku přímo do žaludku. Trvá dlouho, než takovému zranění podlehnete. Rozhodně to nedostal do plic. To by se už dávno zadusil. Kulka do plic je sice pekelně bolestivá, ale znamená aspoň rychlou smrt. Nejlepší zranění je střepina šrapnelu do stehna. Všechna krev je z vás venku, než si vůbec stačíte uvědomit, že umíráte. Zato zásahy do žaludku a hlavy

patří k nejhorším místům. Člověk se před smrtí ještě pěkně natrápí. I kdybychom se rozhodli riskovat vlastní životy a dopravili ho do nemocnice, stejně ho už nezachráníme. Jsme z toho celí rozladění, pokřikujeme na něj, proklínáme ho. Pouštíme se do debaty. Co je to za chlapa? Že je Němec, tím jsme si jistí.
„Mutti, Mutti, hilf mir!“ ječí neustále. Kdyby to byl jeden z nich, volal by: „Mai!“ Také musí být mladý, jina kby nevolal matku. Starší volají své ženy. Jakmile se snese soumrak, ptá se Dědek po dobrovol nících, kteří by tam pro něj došli. Nikdo se nepřihlásí. „Parchanti!“ uleví si Dědek a sám si pověsí přes rameno nosítka. Moser se ho snaží zastavit. Dědek oberleutnanta neukázněně odstrčí. „Zatracená práce!“ ozve se Porta a vyrve mu nosítka. „Pojď, Drobečku, zajdem pro toho zpěváčka sami! A až se s ním dostaneme zpátky, rozbijeme mu palici. Nejspíš to je nějakej dobrovolník, kterej si myslel, že válka je jen trochu tvrdší klukovská hra.“ Shrbení se rozběhnou do země nikoho. Drobeček nese bílou vlajku. Nepřítel má řevu jistě plné zuby stejně, jako my. Palba na chvíli ustane. Oba zapadnou do trychtýře po výbuchu šrapnelu. Náhle spustí německá houfnice:
„Ruuuuum! Bum!“ Vzduchem prosviští ohavně ostré střepiny. Pro párek pěšáků to není žádný med, octnout se v houfnicové palbě.
Oberleutnant Moser vyšle dozadu k dělostřelectvu spojku. Ruský velitel na druhé straně mává bílou vlajkou. Nepřátelské dělostřelectvo mlčí. Jen od nás se dosud ozývá palba. Náhle i houfnice přestanou. Z uhlově černé jámy, jen pár kroků od nepřátelských zákopů, vyskočí Porta. Těžce raněnému vojákovi je teprve sedmnáct. Dědek měl se svým odhadem pravdu. Dostal to přímo do žaludku. Chlapec zemře jen několik okamžiků poté, co ho Porta s Drobečkem donesou, přestože dostane jednu z vzácných krevních transfuzí a dávku morfia. Zaházíme jeho tělo sněhem. Nemáme čas pohřbívat ho podle všech pravidel.
Plížíme se zpět k jednomu z četných ohňů. Snažíme se roztavit led na svých zbraních a trochu si zahřát prokřehlé klouby.
Rusové vyfasovali proti mrazu ochranné masky. Mymáme jen šátky, proto olupujeme těla mrtvých nepřátel, jak o masky, tak o plstěné boty.
„Dneska je prvního prosince,“ ohlašuje slavnostně Julius Heide. „Válka bude brzy u konce!“
„Jak si timhle sakra můžeš bejt tak jistej?“ zeptá sePorta. „Dostáváš snad čerstvý zprávy přímo od Stalina?“
„Führer řekl, že untermensch bude rozdrcen a válka skončena do Vánoc!“ prohlašuje přesvědčeně Heide.
„Najde se vůbec něco, co ten Rakušák Adolf neřekl?“ povzdechne si Porta. Kolem ohně se rozezvučí smích. Je příjemné slyšet, že přítomná rota se neskládá jen ze samých zapřísáhlých členů partaje.
„Mon Dieu, to je ale kosa!“ zamumlá Legionář a přihodí na oheň kus dřeva, takže plameny vyšlehnou dovýšky a temnotou se rozletí sprška jisker. Od lesa zaštěkají kulomety. Ve srovnání se šrapnely zní směšně neškodně.
Bitva se znovu rozzuří. Své granáty po nás začne plivat hned několik minometů. Přilétají k nám po dlouhých obloukových drahách, ale jsou natolik daleko, že se o nězatím nemusíme starat. Stege neklidně hledí směrem, odkud výbuchy přicházejí.
„Ivany začínaj svrbět prsty,“ prohodí. „Je pomalu načase, abysme se zvedli a začli si hledat nějakou útulnou díru.“
„Zatím si vydechni, mon ami,“ odvětí klidně Legionář. „Chvíli jim to ještě potrvá, než se dostanou na dostřel. Teprve až se jejich střely dostanou k támhle tomu nejvzdálenějšímu, bude načase sebou hnout.“
„Ale na co tu k sakru vlastně čekáme!“ zakleje Barcelona zlostně.
„Na rozkazy, mon ami,“ odvětí lakonicky Legionář.“Cest la guerre!“
„To je přesně ono!“ zvolá Barcelona rozzuřeně. „Rozkazy! Rozkazy! Nic víc pro nás armáda neznamená. Jen co vejdeš do dveří, už jsou tu rozkazy a zas rozkazy! Ser podle rozpisu, řeknou ti, a ty sereš podle rozpisu! Vstaň a jdi se nechat zastřelit, řeknou ti, a ty vstaneš a s rukama předpisově podél těla jdeš se nechat zastřelit! A to všechno jen proto, že ti to nějakej parchant se stříbrnou stužkou dal jako rozkaz.“
„Tobě ty hliníkový hvězdičky nějak lezou na mozek, feldwebele,“ ušklíbne se Porta, „ale není problém se

jich zbavit! Stačí říct, že tady končíš. V Germersheimu jsou odborníci na strhávání hvězdiček z ramenou!“
Nedaleko ohně u lesa dopadne minometný granát. Nervózně tím směrem pohlédneme a zaposloucháme se do křiku raněných. Zpoza stromů k nám dolehne zlověstný svistot. Další jsou na cestě. Slyšíme dlouhý syčivý hvizd následovaný skřípavým zakvílením, které nám sděluje, že další granát se blíží. Už je to tady: Pohyb, braši! Ta svině dopadne nejdál padesát metrů od nás.
Ještě nejsme v úkrytu, když zaslechneme explozi, a kolem hlavy nám probzučí náplň šrapnelu jako roj rozzuřených vos. Šok téměř ještě ani pořádně neodezní, a už je na cestě další. Stačím se jen nadzvednout, abych se znovu rozběhl. do krytu, když dopadne přímo přede mne. Jakmile znovu padnu na zem, octnu se pod lavinou sněhu. V podobě obří sněhové koule se dokutálím k Portovi se Stegem, kteří se schovávají v jámě po čerstvém výbuchu. Je tu teplo. Po stěnách stékají čurky tajícího sněhu.
„Plopplop!“ ozývá se od lesa. Následuje protáhlý svist, děsivé zahřmění výbuchu a přes nás se převalí vlna horké ho vzduchu jako dech nějakého obra. S lehkostí jako uschlý list v listopadové bouři jsem vržen daleko do země nikoho, kde můj let surově zakon čí plot z ostnatého drátu. Když zas přijdu k sobě, kvílení minometů, pálících ze stínu pod smrky, dosud neustalo. Zoufale se snažím holýma rukama zahrabat za štíhlý sloupek plotu. Granáty jako by mířily přímo na mě. Ex ploze je tak silná, že mi vyrazí všechen dech z plic.
„Plopplop!“ pokračuje minomet. Dávám se na zběsilý úprk zpět k našim pozicím. Běžím šílený závod s nervy drásajícím svištěním nad hlavou a mezi své druhy zapadnu po hlavě právě v okamžiku, kdy střela vybuchne a zahrne celou naši jámu novým sněhem.
„Blíží se smrt, blíží,“ pobrukuje si Legionářsvůj morbidní bojový hymnus. Náhle minometná palba ustane. Všichni se shromáždíme ve vesnici. Četa se scvrkla na dvanáct lidí. Dědek trpce dává dohromady jmenný seznam třiadvaceti pohřešovaných. Musí spočítat ztráty. Nikdo se ve skutečnosti o to, že padli, nestará, přesto však musí podobný seznam odevzdávat velitel každé čety. Když tak neučiní, povede si je vojenská policie jako pravděpodobné dezertéry. Dezerce z německé armády však nikomu mnoho neprospěje. V první světové válce dezertovalo 8 916mužů, ale jen sedm z nich z toho vyvázlo se zdravou kůží. Vojenská policie je na tento rekord náležitě hrdá a v druhé světové válce ho využívá k zastrašování vojáků. I přesto se mnozí o dezerci pokoušejí. Posledního jsme kryli sedm dní, než jsme k pluku poslali hlášení. Žena mu napsala, že se v rybníku protrhla hráz. Voda prý dosáhla až k senu, které ted odspodu hnije. Kdybys tu jen byl, Herberte, zakončila svůj dopis. Jako by tím svému muži podepsala rozsudek smrti. Farmář Herbert Damkuhl se vypravil domů, ale u BrestLitovska ho sebrali. Teprve devatenáct hodin poté, co jsme o jeho zmizení podali zprávu. Poslali ho do Paderbornu před vojenský soud a odsoudili k smrti. Zastřelili ho jednoho deštivého rána v Sennelageru. Peloton se skládal z dvanácti příslušníků Landesschütze pod vedením ospalého leutnanta, který se umění střílet dezertéry vyučil už v první světové. A za protrženou hrází ve Frýsku nadále hnilo seno.
Legionář přidržuje nad ohněm svou protáhlou francouzskou koženou polní láhev, aby rozmrazil její obsah. Když s ní zatřepe, je slyšet, jak v ní chřestí led. Tiše sledujeme jeho počínání. Postaví před sebe křehký porcelánový hrnek a nalije do něj teplou kávu. Žil dlouho mezi Francouzi a rád dává najevo, že není tak dočista úplně stejný jako my. „Hotový posezení v Café de la Paix za květnovýho večera,“ zasní se a začne si balit cigaretu. Dělá to se svědomitou pečlivostí Španěla. Na závěr jestě přidá ruskou špičku, která všemu dodává speciální aroma.
„Díky Bohu! Zítra jsme v Moskvě,“ prohlásí Julius Heide, který si právě čistí boty kusem hadru. Lesknou se naprosto dokonale. Než si znovu nasadí helmu, pečlivě si učísne vlasy. Pak si ještě vypulíruje pistoli. Heide provádí všechno podle předpisu, dokonce i v posteli. „No, tady zůstat nemůžeme,“ ozve se Barcelona a natáhne ruku k Legionářovi pro svůj podíl kávových zrn. Legionář hledí na černá zrnka se zasněným pohledemv očích. „Paříž, Paříž, květnová Paříž. Děvčata chodí v šatechtak tenounkých, že je skrz ně vidět a zvedá je sebemenší závan větru. A v Café de la Paix si dává schůzky celej svět. Cest la vie! Dokud jste tohle neviděli, máte pořádproč žít.“
„Já tam byl,“ oznámí Drobeček bez zájmu. „Řekli mi, ať koukám vypadnout. Byl sem ale tak vožralej, že mi tošlo jedním uchem dovnitř, druhým ven. Zrovna sem to probíral s pár Franckama, dyž nám do toho vtrhli tamní lovci lebek a zarazili nám to. Obvinili mě, že prej zneuctívám ve vočích těch podělanejch

Francků německej wehrmacht. Jako dyby k němu mohli mít eště menší úctu, než do tý doby měli! Pak mě přetáhli po hlavě takovým vohromným svazkem klíčů a povídaj mi, že sem psychopat, což nebyli zas tak daleko vod pravdy. Mám na to i ňáký papíry. Dyž sem ale začal vysvětlovat, že uvnitř sme všichni stejně prohnilí, jen to někdo umí líp zakrejt než druhej, tak jim úplně modraly ksichty. A ten, kdo to umí zakrejt ze všech nejlíp, povídám jim, ten do stane hvězdičky na rameno. Měli ste vidět toho majora, jak si rval vlasy, ani si předtím nesundal čepici. Na místě mi napařil osm dní natvrdo za urážku německýho důstojníka ve službě. Pak sem se dostal do rukou tomu podělanýmu Grenovi z vrchního štábu, bastardovi jednomu, a ten si mě podal, že sem byl v tý chvíli ochotnej mu podepsat, že sem jedinej psychopat v celý německý armádě. Po tomdle všem sem už fakt vůbec netoužil jít znova do toho jejich nafintěnýho Café de la Paix a pozorovat tam všecky ty ubohý kapsáře a dolejzaly, co se tam vochomejtaj. Ať se na místě propadnu, jestli sem někde viděl tolik teploušů jako během těch pěti minut, co sem tam strávil!“

Série minometných granátů jeho řeč ukončí. Profesor je už počtvrté odmrštěn do ostnatých drátů. Tentokrát mu to navíc doslova strhne botu z nohy. Když se k němu dostaneme, vřeští jako šílenec. Ztratilsvé brýle. Jak nevidí kolem sebe, je úplně beze smyslů.

„Hlavu vzhůru, kámo. Představ si, kdybys místo toho přišel o ptáka,“ volá na něj vesele Drobeček. „Ve válce stejně vidět nepotřebuješ. Jdi podle zvuku! Kde je kravál, tam se něco děje!“ Zástupce našeho velitele, leutnant Jansen, leží na dně zákopu. Přikryli jsme ho několika kabáty sebranými z mrtvol, ale i tak se celý klepe a očividně má horečku. Neustále skučí mučivou bolestí v ledvinách. Přestože je velitelovým zástupcem, je mladší než většina z nás. Přišel k naší jednotce rovnou z továrny na důstojníky. Všechno, co umí, se naučil od nás. Teď nás s dětinským strachem pozoruje. Žije už na frontě dostatečně dlouho, aby věděl, co pro nás znamená. Potíže! Nebylo by se čemu divit, kdybychom si přáli jeho smrt. Dokud jsme uvězněni na jednom místě, nijak zvlášť nám nevadí, ale jakmile se bitva začne posunovat, ať už jedním, nebo druhým směrem, stane se nám přítěží. Ví, že dříve nebo později ho budeme muset zabalit do jeho svrchníku, dát mu krabičku cigaret a nechat ho tiše umrznout k smrti.

„Ten je hotovej!“ prohodí Porta. „Nevydrží ani tři dny.“ Vtom si všimneme, že se na nás Jansen dívá a zastydíme se. Obrátíme se na druhou stranu a pustíme se do čištění kulometů. Dědek se posadí vedle leutnanta, přemílá v puse žvanec tabáku a odplivuje si směrem k bílému zajíci, kterýsedí nedaleko zákopu a stříhá ušima. „Jak se vede?“ zeptá se. Zasune mladému důstojníkovi pod hlavu brašnu s plynovou maskou. „Špatně!“ odvětí Jansen unaveně a otře si rukou vlhké obočí. „Už jste mě odepsali, co?“

„Blbost, proč bysme to dělali?“

„Porta mi dává tři dny!“

„Jiný se sázejí o láhev vodky,“ zasměje se Dědeka hodí po Portovi sněhovou kouli.

„Sázejí se, jak dlouho vydržím. Porta říkal tři dny,“zamumlá leutnant tvrdohlavě.

„Vzmužte se trochu, Herr Leutnant. Nezapomínejte, že jste zástupce velitele. Vaší povinností je jít ostatním příkladem!“

„Skoncuju to se sebou sám,“ prohlásí leutnant umíněně. „Jsem nemocnej! Jsem vám jen na obtíž!“

„Ale no tak,“ snaží se ho utěšit Dědek. „Zas tak zlý tonebude. Co jste dělal v civilu?“

„Pracoval jsem v bance,“ odvětí leutnant bez zájmu.“Nejsem na to stavěnej sloužit jako důstojník. Vy jste měl být důstojník, feldwebele.“

Dědek se halasně rozesměje. To je ta poslední věc, která by mu přišla na mysl. Nikdy nedokázal pochopit, jak se vůbec stal feldwebelem, přestože je to rozený vůdce.

„Co mají Ivani v úmyslu?“ zeptá se Jansen.

„Byl jsem minulou noc u trojky a zrovna vyslýchali vězně,“ odpoví sklíčeně Dědek. „Rusáci se sem stahujou odevšad, odkud můžou. Spousta novejch jednotek v nejlepším zimním vybavení a oblečení. Nespočet pluků Sibiřanů. Prvotřídní bojovníci, kterejm slíbili půdu, když fašisty rozdrtí. Stovky tanků T 34. Jestli ti vězni mluvili pravdu, máme akorát tak čas sbalit si věci a co nejdřív odsud vypadnout.“

Dědek si dá do pusy novýkus tabáku, vytáhne ze samopalu zásobník a kriticky si ho prohlíží. „Od pluku pořád žádný rozkazy?“ zeptá se. „Zatím nic,“ odvětí Jansen, třesoucí se pod novým náporem horečky. „Ale něco musí přijít. Nemůžou přece jen tak odjet a nás tu nechat.“

„Ale jistě že můžou,“ namítne Dědek, „a já věřím, že to klidně udělají. Co je jedna všivá rota oproti

bezpečí celýho pluku! Prospěch většiny je nadřazen prospěchu jednotlivce, jak říká partaj“
„Do hajzlu s partají, s führerem i celou touhle zasranou válkou,“ procedí leutnant Jansen mezi jektajícími zuby. Náhle rozhovor přeruší divoká dělostřelecká palba. Vše je zahaleno valícím se oblakem dýmu. Muži vyhazováni výbuchy ze svých úkrytů a odhazováni do sněhu. Někteří se zvedají a běží, dokud je exploze nedostihnou znovu a nevymrští až nad planoucí vrcholky stromů. Během jediného mrknutí oka se zledovatělýsních a promrzlá půda proměňují ve vřící kaši bičovanou žhavým kovem.
Ustupujeme maximální možnou rychlostí, pádíme hustou mlhou. Rusové nás díky jezeru plamenů nemohou pronásledovat. Házíme za sebe granáty, pálíme nazdařbůh do ohně. U stromu sedí opřený nějaký oberst, zuby mu září v obscénním umrlčím úsměvu. Obě ruce má pryč. Kolem se proženou kozáci s lesknoucími se šavlemi a ztratí se v kouři. Vedle nás uhání německá dělostřelecká kolesna, jak nejrychleji jsou koně schopni. Ozve se dlouhé hřmotné zaburácení a kolesna zmizí. Koně spadnou zpět odkudsi z nebes, s roztaženýma nohama sebou plácnou do krvavé kaše na zemi. Těsně před námi se země otevře jako jícen běsnícího vulkánu. Vzduchem se daleko do všech směrů rozletí kameny, zemina a sníh. V půdě zeje obrovský kráter, schopný pojmout čtyřpatrovou budovu. Kolem proletí náklaďák. Řidič dosud sedí za volantem, jako by jeji v letu řídil. S hlasitým třesknutím přistane na dně kráteru na hromadě pokrouceného kovu. Nad jednou rotou visí ve vzduchu zdánlivě nehybně dvoupatrový dům. Zřítí se dolů a rozbořené zdivo i vojáci se smísí do jediné nerozlišitelné změti. Nad hlavami nám neskutečnou rychlostí létají celé stromy s lidskými údy rozvěšenými mezi větvemi a zabodávají se do země jako obří oštěpy. Salva šrapnelů je promění v moře plamenů. Společně s Portou vlečeme těžký kulomet. Drobečekmá přes rameno jako pytel přehozeného leutnanta Jansena. Zaujmeme pozici za rozbořenou vesnicí. Nálet rojejaků dokonale vyčistí bitevní pole od opozdilců.

„NENÍ TŘEBA, ABY VESKERÁ ROZHODNUTÍ VYDAVALY SOUDY. KDE SE JEDNÁ O POPRAVY KRIMINÁLNÍKŮ, ZA ZLOČINY PROTI STÁTU I VYKOŘISŤOVANÍ, PLNĚ POSTAČUJE ROZKAZ FŮJHRERA.“
Reichsführer Nimmler policejnímu prezidentuSS gruppenführeru Kurtu Daluegovi, 3. ledna 1942

Už třetí hodinu bez přestáni zuřil Hitler v hlavnim stanu. „Zbabělci, zrádci, břidilové, „ nadával důstojnikům sedicim v naprostém tichu po obou stranách těžkého dubového stolu. Maršál Keitel si v ruce pohrával s tužkou. GenerálOlbricht pozoroval mouchu lezouci po rozlehlé nástěnnéválečné mapě. Hledala si cestu mezi barevnými špendlíky a vlaječkami, až se zastavila na velké červené tečce:Moskva. Generaloberst Jodl listoval dokumenty s nepřijemnýrni údaji o tankové výrobě.
Reichsrnarschall Gring si skicoval návrhy nových uniforem.
SSreichsführer Himrnler si errergicky znamenal rozporuplné rokazy vycházející z Hitlerových úst.
„Guderiana okamžitě propustit.“ řval führer „Hoepner, ten diletant, půjde s nim!“
„Vvborně!“ zamurnlal si šéf personálniho odděleni, General der Infanterie von Burgerdorf a zapsal si poznármku do kapesního notýsku. „Copak jsem vojsku nenařídil držet pozice a fanaticky bojovat do posledni kulky?“ soptil Hitler „A co sestalo? Jakmile jim začne tenhle untermensch vracet palbu, rozutečou se moji mizerní vojáci jako vyplašení zajíci! Stydim se za německv lid. Kdyby mne sám nepovolal do svého vedeni, okamžitě bych rezignoval!“
Nakopl rozliceně židli a ta se zarazila až o kotniky generála Fellgiebela, který nedokázal potlačit dušený výkřik bolesti. Hitler zpražil svého hlavního styčného důstojnika nenávistným pohledem.
„Feldmarsclzal! von Bock bude zbaven velení a osobně mu zakazuji ještě se někdy ukázat v uniformě. Halder mne informoval, že na naši straně je milion sto tisíc padlých a těžce raněných, ale o nic méně jsme si nezasloužili. Katastrofa, říkáte? Ne, odplevelení, říkám já! Jedině zbabělé svině se nechají pobit untermenschem. Zakazuji vyznamenat nebo povýšit kohokoli ze středních složek, dokud se nerehabilituje službou na jiném úseku fronty!“
Dalších osmatřicet generálů nařídil Hitler sesadit, dvanáct popravit. Nemilosrdně běsnil dál, jako odčinění

za selháni svých lehkomyslných plánů žádal krev druhých. Také generál Model málem přišel o život, když poznamenal, že Napoleonova vojska napadla Rusko taktéž dvaadvacátého června a do Moskvy se dostala čtrnácté ho září, tedy o 86 dni později. Což dokázali pěšky zatimco čtrnáctého září 1941 byly Hitlerovy obrněné jednotky od Moskvy dobrých 400 kilometrů.
Celých pět minut stál Hitler jako kamenná socha a zíral na malého generála. Pak vybuchl dlouhým zaječením a hodil mu svazek dokumentů na hlavu.
„Vy se opovažujete naznačovat, že führer Německé říše je méně než ten komický ubohý korsický, bandita? Osoba, která se stala důstojníkem jen díky časům, v nichž žila? Na takové individuum mohou být hrdi jedině ti degenerovani Francouzi. Modele, jste propuštěn! Nikdy mi už nechoďte na oči! Právě jste urazil samotné Německo! „
O týden později byl Hitler nucen povolat Modela zpět, aby převzal veleni nad ústupem. Šest dalších generálů to odmítlo. Hitler musel před svými vojenskými veliteli bezmála na kolena. Dva z nich poslal do koncentračních táborů, ale ani to je nezlomilo. Když šlo o to demonstrovat moc a krutost, nezastavil se Hitler před ničim. Vojska na frontě dostala rozkazem střílet zrádce, kteři otevřeli bojovou linii nepříteli. Nespočet vojáků, kteři zoufale bojovali, aby prolomili ruské medvědí objeti, bylo popraveno vlastní stranou. Byli bez soudu vyrovnáni podél zdi a zmasakrováni. Beze zbraní byli ztraceni. Když se odvážili protestovat, zavřeli jim ústa pažbou pušky, než je popravčí četa nadobro smetla svými kulkami.

osm
MONGOLSKÝ KAPITÁN

Hlavní mechanik Wolf se odvážně vydal k nám na frontovou linii. Se značným funěním se usadí na dělové lafetě a zamyšleně si zapálí jeden ze speciálních doutníků, jaké kouří jedině on a generálové v hlavním stanu. Patří mu největší soukromý dopravní podnik v rámci celé německé armády. U něj koupíte opravdu všechno zejména pokud si můžete dovolit platit v tvrdé měně. Na zemi před ním ostražitě leží dva draví vlčáci. Hladově si nás měří žlutýma očima. Stačí, aby jejich pán luskl prsty, a roztrhají nás na kusy. V drahém důstojnickém kožichu vypadá jako generál z operety v nějakém předměstském vídeňském divadle. Knoflíky a odznaky má z čistého stříbra. Na hlavě mu pochopitelně sedí vysoká kožešinová čepice a u boku visí šavle, s níž by nepřesekl ani ředkvičku. Kdokoli jiný by byl za oděv, tak zjevně porušující předpisy, na místě potrestán. S hlavním mechanikem Wolfem si troufne zkřížit kord jedině Porta. Pro každého jiného by to znamenalojistou smrt hlady!
„Co mi zrovna ty můžeš chtít, ty stará vojno?“ zeptáse Porta podezřívavě. Wolf se blahosklonně usměje, až všechny jeho zlaté zuby zazáří. Ne že by měl tak špatný chrup. Právě naopak, ale má utkvělou představu, že huba plná zlata je znamením vysokého postavení. Když jsme zajali kompletní ruskou mobilní zubařskou jednotku i s personálem, nechal si Wolf pokrýt všechny zuby zlatem. Do té doby úsměvy šetřil. Teď se culí neustále.
„Přišel jsem ti dál poslední sbohem,“ uchechtne se falešně.
„Ty někam odjíždíš?“ neskrývaně se raduje Porta.
„Nět, já ne. Ty!“ zašklebí se Wolf mazaně.
„Kam vy na ty novinky chodíte?“ zeptá se Porta nedůvěřivě, přepaden neblahým tušením. Když se Wolf vystavil všem nebezpečím fronty jen proto, aby nám donesl nějakou zprávu, jistě to nebylopro Portovo potěšení.
„To není tvoje starost, odkud to mám, jako hlavní mechanik mám prostě svý zdroje, to už bys mohl vědět,“odvětí Wolf povýšeně.
„Co ty tři tahače, který jsi ukradl? Tam, kam jdeš, už je nebudeš potřebovat. Co bys říkal na malej obchůdek? Můžu ti nabídnout prvotřídní bitevní výbavu pro každýho člena druhý čety, plus pro každýho kalašnikov s dvojitou municí. A extra pro tebe 150 kilo zásob navrch. V nejbližší budoucnosti ti přijdou vhod, to mi věř. Ale je to čistě na tobě, jestli radši vyrazíš s proviantem na tři dny a už nikdy neochutnáš moji výtečnou slaninu. Vyhládne ti tak, že kručení tvýho břicha bude slyšet až doma v Berlíně.“

„Vyklop to už konečně, ty podlá mrcho," oboří se na něj Porta s rostoucí nejistotou. „Kam mě chtějí poslat?" Wolf si zamyšleně ukrojí plátek salámu. Nijak neskrývá, jaké mu Portova netrpělivost činí potěšení. „Řeknu ti to zajeden pětitunovej tahač!" prohlásí potom, co konečně polkne sousto a pročistí si zuby špičkou nože.
„Polib mi prdel!" odvětí Porta bezstarostně. V ruce si nebezpečně pohrává s pistolí. „Ten tahač je můj zpáteční lístek do Berlína."
„Díky za informaci," řekne Wolf a vycení zlaté zuby v triumfálním úsměvu. „Nebyl jsem si jistej. Taky mášněkde ulitou baterii houfnic s ráží 150 mm, nebo aspoň kolujou takový pověsti!"
„Koluje spousta keců," odpoví s rozmyslem Porta."K čemu by asi mně byly houfnice? Jsem snad nějakejdělostřelec?"
„Však ty víš, jak to myslím," prohlásí Wolf o něco přátelštějším tónem. „Německej wehrmacht bude za chvílisedět na sněhu s holou prdelí. Čeká nás nedostatek zbraní. Za jednu baterii ti brzy budou snášet modrý z nebe, jen se o ní zmíníš, chlapče."
„Jakmile bych jim něco takovýho nabídnul, určitě by mi ji bez ptaní zabavili," prohlásí Porta. Snaží se u toho o co nejnaivnější výraz.
Wolf vyprskne smíchy a přihne si z malé stříbrné čutory. Nikomu z nás nenabídne. „Žvásty! Nepochybuju, že ty si v takový situaci budeš umět poradit."
„Dej pozor, aby ses tím nezadusil," odvětí Porta kysele. „Podle mýho se celá slavná německá armáda požene zpátky tak rychle, jak kdyby jí za patama hořelo, a Ivani se na tvůj vozovej park z vysoka vyserou. Tebe pošlouna Kolymu do olověnejch dolů a já tě jako dobrovolník klidně doprovodím, abych se mohl kochat, jak tam pomalu vypouštíš duši! Těm svejm hnusnejm vlkům uřežou ocasy a zarazej ti je do prdele tak hluboko, že je nikdy nedostaneš ven, a po válce se s nima budeš moct živit jako zametač chodníků!"
„Sklapni!" přeruší ho Wolf nevzrušeným tónem."Všechny moje káry jsou už dávno v naprostým bezpečí, nemusíš mít obavy! Tvý tahače potřebuju už jen na pár posledních kousků. Obstaral jsem si nádherný místečko nedaleko Libau, víš? Kousek od přístavu. Kdyby došlo k tomu, že by se naše slavná vítězná armáda musela stáhnout příliš daleko, vždycky se můžu přeplavit do Švédska. Tam mají socialistickou vládu a nepochybuju o tom, že by brali přímo jako svoji svatou povinnost ochránit mý chlapce před krutým okolním světem."
„Jak se ti to, sakra, povedlo?" zajímá se Porta s neskrývaným obdivem. „Pro hlavního mechanika u transportu je to hračka. Když má za sebou člověk armádní hauptfeldwebelskou školu, nemůže ho v Rusku nic zaskočit, protože ví, jakto chodí," vysvětluje Wolf spiklenecky.
„Jednou tě za to pověsej," řekne přátelsky Porta, ale vůbec se přitom nesnaží skrýt, že jeho by taková věc vůbec nezarmoutila.
„Ani náhodou," opáčí s úsměvem Wolf, „zato by mě vůbec nepřekvapilo, kdybys svůj bídnej život skončil nakonci lana ty. Pokud u toho budu, prokážu ti poslední službu, chlapče. Odříznu tě dřív, než se na tebe slítnou vrány."
„Víš, co bys měl, ty zparchantělej potomku prašivý vlčice a vypelichanýho stepního psa? Měl bys chcípnout za führera, rodinu, jestli vůbec nějakou máš, a za vlast,"ozve se Porta s hořkostí v hlase. „Ty jsi ten nevšivější parchant, jakýho jsem za svůj život potkal." Popadne popelnici a chystá se ji vysypat Wolfovi nahlavu.
„Basura, „ zvolá vesele Barcelona.
„Jdi s tím do háje, bastarde!" zavrčí Wolf a mrskne svýma zelenýma očima po Barcelonovi. „Jak by se ti líbilo, kdybych ti do prdele narval bednu španělskejch pomerančů? Jak by se ti líbilo chcát příštích dvanáct měsíců pomerančovej džus?"
„Plácáš kraviny, brachu!" odvětí Barcelona suše."Sám si dál chčij do svý slámy, dokud nebude smrdět jako ty sám!"
„Všechno si pamatuju, feldwebele, jen počkej,"usměje se Wolf zlověstně. „Tahle válka není nic ve srovnání s tím, co příjde po ní! Porto, uzavřeme ten obchod, nebo ne?" pokračuje tím samým tónem. „Jeden tvůj tahač za všechno, co jsem prve říkal."
„Když si to budeš přát, klidně můžu i opíchat tvoji matku, Wolfe," prohlásí Porta blahosklonně.

„Nic by z toho neměla, chlapče!“ odvětí Wolf hrdě, zatímco si silně provoněným kapesníčkem otírá čelo. „Je to dáma.“
„Smrdíš jak kýbl chcanek z čínskejch záchodků,“ řekne Porta, chytne si nos a zakření se.
„To je vobchodník,“ zvolá Drobeček, plácá se do stehen a hýká smíchy. „Dyť ty by sis, Wolfe, nevydělal ani na suchej chleba, leda bys chodil prodávat jen ve spoďárech nebo jen s červénou mašlí kolem ptáka!“
„Ptám se tě naposledy,“ řekne Wolf Portovi. Drobeč ka se snaží raději ignorovat. „Jsem tvoje jediná šance!“ Porta vybuchne smíchy a dlouho není k utišení. „Kdyby měl člověk v tomhle zatraceným válečným tažení za lásku a osvobození jen jednu jedinou šanci, musel bych bejt už nejmíň desetkrát po smrti.“
„Jsi snad bratranec Rothshilda, nebo někoho takovýho?“ ušklíbne se Wolf povýšeně. „Jsi zvědavej, co tě če ká, a já to vím.“
„Nech se s tím vyfotit,“ zabručí Porta a bezstarostně si odplivne.
„Už toho snad bylo dost, Porto, věnujme se obchodu. Jsem ochotnej přiznat, že na těch tvejch tahačích mi dost záleží.“
„Přesně tak, chlapče,“ přimhouří oči Porta. „Ve skutečnosti máš ty problém. Ne já. Což je obrovskej rozdíl. Proč bych ti měl dávat svý tahače? Oba víme, že velkejm vojenskejm zvířatům se začíná stejskat po domově, takže ceny pásáků a polopásáků, navíc s benzinem, letěj nahoru. A já svý tahače zatím nedal z ruky, protože vím, že ty ceny ještě nedosáhly vrcholu. Ale abys viděl, že jsem dobrák od kosti, přenechám ti pětitunovou třínápravovou káru bez pásů, jestli máš zájem.“
„Co bych s ní asi dělal, nevíš?“ zeptá se dotčeně Wolf. „V tomhle podělaným komoušským sněhu by se nehnula ani o centimetr. Takže naposledy! Jeden pojízdnej tahač se sto osmdesáti litrama v nádrži. Dokážu bejt štědrej, Porto, a svejm přátelům se podle toho odměnit.“
„Mluvíš, jak kdybys chtěl nabalit nějakou kočku, co je schopná uvěřit, že každej tobě podobnej grázl musí mít ramena plný hvězdiček,“ odpoví pohrdavě Porta.
„Nemám ho kapku polechtat bolševickým bajonetem?“navrhne Drobeček nahlas naprosto nediplomaticky.
„Tenhle váš hamburskej kluk snad nikdy nevyroste,“prohodí Wolf ke Stegemu. „Jako syn proletáře si myslí, že pěstma se dá vyřídit úplně všechno.“
„Radši mě moc neurážej, pane podělanej hlavní mechaniku, nebo ti vykuchám střeva,“ varuje ho Drobečeka prstem přejede po ostří své nabroušené polní lopatky.
„Drž hubu, smrade!“ je vše, co se Wolf uráčí poznamenat. Po dlouhém a tajnůstkářském vyjednávání se Porta s Wolfem nakonec dohodnou a Porta přiveze tahače. Wolf si je pečlivě prohlédne, jako by hledal, zda na nich nejsou nějaké časované pumy. Když je spokojen, nabídne vespolek kořalku. „Ty si to ve skutečnosti nezasloužíš,“ obrátí se k Drobečkovi, „ale protože tohle slzavý údolí už brzo opustíš, zavdej si taky na cestu. Je mi potěšením, že vám můžu sdělit, že vás všechny hodlají převelet k brandenburskýmu pluku,“ dodá zlomyslně.
„To zní jako něco od SS,“ poznamená Barcelona.
„Tak to jsi úplně vedle,“ usměje se shovívavě Wolf.“Nikdo z SS by se vás nedotkl ani násadou od koštěte, i kdybyste se k němu připlazili třeba po kolenou. Brandenburskej pluk, přátelé, to je ta nejhlubší a nejšpinavější stoka týhle armády. Pluk sebevražednejch komand, kde jen pět procent vojáků mluví německy. Zbytek jsou dezertéři a zrádci. Když jsem tu dobrou zprávu uslyšel, hned jsem na vaši počest otevřel láhev šampaňskýho. Vlastně jsem si ji schovával až na oslavu dne konečnýho vítězství, ale. . .
„Oberst Hinka tohle nikdy nepřipustí,“ přeruší ho rozhořčeně Porta. „Požene to nahoru!“
„To už udělal a jen mu tam plivli do ksichtu,“ rozesměje se hlučně a dlouze Wolf. „Germánský bohové vám předurčili, že zaklepete bačkorama na břehu řeky Moskvy.“
„Proč by sakra nás měli chtít mít u Brandenburčanů?“ zeptá se Porta pochybovačně.
„Posledně utrpěli příšerný ztráty,“ vysvětluje Wolf s lítostí v hlase. „Armáda i námořnictvo museli vykopat spousty hrobů. Proto k nim ted poputuje celá vaše milá malá společnost. Chtějí vás poslat do Moskvy, abyste tam zrušili pár továren.“
„To by snad líp zvládla luftwaffe,“ namítne Porta. „Můžou to tam srovnat se zemí a neprolejt přitom

jedinou kapku drahocenný německý krve.“
„Neprolejou ji ani takhle,“ zachechtá se dábelsky Wolf. „Ty ani ty ostatní bílý negři pro nás nemáte větší cenu než pár podělanejch židů. Dají vám s sebou dostatek syntetický trhaviny a jednu žlutou opici, která vám ukáže cestu. Pololidskýho hajzlíka, mnohem proradnějšího než kterej koli z těch bastardů, co se o nich člověk dočte v Bibli.“
V té chvíli se naléhavě, ba přímo zlostně rozezvoní tej lefon. Wolf ho zvedne a elegantně předá Dědkovi.
„Myslím, že už je to na spadnutí, hoši!“ prohlásí otcovským tónem a s předstíranou přátelskostí poklepe Portu po rameni. „Zvou si vašeho velitele na poslední pohovor. Byl bych prolhanej zkurvysyn, kdybych řekl, že mě to mrzí. Od tý doby, co jsem vás v šestatřicátým prvně potkal, jsem se těšil, až vás konečně pošlou za slávou na nějakou smrtelnou výpravu. Ale nejsem zas tak špatnej chlap, jak byste si mohli myslet, jsem jen chlad ně vypočítavej. Nic jinýho člověku nezbejvá, když chce zůstat naživu. Ale tady uvnitř,“ poklepe si teatrálně na hruď, „bije velký srdce a jedna malinká membrána v něm patří i tobě, Porto. Proto ti přeju rychlou smrt bez velkýho trápení, přestože by sis zasloužil umírat pomalu a v pekelnejch bolestech, a až odejdeš, věř, že v chrámu mýho srdce pro tebe bude navždy planout svíce. Měl bys bejt hrdej, kamaráde! Padneš při obraně vlasti a ještě ke všemu na tak historický půdě „
„Ty snad ani nejsi člověk, Wolfe. Jsi do morku kostí prosáklej ubohejma primitivníma vojenskejma způsobama, jsi typickej produkt wehrmachtu,“ rozeřve se na nějvztekle Porta, aby skryl svůj narůstající strach.
„Už nemám moc času, obergefreitere,“ prohlásí chladně Wolf. „Co se zbytkem tvejch tahačů a co s těma dělama? Vykoupím je od tebe, jestli chceš, jakovzpomínku na starý časy!“
„Možná bych mohl tvejch služeb využít,“ usměje sePorta povýšeně, „ale na zaplacení všech mejch vozůstejně nemáš peníze. Uděláme to jinak. Koupím tvý zásoby za směnky!“ Wolf seskočí z děla a rozesměje se. „Ty ses minul povoláním, Porto. Ty jsi měl dělat klauna v nějakým pitomým cirkuse. Lidi by umírali smíchy. Za směnky! Tvoje! Pár kilometrů od Kremlu!A ještě k tomu, když jsi pomalu na schodech k popravišti! Myslíš si, že mi měkne mozek, nebo co? Já, kterej si na hlavu za celou svoji kariéru ani jednou nenasadil ten váš železnej kastrol? Já nešel do armády, abych bojoval za führera, za rodinu a za vlast. Já jsem přišel dělat kšefty. Prachy! Takže tohle ne, chlapče!Hypotéky, dejme tomu, když se na mě tlačí, ale jedině pro důstojníky od obersta vejš a jen na půdu nebo nemovitosti.“
„Už ti někdo někdy řekl, co jsi za naditej pytel sraček?“ zeptá se Porta sarkasticky.
„A ne jednou,“ ušklíbne se Wolf spokojen sám se sebou. „Mám to i písemně, ale v tomhle jsem jak ti židáci, je mi to šuma fuk, hlavně když se sypou penízký. Takže, co bude s těma tahačema a dělama, Porto?“ Znovu se rozezní polní telefon. Porta zvedne sluchátko s nenuceností prezidenta světově proslulé banky. Chvíli s nehybnou tváří poslouchá, pak elegantním pohybem zápěstí zavěsí.
„Zavírám krám,“ zasměje se spokojeně. „S obchody je konec, tovaryšč Wolfe! Vrať se zpátky do svý díryv Libau, synu! Jen z tvý přítomnosti se mi zvedá žaludek, ty smrdutej skunku!“
„Copak ses po drátě dozvěděl?“ zeptá se Wolf zvědavě s pozvolna rudnoucí tváří.
„Přísně tajný,“ odvětí vyhýbavě Porta. „Kleplo by tě, kdybych ti to prozradil!“
„Jestli věříš všemu, co se ti nakecá do pitomýho telefonu, tak jsi ještě mnohem větší hlupák, než jsem si myslel,“ rozkřikne se nazlobeně Wolf.
„Odplav k tý svý slavný švédský demokracii,“ vysmívá se mu Porta. „Už mě začínáš nudit! Kup si zrcadlo a pořádně se na sebe podívej. Už nikdy se pak nepůjdešs otevřenejma očima ani vysrat.“
Wolf se výhrůžně napřímí. Podobá se nebezpečnému dravci, kterému kořistunikla přímo pod nosem.
„Nevím, co máš zase v plánu, chlapče, ale to si pamatuj, že ať zdrhneš kamkoli, já tě stejně dostanu!“
„Radši opatrně, protože i kdybys patřil k samotnýmu Herrenvolku, tak jakmile se začneš moc nafukovat, může se ti stát, že praskneš,“ řekne Porta s bujarým smíchem. Vyndá balíček karet a začne rozdávat.
„Nakrmíme ho jedem na krysy, co vy na to?“ navrhneDrobeček drze.
„Možná jsi velkej a silnej jako bejk, ale tupější jsi víc než čerstvě narozený tele,“ rozeřve se Wolf, naprosto ztráceje kontrolu. „Můžu tě rozmáčknoutjak hnidu kdykoli a kdekoli se mi zachce!“
„To je ale parchant nafoukaná, co?“ prohodí Drobeček nedbale povýšeným tónem. U Dědka se ohlásí komando Brandenburčanů v uniformách ruského letectva. O něco později dorazí šikmooký Mongol, obličej ozdobený bělozubým úsměvem. Má na sobě stejnokroj kapitána NKVD, malou

černoukožešinovu čapku, kožený opasek se dvěma překříženými popruhy a velkým naganem u boku. Na ruce nese kalašnikov jako šťastná matka své batole.
„Vasilij," představí se nám a se všemi si potřese rukou."Hrome, tady byla cítit dobrá pálenka!" Bleskurychle vyprázdní Portovu láhev a zabalí se do celty. „My nemohla projít přes komunistická hlídka, dokud ne tma. Pak nejlíp jít tam, kde hlídat samá hloupá Karabach. Posrat si gatě, jen co tma se přiblížit. My jen říct: „Tady velká kontrola od NKVD!"
Oni dostat strach. Lidi z Karabachu nikdy nasprávná strana. Jednat se zrádcem a prodávat tajemství."
„To zní zajímavě," ozve se netrpělivě Porta.
„Teď já spát!" rozhodne se Vasilij a přetáhne si přeshlavu svou gymnasforku. „Dvě hodiny vy mě vzbudit. Já vést vás do nebezpečná akce. Moskva bum prásk. Pak vy se na mě klidně vysrat a vrátit se, jak vy chtít, pěšky nebo třeba na koni."
Za půl minuty už hlasitě chrápe.
„Kde se tu ten starej otrapa vzal?" zeptá se udiveně Barcelona.
„Takový by se měli likvidovat," prohlásí Heide. Ani se nijak nesnaží skrýt své znechucení.
Dědek rozloží plán Moskvy a začne s feldwebelem od Brandenburčanů probírat náš úkol.
„Hals und Beinbruch!" uleví si oberst Hinka. Právěse na nás přišel podívat. „Vraťte se mi celí. Hlavně se v těch ruskejch uniformách nesmíte nechat zajmout. Všichni dobře víte, co dělají s agentama a přepadovýma oddílama."
„To když jsem sloužil u 35. tankového pluku v Bambergu, dostal jsem za úkol roznášet vodu do pokojů ženatejch důstojníků," pustí se do vyprávění Porta, zatímco ležíme a odpočíváme před nadcházející akcí. „Měli jsme strasně přísnýho velitele, kterej trval natom, že všichni důstojníci musej každý ráno v sedm nastoupit k přehlídce. V 7.30 jsem se objevil s vodou v prvním pokoji, u jistýho leutnanta Pützeho, třetí rota. Jeho paničku jsem obyčejně přestal obtahovat někdy kolem osmý a přesunul jsem se i s vodou do pokoje oberleutnanta Ernsta. Jeho žena dostala všechno, co si jen mohla přát asi v půl devátý. V půl jedenáctý jsem měl těch prvotřídních oficírskejch štětek až po krk a jen při pomyšlení na další se ze mě pomalu stával homosexuál. Jenže ve dvě odpoledne jsem i se svým malým kamarádem musel nastoupit znovu. To jsem měl totiž vyprášit kožich manželce majora Linkowskýho, což byla mimochodem silně věřící křesťanka. Byla u nás společně se svým mužem na dočasným hostování s první jízdní v Knigsbergu. Každej den mi znova vyprávěla, že si v Knigsbergu moc neužila, tak si to chce v Bambergu vynahradit. A bylo to právě v Bambergu, kde jsem začal sbírat dámský kalhotky, z čehož jsem pak měl velký problémy, když se tajná policie za čala zajímat o zloděje všeho druhu. Hoši s širokejma krempama a koženejma kabátama nařídili generální prohlídky a přišli mi tak na moji sbírku, kterou jsem měl uspořádanou podle jmen. Dámy pochopitelně žádný z kalhotek jako svý vlastní nepoznaly. Jenže jeden z těch širokejch kremp byl obergefreiter, kterej nesnášel důstojníky. Poslali celou moji sbírku do centrálních policejních laboratoří v Berlíně, a jakmile si je tam Alexovi hoši pořádně očichali, milý dámy to měly spočítaný. Když se náš hlavní velitel, oberst Hackmeister, tím hlášením od Reichskriminalpolizei konečně pro kousal, vystřelil prej z bot jak raketa a cestou spolknul vlastní monokl. Ten se mu pak zaseknul jako malý okýnko v prdeli a museli pozvat armádního sklenáře, aby ho dostal ven. Všechny důstojníky, co jsem jim nasadil parohy, odveleli za trest k vzdálenejm pohraničním plukům. Pár z nich se chtělo dát rozvést, ale armádní kádrový oddělení jim to nepovolilo. Důstojník má bejt schopnej udržet si ve vlastním domě disciplínu. Pokud to pokládají za nezbytný, můžou si prej ze skladů hlavního štábu vyzvednout pásy cudnosti."
„A co udělali s tebou?" zeptá se zvědavě Barcelona. „Po tom všem jsi přece nemohl v Bambergu zůstat!"
„Jasně že ne, převeleli mě do Vestfálska k jedenáctý mu tankovýmu v Paderbornu a už mě nikdy nenechali roznášet vodu. Udělali ze mě kulometčíka u pokusnýho praporu. Ani to nebylo zas až tak strašný. Olejoval jsem tam zámky. Měli jsme v devátý rotě hauptfeldwebela, kterej sbíral ženský chlupy. Přechovával si je v malejchkrabičkách s fotkama dotyčnejch skalpovanejch dam pod víčkem."
„Zavři už tu tvou klapajznu," ozve se Dědek rozmrzele. „Chceme si na chvíli odpočinout. Nech se vycpat i se svejma bamberskejma štětkama!"
O tři hodiny později nás probudí jeden voják odpěchoty.
„Kolik je?" zeptá se ho Dědek ospale.

„Dvě třicet, Herr Feldwebel," zakoktá muž nešťastně.
„Ale měl jsi nás vzbudit ve dvě," rozkřikne se na něj Dědek zostra a začne si kvapně nazouvat boty.
„Usnul jsi na stráži, vojáku," prohlásí Heide s pohledem anděla pomsty. „Nahlásím tě za zanedbání služebních povinností. To by tě mohlo stát i hlavu!" Heide zbožňuje popravy.
Barcelona se pomalu zvedne a protáhne se, až v něm kosti zapraští. Shodí přitom na zem samopal feldwebela od Brandenburčanů. Okamžitě se sesype celá řada opřených zbraní. Proklouzneme frontovými liniemi a napochodujeme rovnou do ruských zákopů. „Kapitán" Vasilij seřve ruského nadporučíka v nefalšovaném stylu NKVD a neopomene ani pohrozitmu Kolymou.
Začíná se zvedat vítr. Do tváří nám vhání mračna sněhu. Mám kamínek v botě. Nejdřív se snažím na něj zapomenout, ale to mne nutí jedině k tomu, že myslím právě jen na něj. Připadá mi, jako bych tam měl celý balvan. Musím se, naprosto vyčerpaný, posadit na chvíli na milník u cesty.
„Quas tu?" skloní se ke mně popuzeně Legionář. „Mám kámen v botě."
„Mille diables, a co má bejt!" zakleje. „Měl bys zakusit Germersheim, kde si ranní rozcvičku musí člověk odbejt s botama plnýma štěrku." Přesto mi pomůže botu vyzout. Kamínek je tak ne patrný, že byste tomu ani nevěřili. Tak maličká věc, a to lik dokáže způsobit bolesti.
„Tu es con, „ posmívá se mi Legionář. „Fňukat kvůli takovýmu nic!" U Danilovského hřbitova si po vyčerpávajícím pochodu bouří konečně na chvíli odpočineme. Porta navrhne, abychom si hodili kostky, ale nikdo na to nemá náladu, tak hraje sám proti sobě a pokaždé se porazí.
„Už brzy udělat velká bum," poučuje nás v dobrém rozpoložení Vasilij, „ale dát pozor na ďábel z NKVD. Oni chytit, německá pitomec přijít o krk. Konec válka!"
Když přecházíme širokou Varšavskou ulici, projede kolem nás dlouhá kolona T 34 tak blízko, že na tvářích cítíme horké plyny z jejich výfuků jako závan horkého větru. „Proč nejdeme po břehu kolem řeky?" zeptá se mrzu tě Dědek. „Bylo by to mnohem rychlejší a šli bysme skrytý za skladištěma."
„Nichs charoš, „ zvolá Vasilij a roztáhne ústa do širo kého, lesklého bělozubého úsměvu. „Moc nebezpečná cesta! Hloupá Němec jít tudy a vlézt přímo pod ostrá nůž do Lubljanka. Ďábel z NKVD dávat pozor. Velká německá generál přikázat Vasilij: „Ty ukázat německá voják ruská továrna. Oni udělat bum! Vasilij vždycky dělat, co generál říkat. Když ty neposlouchat Vasilij, feldwebel, Vasilij se vrátit k velká generál a říct, že ty být zrádce! Hitler moc spokojený s Vasilij, dát vyznamenání. Lidi valit oči, až se Vasilij vrátit domů do Čita."
„Já tu žlutou opici vážně miluju," ušklíbne se Porta uznale.
„Na chvíli se mu ztratíš z vočí a jsi jednou nohou v hrobě," prohodí Drobeček. „Moc bych nespolíhal na to, že ho má strejda Abrahám zrovna v lásce."
„Mně se ten chlap nelíbí," prohlásí nevrle Heide. „Není na něj spolehnutí."
„Líbí se tobě vůbec někdo jinej kromě velkýho führera?" otáže se mrazivě Porta. „Co tím chceš říct?" opáčí Heide výhrůžně. „Chci říct, že bys tomu vošoustovi líbal jeho starý šněrovací boty, jen kdybys dostal příležitost."
„Neurážej führera šněrovacíma botama," pronese Heide. „Je to nechutná narážka na jeho rakouskej původ."
„Rakouskej původ?" zeptá se Stege. „Co to je? Nejmenuje se teď ta země Ostmark?"
„Tak to musel nazvat ten jeho führer, aby ze sebe vůbec udělal německýho občana!" zachechtá se hlučně Porta.
„To je to nejhorší, co jsem od tebe kdy slyšel," vydechne Heide rozčileně. „To tě bude stát krk, chlapče, až se moje služební hlášení dostane k politickýmu důstojníkovi!"
„Pojďme, Vasiliji," pohání Dědek netrpělivě Mongolce."Ať už je ta továrna ve vzduchu a my se můžeme vrátit zpátky. Potulovat se tu takhle kolem se mi vůbec nelíbí!"
„Už brzo my být u továrny Zim," ujišťuje ho Vasilij."Konfu říkat: ‚Ty raději spěchat, jinak vůbec nedostat se k cíli. Když my nemít Tekuai, dostat se do Beijing až příští neděle. My udělat velká kruh. My nejít přímo, jak ty navrhovat, protože tak prásk! prásk! prásk! Spadnout německá voják do pasti!"
„No dobře, tak to obejdeme," odvětí Dědek unaveně,"hlavně když se k tý továrně dostaneme ještě dneskaa zejtra k ránu už budeme zpátky. Tahle ztřeštěná akce se mi od začátku vůbec nelíbí."
„Ty se snad zbláznit! My nevidět továrna dřív než za tři dny. My čekat, a až padnout tma, my vyhodit

zasraná továrna do vzduchu. Dneska na nás všude čekat hlídka. NKVD vědět, že německá voják blízko. Když my nepřijít dnes, nepřijít zítra, oni myslet, my nepřijít vůbec! Oni myslet, my jít domů.“
„Jak sakra ty můžeš vědět, co si oni budou myslet?“zeptá se udiveně brandenburský feldwebel.
„Mongolská muž vědět spousta věcí. On vědět, jak hloupá komoušská svině myslet. On vidět vyzvědačská děvka za německá linie. Až my vrátit, dostat prostitutka provaz kolem krku.“
„Proč jsi to u všech všudy nenahlásil hned?“ otáže se nechápavě Legionář.
„Jen blázen zabíjet špeh na místě,“ vysvětluje Vasilijs prohnaným výrazem v šikmých očích. „Chytrá mongolská muž z Charbinu dávat na komoušská děvka pozor. Ona nám ukázat další vyzvědač, my chytit je všechny dohromady. Jak jednoduché!“
„Chceš tím říct, že tady v Moskvě máme strávit několik dní?“ zeptá se Dědek, jehož hlas jasně prozrazuje jeho pochybnosti. „Moskva pěkná město. Lidi přijíždět zdaleka, aby se podívat na tak pěkná město.“
„To je mi prohnanej darebák,“ rozesměje se od srdce Porta. „Jestli jsou jeho krajani všichni takoví, nestrčímdo Číny nikdy ani nos!“
„Poslyš, Vasiliji,“ prohodí Dědek, sehnutý nad mapou. „Proč nejdeme spodem na Starodanilský bulvár a pak přes řeku Moskvu směrem k dokům?“
„Ty být šílenec,“ usměje se Vasilij přátelsky. „Mulktsakt manna hai! Ty dostat komouška kulka do žaludeka továrna neudělat bum do vzduchu. Velká Konfu našeptávat Vasilij: ‚Ty jít za NKVD, ty říct, ty chytit zlá Němec, ty být velká hrdina a dostat moc vyznamenání. Vy jít na Starodanilská bulvár a já vás neznat. Mongolská muž nebýt tak hloupá, jak bílá muž myslet.“
„Nijak se před náma se svejma úmyslama netají, co?“ušklíbne se Porta. Ukryjeme se v malém parčíku lemujícím širokou ulicia vyčkáme tam, dokud kolem nepřejde dlouhá vojenská jednotka. „Co navrhuješ teď, Vasiliji?“ zeptá se Dědek. „Dávám ti to tu na povel.“
„Nět, nět, tovaryšč feldwebel, já nechtít nic na povel. Velká generál říct:, Vasilij, ty dovést komando do továrna. Udělat velká bum a kdo přežít, ty dovést ho zpátky do Hitlerova armáda. Já dělat jen, co vy mi říct. Vy říct:, Vasilij, jít domů. Pak my jít domů bez vyplněná rozkaz. Vasilij pak říct NKVD všechno, co on o akci vědět. Dostat Rudá hvězda na prsa. Možná i omluva z tjuriny.“
„Co to povídáš, ty žlutej ďáble?“ zvolá Porta. „Ty jsi zdrhnul z vězení?“
„Da, da, „ přisvědčí Vasilij rozzářeně, jako by skutečnost, že nám průvodce po Moskvě dělá uprchlý trestanec, byla tím nejlepším vtipem na světě. „Všechna chytrá pludji muset do klece. To být velká čest v sovětská ráj.“
„Merde alors!“ vykřikne Legionář, viditelně tou novinkou otřesen. „Chceš nám vážně říct, že jsi zdrhnul z vězení a jdou po tobě poldové?“
„Da, da, „ usměje se znovu s naprostým klidem Vasilij. „Proto já být spolehlivá vůdce pro nacista. Velká generál nikdy se nezeptat: ‚Neutéct ty z tjurmy? Můj otec, moudrá mongolská muž, bydlet v Čita. On povědět svým osmnácti synům: ‚Vy nikdy nepřiznat, vy štrafnik, když nikdo se neptat. Velká generál se zeptat jen: ‚Umět ty ukázat cestu, Vasilij? ajá odpovědět: ‚Da, da!. Kdyby já říct: ‚Nět, já říct velká lež.“
„Bande de cons, „ zaúpí Legionář. „Tak on nás vede hledanej kriminálník. Alláhu, měj s námi slitování!“
„Ty nemít strach,“ uklidňuje ho Vasilij. „Hloupá policista nemít čas hledat štrafnik, která utekla bez rozloučení z vězení. Policija mít strach, aby ji nezastřelit německá voják. To být dobrá věc!“
„Za co jsi seděl?“ zeptá se se zájmem Barcelona. „Nic vážnýho, doufám.“
„Vasilij být dobrá člověk. Neudělat žádná špatná věc. Jen jedna maličkost. Podříznout krk jedna hloupá, zlá žena, která spát se starosta a poslat Vasilijův kůži do viv Čita.“
„Zavraždil vlastní ženu!“ vydechne Porta, „a tomu říká maličkost! Radši ani nechci vědět, čemu by říkal velká věc!“
„Můžeme tý žlutý opici vůbec věřit?“ zavrčí podezřívavě Heide. „Ani se nesnaží nijak zakrejt, jak by pro něj bylo výhodný vydat nás do rukou NKVD.“
„Nebud nervózní, mon ami,“ utěšuje ho Legionář. „Já tyhle malý ďábly z Indočíny znám. Přišli k nám přespoušť Gobi. A některý už zůstali. Když se jim u nás přestalo líbit, prostě přešli k nepříteli a převlíkli uniformy. Jsou úplně zblázněný do svýho Boha. Vetšina z nich má u sebe neustále malej obrázek s Buddhou. To je v Sovětským svazu zakázaný. Proto taky tak nenáviděj rudý a všechno, co s nima nějak

souvisí. Ale jestli my neuděláme, co si tenhle Mongol bude přát, bez jediný výčitky svědomí nás vydá buď NKVD, nebo gestapu. Vybírá si strany podle toho, jak se mu to zrovna nejvíc hodí. Ufiknout hlavu nevěrný ženě pro něj vůbec nic neznamená.“ Pak se otočí na Vasilije a vyhrkne na něj něco čínsky. Vasilij se prohne smíchy, vytáhne z opasku dlouhý kris a zatočí jím pyšně nad hlavou. „Přesně, jak jsem si myslel,“ ušklíbne se Legionář spokojeně. „Žil tři roky mezi Gurkhy.“
„A pět let v lochu,“ poznamená sarkasticky Porta.“Kolik je tomu žlutýmu orangutánovi vůbec let?“
„Je ne sais pas, „ odvětí Legionář s pokrčením ramen.“Nejspíš to neví ani on sám. Vetšina z nich jako by po pětadvacátým roku úplně přestala stárnout. Může jim bejt klidně sto let a budou pořád vypadat na pětadvacet. Potírají si kůži nějakým výtažkem ze zeleniny, živí se téměř výhradně syrovým masem a jsou neustále šťastný. I když je postavíte na šibenici s provazem kolem krku, pořád se na vás budou usmívat. Dokud u sebe mají obrázek Buddhy, nic jinýho je nezajímá. Podříznout svý nevěrný manželce krk pro ně znamená tak málo, jako by zapíchli jen nějakou obětní kozu. Žena je pro ně majetek. Něco, co jim patří stejně jako kus nábytku nebohospodářský zvířata.“
„A takovýmu člověku máme svěřit do rukou svý životy?“ zaúpí zoufale Stege. „Ten nás prodá, jakmile se mu k tomu naskytne první příležitost!“
„Jeho nenávist k Rusům je tak velká, že nám zůstane věrnej,“ pokračuje Legionář přesvědčivě. „Nesnáší je tak, že by kvůli týhle svý nenávisti klidně pětkrát dokola obešel svět, kdyby to bylo třeba.“
„Navíc nemáme jinou možnost,“ dodá Dědek krátcea otočí se na Vasilije, který si právě balí cigaretu z listu vytrženého z německé bible. „Co navrhuješ?“ zeptá se ho. „Dohodli jsme se, že tě necháme rozhodovat.“
„Vy moudrá muž. Ne prázdná hlava jako jiná Němec,“ řekne Vasilíj radostně. „My udělat velká otáčka, jít přes nádherná stará most, velká turistická atrakce. Tam my narazit na NKVD. Oni vědět, že všichni lidi mít strach před velká politická klec. Jen hlupák si troufat přijít blíž.“
„S těma hlupákama a vězením má mimochodem pravdu,“ zvolá potěšeně Drobeček. „Muž z NKVD myslet stejně,“ prohlásí Vasilij s nadšením a rozhodí široce rukama. „Když kolem mašírovat zvláštní Rus, oni myslet, my jít hlídat zbrojovka v Kožuchovo, takže oni nenatáhnout špinavá policejní pracka a nechtít propusk. Já jít jako velká šéf, zasalutovat jako pravá sovětská důstojník, která chtěla si šplhnout u NKVD.“
„A co, až se dostaneme přes ně?“ zeptá se Dědek ustaraně a narazí si svou kožešinovou čepici na hlavu ak, aby zakryl velkou rudou hvězdu. „Pak my vydat se směrem na továrna,“ vysvětluje Vasilij, jako by nám načrtával turistickou trasu po moskevských pamětihodnostech. „Pak dolů pasáží Dobrovská. Tam my projít kolem hlídka NKVD a zkratka přes stará vlaková kolej do stanice Ugrežskaja. Další hlídka NKVD nás nevidět. Oni vždycky spát. Já a můj dobrá kamarád, my ukrást jim tam jednou celá náklaďák sespousta věcí. NKVD zjistit, co se stát, teprve tři dny potom. Oni spát. Moc nebezpečná ulice. Oni myslet, že nic se nestat a většinou oni mít pravdu. Jen ne když Vasilij přivést kamarády.“ Předkloní se a propukne v halasný smích.
„Proč nemůžeme jít rovnou cestou dolů po téhle ulici?“ zajímá se Dědek, podrážděný Vasilijovou lámanou angličtinou. „Stanice Ugrežskaja je úplně mimo naší trasu.“
„Vasilij myslet, ty být moudrá muž, tovaryšč feldwebel! Podělaná velká továrna NKVD dole u řeka Moskva, kde oni dělat spousta tajná věc. Přímá cesta, zakázaná cesta. Nejmtsamat. Taky zakázaná vidět, co oni tam dělat za tajná věc.“
„A co tam sakra asi tak dělaj?“
„ zeptá se se zájmem brandenburský feldwebel. „Vasilijův dobrá přítel z Čita, nadporučík NKVD, on povědět Vasilij, že Sověti stavět tajná továrna.“
„Ale co to má bejt za továrnu?“ zeptá se netrpělivěStege. „Ne dobré pro německá voják vědět příliš moc,“ odsune Vasilij otázku stranou. „Vasilij říct jen nacistická vědec. Ten dobře zaplatit. Až válka skončit, Vasilij se rozdělit s NKVD nadporučík z Čita.“
„Nikdy jsem neměl rád chlápky, co se pořád usmívaj,“ prohodí Barcelona. „Jsou falešný jak perly z Mallorky!“
„My nejít podél řeka Moskva,“ pokračuje Vasilij nevzrušeně. „Moc zlá NKVD. My přijít, oni střílet jako ďábel. Německá voják být plná ruská olovo. NKVDchytit a mučit tak hrozně, vy se radovat, když vás

konečně podříznout velká nůž v Lubljance. Lepší jít dlouhá cesta kolem s Vasilij, než přijít o německá krk.“

Nejsme ještě nijak daleko za hřbitovem, když padneme přímo do náruče trojčlenné hlídce NKVD. Jejich vůdce, mladý a velmi energický desátník s vyznamenáním z bitvy, k nám natáhne ruku v mezinárodním gestu, které je vlastní policii všude na světě Ukažte mi svédoklady! Oficiálním tónem navíc osloví feldwebela od Brandenburčanů, který mu nerozumí ani slovo. Vasilij ho odstrčí stranou, poklepe desátníka přátelsky na rameno a podá mu ruský vojenský průkaz. Ulicí kolem s rachotem přejede tanková kolona, bezmála skrytáza hustou clonou padajícího sněhu. Desátník na Vasilije vychrlí záplavu slov a rozzlobeněmu mává průkazem před očima. Zdá se, že něco chybí. Navzdory německé důkladnosti se nejspíš někde zapomnělo na razítko. Dvě věci, které mají Rusové s Němci společné; nadbytek papírování a razítek. „Job tvoju mai!“ prokleje ho Vasilij a poklepe si narudou hvězdu kapitána komisaře.
„Propusk iz komandatury, „ zavrčí desátník bez sebezlostí. „No tak, bud hodnej chlapec, brat, nebo budu muset říct svýmu veliteli, aby tě nejdřív nakopal do prdele a pak poslal na Kolymu s nějakým zvláštním posláním!“oboří se na něj Vasilij.
„Propuskl“ vykřikne desátník tvrdohlavě a znovu natáhne svou velkou policajtskou ruku v černé kožené rukavici. Vasilij bezmocně rozhodí rukama, načež si začne rozepínat svůj kožešinový kabát, jako by se chystal hledat nějaké další doklady. „Můžeš si za to sám, brat,“ pronese lítostivě. „Tvoje matka pro tebe bude ronit slzy.“ Zaleskne se čepel a desátníkova hlava se kutálí po chodníku, cigaretu do sud mezi rty. Bezhlavé tělo se ještě chvíli kolébá, z hrdla prýští vodotrysk krve. Legionář s Drobečkem se rychlostí blesku vrhnou na paralyzované zbylé dva příslušníky NKVD. Blýsknou se bojové nože. Na chodník s rachotem dopadnou kalašnikovy. Kolem projede kolona T 34. Jen stěží rozeznáváme hlavy v kožených kuklách čouhající ze střeleckých věží. Zatáhneme těla ke sklepu jednoho domu, kde je brzy zakryje sníh. Vasilij prokopne desátníkovou hlavou okno přízemního bytu, odkud okamžitě vyrazí ven dvě vyděšené kočky. Při pohledu na ně, jak prskají a vřeští strachy ve sněhu, se Vasilij plácá do stehen a řičí smíchy.
„Radši abysme odsud vypadli,“ vydechne šokovaně Dědek. Spěcháme pryč úzkými bočními uličkami, přelézáme ploty, až se náhle ocitneme uprostřed davu lidí, které drží v šachu četa NKVD s připravenými samopaly. Konec ulice blokují dva T 34. „Kurva,“ uleví si Vasilij. „Hloupá pitomec tu rabovat. NKVD chytit a teď potrestat. Zastřelit každá třetí, aby lidi vědět, že rabovat byla špatná věc.
„ Jeden příslušník NKVD na nás autoritativním tónem zavolá. Vasilij se mu pohotově představí jako důstojník vojenských hlídek ve službě.
„Propusk, „ zavrčí muž z NKVD s chladným nezájmem a lhostejně si prohlédne naše doklady. „Seberte svoje lidia okamžitě odsud vypadněte!“ rozkáže pak.
„Už jdeme, tovaryšč,“ ušklíbne se Vasilij a začne nás popohánět nadávkami a kletbami jako pravý ruský voják. Než zahneme za roh, leží už několik civilistů mrtvých na zemi. S výtržníky se nikdo nemazlí. Ani v Berlíně, ani v Moskvě. Zítra budou jejich jména vyvěšena na plakátech na rozích ulic pro výstrahu ostatním.
„Tomu desátníkovi prve ufiknul hlavu fakt pěkně,“prohlásí Drobeček s obdivem. „Ani Alois zvanej Sekera z BernhardNocht Strasse by to nezvládnul líp, a ten byl sakra dobrej, dokud nevyšel ze cviku. Než ho čapla ta podělaná kriminálka, měl na svým kontě už devět hlav. Inspektor Nass šel se svejma čmuchalama vlastně po ňákejch pašerácích a právě vylezl na ve třetím patře z výtahu, dyž se zpoza rohu vykutálí hlava jedný děvky a dotancuje mu pomalu až k nohám. Na vlastní voči sem to viděl. Měl jsem tam zrovna cestu s košem ryb.“
„Nekecej? Ty jsi taky prodával ryby?“ zeptá se překvapeně Porta.
„Jo, dělal sem tažnou sílu pro Zelenýho Gunthera. Všichni sledi, co sem je nesl, byli plný ňákýho pašovanýho zboží. Musel sem dycky pořádně šlapat do pedálů, protože ty Nassovi policejní psi jinak očichávali mý přepravní kolo jak pominutý. Naštěstí si Nass i ty bejciz kriminálky mysleli, že je tak přitahujou ty ryby. Vlčáci křížený s dobrmanama se můžou po židovskejch Gefüllte Fische úplně utlouct. Proto taky policajti všechny dobrmany prodali, poněvadž měli za to, že je to jen napodobenina jejich ovčáků, speciálně vyšlechtěná mezinárodním židovstvem. Jednou večír sem si jen tak seděl U Větrný

bouře, dyž dovnitř vrazili čtyři obrovský židovský dobrmani s pěnou u huby. Pronásledovali už odGánsemarktu partičku německejch lumpů, jenže na Hansa Platzu k nim najednou vítr zanesl vůni BrustFlanken, který tam připravoval jeden poloviční židovskej kuchař, a psi nechali lupiče lupičema a vyrazili jehosměrem. Vrazili do tý kuchyně takovou rychlostí, že nemohlo bejt pochyb, že v sobě mají židovskou krev. Toho kuchaře právě propustili z armády. Wehrmacht ho vyrazil okamžitě, jakmile zjistil, jaká krev mu koluje v žilách. A to si pište, že jeho to nijak nemrzelo. Už jen kvůli těm Brust Flanken. Jenže bejci z kriminálky se z toho málem zcvokli, dyž našli svý čtyřnohý kamarády sedět kolem trouby tohodle židovskýho kuchaře. Ty ubohý imitace vlčáků dostali na místě padáka. A to eště mohli bejt rádi, že neskončili v plynový komoře.
No ale zpátky k Nassovi. ‚Ve jménu führera, všechny vás zatýkám! zařval, až se to rozlehlo ozvěnou po celý výtahový šachtě. Ale jakmile našli Aloise Sekeru schovanýho pod jednou dodávkou, zase nás hned nechali bejt. Nass stihnul jen tak tak uhnout palicí před jeho sekyrou. Kdyby to byl nestihnul, bylo by to za dlouhou dobu poprvý, co by ho někdo viděl bez jeho klobouku se širokou krempou. Než bys řekl švec, měl na sobě Alois dvacet párů želízek, řetězů a bůhví čeho eště. Dyž sme dojeli do přízemí, vyhodili nás ven z výtahu. Nass i se svejma lidma pádil okamžitě zpátky na stanici, jak nejrychlejc mohl, aby se pochlubil novinářům. Pátrali po sekerníkovi ze Sankt Pauli už nejmíři čtyři roky a tady ho měli jak natalíři i se všema potřebnejma důkazama, připravenýho pro sekyru popravčího. Nass si ten den udělal fakt velký jméno. V novinách se psalo o jeho fantastickým ostrovtipu. Nikdy jim totiž neřekl, jak to všechno doopravdy bylo. A dokonce za to pak dostal ňákej metál. Pozvali si ho do služby na vrchní vedení jako speciálního inspektora, ale zas ho brzo vyrazili. Jeho obnošenej koženej kabát jim vadil na ranních schůzích.“
Mine nás zástup podivně oděných vojáků, kteří míří kamsi k mostům přes Moskvu.
„Sebevražedná četa,“ vysvětluje nám Vasilij s Ihostejným posunkem. „Měla dostat rána do hlavy v Taganskaja. Oni být prominut. Oni nejít ani na Kolyma. Oni jít místo toho střílet Němec. Stalin moudrá muž. On nestřílet podělaná politik rána ho hlavy, on zařídít to líp. Stalin říkat: Oni chtěla zemřít jako hrdina. Ať oni vyřídit šílená Němec. Sovět nemít z toho žádná problém, jeho to nic nestát.“
O kus dál je přes ulici barikáda rojící se lidmi z NKVD. Kontrolují dokonce i velké vojenské jednotky, postupující v pochodové formaci. K nám vykročí desátník s buldočí tváří, s koženým páskem překříženým přes prsa a kalašnikovem pod paží.
„Svatá Panno, stůj při nás,“ zasténá odevzdaně Dědek.
Na rohu ulice právě popravili ranou do týla čtyři vojáky. Jejich těla hodí na korbu nákladňáku, čekajícíhou chodníku. Z jeho postranic visí krvavé rampouchy. Ztratíme se v sousední ulici se šťastně se šklebícím Vasilijem v čele. Naprosto nevzrušeně nás vede dopro střed mostu, kde otvory v barikádě vykukují lidé.
„Spíš si dej pozor, abys nepřišel o tu svoji,“ zamumlá Dědek zlověstně. „Stačí, aby se kohokoli z nás na něco, na cokoli, zeptali.
„Tudy to nepůjde,“ zaúpí vystrašeně Julius Heide.
„Já nemít starost o svoje hlava,“ usměje se vesele Vasil“Já žít tak dlouho, jak chtít velká Konfu. Když jsme v pytli. Rudá armáda hluchoněmý neverbuje“ Konfu rozhodnout, člověk muset odejít.“
„Budu hrát magora,“ prohlásí Drobeček a zakoulí rukáv Drobečka.
„Toho nemusíš hrát,“ setře ho Julius.
„Ty silná ruská medvěd, ty rozbít čeročimavená lebka jedna rána. Ty zůstat s Vasilij, vrátit se do do týhle role vesnice a zašpásovat s děvuška. Ty neudělat, co já říkat, ses už narodil. Nechápu, proč tě dávno neposlali do ply ty udusit na stará děvka rjegulv!“nu s ostatníma mentálně postiženejma.“ Drobeček, který tomu ani zbla nerozumí, dychtivě přivře oči.
Dědek s Legionářem odjistí samopaly „Jestli nás odhalí, radši se zabijte sami!“ zašeptá Dědek. „Je to naše jediná naděje. Nezapomeňte, když nás chytnou v ruských uniformách, rozsekají nás před smrtí na kousky!“
„Amen,“ pronese Porta a pokřižuje se.
Jak jsme se dostali skrz, si nepamatuji….
Když se konečně dostaneme do čtvrti Kožuchovo, dokonce i Vasilij si poté, co si tiše promluví s jedním

seržantem od NKVD, sedícím v polospánku na odstaveném nákladním autě začne uvědomovat vážnost celé situace. Všude kolem vybuchují těžké pumy, srovnávají se zemí budovy a ničí železniční trať i čtvrť zápalnými bombami a kulometnou palbou
„Podělaná NKVD chytit jiná německá komando," šeptá nám.
„Vy připravit kulomet, nadělat hodně mrtvo. Štuka udělat všechna práce za nás," zavýskne nadšeně. Teď přijít těžká práce! NKVD vědět, že nacista je i Vasilij. My rychle položit plastická trhavina. Falešná doklad, kradená uniforma! „. a vyhodit Stalinova továrna přímo pod nosem NKVD. Pak vrátit k Hitlerova armáda a dobře se vyspat na další výlet."
„To jsou teda vyhlídky," ozve se Porta nervózně.
„Radši bych byl doma. Co takhle se na to vybodnout a Rusákům tu jejich shnilou továrnu nechat?"
Pumy rozbořily na několika místech kolem naší továrny zdi. Vlezeme dovnitř z Lizinovy ulice. Měli jsme se tam správně dostat z Ťufalevovy, ale Vasilij, jehož jsme poslali na průzkum, tvrdí, že tudy je to nemožné. Zdržuje se tam celá jednotka lehce obrněných jednotek. Zda je to skutečně rota NKVD, číhající na sabotéry, prý nemůže říct, ale vozidla nemají armádní značku a jsou plně obsazená. I s našimi dvěma protitankovými puškami se těmto ozbrojeným vozům nemůžeme postavit. Rozhodneme se proto použít jinou cestu. Vasilij dá za pravdu Dědkovi a brandenburskémufeldwebelovi, že bude nejlepší pochodovat ve formaci po třech jako ucelená jednotka. Doufá, že nám jeho kapitánská uniforma pomůže dostat se dovnitř, a kdyby ne, máme ještě propusk, který nám zajišťuje povolení ke vstupu do závodu. Je však ještě možné, že tu zavedli heslo, a to nebudeme schopni uhodnout. Může se jednat jak o tu nejlogičtější, tak i o nejšílenější kombinaci. Třeba na nás křiknou: „Ivan Hrozný," a správná odpověďbude znít: „Mrtvá krysa." Vasilij si jde obhlédnout vstupní bránu. Ležíme nastanici Kožuchovo za vagony se zbožím, odkud vidíme, jak vynášejí raněné ze zdejší nemocnice, do níž se trefilo hned několik zápalných bomb. „Kurva, koukněte támdle na tu kost," zamumlá Drobeček, který pozoruje dělostřeleckým dalekohledem sestřičky.
„Kristepane, ta má ale zadek. Ta si vo to přímo říká. Kruci, hnedka bych to do ní natankoval." Rozpoutá se krátká tichá bitva o dalekohled.
„Úplně mě to zvedá ze země!" uchechtne se Porta."Však je to taky pěkná doba, co se ten můj naposled zavrtal do nějakýho novýho kožichu!"
„Měl sis to rozdat s tou prásnicí v Klimské, jako sem to udělal já, než sme ji zakuchli," prohlásí Drobeček."Stačí zavřít voči a představovat si ňákou nádhernouhamburskou štětku, jak si vyrazila na ples dole bez."
„Podělaná NKVD už vylézat ven," přiřítí se zadýchaný Vasilij. Právě se vrátil ze své výzvědné výpravy."Hodně hloupá komouš přijít při náletu o život, ale my neudělat velká bum hned teď. Oni odvézt raněná pryč. NKVD přijet ozbrojená vůz. Já myslet, nejlíp jedna hodina počkat. Konfu říkat: ‚Nikdy nechvátat rychle. Vy odpočinout, zůstat hlava na ramenu. Já zjistit heslo. My dovnitř v pozoru. Vyjít za jedna hodina. Oni zakřičet: ‚Válka. My zakřičet: ‚Zelená jablko, a jít dál. Oni dál nezajímat. Hloupá plukovník říct heslo, když já poslouchat pod auto. Oni vědět, že šílená Brandenburger v Moskva. Ufiknout pták a nechat sežrat bez soli, říkat hloupá plukovník. Takže ne moc příjemná vězení. Až bomba udělat bum, my radši rychle pryč. Oni pak úplně se pomátnout, honit hloupá Němec po celá Moskva."
„Ani bych se nedivil, když jim přímo pod nosem vyhodíme do vzduchu továrnu," poznamená Stege suše.
„Co ty vidět?" dloubne Vasilij do ramene Drobečka, který po celou tu dobu leží s polním dalekohledem přilepeným k očím. „Ruský kundy," odvětí Drobeček s chlípným úsměvem. „Dyž dou nahoru po schodech, je jim vidět podsukně. Sakra, měl sem se dát k nemocničářům. To už bybyla větší zábava strkat špinavejm vojákům teploměr doprdele než lítat tu jak blbec a vyhazovat do vzduchu podělaný továrny."
„Vasilij taky podívat! Už dlouhá doba, co si jeho malej hovět v pěkná teplá domeček." Než si Drobeček uvědomí, co se děje, ukradne mu Vasilij dalekohled. Ale brzy ho má od něj zpátky. „Já něco navrhnout," prohlásí Vasilij, „mít chytrá plán. My vzít jedna sestra zpátky do Hitlerova armáda. My říct, že ona vědět lékařská tajemství. My moc si užít, než ji odevzdat generálovi. Oni říct, že my znásilňovat, my říct, to špinavá komoušská pomluva. Co vy na to?"
„Ten by měl jít na ministerstvo propagandy," usměje se Porta. „Dokázal by mě snad přesvědčit i o tom,

že je můj vlastní bratr.“
„Až podělaná válka pryč, až přijít mír, my zahodit kulomet a vy jít s Vasilij na velká výlet za můj bratr doHongkong. On mít restaurace Malá kvočna. Moc čínská muž přicházet a prodat zakázaná věc. Bratr připravit velká hostina. Nejdřív přinést tangcu ju. To být sladká naložená ryba. Pak my jíst výtečná furungčipien. To být slepice na smetaně a garnát. Pak skončit první chod, my dostat dobrá chutná pao jangreo, zádaod skopce se zelenina. My chvíli odpočinout, protože pak dostat čengčiaoce, dušená roláda. Teď přijít krásná holky z dům rozkoše a hrát si s námi, my popíjetpřitom saké.“ .„Naučíš nás jíst hůlkama?“ zeptá se pochybovačně Drobeček. Pokouší se zvednout kus ledu dvěma bajonety, ale vůbec se mu to nedaří. „Neseberu ani tu kostku ledu,“ prohlásí podrážděně. „Tak jak bych dostal těma hůlkama do pusy rejži?“
„Jdeme,“ přeruší ho Dědek a začne si upevňovat ramenní pásy. Rozdělíme si rozbušky a P2. Jakmile je z několika balíčků výbušniny sňat naolejovaný papír, obklopí nás silná vůně marcipánu.
„K smíchu, jak taková malá partička pěšáků, jako jsme my, může vyhodit do povětří celou továrnu,“ poznamená Barcelona, zatím co si ukládá rozbušky do pilinami vycpaných pytlíků.
„Teď si nesmíme dovolit žádnou chybu!“ prohlásí Dědek stroze. „Jestli vás zraní a nebudete moct dál, oddělejte se sami. Přímá cesta do nebe je mnohem lepší než oklika přes výslechovou celu NKVD!“
„Mluvíš jak nějakej podělanej kněz,“ vyprskne Porta.“Jen jsi zapomněl na amen.“
„Vůbec by mi nevadilo nechat tu raněného zrovna tebe,“ zavrčí Dědek. „Bylo by vážně zajímavý sledovat, jest li bys měl odhodlání to sám se sebou skoncovat! Führer to od nás tak nějak očekává, nemyslíš?“
„Rozmlátili by nám koule na kaši,“ odtuší Porta lakonicky. „To by si dali s Drobečkem pěknou fušku. Ty jeho jsou tvrdý jak koule žulovýho kance. Na ty by si museli vzít nějaký speciální náčiní!“
„Podělaná NKVD mít spousta taková nástroj,“ oznámí nám Vasilij s úsměvem. „NKVD mít všechna nástroj pro podobná práce v Lubjanka. Moc chytrá lidi. Mít každá věc, která donutit prázdná německá hlava zpívat písnička pro NKVD.“
Zadní část továrny je v plamenech. Hned za vraty sto jí tři velké hasicí stříkačky a hasiči v mosazných přilbách právě připravují hadice. „Co člověk v tý válce všechno neuvidí!“ zašeptá roz rušeně Drobeček.
„Miluju hasicí stříkačky. Chtěl sem bejt mnohem radši hasič než rukovat do armády. Ale ne vzali mě tam, protože sem byl jednou trestanej za žhářství. A přitom to tenkrát ani pořádně nechytlo, čapli mě, už dyž sem to zapaloval.“
„A co ses to vůbec snažil zapálit?“ zeptá se se zá jmem Porta. „Policejní stanici! A ty pitomí parchanti mě přistihli přímo při činu. Před lochem mě naštěstí zachránil jeden psychiatr. Řekl jim, že mám komplexy z policajtskejch uniforem. Kdyby bejval řekl, že mám komplexy ze zasraného inspektora Otto Nasseho, byl by eště blíž. Proti těm ostatním poldům sem v podstatě ani nic neměl. Ale jak sem viděl Nasseho, hned sem cejtil takový varovný svrbění v ruce. Zrovna nedávno sem slyšel od jednoho kámoše z Hamburku, že Nasseho poslali na vejlet. Prej ho přeložili do Kodaně. Jestli je to pravda, tak doufám, že mu tam to zatracený dánský podsvětí brzo zakroutí krkem. Jestli ne, takjsou to u mě hovno Vikingové.“
„Sklapni, Drobečku,“ zašeptá Dědek. „Děláš kravál, že tě musí bejt slyšet až v Kremlu. A jestli nás ty chlápci u brány uslyší jen ceknout německy, pokropí nás bez ptaní těma svejma kulometama.“
„Stejně se to těma různejma jazykama všecko hrozně komplikuje,“ zamumlá Drobeček. „Kdyby každej mluvil německy, žádný problémy by nebyly. Takhle tě Rusáci můžou nachytat, kdykoli si usmyslej. Stačí, aby se tě zeptali, jak se rusky řekne: .Otče náš, a kde seš? V prdeli!“
„Copak komouši znají otčenáš?“ diví se Stege. „Já myslel, že je to tu zakázaný.“
„Jestli je to zakázaný, tím spíš to každej v Rusku zná,“odvětí Porta. „Naučili se to od svejch babiček, ještě ani neuměli pořádně chodit. Starý báby se vždycky dávají nazbožnost, když cejtěj, že se blíží jejich konec.“
Vyrovnaným krokem vejdeme do brány. Žádné problémy. Němci i Rusové jsou v husím pochodu k nerozeznání. Jeden seržant z NKVD se dokonce postaví do pozorua zasalutuje Vasilijovi, který kráčí na křídle s kalašnikovem předpisově zavěšeným na hrudi. Na okamžik na nás utkví bílý kužel světla ze strážnívěže. „Pořádně sevřít půlky, hoši,“ zašeptá Porta. „Ať se tu nikdo nepodělá!“ Kolem projde zástup vojáků. Nadporučík ve službě plácne Vasilije kamarádsky po rameni. Oba se hlasitě rozesmějí.

Vasilij nás doběhne o chvíli později.
„Ta nadporučík byla moc šťastná. Chytit dneska Brandenburg komando. Teď oni shánět nástroj, aby rozbít německá koule a dozvědět Hitlerova tajná plán! Nadporučík zvát, aby my jít taky. Moc legrace, jak se vězeň tvářit! Málo čas, říct Vasilij, moc důležitá práce. To nebýt žádná lež!“
Na širokém prostranství stojí nejméně 500 zbrusu no vých T 34, připravených vyrazit na frontu. „Co takhle si pár těch kočárů vypůjčit a svízt se domů první třídou?“ navrhne Porta. „To není špatnej nápad,“ odpoví Dědek tlumeným hlasem. „Díval ses, jestli jsou vyzbrojený a je v nich munice?“ Porta hbitě jako lasička vyskočí na nejbližší vůz, odklopí poklop průlezu, odloží si na štít svůj samopal a vklouzne dovnitř. Drobeček něžně rukou pohladí široké pásy.
„Sakra, chlapi, to je mašina, co? Kéž bysme takovej chměli pár tisícovek! To je panečku bojovej vůz! Kouknětena ten podvozek! A ten nádhernej zadek. Úplně jak ňák nóbl francouzská děvka!“
„S těmahle T 34 Ivani tu válku vyhrajou,“ prohlásí rozhodně Stege.
„Pochybuješ o našem konečným vítězství,“ sykne pobouřeně Heide. „Asi tě co nejdřív nahlásím nahoru. Srovnávat nepříznivě naše zbraně s nepřátelskýma, to se rovná vlastizradě. Za to zaplatíš krkem.“
„Zklidni se, Julie,“ okřikne ho tiše Drobeček, „nebo tě teď hned vydám NKVD, ať si s tebou kapku pohrajou!“
„Mohli by ho použít pro pokusy a smíchat ho třebas nějakým nenapravitelným komoušem. Dostali by z toho úplně novou partaj,“ ušklíbne se Barcelona, potěšenýtou fantastickou myšlenkou.
„Julius mít zmatek v hlavě,“ prohlásí Vasilij. „On ničemu nerozumět! Tak myslet každá politická idiot! Oni myslet, jediná věc myslet, správně myslet!“
„Není toho tam ani tolik, co by se vešlo žábě do prdele,“ oznámí nám Porta, který se souká ven z průlezu.“Dokonce v tom není ani šťáva. Julius nás bude muset domů dotlačit!“ Celá četa se při té představě rozesměje.
„Jste všichni kapku nervózní, co?“ obrátí se brandenburský feldwebel uštěpačně na Dědka. „Asi by bylo nejlepší, kdybych celou tu práci udělal sám.“
„Ale, ale!“ ozve se Porta. „No, jen do toho!“
„Zmlkni!“ okřikne ho Dědek. „Jdeme na to. Za dvacet minut od týhle chvíle ať jste všichni venku za bránou! Víte, doufám, jak dlouhý jsou k tomu třeba rozbušky. První musí vyletět za půl hodiny. Takže do práce, hněte sebou! Když se všechno podaří, bude ta ránaslyšet až v Berlíně!“
„A co přidat trochu marcipánu i pod tydle mašinky?“zeptá se Drobeček. „Aspoň bysme se s nima už nepotkali na frontě!“
„Ne,“ odvětí Dědek. „To si nemůžeme dovolit. Museli bysme marcipán přidělat k pásům. Vyhodit tu rakev celou se nám nemůže podařit.“
Proplétáme se mezi spěchajícími příslušníky NKVD a různými dělníky. Továrna je ponořena do divokého zmatku. Jeden z dělníků na nás cosi zavolá.
„Job tvoju mať!“ odpoví pohotově Porta a dělník spěchá dál svou cestou. Potím se strachy, až se mi šaty lepí na tělo. Porta klidně vejde do velké energetické stanice. Jeden desátník NKVD se za ním zvědavě otočí. Připravím si samopal a bedlivě sleduji, co se bude dít. I kdybych musel vystřelit, nikdo to ve hřmotu okolních strojů nezaslechne. Hluk je tak silný, že mi z něj hlava třeští bolestí. Je neuvěřitelné, že tu lidé dokážou pracovat ve dne v noci, aniž by se z toho pomátli. Konečně Porta vyjde ven ze stanice a profesionálně si otírá ruce do kusu hadru. Pak ho zmuchlá a s úsměvem hodí desátníkovi. Ten jej chytne a hodí mu jej nazpět. Hrají si takhle několik minut. Málem se neudržím a vykřiknu napětím. Porta musí být dočista šílený. Nejsem si jistý, jestli mám desátníkovi zasalutovat nebo ne. Měli nás o služebních zvyklostech v Rudé armádělépe informovat. Rozhodnu se k jakémusi polopřátelskému pozdravu. Nevěřím, že by si mne chtěl poznamenat, kdyby se mu můj pozdrav zdál příliš nedbalý, a říkám si, že lhostejné mávnutí rukou bude lepší než nic. Desátníci, ať na sobě mají jakoukoli uniformu, jsou na pozdravy vždycky hákliví. Chvíli na mě zírá, pak udělá krok kupředu, zastaví se, blahosklonně přikývne a mávne, abych si šel po svých. Přátelsky se na něj usměju, ale jeho tvář zůstane ledově chladná. Desátník NKVD se přece nebude smát na řadového vojáka. Procházíme se továrnou, jako by nám tu všechno patřilo. Náhle se Porta zastaví a ukáže vzhůru. Vzhlédnu a okamžitě uskočím stranou. Obrovský jeřáb mi přímo na hlavu spouští celý T 34. Ze závodu vyjíždí dlouhá řada železničních vagonů. Každý z

nich veze jeden T 34. V rozích se ještě leskne vlhká barva. Tohle by mělo vidět naše velení, pomyslím si. Pak by si možná uvědomili, že Rudá armáda není ještě ani zdaleka vyřízená.
Jen v téhle továrně je dostatek tanků na vybavení pěti divizí. A až ty se na nás vrhnou, pak Bůh pomáhej wehrmachtu. Rychle naskočíme na vagon jedoucí do dílny č. 9. Jeden z vaků s marcipánem mi začne sklouzávat z ramena. Kolem jdoucí dělník mi ho s přátelským úsměvem posune nazpět. Musím ho držet pevněji. Seskočíme až těsně před dílnou č. 9. Klid u dílen je stejně omračující jako rána na solar plexus. Jen z jedné z nich, kde leží na hromadách vyrovnané dělostřelecké věže, se ozývá ohlušující rámus. I výstřel z kanonu by v něm zanikl. Porta už je kus přede mnou, volá a gestikuluje na dvadělníky. Není možné zaslechnout, co říká. Všechna slova jsou přehlušena hlukem strojů. Rozumíme sice trochu rusky, ale rozhodně ne natolik, abychom se mohli s někým pustit do plynulého hovoru. Do dílny vjíždějí vagony tažené elektrickou lokomotivou. Kolem proběhnou hasiči v mosazných přilbách, kteří za sebou táhnou ručně poháněné čerpadlo. Jakýsi železničář mne rozčileně odstrčí stranou a cosina mne zařve. „Job tvoju mať!“ křiknu mu do ucha. Zahrozí na mne pěstí. Namířím na něj svůj kalašnikov. Hned se stane přátelštějším a omlouvá se.
Člověkod NKVD s kalašnikovem v ruce má vždycky pravdu. Ploché vagony trochu zpomalí a já si pod ně vlezu. Porta právě připevňuje marcipán pod obráběčku oceli, z níž se ozývá hromový sykot rozžhaveného kovu. Pod stropem se rozblikají výstražná červená světla. Co to má znamenat? Zjistili snad, že jsme tady? Dílnou proběhne četa vojáků NKVD a zamíří k malým dvířkům. Porta natáhne několik drátů ke skříni s pojistkami. Já ho přitom kryju. Sundal jsem modré čepičky z granátů, aby byly kdykoli připraveny k použití. Porta na jednom dělníkovi vyžebrá čerstvě ubalenou cigaretu. Muž se usměje a připálí mu. Porta mu nabídne viržinko.
„Germanskaja cigara!“ křikne na něj.
„Spasibo, „ zařve v odpověď dělník, zapálí si a zhluboka natáhne kouř do plic. V Rusku se ocelář jako on mnoha luxusu nedočká. Mám skoro chuť ho varovat, aby vypadl ven, než to tuvšechno vybuchne. Proč jen nás radši neposlali do Kremlu. V tom bych aspoň viděl nějaký smysl! Kolem se přežene další četa NKVD, tentokrát v opačném směru než ta předešlá. Vojáci vypadají rozrušeně. Přistihli někoho z našich? Jejich seržant se náhle zastaví a mávne na nás. Porta mu věnuje vulgární ruský posunek, jenž je ekvivalentem k výrazu: Job tvoju mai! Seržant pokračuje svou cestou. Když Rus neuposlechne rozkaz, pak musí být kryt nějakým rozkazem ještě důležitějším. To ví každý ruský voják. Z dílenské haly vyjede po svých vlastních pásech řada T 34. Chytneme se háků na řetězy a vytáhneme se nakorbu. U dveří se na nás rozeřvou muži z NKVD a hrozí nám svými kulomety. Mávneme na ně nedbalým ruským gestem, které značí, že za námi stojí nějaká autorita.
Dva z nich se pokusí tank, na němž jedeme, zastavit, ale vůz zvýší rychlost a zastaví teprve, když se bezpečně dostaneme do boční ulice. Kolem kolony se blíží plukovník a počítá tanky. Rychle se ztratíme v úzké uličce, která nás zavede na rozlehlé, otevřené náměstí. Porta se usadí na dělové lafetě a zapálí si cigaretu. „Řekl bych, že tu za chvíli začne bejt pěkně dusno,“prohlásí s nuceným úsměvem. „Za tři minuty bouchnou první rozbušky a celej ten podělanej krám vyletí do vzduchu.“
„Dostali jste všechny ty mrchy na místo?“ ozve seDědek, který přichází ze zbrojařské haly. „Brzo uvidíš sám,“ ušklíbne se Porta. „Drž si pořádně spodky, Starouši, jinak tě to z nich vysvlíkne.“
„Vypadneme odsud,“ zavrčí Dědek. „Začíná to tu smrdět.“ Naskočíme na kolem projíždějící trén a dáme obrovské továrně sbohem. Seskočíme až u rozbořené protiletadlové věže. Někteří z našich už tu čekají. Drobeček se nám hned chlubí čapkou se zelenou hvězdou NKVD a zlatou plukovnickou stužkou. „Za todle dostanu na Reeperbahnu pořádnej balík,“prohlásí blaženě. „A navíc mám osmnáct zlatejch zubů. Kvůli těm posledním šesti sem mu musel rozbít držku na maděru, abych se k nim dostal!“
„Vy lehnout hluboko do sněhu,“ řekne nám Vasilijs širokým asiatským úsměvem. „Vasilij hodit bomba. Chemická granát. Vy tisknout se do sněhu. Jinak vyodletět do Hongkong a tam vás sníst německá štěňeu „Malá kvočna.“ Náhle se rozezní poplašná siréna a naširoké zdi nad našimi hlavami se vyrojí vojáci NKVD.
„Stoj!“ ozve se zmateně z ulice od továrny.
„Co teď sakra chtěj dělat?“ zajímá se Porta vystrašeně s pohledem upřeným k vysoké zdi.
„Máš všechny muže?“ zeptá se Dědek brandenburského feldwebela.

„Chybí někdo?“ štěkne feldwebel na své vojáky.
„Jsme všichni,“ ozve se po krátkém dohadování odpověď.
„Mon Diecr, něco se muselo stát, že pustili ty sirény,“prohlásí zneklidněně Legionář. Mezi zdmi náhle zapráskají výstřely. Z města k nám dolehne zvuk výbuchů. Palba nabírá na intenzitě. Noc roztrhne mohutná, hučící ohnivá opona.
„K řece!“ zvolá bezhlavě Barcelona.
„Nět, nět.“ zastaví ho varovně Vasilij. „Zpátky k železnice. Všechna NKVD běžet k řece! Moc velká nebezpečí tam potkat! NKVD teď hodně rozzuřená!“ Nad hlavami nám vybuchne světlice a ozáří scénu mrtvolným modrobílým světlem. Porta zapadne do hlubokého kráteru po pumě.
„Zůstaň ležet!“ zašeptá mi. „Nehejbej se!“ Světlicejako by hodlala svítit navždy. Dostanu mravenčení donohy, ale neodvážím se ani hnout. Konečně zhasne. Snažím se rukama i nohama zahrabat hlouběji do sněhu. Shora se na nás se supěním svalí jeden brandenburskýobergefreiter. Tvář má rozšklebenou do nepřirozenéhoúsměvu, který odhaluje jeho zuby.
„Proč jste se sakra vy dobrovolně přidali k tomuhle šílenýmu podniku?“ zeptá se ho Porta a nabídne mu lok kořalky.
„Poručili nám to,“ odvětí obergefreiter. „To bylo v Polsku. Zbyl nás už jen poslední prapor.“
„Pořád se nám jen poroučí, co máme dělat,“ povzdechne si Porta unaveně. Celá západní obloha plane rudožlutou září. Přežene se přes nás hromové zaburácení, následované prudkým závanem větru, který nás celépokryje sněhem. V rychlém sledu následují tři dalšíexploze. Pak příjde vlna horka jako dech z otevřené pekelné pece. Nastane ticho. Po zdech se rozběhne celý rojsvětlometů. Nespočet paprsků neklidně pročesává terén. Širokou stoku, kam nám Dědek zakázal se schovat, pokropí několik dlouhých dávek z lehkého kulometu. Kdesi začne střílet automatické dělo a zasype stopovkami nedalekou nemocnici. Očividně nemají nejmen šítušení, kde ve skutečnosti jsme.
„Dvě minuty!“ zašeptá Dědek.
„Přitiskněte se k zemi!Bude to horší než výbuch sopky!“ Brandenburský feldwebel se nervózně podrbe pod paží. Mezi střelbou k nám dolehne řetěz rozkazů.
Vasili jschoulený na zemi je pozorně naslouchá. „NKVD přestat střílet! Chytit sabotérská svině! My radši rychle jít pryč! NKVD teď moc zuřit! Ještě víc zuřit, až vyletět továrna!“
„Zůstaňte všichni ležet!“ vyštěkne Dědek. „Nikdo se ani nehne!“
Z věže se ozve nová sada rozkazů.
„Ta velitel říkat, aby oni přestat střílet, jít chytit prokletá nacista a pomalu uřezat jim koule,“ překládá jen tak mimochodem Vasilij. Z brány se ve dvojstupu začne hrnout komando NKVD. Jen několik mužů se však dostane ven ještě před výbuchem. Zevnitř z továrny se ozve dutá, vleklá exploze a noc náhle prozáří světlo jako ve dne. K nebi vytryskne oslepující fontána plamenů. Na zlomek vteřiny zahlédneme proti fantasticky modrému obzoru siluety vojáků NKVD. Pak nám zmizí, ale jen proto, aby se o chvíli později opět vynořili, tentokrát na pozadí ještě intenzivnější čistě bílézáře. Veškeré ostatní zvuky jsou pohlceny dlouhou sérii hromových výbuchů. Zemi jako by nadzdvihla nějaká obrovská ruka a nad závodem vypučí růžovorudé hřibovité mračno. Během několika vteřin se vše kolem naprosto promění. Exploze si s námi pohazuje vzduchem, jako bychom nebyli ničím víc než pouhými uschlými listy, a smete nás dolů z kopce k řece Moskvě.
Nikdo z nás nemá tušení, co se děje. Dočista ohluchlí, oslepení, se vzlykotem a s krví stékající po tvářích pricházíme jeden po druhém k sobě. První, koho spatřím, je Drobeček. Vyhrabává Dědka z obrovské sněhové závěje. Skoro si už myslíme, že to má za sebou, ale byl, díky Bohu, jen omráčený.
„To byla šupa!“ vydechne si Porta, který se škrábe ven z hluboké jámy. Střepina granátu mu v jeho husté rezavé kštici pročísla trvalou pěšinku. Drobeček se může pominout vzteky, když zjistí, že má ve své polní láhvi díru. Všechna vodka je nenávratně pryč. Dole u řeky a vzadu u nemocnice najdeme většinu našich, schází jen osm Brandenburčanů. Jednoho z nich nalezneme rozsekaného na kusy pod velkou ledovoukrou. Gerhard, jeden z našich, sedlák z Fríska, který měl po návratu z téhle akce slíbené propuštění, není k nalezení vůbec. Nejspíš ho dostala tlaková vlna posledního výbuchu. Z továrny zbylo jen mračno hustého černého, dusivého dýmu, které pomalu stoupá vzhůru ze změti betonových bloků a pokroucených traverz. Zbrojovka na druhé straně ulice je v jednom plameni. Sníh kolem začíná pomalu

tát a ze svahu se na nás začíná valit voda proudem.
Horko se stává nesnesitelné. Celé horní patro nemocnice je seříznuté jako nějakým obřím nožem. Železniční stanice zmizela docela a jeden z telegrafních sloupů je zabodnut do střechy maringotky jako kopí. Jen lidi není vidět nikde. Muselo je to snad úplně rozprášit. Náš marcipán odstartoval dlouhý řetěz výbuchů. Akce byla mnohem úspěšnější, než si kdokoli dokázal byť jen představit.
„Co se to k sakru stalo?“ zeptá se Dědek tiše.
„Merde alors! Nejspíš jsme podpálili nějaký muniční sklady,“ odhaduje Legionář. „A museli tam mít pořádně vznětlivý látky. Ten křídově bílej oheň na druhý straně řeky vypadá jako fosforovej.“
„Parchanti ubohý,“ prohodí Barcelona. „Je mi jich líto. Nestáli o tuhle všivou válku o nic víc než my.“
„My udělat továrna nádherná bum!“ ozve se Vasilijs kolotavým smíchem. „Já vidět vevnitř. Všechno kaput! Podělaná T 34 pryč! Železnice pryč. Větší bum Vasilijza celá život neslyšet! Možná dostat za tak nádherná bum nějaká řád!“
„Řád, rnon camarade!“ zavrčí Legionář. „Já budu na prosto spokojenej, když se zpátky dostanu se zdravou kůží! A pomalu už bych vyrazil. Vědí, že nemůžeme bejt moc daleko.“
„Sbohem, soudruzi!“ zvolá Porta. „Fakt už musíme běžet!“ A vyrazí pryč do sněhových mračen. Když se dostaneme na Danilovské nábřeží, začnou výt protináletové sirény. Nebesa prohledávají stovky světlometů a divoce se rozštěkají protiletadlová děla.
„Hloupá komouš myslet my letecká nálet,“ usměje se bezstarostně Vasilij.
„Pro NKVD nejlepší, kdyby velká bum neudělat Brandenburčan! Načalnik v Kreml moc zlobit, že hloupá NKVD nechat udělat továrna bum pří mo pod nosem! Těžko hledat dobrá výmluva, aby nepřijít o krk!“
„Poslouchejte!“ křikne na nás úsečně Porta.
„Ju 87, štuky,“ tipne si Drobeček.
„Ne, heinekely,“ opáčí Stege. „Těm tak neklepou motory jako Ju 87.“
„Panenko skákavá!“ zvolá Barcelona. „Těch ale je! Myslím, že nebude zrovna příjemný bejt tam, kde složej svůj náklad!“
Nad Kremlem se rozevře ohnivé paraple explozí. Zřejmě je tam soustředěno značné množství protileteckých děl. Nocí se rozlehne nervy drásající vytí.
„Jsou to štuky!“ prohlásí Porta. Ze severovýchodu se ozvou bombové výbuchy.
„Přidejte!“ pohání nás Dědek.
„Za Danilovská hřbitov být líp,“ ujišťuje nás Vasi lij, „pak my jít na Serpuchovskij bulvár. Dolů k řeka a přímo domů! V park Gorkij moc podělaná komoušská voják. Radši oni nás nevidět. Vasilij myslet, že my být zpět zítra ráno. Jestli ne, my být mrtvá od NKVD! Jen velká Konfu vědět! On říkat nám: ‚Německá voják jít domů, nenechávat svoje pěkná hlava v Lubjanka.“
„Vypadá to jednoduše,“ povzdechne si unaveně Dědek. „S Boží pomocí a trochou toho potu na čele se dá zvládnout všechno.“
Jenže zanedlouho zabloudíme a náhle zjistíme, že jsme uprostřed Smolenského náměstí a díváme se dolů přímo na Kreml. Několik okamžiků stojíme dočista jako omráčení a hledíme na břichaté věže, blyštící se v ranním zimním slunci jako démanty.
„Když tohle člověk vidí, skoro si přeje, aby se narodil jako Rus,“ pronese okouzleně Porta.
Vasilije přepadne náhlá nervozita. Svými bezchybnými mongolskými smysly zřejmě vycítil nebezpečí. „Vy nezírat tolik na podělaná Kreml! Moc nebezpečná! Každá polovičnímu komouš tam rozsekat na žrádlo pro psa! Tam v teple vysedávat velká mazaná komoušská NKVD. My radši vypadnout odsud hodně rychle! Lidi v Čita říkat: Vidět Kreml a zemřít! „
Po Borodinském mostě přejdeme přes řeku Moskvu. Stojí tu vyrovnaná řada nákladáků plných vězňů. NKVD tu zřejmě vyprazdňuje své sítě. Mnoho z vězňů ve vozech má na sobě uniformy.
„Hlavní stan podělaná NKVD,“ řekne Vasilij, „nedobré chodit tam! Oni zavřít i generál, když on jim nelíbit. A Vasilij jen obyčejná kapitán! Oni nakopnout prdel taková kapitán, jako řezník nakopnout toulavá pes! Vasilij křičet a mávat! Vy rychle běžet po Smolenská ulice! Pak oni myslet - my honit nějaká zlá muž! My možná nepřijít o krk!“
Řítíme se úzkou uličkou, jak nejrychleji nám to nohy dovolují.

Vasilij se nám drží v patách, pádí, jako by měl na nohou křídla. „Rychle do dvůr," křikne na nás. „Podělaná NKVD jít na nás s kulometem. Oni nemyslet, my honit zlá muž!"
Zběsilou rychlostí zapadneme na nejbližší dvorek a přehoupneme se přes několik plotů. Jednou nám zastoupí cestu nějaký policista, křičí na nás a snaží se vytáhnout pistoli, ale než stiskne spoušť, Legionář mu přetáhne kolem krku svůj ocelový drát a jedním trhnutím ho zaškrtí. Uklidíme tělo do popelnice, aby nebylo na očích kolemjdoucím. Drobeček si ještě chce vyzkoušet uniformu.
„Vždycky sem si přál bejt pouliční admirál. Teď k to mu mám tady u Ivanů konečně příležitost a vy mě nenecháte! To si říkáte kámoši? Nejradši bych vám naplival do ksichtu, každýmu z vás!"
„Ty šílenec, jestli ty vzít kabát od policajt," prohlásí Vasilij. „NKVD říkat, policajt být jako holubí trus na Rudá náměstí. Ty být rád za svoje zelená uniforma. V ruská ráj být zelená jediná dobrá barva. Nemít zelená na rameni, brzo přijít o krk!" Jeden z Brandenburčanů se náhle dočista pomátne. Pobíhá dokola v kruzích a vyřvává cosi německy. Další člen jeho skupiny se na něj vrhne jako blesk a okamžitě mu podřízne hrdlo. Výkřiky přejdou v ohavné zachroptění.
Na náměstí A. V. Suvorova vejdeme do cestovní kanceláře, jejíž dveře zejí lákavě dokořán.
„Máme zavřeno," oznámí nám postarší žena s tenký mi rty a vlasy staženými vzadu do drdolu.
„Je te pisse au cul." zavrčí na ni hrozivě Legionář a udeří ji hřbetem ruky přes tvář. „Germanskij!" zašeptá žena zděšeně, načež dopadne na židli tak tvrdě, až ta varovně zapraští. „ Germanskij, „ opakuje a zírá na nás vytřeštěnýma očima.
„Ne, lásko, jsme poslední Mohykáni," usměje se Porta, „a přišli jsme si pro tvůj skalp!" Něžně ji pohladí pod dvojitou bradou. „Taková pěkně tučná, macatá bachyně je přesně to, co jsem potřeboval. Úplně vidím ty tvý ohromný vrata, a to si piš, že můj klíč si cestu do dírky vždycky najde!"
Venku zastaví tank typu BT 5 s charakteristickou vysokou střeleckou věží. Jeho velitel se snaží nahlédnout dovnitř zamrzlými okny.
„Pozor!" varuje nás Barcelona. „Jestli dostane nějaký podezření, tak to do nás bez milosti napálí!" Tank se skřípajícími pásy zacouvá zpět na chodník. Za okny vyje silný vítr, který je pokrývá hustým sněhovým popraškem. Motor tanku se znovu rozeřve a kolos začne svými pásy odírat zeď.
Při ostrém výkřiku tlusté ženy vyskočíme všichni polekaně na nohy. Překvapivě čile se Ruska přehoupne přes pult, proklouzne mezi námi a zavře se do nevelké skříně, která se okamžitě skácí na zem a rozvíří všude po podlaze mračna papírů. Žena znovu vystrašeně zaječí. Legionář na ni s mohutným odrazem skočí. Žena se odvalí pod stůl, kde se jí do ruky dostane kovová lampa. Bez rozmýšlení ji mrští směrem k oknu. Vasilijovi se ji naštěstí podaří zachytit.
„Rychle ta podělaná mrcha zamordovat! Ona moc nebezpečná!" Žena mezitím přeskočí Legionáře a jako nějaké beranidlo prudce narazí do Dědka. Ten odletí najednu, jeho samopal na druhou stranu. Pokusím se ji chytnout za nohy, ale dostanu takový kopanec do obličeje, až se mi zatmí před očima. Porta ji popadne za kabát, ale ona mu vyklouzne a zavřeští potřetí. Kdyby motor tanku neběžel naplno, bezpochyby by ji zaslechli. Podaří se jí dostat téměř až ke dveřím, když ji Drobeček obejme rukou kolem těla a zarazí jí svůj bojový nůž mezi krk a rameno. Široká čepel pomalu klesá stále hlouběji. Drobeček ji jen s obtížemi vytáhne ven, jak pevně v ráně vězí. Ruku má celou potřísněnou od krve, tryskající v krátkých intervalech z rány.
Žena bojuje v jeho sevření jako divoká šelma.
Drobeček znovu pozvedne nůž a zarazí jí ho plnou silou do prsou. „Copak, copak, děje se něco, milá sestro?" zavrčí s jistou brutální něhou. „Teď už je pozdě. Zavinila sis to sama!" Opře se jí kolenem do zad a rychlým, nacvičeným pohybem jí podřízne hrdlo.
Z rozšklebeného otvoru unikne dušený kolotavý zvuka žena mu ochabne v náručí. Po podlaze se rozlije velká kaluž krve, která se okamžitě vsakuje do koberce. Drobeček ještě chvíli hledí na mrtvé tělo; pak si do jejích šatů otře jak nůž, tak své ruce. „Kristova noho!" zamumlá. „Na todle si asi nikdy nezvyknu! Ani se nedivím, že v době míru by za to člověk dostal provaz!" Otočí se a začne zvracet do kbelíku stojícího u zdi.
„ Cest la geurre, mon arni, „ prohodí netečně Legionář. „Uklidte ji někam," nařídí Dědek s kamennou tváří. Společně s Portou ji nacpeme do šatníku. Visí v něm jen zelený kabát s odřeným kožešinovým lemováním. Na poličce nad ním leží starodávný hnědý klobouk s pírkem.

„Hloupá žena. Kdyby nekřičet, nemuset umřít," prohlásí lakonicky Vasilij, zatímco rozbaluje balíček s chlebíčky, který našel v jednom šuplíku. Nabídne všem kolem. Na každého se aspoň kousek dostane. „Škoda že ona zemřít. Ona dělat dobrá jídlo!" litujeVasilij s plnou pusou. „Sýr z kozího mléka a červená salát, výtečná!"

Když cestovní kancelář opouštíme, zavěsírne zevnitř na dveře cedulku „Zavřeno". V Smolenské ulici se musíme ukrýt před dlouhým zástupem pochodujících jednotek, provázených neustálými kletbami od jejich velícího generála. Tady se také odloučíme od Brandenburčanů a dohodneme si, že se opět sejdeme kus cesty za ruskými liniemi. Pokračujeme pak směrem k nábřeží Lenského a na noc se schováme v zoologické zahradě. Porta, Drobeček a Vasilij se vydají napřed do Krasnopresenského parku. Mají tam na nás počkat u prvního jezírka. Poté chceme přejít přes řeku. Překročit železniční trať na téhle straně je zhola nemožné. Musíme jít na jih na stanici Kutuzovo, odtud na dál k Možajské silnici. Jenže uběhne několik hodin a po těch třech ani vidu ani slechu.

Dědek rozhodne, že se celá četa vydá v maximálních rozestupech dolůparkem. Jejich nepřítomnost může znamenat, že buď padli do zajetí, nebo někde leží mrtví.

„Nikdo nevystřelí bez mýho výslovnýho rozkazu,"poučí nás ještě. „Kdyby došlo k boji, používejte jen tichý zbraně! Výstřel z pušky se v tomhle mrazu ponese pořádně daleko!"

Po dlouhém hledání je konečně objevíme u dlouhého jezírka. Jsou schovaní za velikým pomníkem na vrcholu návrší, odkud mají dokonalý výhled.

„Co tady sakra očumujete?" spílá jim Dědek. „Jak to, že jste mi nepřišli podat hlášení?"

„Vemte místo a dejte si klídek," ušklíbne se nevzrušeně Porta. Pak si k očím přiloží dalekohled. „Most je zatím pořád obsazenej. Neproklouzla by tudy ani myš. Ale tady to není zas až tak špatný!" dodá s chlípným uchechtnutím. Drobeček zhluboka oddechuje a drbe se v rozkroku. I on má k očím přilepený dalekohled. „Moje řeč," zašeptá. „Je to tu jak na ňáký přehlídce kurev!"

„Moc pěkná šťabajzna! Vasilij navrhovat, dát s nima sraz," prohlásí Mongol a nadrženě zakňučí. „Na co to sakra zíráte?" zeptá se Dědek rozhořčeně a vytrhne Drobečkovi z rukou dalekohled. „Tak přesně to jsem si mohl myslet," zamumlá po chvíli a vzteky zrudne ve tváři. „To tady vy tři pitomci celej den ležítea čumíte na nějaký podělaný ženský?"

„Víš snad o něčem lepším?" zeptá se Porta. „Já jsem s touhle zábavou vcelku spokojenej!"

„Feldwebel, Vasilij vymyslet dobrá plán. My jít dolů a chytit pár ženská. Pak my udělat dlouhá přestávka na měkká celta, než my se vrátit k podělaná Hilterova armáda!"

„K čertu s váma, vy prasata," prokleje je vztekle Dědek. „Jste tak nadržený, že byste byli schopný opíchat i támhleten pomník!"

„A v tamtom baráku se sprchujou," zakření se Porta a ukáže k velké červené budově, kde jsou i přesto, že je den, rozsvícená okna.

„Je vidět úplně všechno," zachechtá se Drobeček, aniž by na okamžik odtáhl oko od dalekohledu, o který se dělí s Vasilijem. „Moc pěkná šťabajzna," potvrdí Vasilij. „Ona holit si chlup! Musí to škrábat! Každá holka v Čita holit! Muž z Čita nemít rád křoví před svojí garáž! Vy podívat, feldwebel! Manželka v Berlín se nic nedozvědět! Tím že vy podívat, vy přece neudělat dítě!"

„Proboha," uleví si Dědek zuřivě. „My snad nakonec budeme muset vlastního nepřítele požádat, aby svejm ženskejm přikázal zatahovat závěsy, když se svlíkají!"

„Půjčte mi to taky," ozve se Barcelona a vezme si dalekohled od Porty. Brzy se pohledem do sprch střídavě baví celá četa. Dívky si prozpěvují a nenuceně klábosí.

„Co to říkají?" zajímá se Porta, který dávno odložil stranou svůj samopal. Příliš mu překážel.

„Nerozumět všechno," odvětí Vasilij. „Mluvit v nářečí! Být granátnice z Kavkazu. Nemluvit správná jazyk!"

„A proč se pořád koupou?" zeptá se nechápavě Stege."Oni z těch sprch snad vůbec nevytáhnou paty!"

„Moc, moc špinavé z Kavkazu! Smrdět od kozla! Aspoň Vasilij myslet. Muset moc umýt teď. Moskevská muž nemít rád smradlavá žena!"

„Chceš říct, že si to na Kavkaze rozdávaj s nějakejma podělanejma kozlama?" otáže se Drobeček. „Takový mrhání!"

„Jen teď's kozel! Všichni muž ve válka!" odpoví Vasilij. „Nechci vidět ten tanec, až přijdou na to, že je

očumujeme," prohlásí Dědek. „A ženský mají na tohle nos."
„My použít omračovací pistol, aby oni zůstat zticha,"rozhodne optimisticky Vasilij. „Vy netvářit se tak kysele, feldwebel! Podívat se taky! Ve válce nevidět tak pěkná věc každá den!"
„Co takhle zajít tam udělat nějakou prohlídku," navrhneDrobeček. „Našim zelenejm stužkám nemůžou říct ne!"
„Vasilij myslet, to být dobrá plán," prohlásí Mongol a už se zvedá na nohy.
„Kristova noho," zaúpí Barcelona. „Koukněte, co se to sem blíží! Radši si nepředstavuju, co musí mít podtou uniformou, jinak by to se mnou seklo."
„Všemohoucí Bože!" zvolá Porta s pokleslou čelistí."A vypadá to, že míří přímo sem! Otevřít příklopce, hoši, a připravit se na návštěvu kožešnictví. Tohle se vám za války fakt nepoštěstí každej den!"
„Radši bysme se měli vypařit," namítne Dědek. „Jestli si nás všimne, hnedka rozpoutá poplach!"
„Zapomněl jsi, že teď patříme k NKVD," uklidňujeho Porta. „Jsme jako hadi a podobný druhy politickejch plazů. Dokážeme hypnotizovat lidi pohledem."
„Sakra práce! Mám z toho strach," ozve se Profesor. Leží na dně hluboké jámy s čepicí přetaženou přes uši. Nejspíš přemýšlí jako pštros: když já nevidím je, neuvidí ani oni mě!
„V pohodě," prohlásí Drobeček, olizující si v očekávání rty. „Hlavně zůstaň v klidu sedět jak starej kocour, když sere na rozpálený plechový střeše."
„Jestli sem některá z těch holek fakt příjde," ozve seBarcelona, „tak mi musíte prominout, pánové, ale já se vážně neudržím!"
„Sesypem se na ni tak rychle, až si bude myslet, že je to hejno vrabců!" ušklíbne se Porta. „Moskva zas není tak hrozná, dyž si na ni člověk zvykne," řekne Drobeček. „Docela mě začíná mrzet, že budeme muset odsadˊ. Je to tu tak trochu jak v nemocnici. Nechce se vám dovnitř, ale jakmile tam ste, nechce se vám zas ven! Co byste říkali tomu, změnit si čísla a přejít na druhou stranu?"
„Ty máš snad koule místo mozku," prohlásí Barcelona. „Jestli by nás nesebrali během první minuty, tak sežeru svoji vlastní helmu!"
„Zvedejte se!" rozkáže zostra Dědek. „Přesuneme se na druhej konec jezírka. Tam nás nikdo neuvidí."
Pomalu a neochotně ho následujeme. Moc se nám z našeho stanoviště nechce. Z nového úkrytu vidíme mnohem dál do parku, dokonce až na železniční stanici, ale do sprch už ani náhodou. Podaří se nám sice zahlédnout, jak si jedna důstojnice převléká uniformu, ale u toho se nás z dvaceti stihne u tří dalekohledů vystřídat stěží polovina. Neustále se hádáme, kdo má přijít na řadu jako další. Uděláme si pohodlí, sundáme ze sebe vybavení, zachumláme se do ruských zimníků, schováme si uši do vysokých kožešinových límců a postavíme kolem ležení malou sněhovou hradbu, která nás má chránit před ostrým větrem.
„Jako o Vánocích!" prohlásí Porta. „Jediný, co nám chybí, je rozvěsit pár nábojovejch pásů na támhletu jedli a čekat na nadílku. Pak bysme mohli dojít pro ty granátníky nadruhý straně a zatancovat si s nima kolem stromku." Se zpěvem nás minou ruku v ruce čtyři dívky ve vojenském. S pištěním přejdou nejistým krokem po úzkém molu, Prorazí díru do ledu a vytáhnou odsud dlouhou šňůru. Mrská se na ní asi půl tuctu okounů. „Myslel sem, že ty podělaný ryby v zimě chrápou!"zvolá přkvapeně Drobeček.
„Proč by měly?" zeptá se Heide. „Ty taky nejdeš spát jen proto, že ti je zima."
„Vůbec tomu nerozumíš, ty pitomče!" oboří se na něj Drobeček opovržlivě. „Takovej medvěd přece v zimě spí, nebo ne? Plní si celý léto panděro, a jakmile napadne první sníh, schoulí se do klubíčka a chrní, dokud sezase neudělá teplejc. A takovejch zvířat je přece spousta, no ne? Tak co ti na tom příjde k smíchu, ty hnědonosej parchante, když si myslím, že to samý děla i ryba. „
Dívky mezitím vytáhnou druhou šňůru, ale na tu se chytla jen jedna mřenka, a to ještě tak malá, že ji rovnou nechají na háčku jako návnadu. Pak dají návnadu i na první šňůru a hodí ji otvorem zpět do vody. Ten nakonec přikryjí chomáči trávy, aby jej příště snáze našly. Na chvíli se posadí na čnějící kámen kus od břehu. Ale za pár okamžiků se zase zvednou a zamíří rovnou k našemu úkrytu. Ležíme tiše, ani nedutáme, sotva si troufáme se nadechnout, jak jsme napjatí. Několik kroků od nás se dívky zastaví a začnou z malého přístřešku vytahovat jakési krabice. Máme čas si je všechny čtyři prohlédnout. Jsou štíhlé, hezky upravené. Jedna z nich je skutečně překrásná, bohaté zlaté vlasy se jí nespoutaně derou zpod čepice. Vtom Drobeček upustí dalekohled! Ten se s hlukem řítí dolů ze svahu. Nenadálý zvuk

přinutí dívky pohlédnout naším směrem. Nejspíš si to neuvědomují, ale jejich životy visí v té chvíli doslova na vlásku. Ještě dva kroky směrem k nám a vyřítíme se na ně. Pak, ještě předtím, než bychom je zabili, bychom je znásilnili. Taková je válka! Ani kdyby na nás Dědek mířil pistolí, nedokázal by nám v tom zabránit. Kolem projde skupinka dívek pod velením silné seržantky a ztratí se mezi stromy.
„Zajmeme je!“ navrhne Porta s chlípným úsměvem.“Jsme dva na každou z nich. A nevypadaly nijak špatně. Já bych si vzal tu tlustou s těma stužkama. Kriste pane, seržantku jsem ještě nikdy neohnul, a ted to můžu udělat dokonce rovnou Rusce!“ Rozesměje se tak hlasitě, že ty čtyři dívky u přístřešku znovu tázavě pohlédnou naším směrem.
„Ty kreténe!“ spílá mu vztekle Dědek. „Teď jsi to teda posral! Jestli začnou utíkat ke kasárnám, musíme je dostat. Nesmíme jim dovolit udělat poplach.“ Děvčata se však hned zase uklidní. Drobeček náhle hodí sněhovou kouli a trefí jednu z nich do zad. „Bože, to ne!“ zaúpí Dědek a zoufale odhodí svůj kulomet do sněhu.
„Haúúúúú!“ zavyje Drobeček a hodí další kouli.
„Vasilij muset postavit, aby holky vidět uniforma NKVD. Teď moc velká nebezpečí!“ ozve se nervózněMongol. „Vy připravit škrticí drát, kdyby oni začít utíkat!“ Pak se zvedne na nohy a zamává nad hlavou svou kožešinovou čapkou. Děvčata radostně vykřiknou a na Vasilije se okamžitě snese čtveřice sněhových koulí. Brzy nato jsou do sněhové bitvy vtaženi všichni.
Jen Dědek se s kyselým výrazem v obličeji opírá o blízký strom. „Tohle je parta těch nejpitomějších cvoků na celý východní frontě! Jsou jako útočný komando za nepřátelskejma liniema a oni se klidně koulujou! To ani nemůžu nahlásit! Nikdo by mi to nevěřil!“
V té chvíli dostane přímo do tváře ránu koulí. Zaváhá a málem se vztekle rozeřve, ale naštěstí nad sebou včas získá kontrolu. Místo toho nám ránu koulí vrátí. Děvčata se hlasitě rozesmějí pokaždé, když se jim podaří někoho z nás zasáhnout, a my se trefujeme téměřbez výjimky. Skupinka, která před chvíli prošla kolem, se k bitvěnadšeně připojí. Dívčí ječení a výbuchy smíchu musí být slyšet široko daleko. Boj pokračuje až do setmění. Pak nám zamávají na rozloučenou. Poslední koule ještě zasviští vzduchema s plesknutím přistane za krkem tlusté seržantce. Otočí se na nás a zahrozí pěstí. Porta poskakuje sem a tam jako obrovský žabák a směje se jak malý kluk. Je do té Rusky zřejmě beznadějně zamilovaný.
„Tohle byla ta nejlepší rozcvička, jakou jsem kdy zažil,“ zvolá nadšeně.
O hodinu později jsme už zase na cestě. Přes zamrzlou řeku přejdeme u Dorogomilského hřbitova, kde narazíme na velikou hromadu těl čekajících na pohřbení. Všechno oběti náletu a dělostřeleckých útoků. Jakmile zahneme za roh malého domku, oboří se na nás hlídka.
„Nechat mě mluvit,“ zašeptá Vasilij. „Když on ne vylekaný k smrti, začít křičet!“ Během jediného mrknutí oka Legionář horlivou hlídku zaškrtí. Dosud teplé tělo přihodíme na hromadu k ostatním.
Drobeček obrátí jednu z mrtvol na záda. „To by mohl bejt zlatej důl, co?“ šťouchne loktem doPorty.
„Jen si to zkus!“ zavrčí Dědek a namíří na něj svou pistoli. „Zkus to a brzo se na tý hromadě budeš válet taky!“
„Kurva, ty seš fakt divnej!“ vyjede na něj rozlíceně Drobeček. „Už nám ten tvůj podělanej ksicht začíná všem lízt na nervy. To je psychologickej teror, abys věděl. Bejt tvoje žena, nechám se kvůli tomu s tebou rozvést!“
U filmových ateliérů vběhneme přímo do rány dlouhé koloně milicí. Postarší major, který se nafukuje jako nějaký generál, po nás ihned žádá propusk. Ve tmě si nevšiml našich odznaků a Vasilij mu musí vysvětlit, že před ním stojí NKVD a že riskuje menšídovolenou do Lubjanky nebo na Kolymu. Bez dalších diskusí odpochodujeme. Vasilij stále na křídle našeho malého útvaru. Major zůstane ztuhle stát v pozoru, jako by měl v zádech pohrabáč, dokud mu nezmizíme z dohledu. Jakmile se dostaneme za železnici, rozběhneme se, co nám nohy stačí. Člověk nikdy neví, co se takovému starému důstojníkovi může urodit v hlavě, když o něčem začne moc přemýšlet. Na Možajské silnici se přidružíme k roztaženému pěchotnímu útvaru, takže to vypadá, jako bychom k němu patřili, a brzy se tak dostaneme do volné krajiny. Náhle se přižene tak silná bouře, že v ní musíme bojovato každý krok kupředu. Přes cestu se valí hotové hory sněhu. Držíme se navzájem za opasky, abychom se jeden druhému v tom bílém pekle vichřice neztratili. V opuštěné ohradě na ovce si pár hodin odpočineme a na území fronty dorazíme následujícího dne. Štastně se setkáme s Brandenburčany, kteří jsou od dlouhého čekání celí nervózní a

také nám dají své rozladění slyšitelně najevo. Zbytek našeho pochodu k frontové linii se obejde bez jakýchkoli potyček či setkání s Rusy. Mají zřejmě plné ruce práce s přípravou důležité ofenzivy. Všechny druhy bojových jednotek jsou v pohybu. Celá oblast za frontovou linii jako by se přelévala z místa na místo.
„Moc dobrá pro nás, oni plná hlava velká útok," prohlásí s uspokojením Vasilij. „Oni žádná čas starat se o každá německá veš."
Jakmile spadne noc, proplížíme se ruskými liniemi a krátce po východu slunce dosáhneme vlastních předsunutých pozic. Jako první je v zákopu brandenburský feldwebel, ale po našich vojácích nikde ani známky. Porta se rozběhne k velitelskému stanovišti. Prázdno. V hnízdech ani jeden kulomet. Z minometné jednotky tu zbyla jen vyhořelá základna.
„Fric, Fric, idi suda, „ ozve se za námi a podél zákopů začne kulomet pálit stopovky. V mžiku jsme na zemi a střílíme ze všeho, co u sebe máme. Skupinka Rusů je sražena zpět jako po nárazu beranidlem. Vzduchem zasviští granáty a ozvou se duté exploze. Přes okraj zákopu přeletí utržené lidské údy a těžkopádně narazí do opěrných zdí.
„Pohyb!" zvolá Dědek. „Kreju vás. Zdrhejte pryč!"Okamžitě jsme na nohou, rychle ven ze zákopů a upalujeme k jihu. Za zády nám rachotí kulomety. Zakopnu o nějaké tělo padlého Brandenburčana, a sklouznu do kráteru po výbuchu, naplněného mrtvými. Zmrzlé končetiny míří v groteskních gestech k obloze. Ohnuté prsty jako by mne chytaly a nechtěly pustit pryč. Jako by říkaly: „Jak jen si dovoluješ zůstávat naživu, když my jsme mrtví?"
Přes jámu přeskočí Porta. Snažím se vyškrábat za ním, ale po zledovatělých stěnách ještě dvakrát sklouznu dolů, něž se mi to podaří.
Led je rudý.
Zmrzlá krev. Úchvatný pohled, skutečně, takový se naskytne jedině ve válce.
Dědek má konec konců pravdu, když říká: „Dokonce i ve válce může člověk zažít okamžiky krásy."
Rusové jsou nám těsně v patách, pronásledují nás svým voláním: „Fric, Fric, idi suda!" Maximální rychlostí se řítíme přes pustou planinu pokrytou mrtvolami. Málem naběhneme přímo do ruskýchpozic, ale začnou po nás pálit příliš brzy, takže stihneme včas zabočit jiným směrem. Drobeček seskočí do kráteru po šrapnelu, ještě v letu se otočí, takže když přistane, má svůj lehký kulomet připravený ke střelbě. Rusové, kteří jsou opravdu jen několik kroků za ním, popadají. Na okamžik se zastavím, abych za sebe hodil několik granátů. Podobá se to útoku na nepřátelské zákopy. Jako ve zpomaleném filmu sleduji, jak se Rusové rozlétají nakousky. Kolem hlavy mi proletí utržená paže. Pak znovu zamíříme k západu. Tam někde musí být naši lidé. Nejspíš jen zarovnali linii fronty. Několik metrů přede mnou uhání dlouhými atletickými skoky brandenburský feldwebel. Najednou jsem ve svém úprku zaražen, jako bych naběhl na nějakou neviditelnou obří pěst. Země přede mnou se rozevře. Do vzduchu vyšlehne sloupec plamenů a vynese feldwebela s sebou. Ohnivé jazyky si s ním chvíli žonglují jako s míčkem. Nakonec mi jeho tělo dopadne s mokrým plesknutím k nohám. Mina, na kterou šlápl, mu utrhla obě chodidla. Už pro něj nemohu nic udělat. Z tepen i žil mu tryská krev. Chvátám dál a raději se na něj už neohlížím. Stačí, že mne pronásledují jeho výkřiky. Pro těžce raněné je nejlepší zemřít co nejrychleji! Někdy jim to přesto trvá celou věčnost.
Konečně se dostaneme k našim vlastním zákopům. Střelba se na nás teď valí z obou stran.
„Zastavte palbu! Zastavte palbu!" volá zoufale Dědek. „Jsme Brandenburčani!" V rohu zákopu vykoukne chlapecká hlava nějakého leutnanta s očima Hitlerjugendu a dožaduje se hesla. „Jdi se vysrat!" křikne na něj neukázněně Porta a hned se pro jistotu kryje. Mohli by být tak vystrašení, že začnou střílet. Nic není tak nebezpečné jako vylekaní vojáci pod vedením nezkušeného důstojníka.
„Jste Němci?" ozve se z rohu, kde se nachází leutnant. „Vylez ven, ty podělanej zmetku," zavolá na něj Dro beček, „a eště než tě vlastníma rukama zaškrtím, tak ti to dokážu!" Vzduchem zasviští takzvaný trhavý granát a vybuch ne přímo před Vasilijem, kterého odhodí několik metrů daleko. Jeho tělo dopadne s tupým zaduněním a kolem se okamžitě rozlije kalu ž krve. „Proč jen my běžet k tak hloupá Němec!" zasténá. „Vy zabít za mě! Vasilij jít k velká Konfu. Velká škoda, on nedozvědět, jak válka skončit, a nejíst křehounká kuře se svá bratranec v Honkong."
Pak se jeho tělo pro hne jako napjatý luk. Naposled se pokusí postavit na nohy. Podaří se mu to jen

zpola. Stiskne Dědkovi ruku: „Dosvidanja, feldwebel!“ Je mrtvý! Popadne nás nekontrolovatelný hněv. S rachotícími samopaly se vrhneme na zákop, v němž se skrývá leutnant se svými muži. Během několika vteřin je všechny odzbrojíme. Mladý leutnant se s bledým obličejem tiskne ke stěně zákopu. Legionář z něj svou maurskou dýkou doslova odřízne uniformu. „Nezabíjej ho!“ křikne na něj varovně Dědek. „Je to ještě dítě!“
„Ale ten malej sráč přece zabil Vasilije,“ namítne zu řivě Porta. Než tomu Dědek stihne zabránit, je leutnant odhozen na druhý konec zákopu. Jeden feldwebel vyskočí na nohy a vrhne se na Portu, ale v té chvíli má podříznuté hrdlo.
Stojíme v zákopu s granáty v rukou a zbraněmi připravenými k palbě.
„Lehnout na břicho! Ruce za krk!“ rozkazuje Dědek.“A pohyb, nebo je po vás!“ Celé osazenstvo zákopu klesne na zem. „A s takovýmhle materiálem máme vyhrát válku,“ potřese Dědek beznadějně hlavou. „Kdo to říkal, že naši německý vojáci jsou naprosto skvělí? Bože, stůj při nás!“
Brzy nato dorazí oberst Hinka se skupinkou důstojníků. Vítá nás radostně zpět, Portu málem umačká ve svém objetí. Tiše si vyslechne naše hlášení. Kolují cigarety a kořalka. „Způsobili jste mužstvu v tomhle zákopu pořádnej šok,“ směje se Hinka.
„Proč jste neposlechli rozkazy?“obrátí se přísně na leutnanta, který se snaží udržovat odstup. „Věděli jste přece, že očekáváme návrat komanda!“
„Měli ruský uniformy a nechtěli říct heslo,“ brání ses rudou tváří leutnant.
„A to jsi čekal, že přijdou v přehlídkovým stejnokroji a budou se ti prokazovat pasem?“ oboří se na něj Hinka.
„Myslel jsem...“
„To už budeš muset vysvětlit jinde, co jsi myslel,“ odvětí Hinka a otočí se na podpatku.
„Parchante!“ zasyčí Porta a plivne leutnantovi k nohám. Mladý důstojník otevře ústa, aby něco řekl.
„Jediný slovo,“ zavrčí Porta a pozvedne pažbu své zbraně. „Jedno jediný slovo! A rozmašíruju ti tu tvoji pitomou hitlerjugendskou držku, že tě vlastní matka nepozná!“
Vasilije pohřbíme na kopečku, odkud je výhled na siluety moskevských věží. Jeden Brandenburčan mu zahraje Pochod smrti. Do hrobu mu položíme jak jeho samopal, tak i dýku. Jen ženy přicházejí za velkýmKonfu neozbrojené.

Večer se vrátíme zpět k 27. tankovému pluku. Hlavní mechanik Wolf nemůže uvěřit svým očím, když spatříPortu živého a zdravého.
„Mě z toho snad klepne!“ zvolá. „A to už jsem za tebe koupil tři svíčky na polní oltář!“ Je natolik vyveden z míry, že nás ještě tentýž večer pozve na hostinu z pečeného kance. Cpeme se, dokud nemáme břicha na prasknutí. Celý následující den pak strávíme na latrínách, kde hrajeme kostky. Musí tam za námi dokonce nosit i jídlo. Vůbec se nám totiž nevyplatí vstávat. Nic se v nás dlouho neudrží. Ten divoký kanec byl nejspíš nějaký nemocný. Možná právě proto na něj Wolf pozval nás.

„ZRADCE JE TŘEBA VYHLADIT OD KOŘENŮ, VŠECHNY, I JEJICH DĚTI. NIC, VŮBEC NIC TU PO NICH NESMÍZŮSTAT.“
Adolf Hitler SSobergruppenführerovi Heydrichovi, 7. února 1942

Krátce po třetí hodině ráno, 11. ledna 1942, netrpělivě zazvonili dva muži v dlouhých kožených pláštích a černých ocelových helmicích u dveří jednoho bytu přímo naproti Potsdamer Brücke. Když se nedočkali žádné odpovědi, začaly na silnou dubovou výplň dveří dopadat jejich pěsti. „Co tady pohledáváte? Herr General šel už dávno spát. Co má tohle hulvátské chováni znamenat? Jsem regierungsrat dr Esmer a mohu vás ujistit, že si na vás zítra budu stěžovat.“
„Vypadni!“ zavrčel jeden z mužů v černých helmicích.“Jestli nechceš mit pořádnej průser, tak radši zmiz!“
Teprve v té chvili si regierungsrat všiml jejich stříbrných obojků s emblémnem SS. Okamžitě jako by se

scvrkl a zacouval zpět do svého bytu. V pochybném bezpečí manželské postele mu hned nato zuřivě vyčinila jeho žena. Následujicího dne regierungsrat oznámil, že je nemocen a odebral na zotavenou do Badgasteinu.
Ve dveřích generálova bytu se objevil sluha.
„Chceme mluvit s generálem Stüllem, „ vyštěkl jeden z důstojniků SS a odstrčil sluhu hrubě stranou.
„Ale pánové!“ zamumlal sluha žalostně.
„Zavři hubu!“ okřikl ho hauptsturmführer Ernst. Sluha zapadl do křesla a zůstal s široce otevřenýma očima hledět za oběma vysokými, štíhlými důstojniky, kteří bez klepání vešli přímo do generálovy studovny.
Během těch dvaceti let, co zde sloužil, si toto dosud nikdo nedovolil. Generál byl aristokrat, který striktně dbal na dodržováni pravidel etikety.
„ Vy jste generalleutnant Stull? „ otázal se s kamennou tváři SSsturmbahnführer LeclTner.
„To jsem,“ odvětil překvapený generál a pomalu se zvedl ze židle u psaciho stolu.
„Führer vás za zanedbáni služebnich povinnosti a záměrné neuposlechnuti rozkazu odsoudil k smrti! Dal jste své divizi bez svolení příkaz k ústupu. „
„Zbláznil jste se?“ stačil generál ještě říct, než se v rychlém sledu ozvaly čtyři výstřely z pistole.
Domem zazněl ostrý výkřik. Do místnosti zadýchaně vběhla pani Stullová a zoufale se vrhla k tělu svého manžela.
„ Ta svině ještě dýchá, „ prohlásil hauptsturmführera odtrhl ženu od umirajíciho generála. Pak za vlasy nadzdvihl jeho hlavu a přitiskl mu hlaveň pistole k týlu. Z těžkého služebniho revolveru práskly dva duté výstřely. Generálův obličej se roztříštil jako ze skla. Krev vystřikla na fotografie jeho dětí. Tělo se naposled krátce vzepjalo.
„Mrtvý!“ pronesl přikře hauptsturmfúher, zatímco si ukládal svůj walther do pouzdra.
„Heil Hitler!“ Oba zasalutovali zdviženými pažemi a beze spěchu opustili byt. Na ulici na ně čekal černý mercedes s SSunterscharführerem u volantu.
„A teď?“ zeptal se sturmbahnfihrer, když se pohodlně opřel do měkkého polštářováni.
„Do Dahlemu, „ zavrčel hauptsturmführer a vůz se v několika okamžicich ztratil na konci ulice.

Devět
STRATEGICKY

Z neklidného spánku nás probudí hrozivé, protáhlé zaburácení z ruské strany fronty.
„Mille diables, „ zvolá Legionář, který nedokáže zamhouřit oko. „Co to u všech všudy bylo?“
„Jako kdyby vypálilo tisíc baterii najednou!“ odpoví Dědek a nervózně se zaposlouchá.
„Kdo říkal, že Ivani už to mají spočítaný?“ zamumlá Porta. „Vemte si, kolik musej mít střelnýho prachu,“ ozve seDrobeček. „Doufám, že ty bastardi nerozjeli ňákou velkou akci. Skoro to tak vypadá!“
„Jen aby ta sprška nemířila přímo na naše hlavy,“ prohlásí s neblahým tušením Barcelona.
Vzdálený kovový rachot přeroste v silný řev. Ve stoupajícím crescendu jako by se k nám blížily tisíce šrapnelů. Během vteřiny jsme dole ze svých pryčena tiskneme se k podlaze. Ve chvílích podobných těmto závidíme svým vším. Je šrapnely vůbec nevzrušují, ani když dopadají všude kolem s vražedným hlukem a trhají zemi na kusy.
Rozpoutá se peklo plamenů, ledu a ocelových střepin ostrých jako žiletky, které odlétají až stovky metrů od místa výbuchu. Jakmile šrapnel dopadne na některou z našich pozic, je okamžitě smetena z povrchu zemského.
Sílící dunění explodujících náloží na nás doléhá zevšech stran. Země, vzduch, řeka, sníh, les; městečko Lenino; všechno kolem jako by se během několika okamžiků proměnilo v obrovskou kovadlinu, která se

neustále otřásá pod údery gigantických kladiv. Výbuchy neuvěřitelné síly rvou a trhají zmrzlou zemi. Špína, sníh, celé stromy jsou vrhány vysoko do vzduchu, balancují na špicích plamenných sopek, které jakoby chrlily oheň ze samotných útrob země. Nad rozbrázděnou krajinou se sem a tam převalují mračna jedovatého kouře. Kamkoli se podíváme, všude vidíme nazelenalé kaluže roztátého sněhu, krve a cárů lidského masa.
Octli jsme se přímo uprostřed smrtícího čarodějného kotle. Naše provizorní přístřešky se otřásají a tancují jako korková zátka na rozbouřené mořské hladině. Muži propadají šílenství. Nelítostně je fackujeme; je to ten nejlepší recept, jak zacházet s člověkem v šoku. Les hoří. Na řece se prolomí ledy a zavalí je fontána černé vody. Tahle řeka se ještě stane hřbitovem pro nespočet ruských i německých vojáků. Vší silou se tisknu k podlaze, snažím se zploštit jako suchý list. Úzkými okénky dovnitř hvízdají ocelové střepiny. Pytle s pískem, jimiž jsme se je pokusili ucpat, jsou už dávno odvalené stranou. Náš přístřešek jen sténá a praští. Dokáže jeho bednění tohle všechno vydržet?
Dopad ohromného projektilu nás doslova vymrští do vzduchu. Cítím, jak se mi hluboko z hrdla dere výkřik. Nebude to dlouho trvat a úplně se z toho zblázním.
„Kristepane!“ zvolá Porta. „Jako by nám dneska chtěli předvíst, co všechno dovedou!“
„Vůbec se mně to nelíbí,“ ozve se Drobeček. „Jestli nám některá z těch jejich podělanejch krabic padne na šišku, tak můžeme s klidem zahodit zubní kartáčky. Protože budeme všichni potřebovat především nový zuby.“
Dědek zvedne sluchátko telefonu a pískne do mluvítka.
„Na koho vyzváníš?“ zeptá se Porta. „Jestli si objednáváš taxík, tak do toho s tebou jdu napůl. I když za tak rušný noci, jako je ta dnešní, si na něj asi chvíli počkáme !“
„Potřebuju se spojit s velitelem roty,“ odsekne Dědek.
„Chci od něj nový rozkazy! Tohle vypadá na velkou ofenzivu.“ Zdá se, že se hluk šrapnelů o trochu ztišil.
„Palebná clona,“ zvoláme všichni sborem a šmátráme po své výzbroji.
„Čekejte pořádnej útok,“ potvrdí Dědek sebejistě mezi zabafáním ze své dýmky se stříbrným víčkem.
„Kde by sovětskej untermensch vzal lidi a materiál nato, aby se mohl pustit do útoku?“ ušklíbne se Heide. „Führer jasně řekl, že jsou odepsaný. Zbytek války bude obyčejná vojenská přehlídka.“
„Támhle jsou dveře,“ usměje se Porta. „Pochodem v chod, Julie! Chtěl bych vidět, kdo tady z kluků se k tý tvý přehlídce přidá!“
Zásobníky jsou připraveny. Kapsy naplněny municí. Granáty připevněné k vysokým botám. Magnetické bomby v pohotovosti. Žijeme od vteřiny k vteřině, od minuty k minutě, neustále připraveni na smrt uprostřed tohoto hřmícího inferna. Celá naše rota se dává na pochod. Z nebes se náhle snese šrapnel a kus silnice před námi zmizí. Naše kamarády to odhodí kamsi do polí. Většina z nich je mrtvá. Ti, co přežili, však okamžitě pokračují v cestě, rozhlížejí se po známých tvářích, ale nacházejí jich jen pomálu nebo dokonce vůbec žádné. Navazují nové známosti.
Vtom se z mraků spustí nový liják šrapnelů. Pak už se pro jistotu nesnaží vázat na nikoho ani těmi nejslabšími pouty. Skrýváme se v kráterech po výbuších, uskakujeme před tisíci rojících se ďábelských předmětů, které zamořují vzduch, řítíme se kupředu a blýskajícími se bajonety a nabroušenými polními lopatkami rozsekáváme tváře nepřátel, řadíme se do fronty u kuchyňského vozu na misku horké polévky, spěcháme k lékařům, aby nám obvázali rány. Každý sní o čisté bílé nemocniční posteli někde doma. Ale lékařský seržant se na nás jen ušklíbnea pošle nás zpět do toho pekla!
Raněný většinou dostane tři aspiriny a lehký obvaz a musí pokračovat v pochodu, sebere ho cizí jednotkaa udělá si z něj poslíčka pro svou rotu, on pak doručuje zprávy z jedné jámy do druhé, musí překonávat uzavírací palbu a podminovaný terén, dokud není znovu raněn nebo zabit. Dostává se od jednotky k jednotce. Jen zřídkakdy mu příjde dopis. A když konečně nějaký dorazí, jeho touha a stesk po domově mu drásají nervy na kusy. Celý dvaadvacetiletý život se kolem něj hroutí.
Dostaň se z toho pryč, říká si v duchu. Vlast, co to vůbec je?Nic jí nedluží. A teď by chtěla, aby za ni položil rovnou život! Hodí si veškerý svůj majetek na záda a chce se vydat pryč. Jenže Hlídací psi pobíjejí desítky dezertérů. Vojáci z nucených pracovních praporů kopou jeden hrob za druhým. To si člověk zrazení vlastních barev dobře rozmyslí. Masové popravy zabírají jako dokonalé zastrašení a

rychle přivedou člověka k rozumu.
„Chtěl jsi nás opustit?“ ptají se ho důvěrně v rotě, když zhnuseně odhodí své vybavení zpět do kouta.
„Za co mě to máte?“ lže jim se smíchem.

„Vážně se tohodle nádhernýho fleku vzdáme?“ táže seDrobeček. „Sakra, tak pěkně sme vodsud mohli pozorovat krásy zimy!“ Smutně se kolem sebe rozhlédne.
„Tak si zůstaň, jestli se ti chce,“ ušklíbne se Stege.“Já padám za každou cenu pryč!“ Po nepříjemně blízkém zásahu poskočí celé naše provizorní přístřeší jako gumový míč. Na jedné straně se proboří střecha. Trubka komína se rozpadne na kusy a místnost zaplní dusivý dým, který zhasí svíčky Brandenburčanů.
„Musím se dostat k veliteli,“ prohlásí Dědek a natáhne se po své zbrani. „Valí se na nás hromadnej útok!“
„Hamdulla, „ zvolá Legionář. „Jestli se odsud teď hneš, nezůstane z tebe celej ani knoflík!“
„Tohle bude velká řežba,“ zamumlá Dědek, a než se znovu posadí, uhryzne si pořádný kus žvýkacího tabáku. „Rusáci nám předložej svůj účet. Nečeká nás nic příjemnýho!“
„Za všechno můžou židi!“ rozeřve se fanaticky Heide. „Začali to už tím, že ukřižovali Ježíše!“ Nikdo mu nevěnuje pozornost. Jen nesmyslně poštěkává jako každý jiný pes.
„Když jsem byl naposled na dovolený, chytnul jsem tripla,“ ozve se feldwebel Jacobo bez souvislosti.
„Všechno to slibně začalo v Zigeunerkelleru. Tam jsem totiž natrefil na Sylvii. Její manžel, záložní pilot luftwaffe, byl prohlášenej za pohřešovanýho, ačkoli my jsme ho nepohřešovali ani v nejmenším. Přefiknul jsem ji na záchodku. Byla to vážně slavnostní chvilka, to vám můžu říct. Celou dobu, co jsem ji hobloval, nám k tomu orchestr vyhrával Düstere Sonntag. O něco pozdějc ten samej večer jsem sito za doprovodu Müdchen wie schn rozdal s Lisou.
V Zigeunerkelleru dokázali člověka dostat do nálady, takže jsem pak jedno číslo absolvoval ještě s taxikářkou, co mě vezla domů. Když jsem se konečně doplazil do postele, byla manželka někde pryč. Je to fakt kost, všechno má na svým místě. Je z těch, který chlap nikdy nemůže získat jen sám pro sebe. O takový zboží, jako je ona, se prostě musíte dělit, s tím nic nenaděláte. Jakmile se vrátila, samozřejmě jsem jí ho tam hned šoupnul, i když už byla chudák utahaná jak pes. Měla za sebou noc s nějakým oberstem od nočních stíhačů. Říká se, že jsou z toho neustálýho poletování ve vzduchu děsně nadržený. Aspoň po mý ženě toho teda chtěl rozhodně víc, než jí bylo po chuti, ale za chvíli se přece jen kapku rozehřála a začala mi vykládat, že obyčejnej feldwebel je mnohem lepší než nějakej důstojník.“
„Ta tvoje stará je snad nějaká závodní kobyla nebo co?“ zeptá se se zájmem Porta.
„Ale vůbec ne,“ usměje se feldwebel, „ačkoli v určitejch závodech je vážně dobrá. Musíme přece žít, a pokud možno co nejlíp, takže když má člověk takhle kvalitní zboží, proč by ho neprodával?“ Vyndá ze své peněženky fotografii. „Koukněte. Moje žena je jako fregata. Bez váhání pluje za každým zlatem obloženým majákem, kterej zahlídne na obzoru. Klidně můžete vsadit svůj sladkej život, že právě teď má Greta v naší manželský posteli nějakýho dobře platícího hosta.“
„A ty to trpíš?“ zvolá znechuceně Heide. „Já bych ji nechal sebrat vojenskou policii. Jak říká führer, nevěrný ženský patřej do bordelů. Nesto jej za to, abysme jim dovolovali žít v naší národně sociální společnosti. Kurevnictví musí z Německa nadobro zmizet!“
„To by v něm moc lidí nezůstalo, snad jen pár hodně trhlejch pošuků!“ zakření se Porta. Dědek zoufale točí klikou telefonu a hvízdá do sluchátka.
„Koho se to tak netrpělivě snažíš dostat na drát?“ zeptá se Porta. „Nějakou svoji šťabajznu?“
„Velitele, ty pacholku,“ zakleje Dědek a ukousne si nový kus tabáku. „Potřebujeme nový rozkazy,“ dodá.
„Uděláme si svoje vlastní,“ prohlásí Porta. „Výsledek bude nakonec stejnej. Musíme se stáhnout! Začíná dlouhej výlet zpátky domů, a byl bych prolhanej parchant, kdybych tvrdil, že mě to mrzí!“
„Zatracená práce!“ Dědek znovu zavěsí sluchátko. „Někde jsou přervaný dráty,“ zavrčí.
„Druhá četo, dva muže! Koukejte to spravit. Nutně potřebuju mluvit s velitelem.“
„Mercde, právě teď?“ namítne Legionář. „To je šílenství. Spravíme to na jednom místě a za chvíli se to podělá na jiným a my to odneseme s ním.“

„Vypadneme odsud," navrhne Porta a už si kolem krku věší nový nábojový pás.
„Dva muže," nařídí nesmlouvavě Dědek. „Chci mluvit s velitelem!"
Úkol je přidělen dvěma spojkám z druhé čety. Jednomu unteroffizierovi a jednomu gefreiterovi. Bezstarostně si nasadí helmy a upevní plynové masky. Venku je tolik jedovatých výparů jako po plynovém útoku. Sehnutí až k zemi razí si cestu peklem explodujících šrapnelů. Unteroffizier jde jako první a mezi prsty si nechává běžet telefonní kabel. Narazí na první přerušení, opraví ho, otestují svým vlastním aparátem. Linka je stále mrtvá!
Vydají se dál, kličkují mezi výbuchy. Narazí na další přerušení. „Stop," zavrčí unteroffizier. Oškrábe drát svým bojovým nožem a sváže oba konce dohromady. Obalí je izolační páskou. Celý úkon musí opakovat ještě sedmkrát, než se Dědkovi konečně podaří navázat spojení.
„Dobře, pane," volá do telefonu."Ano! Udržet pozice za každou cenu! Masový útok, Herr Oberleutnant, ach, promiřite, Herr Major! Myslel jsem si, že mluvím s velením roty, pane. Tady druhá četa páté roty, feldwebel Beier, pane! Oddíl roztrhán na kusy. Patnáct mužů. Dobře, Herr Major, rozumím! Svůj krk? Kdo má být v první linii, Herr Major? Nevím, pane! Nejspíš armádní sbory. Ne, pane! Nejsem drzý, pane! Tohle spojení mě stálo pět mužů, ty nafoukanej pitomče!" zakončí, ale teprve poté, co zavěsil sluchátko.
V očekávání na něj hledíme. Nyní záleží vše na něm. Uposlechne rozkazy velitele praporu, nebo nařídí jedinou rozumnou věc, která se ted dá dělat, totiž co nej rychleji odsud vypadnout? Uhryzne si kus tabáku a zatímco ho převaluje v ústech a drbe se na svém červeném nose, ponoří se do studia mapy.
„Zaujměte svoje pozice," nařídí nám,"a vemte si s sebou všechno vybavení."
„Ale ne!" zaúpí Porta."Jdeme si hrát na hrdiny!"
„Slyšeli jste přece rozkazy! Vydržet za každou cenu!" hájí se Dědek."Jsme úplně to poslední, co velkýmu Německu zůstalo! Velitel možná dává rozkazy, ale rozhodujou tu teď Ivani!"
„Taková pěkná skrejš," hořekuje Drobeček. „Takovou už nikdy mít nebudeme! Je to všechno na hovno!"
„Přestaň fňukat, mrňousi," hubuje ho Porta. „Postavíš si novou, až si na chvilku uděláme přestávku. S velkou verandou a bazénem, když se ti zachce!"
Od východu, směrem od cesty na Lenino, se k námdonese vytí tankových pásů. Rychle si připravujeme výzbroj: ruční granáty, signální pistole, miny, náramenní pásy s náboji, naostřené polní lopatky, bojové nože, magnetické bomby. S napjatými nervy trpělivě čekáme a naslouchámе jekotu pásů na silnici. Nedaleko vybuchne světlice a zalije svým mrtvolně bledým světlem rozervanou zem. Nespočet mrtvých jako by se začínalo hýbat a zvedat na nohy. Jas světlice pomalu odumře, ale okamžitě se rozhoří nová. Fronta je neklidná. Dělostřelecký sklad dostane přímý zásah a nad celou zalesněnou oblastí se rozvine narůžovělá záře.
Nepřítel se blíží v sevřených řadách. Pěchota s bílými maskovacími kápěmi. Nohy, tisíce nohou ve vysokých botách dupajících ve sněhu. Jsou všude, kam se podíváte.
„Urá, za Stalina! Urá, za Stalina!" ozývá se chraplavý bojový pokřik. Jako na povel zahájí v jednom okamžiku všechny automatické zbraně palbu do lidské stěny mířící sem přes zemi nikoho. Kosíme je jako obilí. Ze sněhu se zvedají stále nové pěchotní síly a s nasazenými bajonety se hrnou kupředu. Bájná noc, kdy se k vojskům na frontě připojil maršál Žukov s tím, že se nevrátí do Kremlu, dokud nebudou Němci poraženi! Druhá vlna ruských útočníků sbírá těla mrtvých a při svém postupu směrem k německým pozicím je používá jako štíty. Z oblaků se jako smršť snesou letečtí zabijáci a začnou shazovat své pumy. Útok je zastaven. Sníh barví do ruda krev. Ti, kdo přežili, prchají ve skupinkách pryč, aby si zachránili holé životy. Do mrtvých těl nadále buší stopovky, nadzdvihují je a trhají jimi, jako by byla stále naživu.
Panikou zachvácení Rusové jsou zastaveni až jednotkami NKVD. Výstřely z pušek a údery jejich hlavní je zaženou zpět do útoku. Ztěžka běží sněhem, dlouhé zimní pláště za nimi vlají.
„Urá, za Stalina! Urá, za Stalina! Za vítězství naší velké komunistické vlasti! Ať žije Stalin!" S automaty nastavenými ke střelbě ve výšce pasu se připravujeme na nápor nového útoku. Vlna lidských těl je vražednou palbou zatlačena nazpět. Ruské řady se ve zmatku rozpadají. „Kupředu, vy zbabělí psi!" řve komisař, nemilosrdně pálící do vlastních mužů. Ostatní komisaři následují jeho příklad. Sevřené řady

začínají znovu propadat panice.
Prchají, své komisaře za dupávají do sněhu. Už to nejsou vojáci. Jsou to k smrti vyděšená zvířata. Pryč, pryč z těchhle jatek. Ale jak řezníci před nimi, tak ti v jejich zádech s nimi nemají slitování. Výbuchy šrapnelů jim do tváří házejí spršky sněhu a zeminy.
Jeden šrapnel vyhodí do vzduchu polovinu zákopu. S nervy drásajícím vytím dopadají v hustém dešti na naše pozice. Vedle mne stojí jakýsi chlapec, poslední muž z celé jedné roty. Hledí na mne vystrašenýma očima, usmívá se mrtvolně bledými rty. Přestože není na frontě nijak zvlášť dlouho, prožil si už na vlastní kůži ty nejhorší noční můry. Palebná clona se pomalu posouvá. Strhneme kulome ty z podstavců a plazíme se schovat do svých ubohých skrýší. Dopadající šrapnely už jsou přímo u nás, hvízdají, sviští, vyjí, hřmí. Zem vylétá vzhůru v ohromných vo dopádech jako voda.
„Panenko Marie," modlí se chlapec. Klečí s rukama sepnutýma před obličejem. Dávám na něj pozor. Brzy mu jistě povolí nervy. Bude se snažit vyběhnout rovnou do deště šrapnelů. Sevřu hlaveň svého samopalu, připravený ho omráčit. Pokud ho praštím příliš silně, mohl bych mu prorazit lebku. Jenže, není to v podstatě totéž, jestli ho zabiju já, nebo to udělají Rusové? Podle směrnic je mou povinností pokusit se ho zadržet. Ostrý výkřik a za námi se zvedne ohromný sloupec ohně. Můj samopal zmizel beze stopy. Připadá mi, že nemám jedinou kost v těle celou. Chlapec leží natažený přese mne.
Pálí po nás výbušné nálože a třaskaviny těžkého kalibru. Mým očím se naskytne otřesný pohled. Moře těl je proměněno v chvějící se mazlavou bažinu masa a krve. Šrapnely vybuchují, kamkoli se podívám. Strach mne sice neopouští docela, ale už ho mám pod kontrolou. Proměnili mne ve vražedný stroj rozsévající smrt. Zvednu svůj lehký kulomet s nasazeným trojhranným bajonetem.
„Kristepane!" ozve se mladý pěšák. „Jsem raněný!Dostali mě!" Sune se po dnu zákopu jako poraněný plaz.
Snažím se ho zachytit, ale vytrhne se mi, vyskočí ven a vrhne se do země nikoho.
„Bože! Jsem slepý!" klesne na kolena, ruce přitisknuté k místům, kde bývaly oči. Do ušních bubínků se mi zaryje dlouhý svist. Rychle padnu k zemi. Je to jeden z výbušných šrapnelů menšího kalibru, které mívají na svědomí ta nejhorší zranění. Na záda a shrbená ramena se mi snese změť trosek. Citem kontroluji své tělo. Je všechno tam, kdemá být? Ztrátu údu si člověk kolikrát v první chvíli ani neuvědomí. Opatrně zvednu hlavu. Na místě, kde ještě před okamžikem klečel mladý pěšák, zeje hluboká, černá jáma. Pokud nedostanu přímý zásah, jsem celkem v bezpečí. Všude kolem leží mrtví a umírající. Pozorně poslouchám.
Dělostřelecká palba způsobuje naprosto nepopsatelný rámus. Starý frontový veterán v ní však dokáže číst jako v otevřené knize. Říká mi, že se připravuje nový útok a nepřátelská pěchota už je na cestě. Opatrně vykouknu přes okraj zákopu. Spatřím pohyb. Nepřátelská hlídka? Ne, jen nízká jedle, ohnutá k zemi tlakem horkého vzduchu. Je téměř poslední z dosud stojících stromů. Všichni lesní velikáni se už dávno odporoučeli. Hlavou mi probleskne šílenámyšlenka. Jestli ta nepoddajná jedlička tohle všechnopřežije, podaří se mi to též!
„K zemi," křiknu na stromek. Blíží se velká trhavá nálož. Zasype mne sníh a hroudy země. Opatrně se zasepodívám. Strom stojí dál. Vzdorovitě se narovná do vzpřímené polohy. Jeho zeleň bije na pozadí vší té běloby do očí. Se starou dělostřeleckou helmou na hlavě a dýmkouse stříbrným víčkem v zubech přebíhá Dědek postupně od muže k muži. Má pro mne kousek salámu.
„Jak to jde?" zeptá se.
„Jsem hotovej strachy!" pokusím se o úsměv. Vyndá si dýmku z úst a zahledí se na hluboký kráter, v němž nalezl svou smrt mladý pěšák.
„Koukám, že se ti snažili dostat na kobylku! Ale nicse nestalo, ne?"
„Nic moc. Jen to oslepilo jednoho pěšáka a pak roztrhalo na kusy."
„Někdo, koho jsme znali?"
„Ne, vlastně ne."
„Inu, nevadí, teď už s tím nic nenaděláš. Čas od času se takový věci stávají. HalsundBeinbruch, synu!"A zmizí za rohem zákopu.
Tak Dědek je stále naživu! V tom případě se nám nemůže stát nic hrozného. „Po světě se potuluje spousta štěstí, ale nejvíc ho mástejně Dědkova četa!" říká vždycky Porta. Když se vše kolem kapku

ztiší, pokusím se najít identifikační známku mrtvého pěšáka. Jeho známí by se měli dovědět, že už se nevrátí.
Nepřítel teď pálí z lehkých polních děl a minometů. Jsou smrtelně nebezpečné, ale ne tak nepředvídatelné. Když u toho člověk trochu přemýšlí, není problém se mezi jejich jednotlivými dopady přesunovat z místa na místo. Porta například dokáže naprosto přesně určit, kam nálož dopadne, jakmile zaslechne odpálení hlavně. Nezkušení lidé si tento zvuk často pletou se samotným výstřelem.
„Runm! Rumm!“ Zní to možná divně, ale první zvuk, který zaslechnete, je odpálení hlavně. Teď mám 22 vteřin a to je víc než dost na to, abych se dostal do poměrného bezpečí kráteru po minulém výbuchu. Jen velmi zřídka dopadne nálož do téže jámy. Může zasáhnout okraj a skutálet se po stěně, ale nikdy jsem neslyšel, že by se trefila přesně na dno, a právě na dně kráteru po výbuchu nějaké silné třaskaviny teď ležím. S pekelným rámusem mi nad hlavou explodují minometné granáty. Tyhle náboje o průměru 80 mm jsou ďábelské dílo. Úlomky z nich se rozprsknou všemi směry a člověk před nimi nikdy není docela bezpečný. Přímo přede mnou leží identitikační známka mrtvého pěšáka. Dosud na ní visí kus špinavého řetízku. Seberu ji.
Infanterie Ersatzbataillon 89, Fenner, Ewald, geb. 9. 8. 24. Teď se aspoň jeho rodina dozví, že položil život za führera a za vlast. Pokud jsou to nějací vlastenci, jistě uvěřili ohranému eufemismu, že „bojoval statečně“! Ode mne se pravdu nikdy nedozví. Jejich syn zemřel jako hrdina. Dříve nebo později jim to přinese aspoň nějakou útěchu. Ničeho jiného se jim totiž ani nedostane. A každá německá rodina by měla mít svého hrdinu.
Plazím se zpět na své kulometné stanoviště. Dělostřelecká palba teď zase dopadá až téměř k zákopu. Nade mnou hvízdají střepiny ze šrapnelů. Můj malý stromek dosud stojí. Déšť šrapnelů náhle ustane. Rozhostí se děsivé ticho. Tu a tam plápolají malé ohníčky. Ozve se výkřik. Dlouze, divoce, naříkavě.
„Éééééja! Éééééja! Germanskaja sobaka! Russkijvás dostane!“ Kdesi vztekle zarachotí kulomet. Přidá se několik dalších. Zemi nikoho brázdí dráhy stopovek. Výkřik se ozve znovu jako protáhlé, děsivé zavytí. Mozek se vzpírá uvěřit, že takový dábelský zvuk mohl vzejít z lidského hrdla. „Němčouři, my vás dostaneme! Naděláme z vás žrádlo pro psy! Nikdy neopustíte Rusko živí! Odhoďte zbraně, frickové! Uřežem vám ptáky a uši!“
Kulomety se rozštěkají na protest, dlouhé světelné linky stopovek zamíří k ruským pozicím. „Pojdte si to rozdat, bratři Ivani!“ zařve Porta s dlaněmi na způsob megafonu u úst. „Pojdte, vy mongolský sráči! Zpátky se budete vracet bez koulí!“
„Dneska v noci se těšte, frickové, příjdeme si pro vás!“
„Srabi!“ křikne Porta zpátky. „Budte chlapi a pojďte teď! Ale svý ptáky si zpátky ponesete v ruce!“
Oslepující zášleh plamenů a jsem vržen vysoko dovzduchu. Dopadnu do kaluže krve, kostí a sněhu. Když přijdu k sobě, zjistím, že ležím kousek před ruskými pozicemi. Jasně slyším, jak se tam mezi sebou baví. Čas od času osvětlí celou scénu výstřely z granátometů.
Nedaleko od místa, kde se nacházím, musí být celá polní baterie. Doléhá sem zvuk pravidelných úderů. Hlava mi z nich třeští, uši naprosto ohluchlé. V krátkých záblescích světla z hlavní si všimnu drátu před ruskými liniemi. Jak krátký šedý zimní den ubíhá, těla kolem mne jakoby se scvrkávala. Ruská zima pomalu požírá všechno. Příjde noc a s ní i mráz. Vražedný mráz smrti. Opatrně se začnu plazit pryč. Do mozku se mi jako ostrá dýka zabodává strach. Plížím se správným směrem? Na ruské straně se nám postavili Sibiřani. Kdybych jim padl do spárů, asi by mě příliš přátelsky nepohostili. S napjatými nervy se plazím dál. Při každé světlici, která mi přeletí nad hlavou, se přitisknu co nejvíce k zemi, kdykoli střelba zesílí, skrývám se v kráterech. Svůj další úkryt si hledám při světle stopovek. Ať sepodívám kamkoli, všude jsou dráty, proklaté ostnaté dráty. Často na nich visí potrhané tělo, mávající na mne zakrvavenými pažemi a nohama. Když konečně zaslechnu německé hlasy, mám za sebou už několik hodin plížení se tou děsivou měsíční krajinou. Položím si hlavu na hlaveň samopalu a křiknu. Palba z polních děl a minometů neustává. Německé baterie se snaží Rusům odpovídat, ale málokdy dostřelí tak daleko. Do mé jámy náhle sklouznou Porta s Legionářem. Vydali se mne hledat.
„Dostal jsi to, morz ami? Co jsme se tě nahledali!“řekne Legionář téměř bez dechu. Porta mi podá svou plnou polní láhev. „Kde jsi se sakra celou dobu toulal? Dědek už tě nahlásil jako pohřešovanýho. Slíbili nám, že když tě najdeme, můžeme si to jednou rozdat se Steppovou dcerou.“

Ve světle raket spatříme, že podél drátů se cosi pohybuje. Už si připravujeme zbraně, když se přes okraj kráteru překulí Drobeček s nosítkami v podpaždí. „Vy bando podělanejch parchantů!“ rozeřve se zlostně. „Já se tady plazím kolem a riskuju svůj jedinej ubohej život, abych vás nakonec našel, jak si tady nahejbáte z flašky a škrábete se na prdeli!“
O pár hodin později už sedíme vedle jídelního vozu na bednách od margarínu, s pásky kolem krku a kalhotami staženými až ke kotníkům hrajeme kostky. Co chvíli se jeden na druhého podíváme šťastnýma, spokojenýma očima. Co víc bychom si mohli přát: partička kostek, fazolový guláš, pohodlná latrína, kamna, u kterých si člověk může ohřát nahý zadek a krupobití šrapnelů v bezpečné vzdálenosti. Drobeček mi podá tlustý doutník. Sám má zapálené dva současně. Ukradl jich nedávno celou krabici, když dočasně sloužil jako řidič pro vrchní velení naší divize. Stále nemohu z hlavy vyhnat myšlenky na mrtvého sedmnáctiletého pěšáka. Cítím se vinen tím, že jsem ho nedokázal zadržet. Druhý den si o tom promluvíms Dědkem. Tiše mne vyslechne, bafá přitom ze své staré dýmky se stříbrným víčkem a co chvíli vyplivne kus tabáku. Je to jediný člověk, který dokáže zároveň kouřita ještě u toho žvýkat tabák. Vezme mne s sebou, abych se podíval na odstřelovače, vrahy s feldweblovskýmihvězdami. Několik minut pozorujeme jejich činnost dalekohledem. Nemilosrdné vraždy. Pak se vrátíme k jídelním u vozu. Je tu hromada kyselého zelí. Sedneme si na chvíli s kuchařem, unteroffizierem Kleihammerem, a ládujeme se zelím s bramborovou kaší.
„Všechno tohle zabíjení je docela obyčejná věc,“ vysvětluje zvolna Dědek. „Pokaždý, když dostaneme nějakýho nepřítele, je míň o jednoho člověka, kterej by mohldostat nás. Někdo dokonce říká, že války jsou potřeba, aby se udržela rovnováha mezi počtem narozenejcha mrtvejch.“
Noční vzduch se otřásá hlukem motorů z druhé strany.
„Ivani zahřívají svý T 34,“ prohodí lakonicky Porta.
„Za pár hodin je tu máme,“ prohlásí Dědek a zamyšleně se podrbe na nose. Doporučí nám, abychom dali dohromady všechny miny a magnetické bomby, které budeme schopni sehnat. Za naše linie dopadne krátký, prudký zášleh palby ruského dělostřelectva a umlčí naše děla. Ženou se na nás plnou rychlostí přes malý pahorek, jejich široké pásy za sebou vyhazují do vzduchu obrovská mračna sněhu. Z dělových hlavní se nepřetržitě blýská a výbušné šrapnely dopadají do řídce osazených německých linii.
„Hlavně klid!“ varuje nás Dědek. „Zůstaňte při zemi a nechte je přes sebe přejet! Teprve pak se na ně vrhněte s minama a magnetickejma bombama!“
Německé pozice jsou brzy srovnány se zemí a tanky pronikají hlubokoza linie. Na druhé straně řeky skřípe baterie protiletadlových děl o ráži 88 mm, jak sklání hlavně pro boj protitankům. Osmnáct T 34 už je v plamenech. Kolem se povalují zuhelnatělá těla jejich posádek. Ruská pěchota je zatlačena koncentrovanou obrannou palbou našich automatů. Zbývající tanky se dávají na ústup, pronikají zpět namístech, kde jsou naše linie nejslabší. Ruské vojsko zřejmě prorazilo na nespočtu míst a je teď na naší straně fronty. T 34, podporované maskovanými jednotkami na lyžích, se zuřivě valí směrem k západu a na své cestě drtí německé záložní pozice. Co nestačí tanky, dokončí vojáci na lyžích.
V Šalamovu se začíná pakovat hlavní stan divize. Dlouhé řady vozů jsou připravené kdykoli vyrazit. Divizní velitel v dlouhém kožichu nařizuje šéfovi štábu, aby zde převzal velení.
„Pozice je třeba držet do posledního muže a do posledního náboje. Tenhle útok je jen poslední nepřítelova předsmrtná křeč,“ vysvětluje velitel šéfovi štábu, mladému majorovi, který sem přišel rovnou z Vojenské akademie.
„Dobře, Herr General, rozumím. Taktika pružného ústupu, abychom vlákali nepřítele do léčky, kde se bude muset rozdělit do malých skupin a my ho snáze zničíme! Geniální tah,“ dodá ještě mladý štábní důstojníks nadšením.
„Přesně tak,“ odvětí generál, zatímco si zapíná kožich.“Spoléhám se na vás, že na vše v době mé nepřítomnostidohlédnete. Musíte být na mužstvo tvrdý, nebo disciplínu dlouho neudržíte. V poslední době nám neposílají zrovna ten nejlepší materiál. Když si povedete dobře, brzy z vás udělám oberstleutnanta!“
„Velice vám děkuji, Herr General!“ Slavnostně si potřesou rukama. Mladý major se cítí naprosto báječně, a jakmile generál odjede, rozhodne se navštívit frontovou linii. Jistě to udělá dobrý dojem na bojové složky. Generál v kožichu se zatím statečně vzdaluje ve svém třínápravovém mercedesu.

„Auf Wiedersehen, Herr General!“ volá major a předpisově u toho salutuje.
„To doufám ani ne,“ mumlá si pro sebe generál. Z majora by se mohl stát značně nepohodlný svědek, kdyby se generálův náhlý odjezd někdy později prošetřoval.
O několik kilometrů dále, v hustě zalesněné oblasti, nařídí generál zastavit. Dělostřeleckým dalekohledem s profesionálním zájmem pozoruje skupinu T 34, která útočí na zámek, jejž zoufale brání mladý major. S podlým úsměvem dá znamení k pokračování v cestě. Z vestavěného baru si vyndá nějaký životabudič a stále seusmívá. Tohle je už třetí divize, o kterou prišel, všechny bojovaly statečně, to se musí nechat. Teď mu Rytířský kříž už déle odpírat nemohou.
Vedle „Blaue Maxe“,oblíbeného císařova řádu Pour le merité, který dostal jako velitel štábu pěchotní divize v roce 1917 ve Flandrech, se bude vyjímat obzvlášť pěkně. Divizní polní policie má však náskok. Velí jí ten nejtvrdší major ze všech složek Hlídacích psů v celé německé armádě. Pokud se rozhodne, že pro mercedes divizního velitele neuvolní cestu, pak ho od jeho stanoviska nikdo neodvrátí.
Pobočník, z ženštilý rittmeister s hlasem hebkým jako vařený chřest, se obrátí na svém sedadle vedle řidiče: „Herr General, neodjeli jsme přece jen příliš brzy? Pokud prominete, rád bych vás upozomil, že jsme mohli využít své divizní rezervy k postavení excelentních protitankových zátarasů na křižovatkách.“
Generál neodpoví, jen si kdesi v hloubi mysli poznamená, že jakmile se k tomu naskytne vhodná příležitost, má tohohle mladého přihřátého hejska vykopnout k protitankovým jednotkám. Pobočníci s vlastními názory mohou být nebezpeční. Správně mají jen poslouchat rozkazy a jinak držet jazyk za zuby.
Zapálí si doutník, ale při prvním šluku ztuhne. Vesnice, k níž se blíží, jev jednom plameni.
„Stát!“ nařídí ostře, vyleze ven a jde se podívat kousek cesty po silnici. Pobočník mu podá dalekohled. Zaledového ticha pozoruje T 34 dole ve vísce a s posměškem na rtech si čte nápisy, vyvedené křídou na jejich střeleckých věžích: „Zlikvidujte vetřelce, vyhladte fašistický mor!“
Odloží dalekohled a obrátí se na pobočníka. „Dejte mi svůj samopal! Vypadá to na německé tanky. Nejspíš patří k sousední druhé pancéřové divizi. Vemte si auto a dojeďte se podívat, co se tam děje. Oberoefreiter Stolz tu se mnou zůstane! Sedněte si za volant. A chvátejte zpět!“
„Provedu, Herr General,“ odvětí pobočník a srazí podpatky. Řidič, čilý postarší obergefreiter vystoupí s úsměvem na tváři z mercedesu. Ví, že tanky nejsou německé, ale neřekne ani slovo. Když si důstojníci chtějí navzájem podrážet nohy, není to jeho starost. Tiše si ještě vezme svazek ručních granátů.
„Co s nimi chcete dělat?“ zeptá se rittmeister vysokým hlasem. „Házet po Ivanech,“ vrátí mu obergefreiter široký úsměv. „Budu si vás pamatovat, obergefreitere,“ zapiští rittmeister. „Už se v hlavním stanu ohříváte nějak moc dlouho!“ Však ty taky, slečinko rittmeisterovská, pomyslí si obergefreiter a čiperně přeskočí příkop s lehkým kulometem v podpaždí. Než se stal generálovým řidičem, byl prvotřídní kulometčík. Bez lehkého kulometu neudělá ani krok.
Z druhé strany příkopu pozoruje generála, stojícího zamyšleně na vozovce.
‚Jestli by měli někoho postavit před vojenskej soud, tak právě tohohle tlustýho, zbabělýho parchanta. Jenže na něj nesmí vztáhnout ruku, jinak by se jim to tu všech no sesypalo. Přece jenom, je to generál. Když ten dezertuje, říká se tomu strategický ústup a rozdávají se za to vyznamenání, proběhne mu hlavou. Pak si s úšklebkem odplivne proti větru. Asi o kilometr dál skončí mercedes pod pásy jednoho T 34, ale pobočník zemře naprosto šťastný. Je do posled ního okamžiku přesvědčen, že položil život jako pravý německý hrdina.
Obergefreiter zůstane v příkopě a pozoruje rozličné jednotky pochodujících vojáků. Trpělivě čeká, dokud ho nemine kolona nákladních vozů ze skladu zásob pro armádní sbory. S takovou jed notkou si člověk může probít cestu celou Evropou, kdy by to bylo nezbytné. Uloží se ke spánku v řeznickém voze. Jediná věc, kte rá by ho teď mohla probudit, by byl ztichlý motor. Během ústupu je zatraceně nebezpečné zůstávat ve vozidle, které se nehýbe z místa.
O dvaadvacet dní později se znovu setká s generálem. Tihle dva mají pro sebe navzájem výborné porozumění. Obergefreiter podá rozvážné hlášení o boji s nepřátelskými lyžařskými jednotkami. Generál dostane vytoužený Rytířský kříž a obergefreiter, který podle svých vlastních slov prokázal při taktickém ústupu nemalou statečnost, Železný kříž první třídy. Je jim přidělena nová divize, tentokrát granátníci. Generál je povýšen na generalleutnanta, obergefreiter obdrží další prýmek a znovu se projíždějí v novém třínápravovém mercedesu a plánují nové pružné ústupy. Dostanou nového šéfa štábu a nového

pobočníka a užívají si války v novém zámku, od něhož je střelba z děl vzdálena natolik, aby nerušila jejich spánek.
„Válka není tak špatná. Jen člověk musí vědět, jak si to zařídit," vysvětluje obergefreiter svému příteli. „Jen hlupáci se staví do cesty kulkám!"
U Lokotni překvapí T 34 celý hlavní stan 78. pěchotní divize právě při vyklízení pozic. Než si štáb stačí uvědomit, co se to děje, nezbude ze všeho nic než hromada pokrouceného železa a mrtvých těl. T 34 si razí cestu za našimi liniemi a zabíjejí všechno, co jim přijde do cesty.
Na telefonních linkách daleko za frontou se bez ustání ozývá: „Ivani prorazili! T 34 se dostaly na naše silnice!"
Velitel jedné baterie z 252. pěchotní divize se přesto nehodlá hnout z místa. Sežene dohromady všechny zatoulané vojáky a donutí je zakopat se kolem baterie děl o ráži150 mm. Se skloněnými hlavněmi pálí vysoce výbušné střely do blížících se mas pěchoty. Pak se dá na ústup, přičemž vojáci s sebou musí sami táhnout těžká děla. Svaly a šlachy sténají pod nelidskými břemeny. Na okraji lesa postaví dělostřelecký oberleutnant své zbraně naposled do bojové pozice. „Nabijte," nařídí. „Palte v salvách!" Závěry hlavní uzavřít! Děla zarachotí. Prázdné nábojnice vyskočí ven. Nové náboje zapadnou na své místo. Znovu a znovu tryskají z hlavní plameny. Baterie pálí bez ustání déle než hodinu. Pak dojde munice. Mužstvo vyrovná děla jako val před pozice pěchoty, ale to nezastaví T 34 na delší dobu než několik minut. Krev, rozdrcená těla a vybavení zanechávají na sněhu skvrny, značící konec oberleutnantovy baterie. Na štítech zadních T 34 je rozesazená ruská pancéřová pěchota. Ottovy motory burácejí na plný výkon a pásy skřípou v triumfální písni vítězství.
Jsou rozbořeny koňiské stáje a raněná zvířata z nich prchají do lesa s vnitřnostmi visícími z rozpáraného břicha, dokud neklopýtnou a nesvalí se na zem. Vojáci na lyžích vyřezávají z koňských těl kusy čerstvého masa a polykají je syrové jako Eskymáci. Šťastně se u toho usmívají zakrvácenými rty. S plným žaludkem se hnedka lépe bojuje. Syrové maso dodává člověku sílu. Asi sto kilometrů za německou frontou T 34 projedou 243. záložní polní nemocnicí. Sestřičky tu chodí v naškrobených bílých uniformách. Je tu klid, sem se rudí nikdy nevrátí. Vtom se bez varování objeví T 34. Z tankových věží přihlížejí vražednému útoku velitelé v kožených kuklách. Na bezdrátové anténě vedoucího vozu se na okamžik zachytí krvavý sesterský čepeček. Vojáci na lyžích, kteří tanky následují, dobíjejí všechno, co T 34 zanechaly naživu. S nadšením lokají lékařský alkohol, ze skladu zásob sní všechno, co se do nich vejde, a než se dají nadalší cestu, zbytek pomočí.
Té příšerné noci pátého prosince 1941 byla ocelová obruč, kterou Němci stáhli kolem Moskvy, detinitivně rozlomena. V moskevských ulicích leží v pohotovosti ruské bojové jednotky. Nekonečné řady T 34, na jejichž kapotách ještě nestačil zaschnout čerstvý nátěr, vyčkávají s běžícími motory. Za stovkami děl od nejmenších kalibrů poty největší leží vyrovnané hromady nábojů. Dělostřelci stojí připraveni, odpalovací šňůry v ruce. A vteřinové ručičky na hodinkách uhánějí kolem dokola. Dělostřelečtí velitelé zvednou paže, a jakmile je spustí dolů, stovky hlavní zahřmí v jediném výstřelu, jaký svět dosud neviděl. Jen na tuto frontu bylo svezeno víc děl, než kolik jich měly k dispozici armády všech zemí, bojujících v první světové válce. Ze stropů všech domů v Moskvě se sype křídový prach. Baňaté kupole Kremlu se otřásají. Dokonce i komunističtí vůdci se třesou strachy. Tak příšerný hluk by vyděsil i samotného ďábla.
Noc prozáří světlo jako za nejjasnějšího dne. Ze všech dělových hlavní šlehají plameny. Za úsvitu dorazí bitevní letouny. Přilétají v celých rojích a tak nízko, že se málem dotýkají moskevských komínů. Nikdo se neusmívá. Nikdo nevolá sláva. Lidé se na sebe obracejí s děsivou otázkou v očích. „Když nepobijeme všechny Němce teď, dnes v noci, jaká bude jejich odplata?"
V 10.30 ráno, pátého prosince, stojí jeden a půl milionu ruských pěšáků připraveno k útoku. Hotový oceán lidí. Jeden a půl milionu proti šesti stům tisícům pěchotních vojáků na německé straně. O tři hodiny později už čtvrtina z nich leží mrtvá. Okna v Moskvě se klepou od dunění tankových motorů. Žár z nesčetných výfuků lze pocítit o několik kilometrů dále. Maximální rychlostí se nemilosrdně ženoukupředu. Silnice jsou kluzké rozmašírovanými těly. Na boku každého vozu visí zakrvavené cáry lidskosti. V sektoru druhé pancéřové divize je na frontě během dvaceti minut zničeno třiadvacet T 34. Ale německá tanková divize za to zaplatí devadesáti procenty obětí a do jednoho všemi svými tanky. V ostatních

sektorech prorazí T 34 německými liniemi téměř bez odporu. Hlavní stany divizí jsou jednoduše převálcovány a srovnány se zemí. Všude lze slyšet vyděšené výkřiky: „Tanky, tanky!“
Polní kuráti, kuchaři, ubytovací důstojníci, vojenští lékaři, zásobovací jednotky, úředníci, všichni, pro něž frontová linie dosud znamenala jen vzdálené dunění dělostřelectva kdesi na východě, se motají dokola ve zmatku hraničícím s šílenstvím. Bleskově si balí věci, tankují benzin do aut a dávají se na úprk k západu.
„Tanky!“ Ten výkřik paralyzuje celý zadní voj. Málokdo z nich někdy spatřil T 34 a nikdy ani nečekali, že je uvidí, alespoň ne v chodu a obsazené ruskou posádkou. Ještě než se ocelové nosy T 34 začnou vrtat v německých záležitostech, rozletí se zvěst všemi směry a rozsévá strach a hrůzu.
Vysoce postavené důstojníky popadá amok. Patří k lidem, kteří toho o válce spoustu namluvili, ale nikdy se jí doopravdy nehodlali zúčastnit. Mnozí se zhroutí a musejí být do vozů přeneseni svými věrnými sluhy. Takové mají všichni k ruce alespoň dva. Nařídí svým mužům obsadit posty, pronášejí pohnuté proslovy ke statečným vojákům, které právě opouštějí, aby přivedli pomoc, jak alespoň tvrdí. Aby se podařilo nějakého vysoce postaveného důstojníka přesvědčit, že pomoc je skutečně nezbytná, musí se za ním vydat jiný vysoce postavený důstojník osobně. Leutnant obersta nikdy k ničemu nepřemluví. To dokáže jen jiný oberst. Někteří si teatrálně vkládají hlavně svých waltherů do úst a tisknou spoušť. Ale ne dřív, dokud nejsou motory T 34 slyšet až na okraji vesnice a nezbývá žádná naděje na útěk. Na stole nezbytný dopis na rozloučenou. „Můj Vůdce, splnil jsem svou povinnost! Heil Hitler!“
Dopis se k führerovi dostane pochopitelně jen velmi zřídka. Většinou ho použije nějaký ruský voják, aby si jím vytřel zadek.
„Peklo vtrhlo na zem. Frontová linie se jednoduše rozložila,“ hlásí někteří.
„50 armádních sborů zlikvidováno,“ šeptá jedenoberst důvěrně generálmajorovi, který se neprodleně začne připravovat k rychlému přesunu na západ.
Ti, kteří z dělostřeleckého pluku přežili, prohlašují, že mezi nimi a Kremlem nezůstal jediný živý německý voják. Panika se šíří rychlostí ohně na stepi. Brzy není v okruhu sta kilometrů od fronty žádná německá jednotka. Každý muž schopný pohybu je na cestě směrem k západu. Ranění se o sebe musí postarat sami. Slepí vojáci nesou chromé kamarády na zádech. Slepci využívajízrak beznohých. Kolem cest stojí šílenci a se zdviženou rukou vyřvávají „Heil!“, kdykoli se kolem nich mihne automobil s generálem s červenými lampasy.
O vojáky stojící daleko na východě na frontě před branami Moskvy si nikdo nedělá starosti. Všechna komunikační spojení jsou zpřetrhána. Jednotky na frontě si musí doplňovat vybavení z toho, co tu zbylo po Rusech. Brzy tu lze spatřit jedině ruské zbraně a ruskou munici. Zbytky bojujících Němců jsou jako malé ostrůvky obklopené oceánem nepřátel.
„Nikdo tu proklatou věc nezvedá!“ zuří oberleutnant Moser a vztekle praští sluchátkem telefonu.
„Ne, Herr Oberleutnant!“ odvětí feldwebel od spojařů. „Linka je neporušená, ale na druhém konci není nikdo, kdo by mohl hovor přijmout.“
Portovi padne šest šestek. Drobeček zlostně vykřikne. Prohrál padesát zlatýchzubů a prohlašuje, že je na mizině. Porta však ví, že jich má pod košilí schováno ještě dva pytlíky. Drobeček po chvíli skutečně „náhodou“ ještě pár zubů objeví.
Spojařský feldwebel se znovu pokouší spojit s praporem.
„Práskli do bot!“ ozve se Porta, aniž by se otočil.“Dobrou noc, Amálko. Peníze jsou na okně a svoje panenství můžeš pověsit na hřebík!“
„Urážíš čest německý důstojnický třídy,“ rozkřičí se na něj Heide. „Velitel německýho praporu se nedá naútěk před nějakým ruským unternienschem. Rozšlápne ho. Herr Oberleutnant, chci nahlásit obergefreiteraPortu !“
„Držte aspoň chvíli jazyk za zuby, unteroffiziere. Z vašeho tlachání mě bolí hlava víc než z ruský pěchoty. Běžte vem a zkontrolujte hlídky!“
„Heir Oberleutnant! Rozkaz přijat a zaznamenán! Unteroffizier Heide zkontrolovat hlídky!“
„Když už budeš venku, mohl bys pro mě udělat maličkost a strčit hlavu do cesty nějaký ruský olověný kouli?“ ušklíbne se Porta jedovatě.
„Mám to chápat tak, že by sis přál smrt německýho unteroffiziera?“ zeptá se Heide ode dveří, zatímco si upravuje opasek, aby ho měl napjatý podle předpisů.

„Vůbec ne!“ brání se Porta. „Jen se nás snažím uchránit před morem!“
„Nechápu,“ zamumlá bezvýrazně Heide a zmizí.
„Cos tím myslel?“ otáže se Drobeček, který se právě škrábe na své široké zadnici. „Julius něco chytnul?“
„Jo, hnědej mor!“ odvětí Porta s úsměvem od ucha k uchu.
„Jo tak!“ přikývne Drobeček s moudrým pohledem, ačkoli nepochopil ani slovo. „Je to nebezpečný?“ zeptá se po delší chvíli ticha.
„Ticho tam dole!“ okřikne ho zostra oberleutnant Moser. „Nepřeju si, abyste se do unteroffiziera Heideho pořád tak naváželi. Nemůže za to, že jeho víra je tak silná.“
„Kristepane! To jako, že je misionář?“ zvolá nedůvěřivě Drobeček. „To sem nevěděl. Já myslel, že je to vobyčejnej podělanej nacistickej pitomec.“
„Přesně tak,“ usměje se blahosklonně Porta. „Radši o tom moc nepřemejšlej. Zavařil by sis mozek!“
„Ale to musí bejt pro Julia hrozný, když je takhle dvojnásobně zpitomělej. Do Adolfa a do Ježíše zároveň,“prohlásí soucitně Drobeček. „Bejt na jeho místě, tak si zajdu k ňákýmu psychiatrovi, ať mi na to dá prášky.“ V přestávce mezi dvěma divokými kanonádami se knám bez dechu přižene spojka.
„Hlásím, Herr Oberleutnant, že velitel praporu padl i s celým svým štábem. Z celého praporu zbývá 160 mužů! Příkazy z pluku znějí: Připravit se k ústupu na novou frontovou linii. Další rozkazy při příchodu do Novgorodu!“ vysype ze sebe se sraženými podpatky své hlášení a pokračuje k třetímu praporu. Přebíhá z jednoho kráteru do druhého, doslova se proplétá mezi jednotlivými šrapnely. Nikdy už ho nespatříme. Život spojky je na frontě velice krátký.
„Pohyb!“ zavelí oberleutnant Moser. „Všechno vybavení. Beier rozmístí výbušné nálože. Nesmíme tu po sobě Ivanům nechat vůbec nic!“ Porta zavěsí obrovský balík výbušniny přímo nade dveře. Bůh pomáhej tomu, kdo je otevře! Drobeček zasune kus dynamitu do dutého špalku a ten položí na vyrovnanou hromadu dřeva tak, aby byl pěkně po ruce, až někdo bude chtít přiložit. „Chudáci Ivani, jestli se budou chtít zahřát!“ prohodí a prohne se smíchy. Doprostřed stolu položíme kus zpola shnilého masa, opatřeného krátkou roznětkou. Jakmile se ho někdo dotkne, vyletí všechno kolem do vzduchu. „Budou litovat, že se s tím smradem nesmířili a chtěli to vyhodit,“ usměje se Porta v radostné naději. Pod jedno mrtvé tělo umístíme hrst granátů. Jakmile s ním hnou, granáty vybuchnou. Na strom zavěsíme velký obraz Hitlera. Žádný ruský voják jistě neodolá, aby ho nestrhl dolů. Ve chvíli, kdyto udělá, odpálí tím kupu šestipalcových šrapnelů o dvěstě metrů dál podél zákopu. Barcelona přibije na dveřekrucifix a připojí k němu padesát malých náloží.
„Každýmu je hnedka jasný, že nemáš moc rád komisaře,“ ušklíbne se Porta. „Fakt chytře vymyšlený. Žádnej obyčejnej ruskej chudák se toho kříže nedotkne. Možná spíš skloní hlavu a sám se pokřižuje, zato pohanskej komisař NKVD se na něj nevydrží jen tak dívat moc dlouho. Pryč s tím krámem prásk ho! a jakej byl komisař!Až v dalekejch sibiřskejch vesnicích se bude vyprávět, jak Kristus nakládá s bezbožníkama! Věřím, že až se dostaneš do nebe, dá ti za tenhle nápad svatej Petr nějaký vyznamenání.“
„Je vážně škoda, že se tu nemůžeme někde schovata sledovat tu melu, až sem Rusáci dorazí,“ postesknesi Stege. „Pojď se podívat, co jsem na ně připravil já,“ řeknePorta a táhne ho k latríně. „Sedni si najednu z těchhle fošen, aby se ti pohodlně sralo, a já ti slibuju, že budeš mít prdel vytřenou jako nikdy. Ještě se ani pořádně neuvelebíš, a pětadvacet stopětimilimetrovek ti zaručí, že už v životě nebudeš mít problémy s hemeroidama. Přivázal jsem k tý fošně bowden. A ještě jsem na ně připravil jednu fintu, při který se ztrhaj smíchy. Hoši, co tu budou čekat, až na ně příjde řada, skočej při prvním výbuchu přímo do týhle jámy, čímž okamžitě vyvolají dalši výbuch, protože přímo sem jsem nachystal zbytek našich výbušnin. Na tenhle výlet do kadiboudy nikdy nezapomenou.“
„Doufám, že chlápkům, kterým tohle provádíš, nikdy nepadneme do rukou!“ poznamená suše Barcelona.
„Toho bych se nebál,“ usměje se nevzrušeně Porta.“Tak rychle Ivani utíkat neumějí!“
„Padáme!“ houkne na nás Dědek. „Ivani jsou za chvíli tady! Porto, nech tady ten pytel se zásobama! Radši vezmi ty granáty!“
„Granáty nejím, ani když mám sakra hlad,“ odvětí Porta, „a ten já mám skoro pořád!“
„Zásobama se zase neubráníš!“ křikne na něj rozezleně Dědek.
„A proč bych se měl kurva bránit, když budu stejněumírat hlady?“ odsekne Porta a přehodí si přes

rameno pytel s jídlem. Čelo naší ustupující skupiny už je za řekou, když v dálce zaslechneme palbu Stalinových varhan.
„Pokračujte! Rychleji, rychleji!“ pobízí nás netrpělivě oberleutnant. „Každou minutu jsou tady!“
Ve chvíli, kdy začnou rakety dopadat do řeky, je už většina z nás na druhém břehu. Černá voda tryská vysoko do vzduchu a metrové ledové kry odlétají až do lesa. Od ledu se ozývá Barcelonovo volání. Výbuch ho shodil do nějaké pukliny. Náhle se jeho výkřiky proměnív bublání a on se ztratí pod ledovou vodou. Během několika vteřin svážeme dohromady své řemeny. Porta si je připne karabinou kolem pasu a už se plazí po ledu k místu, kde zmizel Barcelona. Společně s Drobečkem ho jistíme. Ostatní se nám hned sbíhají na pomoc. Barcelona se objeví na hladině, ale hned se zase ztratí. Porta sklouzne do vody a příšerně zavřeští. Voda je tak ledová, že mu připadá, jako by mu rozžhavenými kleštěmi trhali z těla kusy masa.
„Ufňukanci,“ odfrkne si Drobeček pohrdavě. „Podejmi lano!“
„A kam ho mám sakra uvázat?“ zeptám se zmateně.
„Uvaž si ho třeba kolem ptáka, jestli nenajdeš nic lepšího,“ zaječí na mě rozčileně. „Já bych na tom svým železe udržel klidně i T 34!“
Jakmile se nahnu trochu dozadu, odlomí se dvě nebotři nové kry, ale nějakým zázrakem se mi podaří nespadnout do vody. Dědek mne vytáhne na břeh a pořádně mi vynadá. Drobeček leží na jedné kře a přitahuje k sobě Portu. Společně se jim pak podaří nahmátnout Barcelonu a vytáhnout ho za nohu jako pytel brambor.
„Skvělý počasí na piknik u řeky,“ sípe bez dechu Porta.
„Prokrista, toje zima!“
Zapálíme několik ohňů do kruhu a Barcelonu s Portou pošleme do jeho středu. Jakmile se Barcelona postaví, z knoflíkových dírek mu vytéká voda. „Panenko skákavá,“ zvolá Porta. „Ty jsi jak děravý vědro! Nikdy bych nevěřil, že toho do sebe můžeš nabrat tolik!“ Přinutíme Barcelonu, aby se nahý vyválel ve sněhu. Je třeba, aby se mu pořádně rozproudila krev. Je sice naživu, ale uvnitř je z něj kostka ledu. Když se při minus dvaapadesáti vykoupete v řece Moskvě, nepřežijete, pokud se vám nedostane první pomoci toho nejhrubšího zrna.
Řve, vzlyká, spílá nám, ale jsme neúprosní. Chceme si svého španělského pěstitele pomerančů odvézt s sebou domů. Po několika hodinách můžeme říci, že je zachráněn. Porta se o sebe postaral sám. Oblékl se do uniformy mrtvého německého majora a vyžaduje na Drobečkovi, aby mu salutoval, kdykoli jde kolem něj, což činí stáledokola. Nakonec už toho je moc i na Drobečka. Trvá na tom, aby byl převelen k jiné divizi. U šesté tankové už se toho prý nasalutoval dost. Dostaneme se k hluboké rokli, přes kterou nám Moser nařídí se přehoupnout na převislých větvích. Pod posledním mužem, gefreiterem Konem, se větev zlomí a on s výkřikem zmizí v hlubině. „Stejně nás měli varovat,“ bručí Barcelona. „Starají sejen o svý vlastní kůže a na nás serou!“
„Nikdy dřív jsme ustupovat nemuseli,“ prohlašuje pyšně Heide. „Za tímhle stojí zpustlá německá aristokracie. Führer měl dávno nechat všechny šlechtický svině popravit.“
„Německý voják se učí jen útočit,“ přitaká Moser. „Slovo ústup je v německých továrnách na důstojníky naprosto neznámé.“
„Pokládá se za nemorální, předpokládám?“ povzdechne si roztrpčeně Dědek.
„Pochopitelně,“ zasměje se opovržlivě Porta. „Ohrožuje to bojovou morálku, jenže všichni hrdinové jsou z toho brzo tak utahaný, že je jim jedno, kterým směrem je zrovna ženou!“
„Mluvíte jak ňáký podělaný knihy,“ zavrčí Drobeček.“Pojďte se radši chvíli bavit vo babách.“
„Jaká byla ta ruská sestřička, co jsi ji tuhle ohnul?“zajímá se Porta, zatímco se drbe v podpaždí, kde si jeho vši s oblibou dávají své randezvous.
„Vyschlá jak šunka, která visela aspoň sto let v ňákým plesnivým špajzu,“ odvětí zklamané Drobeček.“V týdle zemi vůbec nevěděj, jak dělat pořádný věci. S tím já experimentuju už spoustu let.“
„S čim experimentuješ?“ zeptá se ohromeně Porta. „S děvkama a různejma orgiema, to dá rozum,“ odpoví podrážděně Drobeček. „První věc, kterou musíš zařídit, dyž chystáš řiákou orgii, sou kýbly chlastu a hromada nadrženejch koček. Nejlepší je, dyž holky dorazej tak hodinku potom, co chlapi začali chlastat. Měli sme s jedním kámošem takový tichý místečko na Hein Hoyer Strasse 19. Vlastně ta

bouda patřila ňákýmu židovskýmu kožišníkovi, kterej ale prásknul do bot, jakmile se vod hor začal blížit Adolf. Chodil sice furt v černým, ale ani tak se vůbec nepodobal říšskejm černejm klukům, na který se stejně nedá koukat jakona normální lidi!“
„Tyhle svoje názory si zodpovíš, Creutzfeldt! Tvůj pohár už bude hodně brzo plnej až po okraj!“ křikne na něj důležitě Heide.
„Ten už dávno přetekl,“ odvětí klidně Drobeček.“Jestli chceš vážně nahlásit všechno, co slibuješ, tak myslím, že až se vrátíme, nastane velkej nedostatek papíru. Teď ale, prosím tě, nech svoji hubu aspoň chvíliv klidu, Julie. Ucpi si uši patronama a mysli na něco jinýho. No, dyž sme s orgiema začínali, eště sme v tom neuměli moc chodit a prostě sme sbírali holky na ulici. To znamená, že sme měli jen náhodný zákazníky. Ale některý nám dělali fakt dobrou reklamu. Třeba nám tam vpadnul ňákej podělanej kripl z Bolívie, kterej se právě vyhrabal bůhví odkaď z pralesa. Myslel si, že je to všecko grátis, tak sme ho museli vyrazit.
, Cerdo, cerdo, hulákal pak na druhý straně ulice a my nejdřív mysleli, že je to ňáký politický skandování. Ale jakmile sme zjistili, že to znamená ‚svině, mazali sme pro hochy na Davids Strasse.
‚Ňákej vypatlanejparchant z Jižní Ameriky tady na ulici pořvává: Adolf, cerdo! Adolf, cerdo! Povídá mejim. ‚To je fajn, na to ten ouřada s vospalejma vočima.‚Snad mu to ňákou chvíli vydrží!
‚A co to teda znamená? zeptali sme se. ‚Se koukněte do španělskýho slovníku, poradil nám.‚Třebaje to španělsky: Heil! Ale pak se na to asi podívali sami, protože za sedm minut naklusali i s modrejma majákama, vobuškamaa vůbec. A podělanej ‚cerdo Indián zmizel rychlejc, než dyž si na velikonoční ráno čert vodnáší jeptišku!“
„Připravte si zbraně! Jeden po druhém za mnou!“ nařídí oberleutnant Moser. O několik kilometrů dál na nás kdosi zahájí palbu z temnoty lesa.
Sprška kulek se zakusuje do kůry kolem nás, odražené střely vyrývají brázdy do zmrzlého sněhu. Měsíc se schová za mraky. Neproniknutelnou tmu ozařují jen záblehy z ručních zbraní. Drobeček zaujal za jednou velkou jedlí pozici s lehkým kulometem. Zběsile pálí, kdykoli zahlédne šlehnout oheň z hlavně.
„Pohyb, chlapče!“ zavrčí na Profesora. „Copak nevíš, že bojujeme za novou Evropu a lebensraum! Untermensch musí bejt vyhlazenej, aby Němci měli víc místa!“ Střelba pomalu utichne a je slyšet, jak se kdesi v lese ztrácí dupot běžících nohou. Zmrzlé větvičky hlasitě praskají.
„Čety roztáhnout!“ zavelí oberleutnant. „Druhá četa do čela. Nepřítel se nás pokusí dostat na okraji lesa, ale my musíme projít. Všechny raněné bereme s sebou. Jestli necháte jediného za námi, postavím všechny poddůstojníky před vojenský soud. Doufám, že jsem se vyjádřil dostatečně jasně?“ Rota pokračuje v otevřené formaci. Neustále jsme nuceni ukrývat se před zběsilými výpady kulometné palby. Proč se nevzdáme? Na východní frontě se nevzdává nikdo.
Tři muži ze čtyřky jsou raněni. Unteroffizier Lehnart má výbušnou kulkou roztržené koleno. Nemůže se postavit na nohu, ale pomůžeme mu tím, že mu k ní pevně přivážeme pušku, takže místo na chodidlo došlapuje na její pažbu. Při každém kroku hlasitě zasténá, ale pořád jeto lepší, než kdybychom ho nechali ležet ve sněhu. Je neuvěřitelné, co je člověk schopen vydržet. Často jsme si toho u raněných všimli. Leutnant Giblert ušel několik kilometrů a držel si přitom rukama vnitřnosti. Oberschütz Zbel se přeplazil přes rozorané pole s rozdrceným bokem. Pěšák Blaske dokulhal na hlavní stanici první pomoci s ustřeleným kusem tváře a zlomenou nohou. Ani nemluvím o hauptfeldwebelu Bauerovi, který se sám doplazil k doktorům s oběma chodidly uvázanými na tkaničce kolem krku. Myslel si, že by mu je mohli přišít zpátky. Fahnenjunker West, jehož otec byl mimochodem generál, ležel v zemi nikoho tři dny, nabodnutý mezi kůly s ostnatým drátem, plíce mu visely z roztržených zad a nafukovaly se a splaskávaly jako velké balony. Na ošetřovně pak žil ještě čtyři dny. A takhle bych mohl pokračovat dál a dál. . „
Společně s Portou jsme ho donesli zpět. Jsou z nás už zkušení veteráni, ačkoli většina z nás ještě ani neoslavila dvaadvacáté narozeniny. O tom, jak zabíjet lidi, víme úplně všechno. Dokážeme také přesně odhadnout, sám nevím jak. zda to raněný přežije. Známe jména všech možných poranění, jaká může člověk utrpět: úplná perforace plic, průstřel plic, povrchové zranění, průstřel břicha, odřeniny od výbušnin, různé , druhy pobodání pěšáků, poranění od granátů a trhavých střel. Známe šestašedesát různých pojmenování pro rozličná poranění hlavy. Naše anatomické znalosti jsou ohromující.
Ošklivě krvácí. za pomoci saniťáka Tafela se nám podaří krvácení zastavit. Pracuje rychle a zkušeně.

Přišel k naší jednotce přímo z Germersheimu.
Drobeček stojí u něj a podává mu požadované nástroje.
Tafel hbitými prsty ránu sešije. „Budete v pořádku, Herr Feldwebel," prohlásí mrzutě.
„Ty seš hotovej felčarskej kouzelník," zvolá nadšeně Drobeček.
„Když myslíš," odvětí Tafel s odvrácenou hlavou.
„Vážně, vopravdu fantastickej doktor, ty bys snad do, to je ved přišít zpátky i ptáka, kterýho si někdo přiskříp v poklopci."
„Porto," křikne Drobeček. „ Pojď se na něj pořádně podívat. Takovýho u jiný jednotky neuvidíš. Ten náš saniťák je nefalšovanej felčar. „
„Jestli to pro vás tolik znamená," odvětí sanitátsgefreiter Tafel nevrle. „Přiznávám, byl jsem doktor."
„Pak jsi doktor pořád," prohlásí Dědek, mocně pota hující ze své dýmku se stříbrným víčkem.
„Ale řekl jsi, že míň už ti na nás záležet nemůže," mítne Porta.
„Herr Oberleutnant," zvolá Drobeček s předstíraným ohromující. zděšením. „Náš saniťák se dočista pomátnul. Prej je mu úplně putna, kdybysme tu měli zejtra všichni pochcípat"
„To jsem neřekl," brání se rozhořčeně Tafel. Za po protože jediný důvod, proč se tu o vás ještě starám, je ten, že to beru jako svoji povinnost, ale jinak mi ani v nejmenším nezáleží na tom, co se s vámi stane! Nemám povoleno jako doktor pracovat. Je s podivem, že mě nechají dělat vojenského sanitáře."
„Jestli jsi vážně doktor, proč z tebe sakra neudělali, důstojníka?" zeptá se Porta se zájmem. „Za co tě vůbec poslali do Germersheimu?"
„Někdo ti skapal, zrovna dyž ses mu hrabal v břiše?" Zeptá se Drobeček
„Sklapni," zavrčí Dědek. „Ty nemáš o těchhle věcech ani ponětí jasný."
„A seš vopravdovskej doktor s diplomem z univerzity a titulem a všema takovejma věcma?" zajímá se Drobeček nadšeně.
„To jsi jako úplně vyřízenej?" otáže se Porta. „Tak nám to přece vysvětli!"
„Jo, jsem! A co? Teď jsem jen sanitátsgefreiter a je to „Měl jsem spoustu bohatých pacientů, mezi nima i pochopitelně hypochondři," pokračuje unaveně Tafel. „Po nějaké době mě ale začali štvát. Jedna nafintěná dámička si třeba vymýšlela ty nejtajuplnější choroby. Poslal jsem ji moc daleko. Určitě ne dál než den pochodu.do Badgasteinu, abych se jí zbavil, a dal jí zalepený dopis pro svého kolegu a přítele, tamního lázeňského lékaře. Ta stará můra letěla domů tak rychle, jak to jenom v těch lodičkách šlo, a nad párou ten podělanej dopis votevřela.
„Kdo by to neudělal? Každej chce vědět, co s ním je," rozumuje Drobeček
„Co jsi tam u všech všudy napsal?" zeptá se Stege.
„Bylo to bláznovství, ale já byl tou čubkou tak otrávený, že jsem svému příteli napsal: Herewith Europová, je ten nejtěžší případ simulantství. Netrpí ničím, jen přebytkem volného času a peněz. Nech ji vykoupat ve speciální lázni s pěti kily rozpuštěné kuchyřiské soli a pak ji zabal do toho nejvíc páchnoucího bahna, jaké máš. Ona i její manžel jsou parazité naší doby. „
„Ty ses musel naprosto zbláznit!"vydechne Porta. „Dal jsi jí ten dopis, aby ho sama vzala s sebou?"
„Jasný jak facka," rozřehtá se potěšeně Drobeček.
„Nech mě hádat, jak to dopadlo. Jednou v noci ti někdo zaklepal na dveře a ty," řekne Drobeček a mocně si uprdne, „ a ty jsi s klasickou blbostí otevřel, místo abys vzal přes balkon roha. A přede dveřma stojí párek chlápků v koženejch pláštích …"
„Přesně tak," připustí Tafel znaveně.
„A kdo byl starej tý vyšinutý báby?" zajímá se Drobeček.
„Brigadenführer," odpoví Tafel a zní to, jako by práskl výstřel.
„To seš teda pěknej pitomec," prohlásí Drobeček. „Tobě snad v porodnici vydlabali lžící mozek!"
„Proč jsi jí sakra radši neposlal na vejlet někam do Afriky?" zeptá se Porta

Rota pokračuje dál přes zamrzlé bažiny, přes kopcebeček. s hustými lesy. as od času potkáme skupinky odstřelovačů nebo partyzánů a musíme se s nimi vypořádat.. Na mýtině v lese se celá rota zastaví a je svolána dohromady.
Pokračujeme v cestě. Nové německé pozice nemůžou být daleko.

„Ty zbabělý svině jsou už teď dávno v Berlíně,“
„Však my za chvíli taky,“ ušklíbne se Porta.“ Pokud dostaneme šanci.“
Třetí četa je vyslána napřed na průzkum. Za doprovodu šťavnatých nadávek se ztratí kdesi ve vrzajícím sněhu.
„Co když půjdou špatným směrem,“ řekne Barcelona,. „a budou zapadat hlouběji a hlouběji do závějí?“
„Západ je pro nás vždycky správnej směr,“ odvětí Porta, který si krájí kus z podlouhlého ruského bochníku chleba, ztvrdlého mrazem jako železo. Rozdělí se s námi nejbližšími z vedoucí skupiny. Ruku k němu natáhne i jeden z čerstvých rekrutů. Porta ho klepne přes prsty svým bajonetem.
„V Německý říši je devadesát milionů lidí, aspoň podle Adolfa, a všechny je přece nemůže živit naše četa! Jestli máš hlad, obrať se na führera!“
„A co abysme se vzdali?“ navrhne wachmeister Bloch. „To bych radši tahal čerta za ocas!“ prohlásí Porta.
„Božínku, to mám ale štěstí, že sem se do týdle zkurvený armády dostal,“ ušklíbne se Drobeček. „I dyž ze mě udělali obergefreitera, tak si nesmíte myslet, že bych byl ňákej militárista!“
„Na západ,“ mumlá unaveně Stege génius.“
„Nic jinýho člověk dneska neslyší. Dřív to bylo zas pořád ‚Na východ.“
„Však si na to pochodování k západu časem zvykneš,“.
„No výtečně,“ přikývne Porta. „Možná bude Adolf zadním nakonec rád, dyž mu vosvobodíme Berlíňany.
„Určitě pronikneme,“ řekne Dědek oberleutnantu Moserovi během jedné krátké přestávky. „Dokud máme munici, prostřílíme si cestu kdekoli!“
„A až nám dojde prach, vyrvem Ivanům střeva ruka ma a narazíme jim je na palici,“ poznamenal hořce Porta.
„Za co jsi myslel, že tě platí?“ poznamená z temnoty Drobeček.
„Už ho nechte být!“ ozve se oberleutnant Moser.
„To nás ani nenapadlo!“ rozesměje se Porta. „Tak jdeme!“ nařídí ostře Moser. „Držte se u sebe!Buďte pořád v kontaktu s mužem za vámi. Vy vpředu dávejte pozor!“
„Ten chlap je normální sadista,“ reptá Stege. „Ten parchant zpitomělej válkou nás nenechá ani na vteřinku na pokoji.“
V té chvíli se k nám zadýchaně vrátí hlídka. „Asi čtyři kilometry odsud je vesnice, kde se usadil tankovej pluk,“ hlásí unteroffizier Basel.
„Zatracená práce!“ zakleje oberleutnant Moser. „A coje za tou vesnicí?“
„Jak to máme vědět?“ odpoví otázkou Basel.
„Proč si sakra myslíte, že jsem vás poslal na výzvědy, chlape?“ vybuchne hystericky Moser.
„Herr Oberleutnant, tímhle směrem končí les asi podvou kilometrech. A na kraji vesnice hlídkujou dva T 34.“
„Tak mi příště netvrďte, že nevíte, kde jsou!“ hromuje oberleutnant Moser s tváří rudou vzteky. „

„Jednou sme takhle večír dorazili do ňákýho hotýlku, kde si můžete zaplatit postel třebas jen na jedinou hodinu,“ vypráví Drobeček kroužku posluchačů. „No, sekli sme předtím na Reeperbahnu bílej mercedes, takže sme cestovali fakt stylově. A první věc, na kterou mi padlo voko, dyž sem se ráno probudil, byl chomáč světlejch kudrnatejch chlupů mezi tlustejma stehnama. Sakra, povídám si, copak jsi šel nakonec chrápat do bordelu? Tak sem se vopatrně začal štrachat, abych se kouknul, vedle jaký žáby sem to zaparkoval, a kdo se to nevyhrabe z povlečení než ‚Straussův valčík z Kastanien Allee.
Abyste byli ve vobraze, rozmlátila jednou při hraní starý piáno. ‚Brýtro, brouku, povídá mi čerstva.‚Brýtro, ty stará šlapko, odpovím jí a fascinovaně poslouchám, jak venku za voknem zpívaj na hrušce kosi. ‚Bejt vdaná je nádhernej pocit, řekne vona za chvíli. ‚To je možný, povídám já., Nikdy sem to nezkoušel! , Vona na mě začne dorážet, a než se v konvici uvaří voda na kafe, rozdáme si takove jmenší výlet gondolou. ‚Co maj znamenat tydle tvoje kecy vo manželství? Copak seš v tom a snažíš se teď nahonem sehnat ňákýho pitomce, kterej by šel tomu parchantovi za tátu, až se narodí? ‚Děláš si srandu, zacvaká na mě svejma děravejma zubama.‚Chceš mi říct, že si nepamatuješ, že sme se včera v

noci nechali spojit posvátným svazkem manželským? Protože jestli jo, bude ti tvoje nová mamina muset předvést pár špinavejch triků, který sem se kdysi naučila vod jednoho japonskýho zápasníka. ‚Svazkem manželským? zaječímjá.‚Měkne ti mozek; nebo co, ty náno? Já na to přece nepotřebuju žádný papíry, abych si kapku užil. Na podobný kraviny sem nikdy ani nepomyslel.‚
Vtom dovnitř vpadne taková naženlená cácora v bílý vestě a nese nám na stříbrným tácu skleničky s ňákejma negerskejma chcankama. ‚Gratuluju, drazí hosti, zakňourá na nás.‚To musela bejt ta nejnádhernější hromadná svatba v dějinách. Celá vesnice byla totálně na mol a eště teď se válej vožralí jak slívy. Pan domácí skončil v posteli s Ottem, naším oceněným kancem. Stačil jen říct sbohem přátelům a rodině a ztratil se s flaškou nejlepšího jamajskýho rumu. Necejtil dokonce ani, jak z něj Otto sežral kalhoty! Pomalu ale jistě sem si začínal vybavovat, jak to všecko bylo. Starosta, takovej starej, tlustej prcek, se nás pořád dokola ptal, jestli to myslíme vážně a fakt si chceme uvázat na krk jednu jedinou ženskou, ale já byl i v tý chvíli ve stavu, kdy mi to nebyli schopný rozmluvit. Nikdo, komu zbylo v hlavě eště aspoň kapku rozumu, by se přece nenechal dát dohromady se starou Straussovkou.
‚Spadnul do toho podělanýho svrabu eště někdo další? zeptám se. ‚
Spousta! povídá vona a rozesměje se tomu tak, že sez toho posadí přímo na ty sklenky s těma chcankama.
‚I Píchač Emil? zeptám se, protože todle mi připadá naprosto nemožný. ‚ To je ten nejnadrženější chlap v celým Hamburku, ten se udělá, kdykoli uvidí třebas jen ženský spoďáry sušit na šňůře. ‚Emil taky, rozesměje se Ruth a vrtí přitom prdelí jak hroch, dyž sere do vody. Teď mi teprve dojde humor. Všichni ženichové se sejdeme dole v baru s pilinama na podlaze a probíráme tu záležitost ze všech stran. Sme zajedno v tom, že se z tohomusíme ňák vykroutit. Dáme klíč od mercedesu ‚řidičovi a nakážeme mu, ať jede přímo do Commerzbanky na Kaiser Platzu v Darmstadtu a počká tam na nás. Dyž ty potvory slyšej, že máme namířeno do Commerzbanky, seděj všechny jako bleskem v autě. Myslej si asi, že chceme vybrat ňáký prachy. Vypařej se tak rychle, jak kdyby měly v patách mravnostní policii. Emil zadržuje smích celou tu dobu, kdy volá ochranku, že na Kaiser Platz míří v bílým mercedesu banda zlodějskejch amazonek, který maj za lubem vybílit tam Commerzbanku. Takže tam na naše nevěsty čeká vřelý uvítání. Za takový by se nemusel stydět ani podělanej mexickej generál.“

„Seberte zbraně a vstávejte!“ popohání nás netrpělivěMoser. „Dostaneme se skrz, i kdybychom se měli všem sovětským vojákům, kteří nám přijdou do cesty, zahryz nout do krku!“
„Dobrou chuf,“ ušklíbne se Porta. „Děkuju mockrát, ale já užjsem snídal!“
„V Bernhard Noch Strasse bydlel hajzl, kterej prokous nul hrdlo jedný štětce,“ poznamená vzrušeně Drobeček. „Ale všichni pasáci se dali dohromady a zlynčovali ho.“
„Sklapni!“ okřikne ho rozzlobeně Dědek.“Ten tvůj jedák je slyšet na kilometry daleko! Zkus na chvíli zadržet dech!“
Brzy poté začne les řídnout. Stromy jsou malé a polámené. Nejspíš tu řádil lesní požár.Obklopuje nás zlověstné ticho. Připadá nám, jako by každý keř i strom měl oči. Plížíme se kupředu s nervy napjatými k prasknutí a zbraněmi v pohotovosti.
„Vesnice,“ zašeptá vystrašeně Stege a přitiskne se k zemi za sněhovou závějí. Všechno vypadá opuštěně, ale vítr k nám přináší hluk dieselů a rachocení tankových pásů. Přiblíží se vlna mlhy a skryje nás pod svým pláštěm. Na některých místech jsou vidět jen vrcholky stromů.
„Je to špatný,“ zašeptá Dědek, který zkoumá vesnici; dalekohledem.“Jestli se přiblížíme ještě o kus blíž, tak nás pokosej.“
„Je to naše jediná šance,“ namítne suše velitel.“Mlha nás bude dobře krýt.“ Ohlédne se zpět na rotu, která je v malých skupinkách rozložená na sněhu. Pak zvedne zaťatou pěst, znamení pro: „Pochodem vpřed!“ Pomalu se zvedáme, vržou nám všechny kosti v těle. Moser s Dědkem už jsou pryč.
Je slyšet skřípot jejich kroků ve sněhu a zbraně co chvíli narážející do přilb. I tyto nepatrné zvuky se v tichu nepříjemně hlasitě roz, léhají. Uzavírá se kolem nás mlha. Muži na čele se nám už za jejím chladným závojem ztratili docela.
„Dostat se do týhle podělaný armády je stejný jako hodit dvě šestky,“ šeptá trpce Porta.“Proč jsem se je nom nenarodil jako holka!“

Hluk tanků zesílí. Zní teď už velice blízko.; „Prokrista!“ ozve se Barcelona.“Takhle nějak se cejtili lidi s hlavou na špalku těsně předtím, než kat naposled máchnul svojí krvavou sekyrou.“
Postupujeme ku předu hlubokým prašanem jeden za druhým v dlouhé řadě, jak nejrychleji můžeme.
„Bože!“ zaúpí překvapeně Drobeček. „Dyť my tomu zasranýmu nepříteli míříme přímo do votevřený náruče!“
„Stočte se kousek vpravo,“ zašeptá Dědek chraplavě.
Oberleutnant Moser kráčí doslova zlomený v půli. Při dýchání mu slabě hvízdá v nose. Pochodovat tímhle hlubokým, nezpevněným sněhem vysává z člověka veškerou energii. Pokaždé, když zvednete nohu k novému kroku, myslíte si, že to bude váš poslední. Brečíte, žebráte, aby vás nechali ležet, kam spadnete. Sněhové závěje se zdají bezedné.
Kolem se mihne skupinka vojáků na lyžích s vlajícími kapucemi. Proběhnou tak blízko, že sníh, který od nich odletuje, dopadá až na nás. „Šššš! Šššš!“ šelestí lyže a pak se náhle ztratí ještě dřív, než si vůbec jejich přítomnost stačíme pořádně uvědomit. Rota se beze slova rozloží do sněhu, připravená k boji.
„Myslím, že nás neviděli,“ zašeptá Legionář s marnou snahou zakrýt svou stísněnost.
„Tím si nemůžeme být jistý,“ odvětí Dědek, poškrábese na nose a uhryzne si kus žvýkacího tabáku.
„Proč sakra projeli tak blízko nás?“ nadhodí zamyšleně Porta. „Něco na nás šijou!“
„Ti dobře ví, co si můžou dovolit,“ odpoví zkušeněDědek. „Půlka roty málem umřela strachy, jen se na něpodívala!“
„Kupředu!“ nařídí Moser a zvedne nad hlavu pěst.“Dokud nás nikdo nenapadne, půjdeme dál.“
V čele jde velící skupina. Táhnou za sebou těžký kulomet na malých sáňkách. Je to tak pro ně mnohem jednodušší. „Už brzo přece musíme narazit na novou frontu,“ prohlašuje oberleutnant Moser.
„Člověk nikdy neví,“ prohodí skepticky Porta. „Když se dá armáda se všema generálama a podobně do pohybu, je to jako železniční vagon, kterej se vlastní vahou žene z kopce. Možná založej novou frontu až u Berlína. To by bylo fajn. Mohli bysme o přestávkách jezdit domů. Je naprostej nesmysl válčit někde bůhvíjak daleko od domova, když se to dá stejně tak odbejt i u vlastních dveří. Kdybyste žili v Berlíně, taky byste nikdy nejeli někomu rozbíthubu až do Hamburku.“
„Já se snad podělám strachy,“ zašeptá Barcelona. „Ti lyžaři na nás určitě někde tady číhají. Určitě nás viděli!Sakra, vždyť nejeli víc než metr od nás. Vojákům to možná chvíli trvá, než jim něco dojde, ale takhle tupej snad nemůže bejt nikdo!“
Když překračujeme vrcholek pahorku, vyletí na nás stopovka od živého plotu, kde lyžaři zaujali pozici.
„Vezmu si ty parchanty na křídle!“ zvolá feldwebel od spojařů. „Četo, za mnou! Pohyb! Pohyb!“
„Feldwebele Beiere! Zaútočte s druhou četou uprostřed,“ rozkazuje Moser. „Já to vezmu se zbytkem roty přes kopec! Nasadit bajonety! Pochodem v chod! Kupředu!“
Porta nás kryje lehkým kulometem. Jeho cílená střelba nutí nepřítele držet hlavy dole. Abychom se prodrali živým plotem, použijeme granáty. Rázem tu v kalužích krve leží potrhaná těla. Okrademe je o bílé maskovací pláštěnky. Nutně je potřebujeme.
„Rychle, jdeme dál!“ pobízí nás oberleutnant Moser.“Ať jsme radši co nejdál, než se sem nepřítel vrátí!“
Naši vlastní mrtví leží ve sněhu, nevidoucíma očima zírají do chladného, šedého nebe. Těsně před námi vybuchne s tlumeným zaduněním šrapnel. Horečnatě se zahrabáváme do sněhu. Čerstvý sníh je výborný úkryt jak před palbou pěchoty, tak před střepinami šrapnelů.
Z mlhy se náhle vykolébá T 34 a míří přímo k nám. Ani hluboké závěje nedokážou ztlumit skřípot jeho pásů. Tank se s trhnutím zastaví a vypálí. Z hlavně vyšlehne jazyk plamenů. Dokonce ještě dřív, než zaslechneme zvuk výstřelu, vybuchne šrapnel nedaleko za námi. Gefreiter Lolik nelidsky zařve. Už z jeho výkřiku poznáme, že mu plíce visí ven z těla. Výstřel mu musel utrhnou tcelá záda.
„Je po nás,“ zasténá Profesor rezignovaně a začne si otírat silná skla svých brýlí. Po tvářích se mu řinou slzy, které se okamžitě proměřiují v led. „Tobě musela namrznout palice,“ okřikne ho Drobeček. „Dokud cejtíš svý podělaný hemeroidy, tak po tobě eště dávno není. Vrať se a přines mi jednu magnetickou minu a já ti předvedu, jak Angličani rozbíjej vajíčkům skořápky.“
„To nemyslíš vážně, že se mám vrátit, že ne?“ zeptá se zděšeně Profesor.
„To mi věř, že myslim!“ ušklíbne se Drobeček zlomyslně. „Mazej, ty zatracenej norskej sledi, nebo ti nacpujednu z těch vašich podělanejch hor do chřtánu, takže budeš nadosmrti srát štěrk. Marš! Nebo

chceš, aby ti Ivani zmrazili koule? Nikdy jsi neslyšel vo Kolymě, synku?“
„Panebože, ale vždyť by mě mohli zabít!“ brání seProfesor s očima vytřeštěnýma strachy.
„Přesně tak, proč si sakra myslíš, že tu sme? Kdyby nezařvalo dost lidí, tak by ta válka stála za hovno!“
Profesor se plazí zpět pro minu, zuby mu cvakají. Tank, podoben nějakému prehistorickému monstru, znovu vypálí. Šrapnel divoce vybuchne kus před námi. Ocelové monstrum se pomalu sune blíž. Jeho předníkulomety na nás chrlí dávky stopovek. Profesor se udýchaně vrátí se dvěma minami. Tenhle výlet by si nechtěl zopakovat ani za nic.
„Fáájn!“ zahřmí spokojeně Drobeček. „Mně bude jedna stačit, ale třebas si pak budeš chtít ňákej T 34 sundat sám, aby ses do těch vašich pitomejch hor mohl vrátit s magnetama na ženský na hrudníku, co?“
„Ne, nikdy!“ zasténá Profesor. „Byl jsem ten největší idiot, jakýho svět viděl, že jsem vůbec kdy vstoupil do vaší armády.“
„Ted jsi na to kápnul,“ usměje se Drobeček. „Nechápu, co jsi tím chtěl u Prušáků dokázat. Ty na lidi, jako seš ty, zvysoka serou! Serou na všechny, co nejsou Prušáci jako oni!“
„Všichni mi můžou políbit prdel,“ prohlásí nezvykle hrubě Profesor.
„Tak na to se spolehni!“ odvětí Drobeček. T 34 se přiblíží ještě víc a vyšle několik výbušných šrapnelů nahoru na kopec. „Teď se koukej udělat prťavej jak moucha u kravskýho zadku,“ poradí mu Drobeček. „A hlavně nikam neutíkej. Přesně na to ruský hošani v tý plechovce čekaj. Pak by tě dostali.“
Dělo znovu zahřmí, ve svahu kopce se otevře hluboká černá díra. Drobeček skrčí nohy pod sebe a přitiskne si minu těsně k tělu. Napjatý jako ocelová struna trpělivě čeká, dokud se neoctne v oblasti, kam z tanku není vidět. Pak s minou v podpaždí vyskočí z hlubokého sněhu. Od T 34 odlétají do vzduchu ohromné krystaly ledu. Promrzlá země se chvěje.
Kolem místa, kde se Drobeček krčí připravený k dalšímu skoku, zahvízdají kulometné kulky.
„Kryjte ho,“ volám zoufale. „Máš snad v kapse schovaný protitankový dělo?“ zeptá se suše Porta.
„Nebo si myslíš, že si takovej tank nějakýho štípnutí z těchhle bouchaček všimne?“ kopnezběsile do svého lehkého kulometu. „Navíc, ten tank k sobě Drobečka přitahuje jako mísa čerstvý smetany hladovýho kocoura.“
„Bože, kéž by se ze mě stala myš,“ modlí se Profesor. Zuby mu v puse drnčí jako kastaněty. „Mravenec by byl ještě lepší,“ odvětím a snažím se vtisknout co nejhlouběji do sněhu.
„A co třeba hromádka hoven?“ prohodí Porta. „To by se k nám hodilo spíš.“
„Člověk je příliš velkej na to, aby měl šanci,“ řekne Profesor. „Stačí, abysme se trochu hnuli, a ti hoši v tom tanku nás uvidí.“
Všude kolem nás sviští kulky a odrážejí se od sněhu. Tisknu si dlaně k uším. Jekot pásů mě zbavuje ro zumu. Tank se neúprosně blíží. Jeho pekelné hřmění připomíná píseň smrti.
Chtěl bych se holýma rukama zahrabat pod zem jako krtek, ale netroufám si. Sebemenší pohyb a ledově chladné oči za průzorem T34 nás odhalí.
Porta si před sebe připraví magnetickou nálož.
„Kde je proboha ten Drobeček?“ ptá se s obavami Stege.
„Dává si šlofika,“ zakření se Porta. „U něj by mě to vůbec nepřekvapovalo!“
Ale Drobeček ani náhodou nespí. Leží a čeká, až se ocelový kolos dokolébá až k němu. Klidně pozoruje obrovskou střeleckou věž a šedé ocelové boky. Z průzoru vyšlehne dávka z kulometu. Pak se široký a při zemi přikrčený tank přehoupne přes poslední vrcholek. Doslova cítím, jak mne mohutné pásy zachycují a drtí ve sněhu. Musím se neskutečně ovládat, abych odolal nutkání se zvednout a dát se na útěk. Drobeček skrčí nohy pod sebe a připraví se ke skoku na tu šedivou stvůru. Kdo by si pomyslel, že ten, kdo tuleží a chystá se vykonat hrdinský skutek, jakého by se strachy neodvážil žádný generál, je jen obyčejný pobuda z Reeperbahnu, jedna z takzvaných ztracených existencí. Z chudáků jsou vždycky nejlepší vojáci.
Tank už je od nás jen osm metrů. Drobeček se mu plazí naproti. Těžká mina za sebou zanechává ve sněhu širokou stopu. Všichni muži roty ho napjatě pozorují. Minu za sebou táhne na krátkém provaze. Pak vyskočí mrštně jako kočkaa vrhne se k rachotícímu tanku. Už je uvnitř hranic šestimetrové zóny, v níž je T 34 slepý. Vyhodí minu nad hlavu jako zkušený diskař. Nikdo z naší roty nemá takovou sílu jako on. Mina proletí vzduchem, provaz se zatřepetá, a zasáhne tank přesně pod střeleckou věž.

Drobeček ještě zvedne ze země svůj tvrďák a zmizí v díře ve sněhu.
Tank se s trhnutím zastaví, jako by narazil do neviditelné zdi. K nebi vyrazí fontána plamenů a děsivý výbuch rozmetá pokroucené kusy kovu až daleko do lesa. Nad sloupcem ohně se utvoří hřibovité mračno černého dýmu. Ruská tanková pěchota se ze všech sil prodírá sněhem ve snaze dostat se k nám nahoru. Zaštěká Drobečkův těžký kulomet. Svůj tvrďák má naražený až hluboko do očí. Rusové se kácejí jako kuželky. Ranění se snaží odplazit pryč, ale naší koncentrované palbě nemohou uniknout. Těžký kulomet supí a valí se z něj kouř. Hlaveň má rozžhavenou do ruda.
Když se zasekne, Drobeček do nějvztekle kopne. „Německej progandistickej krám," nadává vztekle."Dejte mi ruskej maxim! Ten vydrží střílet aspoň tak dlouho, než byste do sebe nalili plnou ledničku chlastu!"
Vtom se zvedne oberleutnant Moser a mávne rukou nad hlavou jako signál k pohybu. „Radši odsud vypadneme dřív, než na nás pošlou celou brigádu!"
Obejdeme vesnici ze severu, kde musíme podříznout hrdla předsunutým hlídkám, které by mohly ztropit poplach. V zoufalém spěchu se prodíráme trnitým podrostem. Strach nám dává křídla. Musíme se starat o dalších pět raněných. Jeden z nich brzy zemře. Doslova se z něj vysypou vnitřnosti. Necháme ho sedět opřeného o strom s pohledem upřenýmk západu.
„To by měl vidět Adolf!" poznamená Porta. S bodavou bolestí v plicích pokračujeme dál do lesa. Je to mnohem bezpečnější než na otevřených polích. Ledová mlha se za námi zavře jako neprodyšná clona. Slyšíme rozkazy v ruštině a divoké túrování motorů. Děs nás žene kupředu. Každý sval v těle nás pálí, jakoby byl v jednom ohni.
O několik hodin později vydá oberleutnant Moser rozkaz k patnáctiminutovému odpočinku. Naprosto vyčerpaní se s těžkým oddechováním složíme na zem na místě, kde zrovna stojíme. Navzdory nelidskému mrazu se nám na tvářích perlí pot a šaty se nám lepí na tělo.
„Podělaný vši," ošivá se zoufale Porta. „Jakmile je někde na člověku aspoň trocha tepla, začnou se na něm ty prťaví partyzáni prohánět jako šílený. Jako by byl člověk uprostřed nějaký miniaturní světový války."
„Možná že jsi," poznamená Drobeček, zatímco sám zkoumá dva přerostlé exempláře, které právě ulovil. „Tendle kámoš s tím červeným křížem na zádech je určitě podělaná komoušská veš. A tendle šedej parchant je nácek. Ale nejsou zas tak pitomí. Dyž dostanou hlad, zastavěj boj a na bitevní pole se vrátěj teprve až s plnejma panděrama. Sou na tom mnohem líp. My nemůžem žrát zem a stromy. Ty vši jsou chytřejší než my!"
„Mille diables, nemůžeš vést válku na záhonu s kedlubnama," namítne Legionář.
„Ale jasně, že by to šlo, jen kdyby to ty podělaný generály napadlo," uvažuje Drobeček, „jenže ty nafoukaný parchanty todle vůbec nezajímá."
Rozhostí se ticho. Jen vítr naříkavě sténá v korunách jedlí.
Moser rozloží špinavou mapu a zavolá k sobě Dědka. „Podívejte se, Beiere! Ta vesnice, co jsmeji právě minuli, je Něvskoje," a ukáže do mapy svou tužkou, „a tady v téhle vsi bylo ubytováno hlavní velení. Neočekávám, že by tam byli ještě i teď."
„Ne, to nejspíš vážně ne," usměje se Dědek. „Štábní důstojníci neradi poslouchají, jak jim nad hlavou hvízdají kulky!"
„Kdybychom jen věděli, kde je teď naše frontová linie!" pokračuje oberleutnant. „Německá fronta?" ozve se Porta. „A kdo tvrdí, ževůbec ještě nějaká německá fronta je?"
„Nevěříš přece, že s tím úplně všichni praštili?" zeptá se nervózně Barcelona. „Nepřekvapilo by mě to," odvětí Porta. „Německo se vždycky čas od času složí. Už je to tradice. A proč se nesložit právě teď, když jsme se dostali až k Moskvě? Příjde čas, kdy se budou lidi rádi vzdávat všeho, co mají, jen aby se mohli potichu vytratit, a generálové budou měnitsvoje hvězdičky za obyčejný svobodníkovský vlněný prýmky."
„Proč máme na přezkách od pásku napsáno GOTTMIT UNS?" otáže se naivně Drobeček.
„Protože On je ten jedinej, kdo s náma doopravdy je,"vysvětluje Porta. „Postará se o to, abysme nevyhráli. Abysme moc nevyrostli ze svejch kalhot. Stačí, abychom dostali jednu pořádnou šlehu do makovice, a budou z nás zase milý, příjemný lidi. Přinejmenším na nejbližších pětadvacet let, nebo tak

nějak.“
„To jako myslíš vážně?“ mumlá si Drobeček. „To sme fakt všichni Němci tak pitomí?“ Přejede si špinavou rukou po tváři. „Vlastně, dyž na to příjde, všichni Němci, který já znám, sou pořádně všiví bastardi!“
„Tak to ti teda děkuju,“ řekne Porta. „Já nemluvím o tobě, ani o sobě, ani o většině z nás tady, ale o podělanejch Němcich., kristepane! Dyť viš, jakto myslím. Dyž o tom člověk začne přemejšlet, zjistí, že to všecko stojí za prd, nestojí?“ dodá po chvíli. „Jak jsem ti už říkal, synku, nejlepší, co můžeš se svým mozkem udělat, je zabalit ho do bedny a poslat poštou domů. A nechat pak za sebe myslet ostatní,“ radí mu Porta.
„Bylo by to tak nejjednodušší,“ připustí Drobeček.
„Zvedejte se! Jeden po druhém za mnou!“ nařídí Moser, když zastrčí mapu zpět do pouzdra.
„Dostaneme se tam ještě před úsvitem,“ slibuje nám optimisticky.

Lesem se prohání vítr a pokrývá všechno tlustým sněhovým kobercem. Stromy vržou mrazem a ostře tov nich praská. Pochodujeme celou noc a většinu následujícího dne. Pak se znovu setmí, ze šedých mraků se na nás tiše snášíplíživý ruský soumrak. Vítr nás bičuje ledovými krystalky a nemilosrdný mráz nám pokrývá tváře maskou z jinovatky. Vypadámejako stvůry z nějakého fantastického světa.
Ještě dva kroky, říkáte si v duchu, a padnu. Ale jdete dál. Strach z pomsty Rusů vás pohání kupředu. Ležíme ve sněhu schoulení jeden k druhému, snažíme se jeden od druhého ohřát, naslouchámе zvukům, které přicházejí z temnoty. Všude kolem jako posmívající se obři se tyčí mohutné jedle a borovice.
„Kolik je hodin?“ zeptá se Legionář, už celý zapadaný sněhem.
„Tři slepičí,“ odvětí Porta, který se snaží ještě víc zavrtat mezi Dědka s Drobečkem. Je tak hubený, že se mu mráz zakusuje přímo do kostí.
„Naldinah zubanamuk, „ zavrčí Legionář.
Jeden gefreiter od dělostřelectva volá svou matku. Má omrzlé obě nohy. Střídavě ho bereme vždy dva mezi sebe a neseme ho. Mnozí z nás mají zanícené omrzlinya poskakují jen za pomoci hole. Porta prohlašuje, že jsme všichni zemřeli už před několika dny a zbyly z násjen automaticky pochodující mrtvoly. Jako bezhlavá kuřata. Tolik jsme se toho v životě napochodovali, že nás nohy nesou ještě několik dní po vlastní smrti!
„Myslíš, že takhle napochodujeme rovnou do nebe?“zeptá se Drobeček, který si rukama opatrně mne mokvající, hnisavé otevřené rány na tváři.
„Non, mon arni!“ odvětí tiše Legionář. „Tam na nás čeká mír! Vive la mortar“
„Bůh nás miluje!“ řekne vyčerpaně Drobeček. „Myslíš, že tam na věčnosti konečně dostaneme ňákej stálej propušťák? A budem se moct chodit vysrat, kdykoli budem chtít, aniž bysme se museli někoho ptát?“
„Bien sur, „ odpoví Legionář s přesvědčením v hlase. „Už sem na cestě,“ zvolá Drobeček. „Ježíši Kriste, jak já se jenom těším, až budu mrtvej !“

„NA MRTVÉ SE HÁZÍ BLATO A VRAHOVÉ MAJÍ VŽDY NĚJAKÉ ALIBI. KAT NEJENŽE ZABÍJÍ, ALE ZÁROVEŇ SE I MODLÍ NAD POPRAVENÝMI. STARÉ DOBRÉ NĚMECKO, TOHLE SIS NEZASLOUŽILO!
Le Temps, 3. července 1934 (po masakru 30. června)

Jedrcolco nedělniho rána v květnu roku 1942 byla široká, patricijská Bellevue Allee dočista liduprázdná. Před několika dny začaly pučet stromy. Vše bylo teď oděno do průsvitné zeleně. Jako by město začínalo po tuhé zimě opět dýchat. Do ulice zabočil šedý horch, následovaný třemi černými mercedesy. Zastavil uprostřed silnice před staroaristokratickou rezidencí. Ze dveří čile vyskočili muži v dlouhým

pláštích a šedých čapkách SS a spěchali nahoru po schodech, v čele s menším člověkem v šedomodré uniformě, Adolfem Hitlerem. Ve třetím patře zaklepali na dveře. Na nevelkém mosazrcém štítku tu stálo jméno „Berger".
Když se dveře okamžitě neotevřeli, jeden z důstojníků do nich kopl. Hitler vrazil dovnitř s pistoli v ruce. Z vedlejši mistnosti vyšel vvsoký, mohutně stavěný muž v hedvábném županu. „Mein Flührer!" zvolal překvapeně.
„Zrádce!" zaječel Hitler, skočil kupředu a popadlgenerála Bergera pod krkem. „Zrádce! Zbabělá svině! Zatýkám tě!" Udeřil generála dvakrát přes tvář a zahrnul ho četnými vulgarismy.
Pak zvedl svůj walther, rychle vvprázdnil zásobnik, otočil se na podpatku a s vlajicim pláštěm doslova vvletěl z pokoje.
SShauptsturmflihrer Rochner se později svěřil přiteli, že mu Hitler v té chvili zjevem připomínal netopýra. Ta slova ho stála život. - Byl svými vlastními druhy zastřelen v Dachau.
Sousedé, kteři zaslechli zvuk výstřelů, zůstali vystrašeně stát v pootevřených dveřích. Důstojnici SS z Hitlerova doprovodu je surově zaháněli do bytů.
Studienrat Walter Blucne, který jim vyčetl jejich chováni, byl bezohledně zastřelen před očina své ženy a tří vnoučat. Kdvž se jeho žena postavila na odpor, udeřili ji pistolí do tváře.

Deset
PARTYZÁNKA

„Už je to patnáct dní," povídá Dědek oberleutnantu Moserovi. „Jestli co nejdřív nedoženeme naše hochy, máme to spočítaný. Víc než polovina roty trpí omrzlinama. Většina z nich i gangrénou. Třiadvacet mužů je raněných. Čtyři skoro jistě nepřežijou ani dnešní noc."
„Já vím," přikývne zachmuřeně Moser. „Já už taky moc dlouho nevydržím. Kdyby nás ale chytili tady, za svými liniemi, na místě by nás popravili. Musíme dohnat naše lidi!"
„Jen jestli se nám to podaří," odvětí Dědek. „Nebude to dlouho trvat a poháněním pažbou pušky už mužek pohybu nedonutíme."
„Je to peklo," zamumlá oberleutnant a co nejvíc se zachumlá do svého kabátu.
Porta do mě šťouchne. Unavený a ztuhlý mrazem se nadzvednu na lokti, abych zjistil, co po mně chce. Zrovna jsem se v té závěji vedle Barcelony začínal cítit pohodlně. Podává mi černou, zmrzlou bramboru a sardinku tvrdou jako kámen. Pokusím se jako projev díku usmát, ale úsměv se promění v bolestivé zasténání. Když máte místo rtů led, směje se vám těžko. Opatrně si položím sardinku na jazyk, kde mi pomalu roztává. I tak malý kousek masa dokáže člověku vydržet na dlouho, když ví, jak na to, a podobné triky se v Rusku naučíte brzy. Bramboru si dám do kapsy. Schovám si ji na pozdější dobu
„Kde sakra je ta frontová linie?" ptá se Legionář. „Přece už to nemůže bejt moc daleko."
„Tydle kecy se mi pomalu začínaj ohrávat," bručí Drobeček, zatímco si z vousů vymetá kusy ledu. I on má omrzlá chodidla. Poslední tři dny už necítí prsty na nohou, když se s nimi snaží hýbat. Přesně tak začíná gangréna, která vás postupně rozežere zevnitř. Nikdo si však netroufá sundat boty, aby si chodidla nějak ošetřil. Mohl by si s botou vyrvat i kus masa. Jestliže se nám brzy nedostane pomoci, může se většina z nás pomalu začít s chodidly loučit.
„Hej, řezníku," obrátí se Drobeček na Tafela, „dovedeš člověku ufiknout tlapu tak, aby to přežil?"
„Samozřejmě," odvětí bezstarostně Tafel. „Ale jakbys chtěl jít bez chodidel dál?"
„To je taky fakt," rezignuje Drobeček. „Kdyby to aspoň tak nechutně nesmrdělo. Zvedá se mi z toho kufr."
„Zůstávám tady," prohlásí náhle spojařský feldwebel.
„Zbláznil ses?" zvolá Dědek.
„Astu perdu les pedales?" přidá se Legionář. „To ješílenství, teď to vzdávat."
„Hlavu vzhůru," ozve se Stege ze své nory ve sněhu."Zejtra večer jsme doma. Dostaneš se do nemocnice. Čistý bílý prostěradla, pravidelný jídlo a hlavně teplo, kamaráde !"

„Ne," zavrčí zlostně feldwebel. „Už toho mám dost. Dělá se mi zle ze všech těch lží, který do nás nahustili. Zůstávám tady. Beze mě se vám půjde rychleji. I kdybych přežil, bude ze mě mrzák, a o takovej život já nestojím."
„Za sebou necháváme jen mrtvé," prohlásí pevně oberleutnant Moser. „Dokud dýcháte, půjdete s námi."
„A co z toho?" zeptá se s úšklebkem feldwebel od spojařů.
„To je na doktorech," odvětí stručně velitel. V následujících čtyřiadvaceti hodinách jsme schopni se přesunovat jen krátkými pochody. Jsme nuceni neustále odpočívat. Během jedné takové přestávky si feldwebel Loew tiše probodne bajonetem břicho. Krátce chrčivě zachraptí a je po něm.
Stege má horečku a křičí cosi v deliriu. Obvaz kolem jeho hlavy už je jen zkrvaveným, zledovatělým hadrem. I když ho zabalíme do dvou ruských zimníků, stále se třese chladem.
„Vodu," prosí nás slabým hlasem. Dědek mu mezi popraskané rty vloží kousek sněhu. Stege žíznivě polyká.
„Myslíte, že ho zachráníme?" zeptá se s obavami Barcelona, než si do úst vloží sousto zmrzlého chleba.
„Naturellement, „ odsekne Legionář.
„Poslouchejte mě," postaví se Moser. „Musite se trochu vzchopit! Jestli tu zůstaneme ještě chvíli, umrzneme k smrti. Vstávejte a pojďte! Seberte si zbraně a za mnou! Pochodem v chod! Levá, pravá, levá, pravá!"
Z posledních sil se vyškrábeme na nohy. Někteří se okamžitě zase skácí na zem. Les se kolem nás točí, jako bychom byli na kolotoči.
Drobeček se bláznivě rozesměje. „Auf der Reeperbazin nachts um halb eins..., „ začne si nesmyslně prozpěvovat.
„Jen počkejte, až se dostanem zpátky," šeptá vztekle. „Vyřídím si to s Ottem tak, že na mě do nejdelší smrti nezapomene."
„Vážně nevím, co byste si vy s inspektorem Nassem jeden bez druhýho počali," poznamená Legionář.
„Fakt je, že by bez toho podělanýho Otta bylo na Reeperbahnu kapku smutno. Kdyby ho člověk neslyšel neustále vyřvávat na Davidswachtu, bylo by tam mrtvo," řekne Drobeček.
„To byste měli vidět tu melu, dyž někde na Sankt Pauli dojde k ňáký vraždě. Policejní stanice na Davidswachtu se rozsvítí jak vánoční stromeček. Celá posádka je na nohou a Otto lítá kolem jak splašenej. Ale skoro vždycky to musí vzdát a připlazit se po kolenou pro pomoc k velkejm šéfům ze Stadthausbrücke, a dyž dojde na tohle, snažíme se pokaždý držet co nejdál stranou, dokud není ten případ ňák uzavřenej. Otto si dycky nejdřívnechává předvíst známý reeperbahnský čísla. ‚Máš to spočítaný, vyřvává už na pozdrav a odplivne si z votevřenýho vokna. ‚Tentokrát necháš hlavu na Fahlsbüttelu! Dyž nás pak musí zas pustit na svobodu, upadá pokaždý do šíleně hlubokejch depresí a vyhrožuje, že půjde do důchodu. Je to přesně voda na jeho mlejn. Kdyby si nemohl pohrávat s hochama z Davidswachtu, vážně by to asi všechno hodil za hlavu."
Dědek s Moserem pomohou na nohy spojařskému feldwebelovi a podají mu silné hole, které mu poslouží místo berlí.
„Tak pojď, brachu," povzbuzuje ho Dědek a pošle do sněhu velký hnědý plivanec. Spojařský feldwebel přikývne a kulhá kupředu, zpola se opíraje o Dědkovo rameno. Celá rota se dá zvolna do pohybu. V čele jde velitel s odjištěným samopalem. Skoro každou minutu se někdo z nás svalí jako špalek, tváří rovnou do sněhu. Ostatní mu pak pomáhají nanohy, křičí na něj, pobízejí ho šťouchanci, dokud se nesebere natolik, aby mohl pokračovat ve vrávoravé cestě. Někteří jsou však mrtví ještě předtím, než vůbec dopadnou na zem. Je už k večeru, když malého, tlustého pěchotního obergefreitera popadne amok. Je poslední, kdo přežil ze skupinky, která se k nám přidala před několika dny. Všechny nás od té doby udržoval při životě svými žerty a historkami. Najednou se vrhne do křoví a začne nás kropit salvami ze svého samopalu. Rota se rozprchne doúkrytů.
„Vylezte ven, vy zplozenci pekla," ječí tlustý voják a zběsile pálí po všem, co se kde hne. Naštěstí se mu do zad dostanou dva ženisti a vyrvou mu zbraň z rukou. On však popadne ruský kalašnikov a s překvapivou rychlostí vyrazí do lesa. Jeho hlas se postupně stále víc ztrácí v dálce, dokud ho stromy nespolknou docela. Nemá smysl, snažit se ho dohnat. Bylo by to zbytečné plýtvání drahocennou energii.
„Roto, za mnou! Pochodem v chod!" rozkáže nesmlouvavě oberleutnant Moser. Pokračujeme v chůzi

ještě celé dvě hodiny. Pak už skutečně nemůžeme dál.
„Krátká přestávka," povolí nám neochotně Moser."Nikdo nelehat! Opřete se o stromy! Nebo o sebe navzájem! Odpočívejte ve stoje. Když to tak mohou dělat koně, vy můžete taky!"
„Ty maj čtyři nohy," protestuje Porta, unaveně se opírající o mohutnou jedli. „Jestli si lehnete, bude během pár minut po vás," pokračuje Moser, kterého Portovy poznámky nemohou vyvést z klidu. Se svěšenými zbraněmi se opíráme o stromy, tiskneme se jeden k druhému. Smrtelná únava nás pomalu ukolébává do neklidného spánku. Údy nám tuhnou stejně tak mrazem jako vyčerpáním. Vytáhnu si kus zmrzlého chleba, který jsem našel u jedné mrtvoly. Už si ho málem strčím do úst, když se náhle rozhodnu, že si jej raději ještě schovám, a polknu místo něj hrst sněhu. Bůhvíkdy se mi zase podaří něco k jídlu najít. Už ten pocit, že mám v kapse kus chleba, mi dodává sílu a zmírňuje bolestivé svírání v žaludku.
Během noci umrznou vestoje další dva z nás. Necháme je tu opřené o stromy v té pozici, v jaké je zastihla smrt. Párek zmrzlých lidských karikatur. Dědek od nich vezme jen jejich identifikačky a dá si je do kapsy k ostatním. Nikdo z nás nemyslí na nic jiného, než oč jednodušší by to bylo, natáhnout se teď do sněhu a jednou provždy to skoncovat. Už toho pekla, do něhož jsme byli vrženi ve jménu vlasti, máme vážně dost.
„Pojdte, u všech svatých!" řve na nás zuřivě Moser."Pohněte kostrou, vy bando líná!" Pozvedne svůj krátký kalašnikov. „Marš, nebo vás na místě postřílím!" vyhrožuje. „Napálím vám to do žaludku," dodá, když zůstáváme stát a nevěnujeme mu pozornost. Dloubne hlavní doBarcelony, kterého pokládá za nejslabší článek Dědkovy čety. „Tak jdeme," řekne tiše, ale chladně.
„Polibte mi!" odvětí Barcelona. „Vyhrajte si svoji válku sám! Mě z toho vynechte!"
„Počítám do tří," zavrčí Moser ledově, „a pak to do vás pustím!" Barcelona se apaticky opírá o kmen stromu a začne si bajonetem čistit nehty.
„Já vážně vystřelím!" opakuje Moser výhrůžně. Celý se třese vztekem.
„To si nedovolíte," ušklíbne se Barcelona. „Já si tupočkám na Ivany. Jsem tímhle Adolfovým maratonem už kapku unavenej. Kdybyste byl moudřejší, Herr Oberleutnant, přidal byste se ke mně."
„Oddělejte ho!" žádá vzrušeně Heide. „Zlikvidujte toho zrádce vlasti."
„Sklapni, ty hnědej bastarde!" okřikne ho Porta a srazí ho na záda do sněhu.
Rota výhrůžně mručí. Většina je na Barcelonově straně.
„Když si okamžitě seberete zbraně a uposlechnete rozkaz, tak na všechno zapomenu," slibuje Moser přátelským tónem.
„Pro mě za mě si třeba pochčijte vlastní záda," vysmívá se mu Barcelona. „A až vás tohle unaví, tak se můžete sebrat a vydat se na výlet do führerova hlavního stanu a s vřelým pozdravem ode mě tam pochcat i samotnýhoAdolfa."
„Jedna," začne Moser počítat. „Zasranej německej hrdino," znejistí Bracelona, „to nemůžete neozbrojenýmu muži udělat."
„Dvě," zasyčí Moser se zoufalým odhodláním a prstem na spoušti.
Porta pozvedne svůj samopal. Hlaveň míří přímo na oberleutnanta. Pokud Barcelona neustoupí, rozpoutá se tu za několik vteřin hrozný masakr. Není pochyby, že oberleutnant je odhodlaný střílet, ale stejně tak je jisté, že než by stačil vyprázdnit zásobník, padl by sám mrtvý k zemi. „Nerozmyslíte si to, feldwebele?"
„Jestli vám to udělá dobře, tak ten svůj proklatej flašinet spusťte," řekne Barcelona s předstíranou netečností.
„Řekl jste si o to," sykne Moser a začne tlačit prstem na spoušť. Ozve se zvuk výstřelu a v oberleutnantově kožešinové čepici se objeví patrná rýha po kulce.
„Blíží se smrt, blíží...," mručí si Legionář a s úsměvem si v ruce pohrává se řemenem svého samopalu. „ Vi ve la mort."
Bez dalšího slova si Barcelona přehodí přes rameno svou výbavu a rozpačitě se usměje.
Moser zhluboka vydechne úlevou. Zacvakne pojistku na své zbrani. „Pojďte! Zrychlíme trochu krok," pobízí nás nesměle a vyhýbá se přitom Barcelonovu pohledu.
Rota se pomalu a s reptáním dává do pohybu. Drobeček zavrávorá na své hnijící noze. „Bože! Pane; Bože! To je bolest! Co bych za to dal, kdyby mi tu podělanou věc někdo uříznul!"

„To už by ses pak nikdy neproběhnul," prohlásí Porta. „Na tom mi hovno záleží! Stejně sem toho nikdy moc nenaběhal!"
„Ale až by ses vrátil na Reeperbahn, nemohl by sis už ani s žádnou zatancovat!"
„Stejně jsem se nikdy tancovat nenaučil!" odpoví ne vzrušeně Drobeček. „Jediná věc, ke který sem ty nohy vážně potřeboval, bylo nekonečný pochodování, a toho se klidně vzdám. Takže vidíš, že pro ně stejně nemám žádný využití. Nebaví mě běhat, tancovat neumím a pochodování přímo nesnáším. Byla by to vlastně ta nejlepší věc, co by mě mohla potkat, kdybych se jedný tý mrchy zbavil."
„Myslíš, že by za tebou ještě kočky lezly do postele, kdybys přišel o haksnu?" zeptá se Porta pochybovačně.
„Já bych toho nakecal tolik o svým hrdinským činu, při kterým sem o ni přišel, až by z toho slintaly obdivem tak, že by si vůbec nestihly všimnout, co s nima provádím. Navíc, dyž se s ňákou válíš v posteli, tak k tomu nohy stejně vůbec nepotřebuješ, ne?"
„Možná to fakt není tak blbej nápad, jak se zdá!" přemýšlí Porta nahlas.
Trvá nám skoro dvě hodiny, než urazíme ubohé tři ki lometry. Dokonce i Moser vypadá, že už je se silami u konce. Složí se na zem jako prázdný žok stejně jako my ostatní. Vyndám si svůj zmrzlý kousek chleba. Všichni mne mlčky pozorují. Podívám se na ten svůj poklad, kousnu si a podám ho Portovi. Dostane se na celou naši skupinku. Na každého jedno kousnutí. Neměl jsem ho raději sníst, když se nikdo nedíval? Třeba během pochodu? Ne, to bych udělat nedokázal. Jíst, když ostatní nic nemají, to bych se pak nikomu z roty nemohl podívat zpříma do očí. Vždyť přátelství je to poslední, co nám ještě zůstalo. To jediné nás udržuje při životě a zabraňuje nám poddat se smrti.
„Co bys dělal Porto, kdyby měla válka přesně v tuhle chvíli skončit?" zeptá se Profesor.
„To se nestane," prohlásí Porta kategoricky. „Bude trvat ještě tisíc let a jednu zimu navíc."
„To ani náhodou," namítne Profesor. „Konec války příjde nečekaně. Stejně jako bouračka na železnici. Tak co bys dělal, Porto, kdyby za tebou teď někdo přišel a řekl ti, že válka skončila?"
„Synku, našel bych si nějakou demobilizovanou ruskou dámu se stejnýma myšlenkama, jako mám já sám, a postaral bych se, aby zapomněla na to, že válečnej stav už vážně skončil."
„To myslíš vážně?" ptá se se zájmem Profesor.
„Nemyslíš, že by to bylo fajn?" usměje se Porta. „Věřím, že většině lidí by to naprosto stačilo. Dokonce i ten nejnadrženější negr, co se kdy narodil, by byl určitě spokojenej."
„A ty?" obrátí se Profesor na Drobečka.
„Totéž co Porta," odvětí Drobeček, který právě olizu je kousek ledu. „Ženský sou ta nejdůležitější věc na světě. Kdyby nám je vodili, dyž sme byli na bitevním poli, vůbec bych se nestaral, jestli má válka trvat dalších tisíclet. Ale jak vo tom tak přemejšlím, možná bych si předtím eště našel chvilku, abych rozbil hubu ňákýmu podělanýmu generálovi!"
„Za to by tě šoupli za mříže," poznamená Barcelona.
„Nanejvýš třicet dní za narušení veřejnýho pořádku," namítne Drobeček optimisticky. „To by za to potěšení, nakopat některýmu z těch parchantů s červenejma výložkama prdel, vážně stálo."
„Já bych si pronajal královský apartmá u, Vier Jahreszeiten a pak bych chcípnul smíchy při pohledu na ty jejich vyjevený ksichty, až by zjistili, že nemám čím zaplatit," prohlásí Barcelona a je nadšený tím nápadem.
„Já bych se okamžitě zapsal jako student na Válečnou akademii," ozve se rozhodným tónem Heide.
„To bys nejdřív musel udělat přijímací zkoušky, než bys dostal červený výložky, mon ami," řekne mu Legionář.
„Když je chci, tak je taky dostanu!" rozkřikne se rozhořčeně Heide. „Můj otec byl ochlasta, kterej strávil celej svůj život po pruskejch věznicích. Moje matka musela prát cizím lidem špinavý hadry a drhnout pracháčům podlahy. Přísahal jsem, že dosáhnu tý nejvyšší hodnosti a pak se těm sviním pomstím!"
„A kde chceš sebrat peníze, abys měl z čeho žít, než uděláš zkoušky?" zeptá se praktický Porta.
„Nechávám armádě pětasedmdesát procent svýho žoldu. K tomu dostanu dvacet procent navíc ve válečnejch dluhopisech. Dělám to tak od roku 1937."
„V roce 1937 žádný válečný dluhopisy nebyly," na mítne Porta.
„Ne, nebyly," souhlasí Heide, „ale měli jsme přece pětiletej plán. Až mě vyplatěj, budu mít slušnej kapitál

do začátku.“ Vytáhne z kapsy svou modrou vkladní knížku a nechá ji kolovat. Jsou v ní černým inkoustem zaznamenány jen samé vklady.
„Nebesa!“ zvolá ohromeně Porta. „Žádný červený položky. Kdybyste si otevřeli moji, museli byste si nasadit sluneční brejle, abyste z tý záře neoslepli!“
„Jak víš, že se na to budeš hodit?“ zajímá se naivně Drobeček.
„To si piš, že budu,“ prohlásí Heide kategoricky. „Až vás za deset let zas povolají, budu už velitel divizního štábu.“
„Tobě bych ani nezasalutoval,“ odvětí chladně Drobeček. „Od vás bych o to ani nestál,“ řekne Heide povýšeně.
„Chceš říct, že kdybys byl šéfem štábu, že by ses tvářil, jako že nás neznáš?“ civí na něj Drobeček nevěřícně.
„Musel bych se tak tvářit,“ odpoví namyšleně Heide.“Patřil bych už k úplně jiný třídě než vy. Člověk za sebou nakonec musí spálit všechny mosty!“
„Tvářil by ses taky tak přísně jako Železnej Gustav?“vyzvídá dál Drobeček, přičemž si Heideho prohlíží s takovým obdivem, jako by už Julius skutečně patřil ke generálskému štábu.
„Přísnej výraz ve tváři s tím nemá co dělat,“ odpoví Heide očividně spokojený sám se sebou. „To je otázka osobní hrdosti.“
„A chodil bys taky s monoklem naraženým v oku?“přihodí si Porta.
„No, pokud by se mi zhoršil zrak, o čemž ale pochybuju, tak asi jo, je to starej pruskej zvyk. Jsem zásadně proti tomu, aby důstojníci nosili brejle. Brejle jsou pro obyčejný škrabáky, co pracujou v kancelářích.“

Když projdeme promrzlým močálem, narazíme na oddíl pěchoty vedený feldwebelem s nepříjemně krutým pohledem.
„Odkud jste, chlapi?“ zvolá překvapeně Moser.
„Jsme to, co zbylo z 37. pěchotního pluku, první prapor,“ odvětí příkře oberfeldwebel a odplivne si do sněhu.
„Kdo si myslíte, že jste, feldwebele?“ zeptá se zostra Moser. „Zapomněl jste, jak se správně podává hlášení důstojníkovi? Dejte se trochu dohromady, člověče! Uvědomte si, s kým to mluvíte!“
Oberfeldwebel na něj chvíli tupě zírá. Jeho krutá tvář pomalu rudne vzteky. Pak předpisově srazí podpatky, jen to cvakne, levou ruku položí na řemen své zbraně a pravou přitiskne ke švu kalhot, jak se sluší a patří. „Herr Oberleutnant,“ zařve jako při vojenském nástupu. „Oberfeldwebel Klockdorf a devatenáct dalších mužů, zbytek 37. pěchotního pluku, první prapor, hlásím se k službám, pane!“
„To už je lepší,“ usměje se oberleutnant. „Nás už je také jen zbytek. Vypadá to, že celý německý wehrmacht se momentálně skládá jen ze samých zbytků!“
„Copak někdo čekal něco jinýho?“ zeptá se Porta polohlasně. „Každej hlupák mohl uhodnout, jak to všechno nakonec dopadne.“
Moser Portovu poznámku zaslechne a postoupí ještě o krok blíž k oberfeldwebelovi. „Máte nějakou představu, co se v téhle oblasti děje?“
„Ne, Herr Oberleutnant. Jediná věc, kterou vím najisto, je, že německá armáda se z ní zatraceně rychle vypakovala, pane!“
„A nic bližšího?“ zvolá Moser. „Copak nečtete hlášení wehrmachtu? Je to přece vaše povinnost! Rozkazy především!“
Řadami roty proběhne unavený smích.
Oberfeldwebel hledí zaraženě na Mosera. Nezbláznilse ten chlap? Jak tohle všechno skončí? Zhluboka se na dechne a znovu předpisově srazí podpatky. Pomatení Prušáci si na podobné věci potrpí. „Herr Oberleutnant, mám tu muže, kterej sloužil jako unteroffizier u divizního štábu. Ten říká, že se kus na západ připravuje nová fronta.“
„Vy jste hotová studnice novinek, chlape!“ ušklíbne se široce Moser. „Tak my připravujeme dál na západ novou frontu, říkáte? Nejspíš někde před Berlínem, ne?“
„To je dost dobře možný, Herr Oberleutnant. Pokud se ovšem náhodou nerozhodli rovnou pro Paříž,

pane.“

Pozdě v noci dojdeme k čemusi, co se zdá být opuštěnou vesnicí bez jediné známky života. Mezi horami sněhu ustrašeně vykukují malé chatrče. Porta si jako první všimne, že z několika komínů vychází kouř. Projev života!
„Někdo tam mluví,“ poznamená pečlivě naslouchající Drobeček.
„Jste si tím jistý?“ zeptá se skepticky Moser.
„Když Drobeček řekne, že něco slyší, tak tam něco ke slyšení určitě je!“ prohlásí důrazně Porta. „Ten kluk by uslyšel i kolibříka uprdnout se v hnízdě. A navíc by tozaslechl i třicet kilometrů proti větru.“
„Mluví rusky nebo německy?“ zajímá se Legionář.
„Rusky. A sou to ženský.“
„Co říkají?“ chce vědět Legionář. „Já tomu jejich brebentění nerozumím,“ odpoví Drobeček. „Nechápu, proč sakra ti bastardi nemluvěj normálně německy. Cizí řeči sou na nic.“
„Dobře!“ rozhodne oberleutnant. „Až to tu vyčistíme, uložíme se tu na noc.“ Při myšlence na teplo a něco k snědku rota obdivuhodně ožije. V celé vesnici se přece něco poživatelnéhomusí dát najít.
Porta objeví pytel na chleba a prošmátrá ho svými zkušenými prsty. Pak ho zhnuseně odhodí. S odjištěnými zbraněmi se pustíme do prohledávání chatrčí. Při sebenepatrnějším pohybu jsme připraveni pálit. Postříleli bychom na místě i děti, kdyby nám přišlo, že mohou být nebezpečné, a děti tady v Rusku mohou být nebezpečné. Před časem vyhodilo jedno pětileté škvmě do vzduchu celou rotu. V tomhle ohledu je mezi Ruskem a Německem jen malý rozdíl.
„Dávejte pozor!“ volá na nás varovně Moser, když s Dědkem v čele vstupujeme do cihelny.
„Sakra!“ uleví si Porta. „Vevnitř je tma jak v negrově prdeli !“
„Sklapni!“ zašeptá Drobeček a zarazí se, jako by narazil do cihlové zdi. „Něco tady nesedí.“
„ Tu rne fais chier, „ ozve se Legionář, který klečí najednom koleni za hromadou tvárnic. „Slyšel sem, jak někde cvakla puška!“ odpovědí Drobeček s pohledem upřeným do temnoty.
„Jseš si jistej?“ zeptá se netrpělivě Heide. V ruce drží odjištěný granát, připravený k hodu.
„Podíváme se,“ zašeptá Drobeček téměř neslyšně. S nervy napjatými k prasknutí klesneme k zemi.
„Zavřete oči,“ nařídí nám Dědek. „Vypálím tam světlici.“ Ozve se dutá rána a světlice vyletí ke stropu. Opatrně otevřeme oči. Modrobílé světlo je spaluje jako oheň. Porta se zvedne do dřepu a vypálí dávku z lehkéhokulometu opřeného o bok. Nábojový pás se ve vzduchu zavlníjako raněný had. Vzdálený roh cihelny pokropí sprška stopovek. Do rachocení kulometu se náhle ozve pronikavý ženský výkřik. Od jednoho trámu zběsile zaštěká samopal. K Drobečkovým nohám se skutálí ruční granát. Rychle hozvedne a hodí nazpět.
Granát vybuchne ještě ve vzduchu.
Všechno ztichne. V rohu najdeme šest žen v uniformách Rudé armády. Hlava jedné z nich je uťata tak čistě jako nějakým obrovským nožem. Leží v přirozené poloze v kaluži temné krve. Oči vypadají, jako by hleděly přímo na nás a zvědavě si nás prohlížely.
„Docela kočka,“ řekne Drobeček a zvedne hlavu. Při čichne k vlasům. „Nádherná ženská vůně. Škoda že si vlast žádá, abysme tak pěkný věcičky jako tahle zabíjeli.“ Otočí hlavu a znalecky si ji prohlíží ještě z profilu. Z odseknutého krku mu po zápěstí stéká krev. „Je to hnus, připravovat takhle hezký ženský o hlavu!“ Položí ji opatrně dívce do náručí.
„Když se za starejch časů popravovalo, pohřbívali pak lidi s vlastníma hlavama mezi nohama,“ poučuje nás Heide.
„I hezký holky?“ zeptá se Drobeček.
„Každýho,“ prohlásí pevně Heide.
„U chlapů to muselo vypadat, jak dyž si ho sami kouří!“ rozchechtá se hlasitě Drobeček.
„Na Ďábelských ostrovech zvednul kat hlavu za uši a řekl: Ve jménu lidu Francie bylo učiněno spravedlnosti zadost!“ řekne Legionář.
„Prokristapána,“ zvolá Porta, „a já si myslel, že Francouzi jsou kulturní lidi!“
„Ale takhle se zacházelo jen s kriminálníkama, monanzi,“ neváhá Legionář bránit francouzskou kulturu.
„Jen s kriminálníkama,“ mumlá si Dědek. „Dneska setěžko pozná, kdo je kriminálník a kdo hrdina.

Pravidla se mění skoro každej den.“
„Jo, dělaj ve všem děsnej bordel,“ prohlásí Drobeček s vyčítavým pohledem upřenvm na Heideho. „Eště štěstí, že já nejsem člen tý podělaný partaje.“
„Co tím myslíš?“ zeptá se výhrůžně Heide.
„Přesně to, co sem řekl,“ ušklíbne se Drobeček.
„Pojďte,“ vybídne nás oberleutnant Moser. „Beiere! Nasypte tomu svému gangu pod nohy trochu uhelného prachu!“
„Mazejte! Hejbněte přece kostrou!“ zvolá Dědek.“Do míru máme ještě hodně daleko, to dobře víte!“
Vesnice je během chvilky prohledána. Civilisté už vylezli ze svých úkrytů. Všichni dávají okázale najevo svou nenávist vůči komunistům a ohromné potěšení, že vidí Němce.
„Tihle lidi museli bejt nacistama ještě dřív než samotnej Adolf,“ podotkne Porta. Popadne za ruku jednu stařenku, která možná není až tak stará, jak na první pohled vypadá.
„Mai, ty nemít ráda komoušská partyzán. Ty milovat nacista!“
„Zvedni pravou ruku, babko, a opakuj po mně: ‚Heil Hitler, grosses Arschlock „
Všichni po něm nadšeně opakují, aniž by měli nejmenší tušení, co to ve skutečnosti znamená.
„Něco takovýho jsem ještě nezažil!“ vzteká se Heide.“Kdyby jen führer tušil, co se tady děje!“
„Nechte těch pitomostí,“ ozve se naštvaně Moser.“Radši jim řekněte, ať upečou brambory a zapálí pořádné ohně!“ Porta ruským ženám vysvětlí, že nám mají připravit něco k jídlu a nešetřit dřevem na oheň. Dědek nadává jednomu obergefreiterovi, který byl tak pošetilý, že si sundal boty. Teď ten dělostřelec zaraženě hledí na bezmasé bílé kosti svých chodidel.
Sanitář Tafel bezmocně rozhazuje rukama. „Musím to ihned amputovat! Horkou vodu!“
„Zvládnete to?“ otáže se skepticky Moser. „Nemůžu si dovolit to nezvládnout!“ odvětí sanitář.“Nemůžeme ho tu jen tak nechat a nesmíme ho ani zastřelit!“
„Nikdo si nesundávejte boty,“ rozkřikuje velitel roty.“To je rozkaz!“
„Pane jo, kdyby takhle vyrazil na Ivany, vyděsil by jek smrti!“ zvolá Drobeček. „Mysleli by si, že po nich jde samotná zubatá s kosou!“ Připoutáme dělostřeleckého obergefreitera ke stolu řemeny od svých zbraní. Jedna z žen přinese vařící vodu. Snaží se sanitáři pomáhat, jak jen může. Svěří se nám, že její manžel i oba synové jsou u Rudé armády.
Celá operace trvá asi hodinu. Ještě ten večer oberge freiter zemře, aniž by znovu nabyl vědomí. Spustíme ho do protitankového zákopu a naházíme na něj sníh. Helmu pověsíme na klacek a Dědek přidá jeho identifikační známku ke své rozrůstající se sbírce.
Všichni se nacpeme horkými brambory. Chutnají báječně. Po dlouhé době se zase cítíme jako znovuzrození a ani moc nereptáme, když máme jít ven na hlídku. Na každé pozici stojí dva muži. Přesně třicet minut. Víc by nikdo v té zimě ani nevydržel. Moser rozhodne, že v sedm ráno se vydáme na další pochod. Tím získáme tři hodiny ještě před rozbřeskem a dostaneme se za tu dobu dostatečně daleko od vesnice pro případ, že by její obyvatelé zalarmovali místní partyzány. Není vyloučeno, že to udělají, aby se tak vyhnuli vyvraždění za to, že poskytli pomoc nepříteli.
Oberfeldwebel Klockdorf cynicky navrhne, že by bylo nejlepší všechny civilisty ještě před odchodem postřílet. „Mrtví nemluví,“ prohlásí s úšklebkem.
„Ty zasranej parchante!“ zírá na něj Porta. „Nemůžeme přece oddělat všechny ty starý matěry!“
„Proč ne?“ zeptá se Klockdorf. „Buď ony, nebo my. Jakou mají cenu? Lidi po padesátce by se stejně měli nechat odstranit! Sám Heydrich to jednou navrhnul!“
„Čekej, že se ti o tvejch padesátinách ozvu, kámo,“slíbí mu Porta rozhořčeně, „čistě jen abych se zeptal, jestli jsi náhodou nezměnil názor.“
„Sejmi ho, hajzla jednoho!“ zavrčí Drobeček. Po půlnoci příjde řada i na nás, abychom se odebrali na hlídku. Mráz zalézá za nehty a právě začalo sněžit. Nevidíme dál než několik metrů před sebe. Společně s Portou zaujmeme pozici na severní straně vesnice. Drobeček byl na sanitářovu přímluvu kvůli svým nohám hlídky zproštěn.
Uběhne teprve čtvrthodiny, když se ze tmy vynoří oberfeldwebel Klockdorf se dvěma muži, kteří mezi sebou vedou jakousi ženu.
„Pěknou kůži jste si našli,“ zhodnotí Porta se zájmem dívku.

„Ein Flintenweiss, „ uchechtne se sadisticky oberfeldwebel a dloubne partyzánku hlavní samopalu dobřicha.
„A vedete ji rovnou k veliteli, že jo?“ zeptá se Porta chlípným tónem.
„Na to ti zvysoka seru!“ odpoví chraplavě Klockdorf.“Co ten s tím má společnýho? Odpráskneme ji rovnou tady na místě.“
„A nebyla by jí pro červy škoda?“ namítne Porta.“Nechcete mi ji nechat, já bych si s ní věděl rady.“
„Nic na ni radši nezkoušej!“ varuje ho Klockdorf. „Ta je jedovaté jako zmije!“ Nakloní se k dívce, která jistě není starší než dvacet let. „Tak, ty jedna děvko špinavá. Rozluč se se životem, za chvíli je po tobě!“
„Ale umírat budeš pěkně pomalu, holčičko! Nejdřív dostaneš dávku do žaludku!“
„Nacisto,“ zasyčí dívka a plivne mu do tváře. „Nikdy neodejdeš z Ruska živý!“ Klockdorf ji udeří pěstí do slabin a dívka se se zaúpěním zlomí v pase. „Ty všivá čubko! Toho budeš litovat! Než tě oddělám, zpřelámu ti všechny kosti v tom tvým komoušským těle!“ zuří oberfeldwebel bledý zlostí.
„Nakopej jí pořádně prdel,“ navrhne jeden z gefreiterů. „Já tyhle potvory dobře znám. V Minsku jsme je vláčeli za autem na laně.“ Druhý, oberschütze od jezdectva, vyprskne pištivým smíchem.
„My je zas v Rize věšeli za nohy, a když už nás jejich vřeštění začalo nudit, poslali jsme popravčího, aby jim kleštěma vyrval jazyk.“
„Má někdo z vás kus tenkýho provazu?“ zeptá seKlockdorf se zlomyslným záblesk em v očích.
„Předvedu vám, kam až se dá takovýhle děvce vytáhnout krk, když člověk ví jak na to!“
„Já bych tu něco měl,“ odpoví dychtivě oberschlitzea vyndá z kapsy dlouhou telefonní šňůru. „To je přesně ono!“ ušklíbne se Klockdorf, načež ji s bezmála něžnou péčí přehodí dívce kolem krku.
„Tamhle je trám,“ ozve se opět oberschütze. Ukazuje k blízké chatrči. „Dosáhne akorát nohama na zem. Panečku, začíná se mi to líbit! Ta se bude kroutit. A co je to teprve za podívanou, když je pak člověk roztočí tak, že je provaz začne pomalu škrtit!“
„Tak pojď, holka!“ řekne Klockdorf sladce a pobídne svou vězeňkyni pažbou samopalu. Telefonní šňůra už je přehozena přes trám, když tu se ze tmy vynoří oberleutnant Moser s Dědkem.
„Počkat, oberfeldwebele! Co se to tu děje?“ zeptá seMoser výhrůžně. „Co máte u všech svatých v úmyslu?“
„Čapli jsme jednu Flintenweib,“ prohlásí Klockdorfs nuceným úsměvem. Není si jistý, jak se k Moserovi chovat. S podobným typem důstojníků nemá žádné zkušenosti.
„Aha,“ přikývne Moser s rostoucím chladem v očím,“a co je to vůbec Flintenweib? Nevzpomínám si, že bych podobný termín četl v armádních předpisech. Co kdybyste podal pořádné hlášení, oberfeldwebele?“
Klockdorfovi uniká nenávist doslova každým póremtěla, neochotně srazí podpatky a vyplivne: „Herr Oberleutnant, oberfeldwebel Klockdorf hlásí, že se mu při návratu podařilo zajmout partyzánku!“
„To už je lepší,“ odvětí Moser s úsměvem. „A jak vidím, prohlásil jste sám sebe soudcem polního soudu i popravčím zároveň. Vypadněte odsud, vy neukázněná svině, nebo se už neudržím. A radši se mi koukejte vyhýbat, nebo budu soudit já vás, s oberfeldwebelem Beierem jako soudním přísedícím!“
„Nemám to s ním vyřídit?“ zeptá se Porta, který si dychtivě přehazuje pušku z ruky do ruky. „Byla by to ta nejlepší práce, jakou jsem za celou tuhle podělanou válku dostal!“
„Zmizte mi z očí, chlape!“ rozkřikne se oberleutnant divoce.
Nebo k tomu dám Portovi vážně rozkaz a povolím mu, aby vás odprásknul jako hnusnou krysu, protože nic jiného ani nejste!“
Klockdorf se rychle vytratí se svými dvěma nohsledy v patách. Dědek odváže dívku. Ta zírá s otevřenou pusou na oberleutnanta a nechápe, co se to děje. Kdyby byly jejich pozice opačné, udělala by Klockdorfovi totéž co on jí.
„Beiere,“ pokračuje Moser. „Dejte na ty všiváky pozor. Jakmile přistihnete někoho z Klockdorfovy party při sebemenším porušení kázně, okamžitě ho zlikvidujte!“
„S potěšením!“ zavrčí Dědek. „Slyšel jsi to, Porto?Vy s Drobečkem na to dohlédnete!“
„Do čtyřiadvaceti hodin ti doneseme jeho ptáka na sametovým polštáři!“ usměje se Porta.
„Během deseti minut je mu Drobeček na stopě, a víš, co to znamená!“
„Nedal jsem rozkaz spáchat vraždu!“ namítne zostra oberleutnant.

„Zabít takovou bestii není vražda," prohlásí Porta vesele. „Popravovat krysy je svatou povinností každýho občana! Naopak, člověk může dostat pokutu, když to neudělá!"
„Co bude s ní?" zeptá se Dědek a ukáže na dívku, které kolem krku dosud visí telefonní šňůra.
„Zastřelit?" navrhne surově Heide. „Podle mezinárodních dohod a pravidel vedení války je naprosto legální zastřelit každýho civilistu, kterej vezme do ruky zbraň. Führer navíc prohlásil, že bolševiky je třeba zlikvidovat jakýmikoli prostředky."
„Rozbít tomu chlapovi hubu!" ozve se Porta, aniž by blíže upřesnil, zda má na mysli Heideho, nebo führera.
„Je mi líto, jak se k vám chovali," obrátí se Moser zdvořile k dívce, když ji vede do naší chatrče. „Samozřejmě vás postavíme před řádný vojenský soud. Dokud zůstanete s naší rotou, nic se vám nestane." Porta jehoslova překládá svou lámanou ruštinou, přestože dívka očividně rozumí německy.
„Uctivě hlásím, Herr Oberleutnant," řekne Portas úsměvem od ucha k uchu, „že vás tato dáma žádá, abystejí laskavě políbil prdel, pane, a s obvyklými komplimenty navíc dodává, že neodejdete z Ruska živ!"
Moser jen pokrčí rameny a společně s Dědkem se odebere na druhou stranu místnosti. Nedokáže tyhle politické fanatiky pochopit a stále je přesvědčen, že válku může vést jako džentlmen. V kamnech praskají velká polena, která celou místnost s nízkým stropem prohřívají příjemnými vlnami tepla. Místo u kamen zabral pochopitelně Porta. Partyzánka stojí v rohu za ním, takže pokud by chtěla uprchnout, musela by se dostat nejprve přes něj.
Ze své hlídky se vrátí Legionář. Vypadá rozrušeně. „Porto!" zavolá tiše. „Tady jsem, v holčičím pokoji," ozve se Porta zpoza kamen. „Saperlotte, pojď rychle se mnou," šeptá Legionář."Našel jsem skladiště se zásobama!"
„Kraft durch Freude! Die Strasse frei!" vydechnePorta. „Já ti snad dám pusu, ty kluku ušatá!"
„Jdu s váma," hlaholí Drobeček, který se v té chvíli probudil, a už se bez vyzvání hrabe ven zpod pokrývek. Tiše opustíme chatrč. „Tak co tomu říkáte?" zeptá se Legionář, když odstraní několik prken. S otevře mi pusami zíráme na hromadu beden. Jsou na nich americké nápisy: „Amerika zdraví ruský lid!" Zkusmo několik z nich zvedneme. „Konzervy," prohlásí Porta s rozzářenýma očima. „Hovězí, ananasy, hrušky, kristepane, moje nejmilejši jídlo!"
Drobeček náhle ztuhne. Upustí bednu, kterou právě drží a jedním dlouhým skokem se vrhne do sněhové závěje. „Zdrhejte odsud!" volá na nás. „Tikání!"
„Tikání co tím chce říct, tikání?" ozve se Porta od hromady beden. „Člověk by řekl, že ten kluk dostal gangrénu do mozku, a ne do nohy!"
„Pod nohama ti tiká ňáká podělaná časová bomba, ty pitomče!" zaječí Drobeček zpoza závěje. Porta vyletí jako namydlený blesk. Nohy mu pracují jako písty. Doslova si prorazí cestu závějí. „Ještě to tiká?" zeptá se Drobečka. „Nebyl to jen nějakej datel, kterej se mi chce dostat na hrušky?"
„To nevím," odpoví Drobeček, „ale tiká to furt. Počítám, že to bouchne tak za minutu!"
„Dokud tikají, nejsou časovaný bomby nebezpečný!" zvolá Porta a jako fretka zmizí znovu v jámě."Přece si nenechám vyhodit všechny svý nakládaný hrušky do vzduchu!" zakřičí a hodí si jednu bednu přes rameno. Jakmile se dostane do bezpečí, ozve se mohutná podzemní exploze. K nebi neuvěřitelnou silou vyšlehne sloupec ohně a všemi směry se od něj rozletí bedny a konzervy. Pokropí nás déšť nakládaného ovoce a kusů masa. Cínové plechovky, s hranami ostrými jako nože, proletí rychlostí střepin ze šrapnelů mezi chatrčemi.
„To byl ale hnusnej, špinavej trik," povzdechne si zklamaně Porta, jak tak hledíme do začazeného kráteru pod sebou. „Tohle Ivanům dlouho, hodně dlouho nezapomenu!"
Drobeček zkusí ochutnat kousek masa, ale je v něm cítit dusičnan sodný. S výrazem odporu ho vyplivne. Otevřeme Portovu bednu s nakládanými hruškamia tváře se nám zase trochu rozzáří, jakmile zjistíme, že je v ní celých třicet konzerv.
Ještě nestačíme spořádat ani první, když Drobeček poplašeně zaječí. „Už to zase tiká! Rychle pryč! Celá ta kadibouda poletí do vzduchu!" Jako listy nesené větrem zapadneme co nejrychleji zanejbližší velkou závěj. Druhý výbuch svou silou ještě předčí ten předešlý. Chatrč na vzdálené straně skladiště se vznese do povětří a zmizí nad korunami stromů. Vzduchem zasvištíMolotovovy koktejly. Zaplanou fosforové

ohně.
Jakmile exploze odezní, hned jsme na nohou a letíme zpátky k rotě, která je celá doslova paralyzována šokem. Ještě než jim však stihneme vysvětlit, co se stalo, ozve se volání hlídek: „Poplach! Partyzáni!“ V temnotě se rozštěkají kulomety a samopaly, nocí se rozezní výkřiky raněných. Od chatrče k chatrči přebíhají tmavé stíny. Cinká sklo a tmu prozařují výbuchy třaskavin. Chatrče okarnžitě chytají plamenem a hoří.
„Blíží se smrt, blíží...,“ pobrukuje si Legionář, zatímco rozevírá stojan pro svůj lehký kulomet. Přes široké prostranství kolem sochy Lenina se mihne několik matných postav. Jakmile se dostanou do dosahu granátů, zahřmí Drobečkův těžký kulomet a pokosí jejich řady jako obilí. Ale objevují se další. Rojí se úzkými, křivolakými uličkami. Všude se blýskají hlavně. Trhavé kulky způsobují příšerná zranění. U Leninovy sochy pořvává komisař a mává nad hlavou samopalem. Vložím do hodu všechnu svou sílu. Granát vybuchnekomisaři hned za zády a odhodí ho přes celé prostranství. Zbraň odletí opačným směrem.
„Mistrovsky,“ usměje se Porta a uznale pokývá hlavou. Vyběhnu kupředu společně s Profesorem, který mi nese tornu s granáty. Strká mi je odjištěné přímo do ruky. Dal jsem do prvního hodu tolik enerie, že teď nedohodím dál než šedesát metrů. I to je pro granátníka vcelku slušná průměrná vzdálenost. Teď, když je uřvaný komisař mrtvý, začínají se partyzáni v neorganizovaných řadách pomalu stahovat. Legionář vhodí do jedné chatrče tankovou minu. Dům se rozletí jako pytel mouky shozený z mrakodrapu. Náhle se rozhostí ticho. Je slyšet jen dupot běžících nohou ztrácejících se v lese. Klockdorf zlikviduje dva zajatce ranou do týla a pak jim ještě začne pažbou své zbraně rozbíjet lebky.
„Co to zase vyvádíte, chlape?“ rozkřikne se na nějoberleutnant Moser. „Poslušně hlásím, Herr Oberleutnant, provádím popravu přesně podle regulí. Chytil jsem tyhle dva muže, právě když podřezávali krk starostovi. Snažil se jim zabránit v podpálení vesnice přímo nad hlavama jeho lidí.“
„Nahlásím vás za záměrné porušování rozkazů!“ soptí Moser.
„Poslužte si, pane!“ ušklíbne se výsměšně oberfeldwebel. Ztratili jsme dvanáct mužů. Dvě hlídky najdeme s rozbitými hlavami. Pět mužů je raněno, jeden z nich má v žaludku plnou dávku kulek ze samopalu.
„Připravte se k odchodu!“ nařídí Moser.
„Jakmile se dají trochu dohromady a překonají prvotní strach, určitě se sem vrátí. V té době už musíme být dávno pryč.“
Jsme na cestě skoro hodinu, když si Moser z ničehonic vzpomene na partyzánku.
„Kde je ta dívka?“ chce vědět. „Poslušně hlásím, pane, že odešla domů, ale požádalamě, abych od ní všechny pěkně pozdravoval!“ zvolá vesele Porta.
„Chcete mi tím naznačit, že jste ji nechali odejít?“ zeptá se velitel zaskočený Portovou upřímností.
„Ani za nic, pane! Vážně se mi líbila, pane, tak jsem jí nabídnul místo první dámy ve svým malým doupěti ve Friedrichsstrasse, ale jí se to nějak nezamlouvalo a zkusila mi sebrat moji bouchačku. Když jsem se pak snažil najít nějakej provaz, abych ji svázal, vyklouzla zadníma dveřma, a jak jsem se za ní pustil, narazila mi na hlavu hrnec a začala do něj mlátit lopatou. No a pak se chytla první příležitosti a ztratila se v lese. Volal jsem za ní, že se na ni budete zlobit, vážně, pane, až zjistíte, že zdrhla bez dovolení. Ale ta slečna mýho zoufalýho volání vůbec nedbala, pane, a teď už je nejspíš doma ve svým baráčku v ulici Nádhernejch prdelí, pane!“
„Pořád mi jen přidělváte starosti, Porto,“ povzdechne si Moser. „Vážně si přeji, aby se naše cesty co nejdříve rozešly!“
„Možná to už nebude tak dlouho trvat, Herr Oberleutnant, pane!“ prohlásí Porta. „Důstojníci u naší roty většinou moc dlouho nevydržej, pane. Už se z toho pomalu začíná stávat taková milá tradice, pane!“ dodá s úsměvem od ucha k uchu.
„Promluvím si s vámi ještě později, Porto,“ slíbí mu Moser. „Nepřejte si vidět, jak já si s vámi ještě promluvím!“ O tři dny později se dostaneme do zdemolované vesnice, kde k nebi čnějí jen holé věže komínů.
„Koukněte, tamhle někdo pálí červený světlice,“ ukazuje nám Dědek.
„Cest un bordel!“ prohlásí Legionář se smutnou vzpomínkou na čtvrti s červenými lucerničkami.
„To vůbec nezní špatně,“ zazívá Porta, „jen si představte, že byste zas měli do čeho vrazit ty svý klacky.

Ten můj by teda potřeboval kapku roztát, to je jistý!“
Je šedá, bezhvězdná noc, nebe zakryté vrstvou rychleplujících mraků. Občas se na nás snese sprška sněhu. Na chvíli si lehneme a pozorujeme světla v dáli. Je na ně odsud velice hezký pohled. Světlice za sebou táhnou dlouhé barevné ohony a při výbuchu se rozprsknou domnoha barvených odstínů.
„To jsou naši!“ prohlásí s jistotou Moser. „Pojďte!Vypadá to, že Rusové na ně nebezpečně tlačí. Zítra už by mohlo být pozdě!“N
Náhle se rozzáří celé nebe. Krátce nato k nám dolehne hromová zvuková vlna mnoha po sobě následujících explozí. Musí se tam odehrávat dělostřelecký duel ohromných rozměrů.
„Co se to tam na té frontě proboha děje?“ mumlá si Moser zamyšleně, zatímco polním dalekohledem pozoruje obří světelné gejzíry.
„Možná se rozhodli vypotřebovat dneska v noci všechen zbejvající střelnej prach!“ ozve se Porta. Pokusí se stáhnout rty do úsměvu, ale dosáhne jen jakési grimasy.
„Velitelé čet ke mně!“ nařídí Moser. „Chci, abyste byli během deseti minut připraveni k odchodu! V plné polní, prosím!“ Utáhne si pod bradou řemínek své helmy.
„Cože, uprostřed noci?“ zeptá se nevěřícně feldwebel Kramm. Připojil se k nám s jedenácti muži před několika dny. „Rusové se tu všude jen rojí!“
„Ukažte mi místo, kde ne, feldwebele, a půjdeme tam!“odvětí sarkasticky Moser. „Za deset minut vyrážíme!A musíme se dostat skrz, i kdybychom si měli cestu prorazit bajonety a polními lopatkami!“
Krátkého odpočinku tedy využijeme k doplnění zásobníků a nábojových pásů. Všichni nespokojeně mručí. Jako by z nás ted, kousek před cílem, vyprchala veškerá energie.
„Dobře poslouchejte!“ řekne oberleutnant, když celá rota nastoupí připravena vyrazit na pochod. „Jsme teď vcelku slušně velký vojenský oddíl. Připojila se k nám spousta různých jednotek, od úředníků a zásobovačů až po raketové dělostřelce a experty na trhaviny. Vy všichni mě teď poslouchejte! Německé pozice odsud nejsou dál než šest sedm kilometrů. Jen tenhle kousek a jsme doma! Ale musíme se vydat na cestu hned. Zítra ráno by už mohlo být pozdě. V tu dobu už nepřítel možná našimi novými liniemi prorazí. Asi nás čeká tuhý boj, ale nemáme na vybranou. Pokud to půjde, musíme se snažit brát raněné s sebou, ale na druhou stranu si nemůžeme dovolit nechat se jimi zdržovat! A hlavně: Udržujte neustále kontakt! Snažte se stále postupovat kupředu a držet pochodovou formaci ježka. Druhá četa půjde v čele. Důvěřuji vám, feldwebele Beiere! Nějaké otázky?“
„Co když se průnik nepodaří, Herr Oberleutnant?“ zeptá se oberfeldwebel Klockdorf.
„To brzy zjistíte, Klockdorfe,“ usměje se velitel roty sarkasticky. „V takovém případě bude totiž po nás, Klockdorfe !“
Drobečkovi se podařilo získat úplně nový ruský kulomet v dokonalém stavu. Objímá ho něžně v náručí jako matka chovající své právě narozené nemluvně.
Porta mi hodí konzervu hrušek. Rychle spolykám její obsah a úplně cítím, jak do mne vstupuje nová síla.
V klínové formaci postupujeme otevřeným terénem. Jsme asi v polovině, když se do nás pustí zuřivá kulometná palba od malé skupinky stromů, která je navíc nakřídle podporována střelbou z pušek. Porta pokropí prostor před námi několika dávkami z kulometu a kryje nás, dokud se nepropracujeme až ke stromům. Moser se žene kupředu, těsně následován vedoucí skupinkou. Jen na moment se zastaví, aby hodil ruční granát.
Drobeček vyskočí a jako tank si klestí cestu podél roty. V lese štěkají kulomety, vybuchují granáty, ozývají se výkřiky a nadávky: „Job tvojcc cnat; gerinanskij, gerrnanskij! „ Pod rychle se míhajícíma nohama praskají větve a větvičky. Dávka z kulometu smete dva ženisty. Náš saniťák se nad nimi okamžitě skloní, aby jim pomohl.
„Nezastavujte se!“ křičí Moser a popohání Tafela dál před sebou.
Druhá četa se vrhne na ruskou jednotku a vyřídí ji polními lopatkami a bajonety. Drobeček přerazí jejich kapitánce krk jediným ostrým úderem hranou malíku, právě když proti němu zvedala zbraň. Hlava se jí teď pohupuje na zádech, jako by sesnažila prohlédnout si sama sebe zezadu.
Celí zadýchaní si razíme cestu vysokým sněhem. Místy do něj zapadáme až po ramena a ostatní nás musívytahovat. Sníh je jako bezedná bažina, která člověkastahuje dolů do hloubky. V jedné závěji trčí tři zapadlí ruští pěšáci. Koukají jim jen hlavy. Klockdorf je zlikviduje výstřely do týla. Po bílém sněhu kolem

nich se rozlijí krvavě červené kruhy. Když se konečně zastavíme, zjistíme, že jsme přišli o třiadvacet mužů. Jeden kulometný oddíl se ztratil beze stopy.
„Zatraceně!“ zakleje trpce Moser. „To by se nestalo, kdyby neustále udržovali kontakt, jak jsem jim nařídil. Jejich jména?“ Nikdo neví. Přidali se k nám před příliš krátkou dobou. „Nemůžeme pro ně nic udělat,“ rozhodne Moser.“Nemáme čas je hledat. Takže ještě jednou! Udr žujte kontakt. Je to vaše jediná šance, jak se dostat skrz. V patách nám běží smrt!“
Čtyřikrát v krátkém sledu za sebou zapadne Drobeček do ohromné závěje. Vytáhnout ho ven nám dá zabrat stejně, jako bychom tahali koně. Když se mu to stane počtvrté, popadne ho amok a s hysterickým vztekem vypálí do sněhu dávku z kulometu. Poté, co ho dostaneme ven, nakopne ještě dvě mrtvá zmrzlá těla, která tu v lese leží. „Z cesty, vy mrtví parchanti! Udělejte místo pro vojáky a pro válku! Vy už to máte za sebou, tak se kliďte a nepřekážejte, jasný?“
Profesor se složí na záda na zem. Je dočista u konce se silami. Rozvzlyká se. Legionář ho popadne za ruku a táhne ho s sebou. Po chvíli si Profesor všimne, že někde ztratil torny s municí a chce se pro ně vrátit. „Až se dozvědej, že jsem někde nechal munici, na místě mě zastřelej,“ běduje se slzami v očích.
„Pas ďobjections!“ odsekne Legionář a táhne ho dál.“Však si najdeš nějakou novou, až zase narazíme na Ivany, a to nebude dlouho trvat.“
Brzy nato je dohoní Drobeček. Jeho vztek ze sněhových závějí už trochu vychladl, ale teď vypukne znovu, jakmile zjistí, co se Profesorovi přihodilo. „Chceš říct, že jsi ty torny vyhodil?“ rozeřve se na Profesora a namíří na něj svůj velký, špinavý ukazováček. „Ztratil jsem je,“ připustí slabým hlasem Profesor.
„Ztratil munici!“ zavyje Drobeček svým hlubokým pivním basem, který se ozvěnou rozlehne po celém lese. „Tak von prej ztratil munici. Ty máš snad ještě menší mozek než ty bolševický vopice! Jak můžeš sakra uprostřed války jen tak ztratit munici? Kde bysme byli, kdyby si todle dovolil každej. Hnedka by bylo po válce! Bez podělaný munice podělaná válka. Kam bysme takhle asi tak došli. Koukej se vrátit a všecko najít! „
„Nikam nepude, zůstane tady!“ rozhodne Legionář.
„To myslíš vážně?“ nemůže tomu uvěřit Drobeček.“ Ty normálně sabotuješ druhou světovou válku. Napadlo tě to vůbec? Uvědom si, že už se už necouráš s tou svojí bandou plochonohejch legiodržhubenkářů pod saharským sluncem a nečumíte na a fatu morgánu v podobě ňáký arabský děvky, který by ne tebe mávaly z oblohy.“
„Nezapomínám. A nařizuju to, jako že jsem unteroffizier, Creutzfeldte. Jasný, „
„Tak takhle tedy nabíječ zůstat tady! Compris Ale ty na mě?“ zuří Drobeček. „No dobře! Už ho nechci jasný? Už nechci za nabíječe žádnýho posranýho cizince. Narvi si ho teď plnou parou třeba do tý svý shnilý prdele, co ji máš a k tomu hory písku až do konce války. Můžeš se nechat převelet k ženistům a až todle skončí, můžeš chodit a srát štěrk po silnicích. Přesně můžeš udělat, kamaráde!“
Zmizí v lese s ruským kulometem pod paží. Ještě dlouho ho slyšíme, jak proklíná bohy.
„Kdo to tady prišel o své torny s municí. Kdu tu kurva na celou rotu tak řve?“ ptá se Moser, který nás opět svolává.
„To je Drobeček“ usměje se Porta. „Ukousnul jedně sani na frontě před Moskvou ptáka a teď zjistil, že nedostal měsíčky. Proklíná vojenský mateřský sbory, že mu nechtěj povolit bezplatnej potrat.“
„Zase vaše četa, Beiere!“ začne soptit oberleutnant.“Už mě to dovádí k šílenství! Buď požádáte po našem návratu o převelení od páté roty a vezmete tu svoji příšernou posádku s sebou, nebo budu muset celou rotu opustit já! Tohle bych už dlouho nevydržel!“
„Asi kilometr na druhý straně uhelnýho dolu je banda žlutejch komoušskejch opičáků,“ ozve se hlubokým hlasem Drobeček, který se právě vrací z hustého lesa. „Málem se podělali, dyž sem se mezi nima objevil a sebral jim trochu munice.“ Zvedne nad hlavu několik vaků.“Co tam na ně vpadnout a kapku je zmáčknout? Je to jen podělaná milice, bude to snadný jako zašlápnout žábu.“
„K čertu s vámi, chlape!“ zařve Moser. „Pohár mojí trpělivosti už začíná přetékat!“
„Pohár?“ rozhlédne se kolem sebe Drobeček. „Jestli se tu někde rozdává chlast, tak bych měl dostat dvojitej příděl eště od posledně.“
„Ticho, ticho, ticho!“ zuří Moser a s odjištěnou pojistkou na zbrani postoupí o krok blíž k Drobečkovi.

„Ještě jednou otevřete pusu, Creutzfeldte, a bude to to poslední, co jste na tomhle světě udělal!“
Drobeček přejde k Portovi. „Tadle podělaná válka je pořád horší a horší,“ prohlásí ublíženě. „Už ti zakazujou i votevírat hubu. Než se rozkoukáme, budeme mít zakázáno snad i chodit se vysrat!“
Velitel roty za ním pošle vražedný pohled. „Pokračujte v cestě,“ obrátí se pak rezolutně na Dědka.
Rozehřmí se dělostřelecká palba. Ruské dělostřelecké pozice nemohou být daleko. Nad stromy se neustále objevují záblesky.
Porta tiše zvedne ruku na znamení Zastavit! Rota ne hlučně zapadne do sněhu. Následuje hromová rána a temnotu roztrhne zášleh z hlavně, který osvětlí okolí jako ve dne. Jen několik met rů před námi pálí ruské dělo těžkého kalibru. Ve světle výstřelu spatříme dělostřelce, jak pobíhají kolem a připravují kanon k další ráně.
„Mille diables, třistaosmdesátka!“ zašeptá Legionář.“To jim zabere nejmíři patnáct minut, než ji znovu nabijou. A celou tu dobu nebudou mít v hlavě nic jinýho. Nevšimnou si ani vlastní smrti! Vive la mort.“
Od děla se ozve řinčení kovu o kov, nabíjecí jeřáb sténá pod váhou těžké nábojnice zvedané k otvoru v hlavni.
„Připraveni?“ zeptá se šeptem Dědek, zatímco si vytahuje z boty bojovou dýku.
„Jak hladovej čáp, co se chystá na tučnou žábu,“ odvětí Porta, který právě usazuje svůj lehký kulomet do stojánku.
Moser napřáhne ruku a hodí přímo doprostřed mezi dělostřelce ruční granát. Přesto ještě během pádu stihnou odpálit dělo. Štěkot našich zbraní je dočista přehlušen výstřelem z dělové hlavně a my vyrazíme kupředu. Zakopnu o nějaké tělo, rychle se znovu snažím postavit na nohy, ale skutálím se dolů po strmém svahu. Trny mi do hloubky rozdírají kůži na rukou i na tváři. Porta je mi hned v patách. Kroutí se při pádu jako úhoře pálí po jakýchsi postavách běžících po vrcholu hřebenu. Stopovky je smetou na druhou stranu vyvýšeniny. Drobeček se valí dolů jako hotová lavina s jedním Rusem pevně sevřeným v rukou. Pak se od sebe přesto odtrhnou a s řevem se oba současně drápou na nohy. Rus má v ruce bajonet, ale Drobeček ho nakopne do slabina rozbije mu hlavu o kámen. Běžíme dál.
Ze zákopu se na nás snese dávka z kulometu. Okamžitě v těch místech vybuchne granát, vytrysknou plameny. Během jediného mrknutí oka jsme zlikvidovali celé kulometné hnízdo. Jsme naprostí zoufalci. A oni nám blokovali cestu do bezpečí. Spojařský feldwebel to dostal do krku. Potřísní mě jeho krev. Chraplavě zaúpí a snaží se zastavit krvácení sněhem. Příliš pozdě! Má protrženou hlavní tepnu.
Dva příslušníci SS padnou do stalinské pasti a nabodnou se najejím dně na rezavé bajonety. Jejich křik se nese do daleka. Není čas vracet se pro ně a brát je s sebou. Téměř bez dechu dorazíme k několika malým salaším, které využívají místní ovčáci za přístřešek pro sebe a svá stáda. Drobeček je v čele. Vhodí dovnitř otevřenými dveřmi granát a vzápětí se složí na zem. Granát vybuchne s temným zaduněním.
„Slyšíš něco?“ ptá se Porta.
„Ani mouchu, která by se škrábala na zadku!“ odvětíDrobeček.
„Něco tu smrdí,“ řekne podezřívavě Porta.
„Ale naši kamarádi Ivani to nejsou,“ zamumlá Drobeček s pohledem upřeným k salaším. „To bych je slyšel dejchat!“
Zvednu signální pistoli a vypálím světlici. Paraplesvětla se pomalu snáší k zemi a ozařuje chatrče. Pořád není nic vidět.
Připlazí se k nám Dědek s velitelem roty. „Na cou všech všudy čekáte?“ chce vědět Moser. „Pohněte kostrou, vy lenoši! Nesmíme ztratit ani minutu.“ Začne se drápat na nohy, ale Drobeček ho zadrží.
„Eště moment, pane, mám obavy, že bysme byli jedenod druhýho odloučený dřív, než byste si přál! Mezi těma salašema přeběhla čemá kočka.“
„Co to má znamenat čemá kočka?“ zeptá se oberleutnant nejistě, ale plazí se raději co nejdál do úkrytu.
„To nevím, co to má znamenat,“ odvětí zamyšleněDrobeček, „ale jedna tam byla.“
Od živého plotu se vyřítí skupinka vojáků z týla. Neznáme je ani podle jmen. Objevili jsme je před několika dny téměř mrtvé strachem na jednom opuštěném stanovišti.
„K zemi!“ křikne na ně varovně Moser.
Oni jeho výzvu ignorují a běží dál, bezmála šílení strachem, s voláním: „Tovaryšč, tovarvšč, nicht

schiessen!“ Nejspíš nás pokládají za Rusy. S rukama vysoko nadhlavou vběhnou přímo mezi salaše.
„Panenko skákavá,“ zamumlá Porta. „Člověk by řekl, že je do prdele kousnul přinejmenším nějakej sibiřskej komisař, že tak upalujou!“
„K zemi! Zastavte!“ volá Moser a mává na ně oběma rukama. „Nicht schiessera, nicht schiesen, tovaryšč!“ je jediná odpověď, které se mu dostane. První z nich už dorazil k chatrčím a chystá se vykopnout dveře.
„Hlavy dolů!“ křikne poděšeně Porta. Jako by se k životu probudila sopka. Salaše se ztratí v sérii výbuchů, které následují okamžitě po tom prvním. Z vystrašených vojáků nezbyde vůbec nic.
„Bůh nás ochraňuj,“ z. volá udiveně Moser. „Co to sakrabylo?“
„Dáreček od Stalina,“ ušklíbne se Porta. „Jakmile ten hrdina otevřel dveře, celý to odpálil!“
„Panečku, to byla šupa,“ prohlásí vesele Drobeček.“A s tou kočkou sem měl pravdu. Ivani pozdravama odStalina rozhodně nešetřej! A naši hoši nikdy neodolaj a musej se jít podívat. Já prostě v životě nepochopím, jak někdo se zdravým rozumem může vkročit na místo, jako je todle. To je doslova připravený k tomu, aby si tu Ivani z někoho vystřelili.“
„Dobře, tak pojďte,“ řekne krátce Moser se samopalem připraveným v podpaží. „Já bych si dal ještě na minutku pauzu, Herr Oberleutnant,“ ozve se Porta. „Ivani se určitě přijdou podívat, kdo ten Stalinův dáreček dostal.“
„A tady máme toho šfastně obdarovanýho, hoši!“ zaskřípe zuby Drobeček a zahájí palbu z kulometu. Skupinka Rusů se v tom krupobití kulek složí s výkřiky na zem.
„Pohyb!“ zvolá Porta a my vyrazíme hlubokým prašným sněhem, jak nejrychleji jsme schopni. Ruští vojáci leží zalití krví mezi stromy. Jeden z nich ohromeně zírá na své potrhané tělo a cosi si pro sebe bručí. Naše rota se opět sejde celá dohromady. Moser nařídíspočítat mužstvo. Čtrnáct ztrát. Zbývá nás už jen sedmdesát tři. Nechali jsme za sebou přes tři stovky mrtvých. Veliteli to doslova rve srdce. V rukou si zamyšleně pohrává se svým mauserem.
Drobeček se snaží ubalit ze smetí, které našel v kapse, cigaretu a po nějaké chvíli se mu to skutečně podaří. Zhluboka potáhne a nadlouho zadrží kouř v plicích. Pak podá cigaretu Portovi. Na každého z druhé čety se aspoň jeden šluk dostane. Dělostřelectvo burácí a nad hlavaminám směrem k německým pozicím hvízdají šrapnely. Celá západní část oblohy je v jednom plameni. Na obzoru hoří nespočet ohňů.
„Kdo říkal, že Rudá armáda už je vyřízená?“ prohodísarkasticky Porta.
„Přestaň s tím,“ zasténá Dědek. „Dělá se mi špatně, jen na to pomyslím.“
„Jestli se nedostanem přes ně hodně rychle, můžete si Josefa Portu, z boží milosti obergefreitera, vyškrtnout ze seznamu nepřemožitelný německý armády.“
Profesor je úplně na dně a tiše pláče v jedné sněhové jámě. Drobeček se nad ním skloní. „Jo, udělal jsi pěknou kravinu, že ses nechal zatáhnout do týdle všivý, podělaný války, synku! Ale teď, dyž už v ní jsi, doporučuju ti úplně zapomenout na život, jasný? Drž se mě. Postarám se, aby ses jednou do těch svejch zatracenejch hor vrátil.“ A strčí Profesorovi dopusy půlku hrušky. „Žvejkej to pomalu a polykej šťávu. Je to stejně dobrý jako nasypat línýmu koni pod ocas pepř. Bude se ti chtít utýct před tvojí vlastní prdelí!“
Několikrát zapadnu do hlubokých závějí a ostatní se musí vracet, aby mne vytáhli. Tenhle měkký prašný sníh nám byl čert dlužen. Ke konci už jsem tak utahaný, že je prosím, ať mne nechají ležet tam, kde jsem. Je mi dopláče jako před chvílí Profesorovi. Většina z nás má nervy napnuté k prasknutí. Prodereme se přímo širokým porostem trnitých keřů, které nám rozdírají kůži i uniformy. Po tvářích nám stéká krev a mísí se s potem. Zvolna přestává sněžit. Mezi mraky prosvítá záře měsíce v úplřiku. Nebe se postupně čistí. Dohlédneme daleko před sebe, takže nehrozí, že bychom nečekaně vběhli do náruče nepříteli, ale zároveň je větší šance, že si nás teď Rusové spíš všimnou.
Zvuk našich kroků zní náhle podivně dutě. Vystrašeně se zastavíme a naslouchámе. Je to, jako bychom kráčeli po dutých kmenech stromů. „Bong! Bong!“ ozývá se při každém došlápnutí.
„Rychleji!“ popohání nás Dědek. „Abyste se z toho nepodělali, hoši. Prostě jdeme přes nějakou bažinu. Máme štěstí, že je zamrzlá.“ Vysoké rákosí a tráva nás dokonale ukrývají. Ten hustý prales bahenních rostlin nám dodává pocit bezpečí. Najednou se ocitneme uprostřed vesnice. Rychlostí blesku se

proženeme kolem nejbližšíchchatrčí.
„Stoj!“ ozve se z temnoty. Z hlavně samopalu vytrysknou jazyky plamenů. Dávka roztrhne tvář Gefreiteru Bhlemu.
„Kupředu!“ volá Moser. „Palte, co to jde!“ Hlídky jsou bez milosti smeteny jednotnou salvou ze všech zbraní. Valíme se kupředu, do oken házíme granáty, rozkopáváme dveře, vyprazdňujeme zásobníky do spících vojáků. Nakonec si najdeme úkryt za ohromnými pytli s municí. Porta naprosto bezmyšlenkovitě hodí mezi krabice minu. Následná exploze nás vymrští ven z vesnice. Během vteřiny se celé místo promění v hřmící peklo plné plamenů, výbuch stíhá výbuch.
„Vy jste ten největší, nejtupější blb, jakého jsem zacelý svůj život potkal, Porto,“ rozeřve se Moser, jakmilese mu podaří zvednout na nohy. Po tváři mu stéká krev.
„Nádherná šlupka to byla,“ ušklíbne se Porta bezstarostně. „Ivani se z toho museli cestou do oblak totálně posrat.“ Pak se vydáme dolů úzkou ulicí, rozrytou pásy tanků, když tu Drobeček náhle padne k zemi. „Tanky!“ zašeptá a ukazuje na dlouhou řadu T 34, čekající v pohotovosti mezi stromy.
„Máte něco, co bysme si mohli dát k Poslední večeři?“ ozve se Porta. „Přál bych si bejt lepší imitace syna Panny Marie!“
„Jenže ten neměl tu smůlu, že by se připlet do světový války,“ povzdechne si unaveně Drobeček.
Obejdeme T 34 širokým obloukem, klestíme si cestu lesem tvořeným výhradně mladými stromky, až vyjdeme na rozlehlou, otevřenou pláři. Je před námi několikpahorků, přes které se budeme muset dostat. K západu pomalu směřuje dlouhá kolona ruských nákladních aut se zatemněnými modrými světly. Všude kolem se míhají světlice. Klockdorf s Dědkem se vyšplhají na vrcholek jednoho z kopečků, zatímco zbytek roty zůstává v úkrytu.
„Kolem ruskejch pozic musíme projít dole u paty těch vršků,“ vysvětluje Dědek, když se vrátí.
„Tak pohyb!“ zavelí zostra Moser a začne si vyměňovat zásobník v samopalu. Rota se roztáhne a co nejvíce přikrčená k zemi se vydá směrem ke kopečkům. Nad krajinou visí jako jakási bezdrátová lampa fosforová světlice a ozařuje vše svým přízračným jasem. Zřetelně dokážeme rozeznat linie zákopů a kulometných hnízd. Nad nerovným terénem se rýsují jasné linky stopovek. Nějakou dobu zůstaneme ležet v klidu ve sněhu, abychom se dali trochu dohromady.
Oberleutnant dloubne Dědka do boku. „Poslední překážka, Beiere! Jen tahle, a už jsme u cíle! Hlavně proboha stále udržujte kontakt, Beiere!“
„A co ranění?“ zeptá se opatrně Dědek. „Každý se musí rozhodnout sám za sebe,“ odvětí Moser s odvráceným pohledem. Vyrazíme na cestu k vlastním pozicím. Jestli si nás nepřítel všimne, naše šance dostat se skrz bude nulová.
„Kde sakra ti Ivani jsou?“ šeptá udiveně Porta, když se dostaneme k ruským pozicím a přehlédneme celou délkujejich zákopů. Nikde není ani známky po nějakém životě. „Ale někdo to tu přece musí hlídat!“ ozve se nervózně Klockdorf, který v ruce tiskne připravený trhavý granát.
„Německé linie jsou tamhle, na kraji lesa,“ ukáže nám Moser tiše.
„Takže Ivani nemůžou bejt nikde daleko,“ pronese šeptem Drobeček. „Držej se za prdelí všemu, co má něco společnýho s Německem!“
„Jsou tu všichni?“ zeptá se Moser přes rameno.
„Mají všichni připravený lístky, aby je mohli při vstupu předložit ke kontrole?“ usměje se Porta. „Jestli se tem někdo z vás pokusí dostat načerno, čeká ho pěkně mastná pokuta.“
Nehlučně se plížíme blíž k zákopům. Porta náhle ukáže hlavní svého samopalu. „Tamhle je máme, ty naše starý brachy Ivany. Užjsem pomalu začínal mít strach, že je to věčný bojování začínalo unavovat a odjeli nám vlakem domů.“
„To by nám Ivani nikdy neudělali,“ zašeptá Drobeček,“to by pak byla houby válka.“ Přímo na okraji zákopu sedí skupinky sovětských vojáků, zpola zakrytých bílou maskovací plachtou. Jsou jich tu stovky. Je neuvěřitelné, že si nás dosud nevšimli.
„Ruční granáty,“ špitne oberleutnant Moser. „Jsme všichni pohromadě?“ Rychlými pohyby odšroubová vávíčka granátů. „Házejte!“ rozkáže potom tiše. Granáty zasviští vzduchem a dopadnou přímo do mělkých zákopů, kde způsobí stejnou pohromu jako úder dělostřelectva. Překvapení je dokonalé. Na ruských pozicích vypukne panika. Využijeme toho a obratně proklouzneme přes zákopy do země

nikoho. Ozvou se výbuchy několika min. Lidská těla jsou navrcholcích plamenných jazyků vynesena vysoko do vzduchu. Oheň se zažírá do očí. Lebky praskají jako prázdné lastury pod koly tahačů. Porta s Barcelonou přeříznou dráty. Vběhneme přímo do náruče předsunutému ruskému dělostřeleckému průzkumníkovi, který na nás okamžitě zahájí palbu. Drobeček se na vojáka vrhne mohutným skokem a zaškrtí ho.
I tak to odneslo pět z nás. Společně s Portou za sebou na plachtě táhneme Stegeho. Když ho protahujeme mezi dráty, příšerně naříká. Je jedním z mála raněných, které s sebou dosud máme. Většinu ostatních jsme už byli nuceni opustit. Rusové se probírají z prvotního šoku po našem útoku. Je zřetelně slyšet rozkazy. Začínají za námi létat granáty a kulomety už zase zpívají svou rachotivou písničku. Nanebe nad námi se vznesou stovky světlic. Rukama i nohama se snažíme zavrtat do sněhu. Postupovat v tomto oceánu světla dál by bylo čirým šílenstvím.
Jak dlouho tam takhle ležíme? Roky? Měsíce? Dny? Hodiny? Byli bychom překvapeni, kdyby nám někdo řekl, žeto bylo jen několik minut. Nad hlavami nám hvízdají a bzučí kulky. Do sněhu se zavrtávají trhavé šrapnely a vyrývají do zmrzlé země hluboké jámy. Zoufale se tiskneme k zemi. Když se otočím k muži po svém boku, zjistím, že vše, co z něj zbývá, je jen velká hrouda třesoucího se masa. Ještě před chvílí žertoval, když mne tahal ven z jednoho kráteru.
Po sluchu poznávám, že nepřítel používá minomety o ráži 80 mm. Nebezpečné kaťuše, po jejichž výbuších se kolem nás vrší zem v mohutný val. Moser vyrazí kupředu. Legionář se vrhne za ním, ale je sražen zpět zášlehem plamenů. Vykřikne a přitisknesi obě ruce k tváři. Mezi prsty mu crčí krev. Popadnu ho za nohy a vtáhnu zpět do úkrytu. Jednu stranu obličeje má celou pryč. Ovážu ho, jak nejlépe dovedu.
„Nevidím!“ mumlá si pro sebe. „Jsem slepý! Dej mi pistoli!“
„Houby, s očima vůbec nic nemáš. Nevidíš, protože jsem ti přes ně zavázal obvaz,“ odpovím. „Přišel jsi o levou tvář, jinak se ti nic nestalo. To ti vystačí minimálně na tři měsíce v týle. Sakra, ty pouštní kryso, větší štěstí tě ani nemohlo potkat!“
Nechce mi věřt. Musím mu z očí obvaz opatrně odmotat. Vykřikne štěstím, když zjistí, že skutečně vidí, ale pistoli mu provšechny případy raději přece jen vezmu. Lidé s poraněními na hlavě dostávají někdy ty nejšílenější nápady. Uchopím ho za ruku a vydáme se na další cestu. Vedle mne běží Profesor. Ztratil někde svůj samopal a je ztuhlý strachy, že ho za to postaví před vojenský soud.
Slyším, jak se blíží. Smrtící, hvízdavé zakvílení. Sotva stihnu strhnout Legionáře do jámy a skočit tam za ním. Profesor je natolik zabraný myšlenkami na ztracený samopal, že si letícího šrapnelu nevšimne, dokud nedopadne přímo před něj. Jedna paže se mu oderve od těla, vyletí vysoko do vzduchu, aby nakonec dopadla kousek vedle něj. Ohromeně ji zvedne, nedokáže pochopit, že by to mohla být jeho vlastní končetina. Z ramenemu tryská krev. Snažím se krvácení zastavit. Řemínek plynové masky použiji jako škrtidlo. Říká, že nic necítí. Posypu ránu sulfamidem a snažím se přivolat ostatní. Nikdo mne neslyší. Musím se teď starat o oba dva zároveň.
Doufám, že nenarazím na žádnou ruskou hlídku. Samopal nesu totiž pověšený kolem krku. Než bych hostačil strhnout, bylo by desetkrát po mně. Náhle začne Profesor křičet. Chvilková anestézie poprvotním šoku odezněla. Brzy ho čekají pekelná muka. Bolest utržené ruky je naprosto nesnesitelná, ale přinejmenším se už nemusí dál trápit válkou. Když se ho budou ptát, kam se poděl jeho samopal, může říct, že o něj přišel společně s rukou. Ani ten nejpřísnější vojenský soud to nemůže vyvrátit, ačkoli nepochybuji, že u některého by byli schopni požadovat, aby jako důkaz předložil jak svůj ztracený úd, tak zbraň. Porta zastává názor, že to nebude dlouho trvat a na ztrátu paže se bude pohlížet stejně jako na ztrátu části výzbroje a bude trestána podobně jako sabotáž. Voják, který příjde o paži, je nadále k nepoužití. Kupříkladu ztráta nohy není pro armádu tak vážná. Po tréninku s umělou protézou se voják ještě dá využít jako pomocná síla v zásobování. I pochodovat se člověk s umělou nohou naučí. Prusové mají výcvikové instruktory feldwebely kteří dokáží z bezmála kompletních invalidů udělat hotové akrobaty. Nad hlavami nám sviští projektily. Zní to, jako by seřadami dlouhých, šikmých tunelů valily stovky, stovkya stovky prázdných ropných barelů. Celá četa, která běží jen kousek přede mnou, se náhle ocitne v jednom plameni. V ohromných, vířících oblacích dýmu tryskají do vzduchu nad polní cestou fontány sněhu a země. Porta se prodírá ostnatým drátem. Na plachtě za sebou stále táhne Stegeho. Náhle vykřikne a odhodí samopal, jako by byl rozžhavený do ruda. Pak se sesune nazem s

oběma rukama přitisknutýma na břicho. S hysterickým vzlykotem se vrhnu za ním. Na okamžik si myslím, že je mrtvý, leží v naprosto nepřirozeně pokroucené pozici. Jednu nohu má vykloubenou na druhou stranu, takže ji má nataženou podél zad. Přihrnou se k nám Dědek s Drobečkem.
Porta otevře oči. „Myslím, že jsem vyhrál jackpot! To byla šlupka!Kam jsem to dostal?“
„Do nohy,“ pronese tiše Dědek. „Do nohy?“ zvolá Porta překvapeně. „Strašně mě bolí na prsou a v žaludku. Mám v sobě aspoň tisíc střepin!“ Dědek mu rozepne uniformu. Na hrudníku ani na břiše není po žádném poranění ani známka.
„Nech toho lechtání,“ rozesměje se Porta. „Nikdy nedokážu vydržet, když mě někdo lechtá.“ Dědek mu proběhne zkušenými prsty po těle. Podívá se na mne a pak na Portův bok. Vypadá otřesně. Na jeho ošetření spotřebujeme téměř veškeré zásoby obvazů pro první pomoc.
Seskočí k nám oberleutnant Moser. „Co to tu kčertu vyvádíte?“ Pak spatří Portu a ztichne. Zachvějí se mu rty. Není daleko od naprostého nervové ho zhroucení. Odloží samopal a položí ruku do Portových zrzavých vlasů. „Není to tak zlé, kamaráde. Teď se konečně dostaneš domů do nemocnice a možná si tě ve službě u tamní posádky nechají až do konce války. Jakmile se vrátíme, navrhnu tě na Železný kříž první třídy. Jestli se budeš chtít stát unteroffizierem, zařídím ti to.“
„Ne, díky, pane,“ zavrtí Porta skromně hlavou. „Železnej kříž první třídy beru, ale to s tou posádkou nemůžete myslet vážně. Co by si beze mě druhá četa počala?Vždyť by tu umřeli hlady!“
Přitáhnu z vedlejšího kráteru Legionáře a Profesora.
„Tihle dva také,“ zaúpí Moser. „Dostane se z toho vůbec někdo z nás živý?“ Vyrážíme pryč, Drobeček nese Portu na zádech. Dědek táhne Stegeho. Moser se stará o Profesora a já o Legionáře. Už máme pěkný kus cesty za sebou, když si všimnu, že jsem v jámě zapomněl svůj samopal. Musím se proněj vrátit. Přijít zpět beze zbraně je příliš riskantní. Ztráta končetiny se ještě dá tolerovat, ale když člověk příjde o zbraň, mohlo by ho to stát i hlavu. Předám Legionáře Barcelonovi a snažím se protáhnout zpět otvory, které jsme vyřízli do ostnatých drátů. Náhle zjistím, že jsem se ztratil. Přepadne mne hysterie. Dočista ztratím nervy jako nějaký čerstvý rekrut. Nacházím se uprostřed minového pole. Dvě navzájem spojené miny mám přímopřed sebou. Stačí se jich dotknout a stovky dalších, kteréjsou na ně napojeny, vyletí do vzduchu také. Po zádechmi běhá mráz. Ležím naprosto nehybně. Jestli o některou minu zavadím, zůstane po mně jen mastný flek. Modlím se k Bohu. Opatrně se plazím zpět. Na ostnatých drátech za sebou nechám skoro polovinu roztrhaného zimníku. Už se málem svalím do jedné jámy, když si v poslední chvíli všimnu, že je to stalinská past. V záři světlice se na dně zalesknou nastražené bajonety. Kdybych se byl do kráteru opravdu svalil, už bych jich měl v těle přinejmenším padesát. O něco později se chytnu do léčky z ostnatého drátu. Člověk se vplazí dovnitř, ale ven se už dostat nemůže. Díky bohu mám u sebe štípací kleště. Za to mohu poděkovat jedině Portovi.
Opatrně je nasadím na drát. Jestli je pod proudem, dostanu pořádnou ránu. Zavřu očia stisknu nůžky. Napnutý drát se rozletí a švihne mne přes tvář. Ostny se mi zabodnou hluboko do masa. Přesto je skoro necítím. Jediné, na čem teď záleží, je dostat se z pasti. Jsem tu nepříjemně snadným terčem. Jestli si mne některý Ivan všimne, udělá ze mne řešeto. Konečně jsem venku. Vyplazím se ven z kráteru, ale stále netuším, kde jsem. Neustávající zář světlic mne nutí zůstat v úkrytu. Plazím se v kruzích kolem dokola. Pak zůstanu tiše ležet a snažím se trochu zklidnit nervy. Pokouším se odhadnout svou polohu podle dělostřelecké palby, ale nejsem schopný rozeznat od sebe zvuk výstřelu a exploze náboje.
Náhle kousek ode mě zarachotí maxim. Jsem těsně vedle ruských pozic. To se tu stává často. Člověk se v očekávání opatrně vplazí do zákopu, jen aby zjistil, že padl přímo do rukou nepřítele. Už pomalu chci všechno vzdát, když narazím na nějaký samopal. Není to sice ten můj, ale konečně mám zbraň alespoň podobnou té, jakou jsem vyfasoval ze skladiště. Rychle se ujistím, že 08 je stále na svém místě v pouzdře. Když se po téměř hodinové nepřítomnosti dostan uzpátky k rotě, oberleutnant Moser se do mě okamžitě pustí. „Kde jste kčertu byl tak dlouho? Ještě pár minut a dočista jsme vás odepsali!“
Nechám ho vyzuřit. Za pár minut budeme mezi svými. Už odsud jasně vidíme zákopy. Přímo na kraji lesa. Už to není daleko!
Porta je v bezvědomí. Má úplně vytržený kloub z boku, takže mu k noze museli přivázat pušku, aby získala alespoň jakou takous oporu. Drobeček se domýšlí, že mu dají celý stříbrný bok, takže až mu bude nejhůř, vždycky bude moct dát ještě něco do zástavy. Legionář prosí o něco k pití. Rozmačkáváme

mu mezi rty sníh.
„Tak pojďte," ozve se Moser. „Poslední úsek!" Jako první je na nohou Klockdorf. Běží kupředu společně s tím oberschützem od jezdectva, který tak rád pozoruje popravy oběšením. Jejich chodidla jakoby se ani nedotýkala ztvrdlého sněhu a posledních pár metrů chtějí pravděpodobně překonat jediným dlouhým skokem. Jenže k tomu se už nedostanou! Klockdorf vběhl přímo do minového pole. Exploze vyhodí jeho tělo vysoko do povětří, a jakmile dopadne, odpálí tím další miny, takže je výbuchy pohazován vzduchem sem a tam.
Oberschützemu to utrhne obě nohy. Než se k němu dostaneme, nezůstane mu v těle ani kap kakrve. Naši vlastní lidé teď zahájí palbu. Rachotí kulomety a lehké minomety ráže 40 mm po nás plivou granáty. Příjdeme o deset dalších mužů. Právě chci skočit do jedné jámy, když dostanu do žaludku ránu jako nějakou obrovitou pěstí. Otočím se kolem své osy, zavrávorám na okraji kráteru a zřítím se dolů. Zprvu sí vůbec neuvědomuji, co se stalo, a jsem vzteky bez sebe. Myslím si, že mne srazil někdo z ostatních. Pak mi hrudí projede bolest jako rozžhavená dýka.
„Co se děje?" sklání se nade mnou Dědek. „Čemu jsito vlítnul do cesty tentokrát?"
„Dostal jsem to?" ptám se napjatě. „Měl jsi tu čest schytat kulku přímo od německý pěchoty," odvětí Dědek. „Zůstaň tiše ležet. Jakmile navážeme s našima klukama kontakt, vrátíme se pro tebe."
V té chvíli nás pohřbí půl tuny země a sněhu, jak nedaleko vybuchne hned několik šrapnelů naráz.
„Kam mě ten parchant trefil?" chci vědět. „Bože, jsem tak znavenej!"
„Buď rád, že to byla obyčejná německá kulka a ne některá z těch ruskejch trhavejch," odpoví Dědek. „Máš jen kapku pochroumaný žebro, synku. Nic zvláštního!"
„To se možná zdá tobě!" řeknu. „Mě to bolí jak čert!Jseš si jistej, že jsem to nedostal ještě někam jinam? Celý záda mám v jednom ohni."
„Možná ta kulka zůstala někde v tobě a tře se tam o kost. Hlavně nejez sníh. Lidi s poraněním žaludku nesměj za nic na světě přijímat žádný tekutiny," varujem ne Dědek. Pak mi sebere pistoli.
„Ne, nech mi ji," prosím. „Neudělám žádnou hloupost. A jestli se tu objeví Ivani, bude se mi ještě hodit! Přece bys nechtěl, aby mě zajali jako vězně!"
Dědek si mne chvíli zamyšleně prohlíží a pak mi pistoli vrátí. Posune mě, takže sedím zády opřený o stěnu jámy. Kdyby sem ke mně někdo skočil, měl bych výhodnou pozici. Nad terénem leží jako stín zářivá síť drah stopovek. Celá fronta je v horečné činnosti. Obě strany jsou přesvědčeny, že se blíží velký útok. Zůstanu sám. Dočista osamocený v zemi nikoho. Uprostřed cesty mezi německými a ruskými liniemi. Kde je Porta? Stege? Legionář? Všichni ostatní ranění? Dědek říkal, že nás tu zatím nechají, aby se pro nás později vrátili. Je to tak nejrozumnější. Pak nás německé kulomety budou moci krýt a teď se alespoň nevystavujeme nebezpečí, že budeme zmasakrováni našimi vlastními lidmi. Tělem mi projede dlouhá, spalující bolest. Strach vemně probouzí noční můry. Pevně v ruce sevřu pistoli.
„Job tvoju rnai!" To nebylo moc daleko od mé skrýše. Kdosi se rozesměje. Snažím se zahrabat do sněhu. Nejde to. Pálí mne celé tělo. Přejedu si rukou po břiše a zvednu ji k očím. Je celá od krve. Tiše ležím a hraju mrtvého.
Přes okraj jámy vykoukne kožešinová čepice. Zkoumavě si mne prohlížejí šikmé mongolské oči. Muž na mne hodí kus ledu. Pak zmizí. Kdyby jáma nebyla tak hluboká, byl by do mne bodl bajonetem. Aby měl jistotu. Pořád je slyším. Plazí se těsně kolem mé skrýše.
„Nět germanskij!"
„Jobu tvoju mať!"
„Bystreje! Bvstreje!"
Hrubý, rozkazovačný hlas. O chvíli později se ozve výkřik. Dlouhé zavytí. Podle zvuku zranění břicha. Zběsile se rozehřmí německý MG38, pak zaštěká v krátkých, ostrých dávkách. Po opačné stěně mého kráteru sklouzne Dědek, popadne mne pod krkem a nadhodí jako pytel mouky. Kolem se mihnou hnědé boty. Rusové! Hned za nimi následují vysoké černé boty. Němci! Celou frontu předělí opona uzavírací palby.
Výbuchy šrapnelů mne zasypávají sněhem a ledem. Odražená kulka mi promáčkne helmu. Najednou jsme v německých zákopech. Skelným pohledem vidím pěšáka, jak mi přikládá k ústům láhev, a málem bych se byl napil, kdyby ji Dědek v poslední chvíli nesrazil stranou.

„Zranění břicha," vysvětlí stabsfeldwebelovi stručně.
„Aha," přikývne starší voják, který už prošel i první světovou válkou a zná pachuť porážky i toho, co přichází po ní.
Všichni ranění jsou sneseni do hlubokého krytu. Pěchotní velitel nám všem osobně potřese rukou a rozdává cigarety. Junonky.
„Vážně jsme si mysleli, že jste Ivani," omlouvá se postarší leutnant Moserovi.
„To je v pořádku," odvětí unaveně Moser a zhluboka natáhne do plic kouř z cigarety. „Nemůžu pořád uvěřit tomu, že jsme to nakonec dokázali," dodá po chvíli. „Prošli jsme samotným peklem!" Přenesou nás do nákladních vozů.
Dědek s Barcelonou nás opustí až na polní ošetřovně.

Oberleutnant Moser hledí přes okraj zákopu a pozoruje očima světlici. Za ruskými pozicemi začíná vycházet slunce. Přichází nádherné ráno. Mrzne, až praští. Soustředěně si zapaluje cigaretu, takže střepinu, která mu roztrhne tvář, vůbec neucítí. Sevření ruky kolem samopalu, jenž se pomalu stal součástí jeho samého, pomalu povolí. Tělo se nahne kupředu. Následující výbuch šrapnelu ho pohřbí sněhem a zemí.
***
„Těsně, než mě vodvezli, viděl sem, jak to dostal šéf,"řekne Drobeček. Ležíme v nemocničním vlaku.
„Aspoň se mu tak splnilo jeho přání. Má vod nás konečně svatej pokoj !"
„Cest la guerre, mon ami!" prohlásí tiše Legionář. „
„Slíbil mi Schwarzer Heinricha, ale na tom nesejde, stejně by na to zapomněl," ozve se Porta. Leží na zavěšených nosítkách a houpe se s každým pohybem vlaku.
„Tak von mi ten doktor ty mý haksny neufiknul," řekne Drobeček zklamaně, když si všimne svých ohromných chodidel zabalených v obvazech. „Asi na nich budu muset mašírovat až do konce toho svýho podělanýhoživota. Lidi, co se naroděj rovnou bez nohou, ani nevěděj, jaký je potkalo štěstí!
„Mně narvali takovou dlouhou rouru až někam do žaludku," řeknu a ukazuji přitom na odsávací trubičku, která mi trčí z hrdla. Profesor zasténá. Nechce se vrátit zpět do Norskajen s jednou rukou. Oberarzt mu sice slíbil, že ho nechá poslat do náborového střediska, ale Profesor tomu moc nevěří. Na překladní stanici v Lembergu nás z nemocničního vlaku vyloží. Než nám dovolí vrátit se do Německa, musí nás dát v Polsku ještě trochu dohromady.
„Odkud jste?" zeptá se nás vrchní sestra s tenkými rty.
„Z Moskvy," ušklíbne se Porta. „Poslali nás sem za odměnu za dobrý služby, který jsme prokázali nejhnusnějšímu světovýmu aspirinovýmu a jódovýmu podvodníkovi."